CARTEA DE VACANȚĂ

neagu cosma

CAPCANA DIN PANOU

CARTEA
DE
VACANȚĂ

neagu cosma

CAPCANA DIN PANOU

Coperta și ilustrațiile : *Ilie Victor*

Redactor : **Florentin Popescu**
Tehnoredactor : **Maria Tameș**

neagu cosma

CAPCANA DIN PANOU

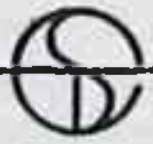

editura
SPORT-
TURISM

București·1981

În fața unei halbe cu bere

Nu avusese o viață ușoară și nici limpede. Tulbure ca o apă stătută, mocirloasă, viața îi jucase de nenumărate ori festa. Cînd încurcase cărarea ? „Prostii", își spuse, aprinzîndu-și o țigară, încercînd să-și alunge gîndurile ce-l chinuiau cu insistența cu care ciocănitoarea lovește în scoarța copacului în strădania ei permanentă de a găsi hrana necesară.

Terasa braseriei se deschidea către trotuarul plin de lume, un mozaic uman, care îți încînta privirea. La ora aceea de început de vară terasa încă nu fusese populată ; se aflau doar puțini oameni avînd aerul unor pensionari veniți să-și omoare timpul în fața unei halbe cu bere. Era o zi care se anunța frumoasă,

după aproape o săptămînă de ploi sîcîitoare şi aerul mai păstra încă răcoarea dimineţii. Un vînt uşor sufla pînza multicoloră a umbrelelor. „Parcă ar fi înainte de război", îl fulgeră amintirea acelor vremuri.

— Aţi cerut o halbă ?

Chelneriţa, o brunetă înăltuţă, ce nu părea a avea mai mult de douăzeci de ani, mlădioasă ca o felină, îi puse în faţă berea cu o mişcare studiată, plină de graţie, apoi trecu la altă masă unduindu-şi trupul tînăr. Berea era proaspătă şi rece, iar gulerul alb-cafeniu din partea superioară a paharului indica a fi de o bună calitate. Păcălitu bău cu sete şi fără să vrea plescăi din limbă. «Obicei de om prost crescut» îl apostrofa Mircea Unu, cînd colindau împreună berăriile germane... Îşi scoase pachetul de ţigări, alegîndu-şi cu grijă una din ele pe care o aprinse cu ajutorul aceleiaşi chelneriţe pe care o rugă să-i ofere un foc.

„Ciudat", îşi zicea, mirîndu-se de sentimentul de linişte care pusese stăpînire pe el, deşi ar fi trebuit să fie la pîndă.

Dar atmosfera de pace şi tihnă pe care o degajau oamenii din jurul său îl făcea să uite că poartă în spate o povară sub greutatea căreia se îndoia, cum se îndoaie un copac tînăr sub forţa rafalelor unui vînt puternic. De cîte ori îşi reamintea misiunea cu care revenise în ţară, după atîţia ani de pribegie prin ţările europene, se simţea ca un cocoşat care, zadarnic, încearcă să se strecoare prin urechile unui ac. Senzaţia de neputinţă şi teamă nu-l părăsise nici o clipă de cînd venise acasă, ba chiar mai de mult, din clipa cînd a luat contact cu consulatul român cerînd repatrierea. Îşi făcea curaj repetînd în gînd povestea ce o învăţase pe de rost zicîndu-şi că nu are de ce se

teme. Nu era decît unul dintre repatriaţii care colindaseră Europa, purtaţi de valurile tulburi ale războiului. Agonisise şi ceva bani care îi permiteau acum să se odihnească în voie şi să-şi depene întîmplările unei vieţi ce-l purtase întocmai unui vapor în derivă...

Era un om, un român, care, mistuit de dorul patriei, venise acasă să-şi oblojească rănile şi să-şi sfîrşească zilele pe meleagurile copilăriei.

Cine şi de unde ar fi putut afla care fusese viaţa lui pe acele meleaguri străine, prea puţin primitoare ? Cine şi cum ar fi putut afla nişte taine care, aici, în ţară, erau ştiute numai de el, iar „dincolo" erau ferecate în seifuri cu şapte încuietori ?

Socotea că adevărata sa identitate nu i-o putea stabili nimeni, dacă el nu s-ar fi apucat să pălăvrăgească..., dar aşa ceva excludea cu desăvîrşire.

Mai ceru o halbă şi chelneriţa îl servi prompt. Păcălitu o privi insistent şi provocator. „Frumoasă femeie", îşi spuse, dar privirea lui încărcată de pofte trecu pe lîngă ea. Sub povara anilor şi a zbuciumului vieţii trăite, era departe, acum, de a fi bărbatul la care să se uite o femeie ca aceasta.

Îmbătrînise. Cutele adînci care porneau din colţul gurii ca nişte arcuri de cerc, bărbia ascuţită, dinţii rari, îngălbeniţi, sprîncenele marcate de o dungă subţire reliefau ochii puţin oblici în care, din cînd în cînd, se putea citi şiretenia vulpii... Dar asta numai din cînd în cînd şi numai dacă-l priveai foarte atent, fără ca el să-şi dea seama că-l studiezi. În rest era un om şters... Şi viaţa îl făcuse aşa. Viaţa lui care semăna prea puţin, sau nu semăna deloc, cu a oamenilor normali şi la rostul lor. Viaţa lui se rostogolise ca pe un tobogan, prăvălindu-l şi pe el la

vale... Ziua limpede și aerul curat, atmosfera din jur îl îndemnau la depănat amintiri...

...După ce fugise din țară reușise în sfîrșit să se angajeze ca funcționar mărunt la un consulat ce funcționa la Vichy, capitala acelei Franțe ce mai rămăsese „liberă" în 1940 prin bunăvoința ocupantului german. Cum acel serviciu era pentru el singura modalitate de a-și cîștiga pîinea (atunci nu știa că se putea și altfel) se agățase ca un naufragiat de modesta lui situație, muncind din răsputeri pentru a se menține. Strădania i-a fost remarcată de șefi și ca o recunoaștere a meritelor sale a fost acceptat ca membru cu drepturi egale în mica colonie a țării, care îi asigurase supraviețuirea. Le era nespus de recunoscător. Nu refuza nici una din sarcinile ce i se încredințau chiar dacă nu intrau în atribuțiunile sale de serviciu. Așa s-a ajuns ca duminica să o facă pe cantorul la acea bisericuță din Vichy, pe care consulatul o primise prin testament cu mai bine de o sută de ani în urmă, din partea unui fanatic religios pentru „folosință veșnică" de către compatrioții săi.

Cu patronii se împăca bine, așa că avea toate motivele să se socotească mulțumit. Dacă nu ar fi venit ziua aceea care răsturnase totul, viața lui ar fi curs pe un făgaș obișnuit...

*

Brüg, un ofițer de contraspionaj, s-a prezentat la șeful său cu aerul omului care se află în posesia tuturor tainelor mapamondului.

— Cred, domnule comisar-șef, că aceasta este calea de scurgere a informațiilor spre exterior. Am motive temeinice pe care-mi sprijin supoziția. Mai

întîi, zelul preotului... Pentru cîţiva credincioşi care vin să-l asculte ţine o slujbă de 3—4 ore !

În afară de aceasta, a explicat Brüg, niciodată nu părăseşte biserica pînă ce nu vine la el — uneori ascultă slujba alteori nu — vechea noastră simpatie, domnul Werther, consilierul, acelaşi Werther, care mi-a scos peri albi deja. Simple coincidenţe ? Refuz să cred, domnule comisar.

— Vrei să spui că biserica este locul de transmitere a informaţiilor, iar preotul şi cu Werther formează verigile unui lanţ ?

— Exact. Cine le procură şi cine le aduce la biserică nu ştiu încă. Şi nici cine le predă preotului.

— Domnule comisar-şef, de ce credeţi că vine Werther la biserică ? Să ia informaţiile, răspunse tot el întrebării, să le ducă la legaţia ţării sale, fiind protejat de paşaportul diplomatic.

Preotul nu se bucură de o asemenea imunitate şi de aceea nu poate ieşi pe stradă cu informaţiile în buzunar.

În susţinerea ipotezei sale, Brüg a prezentat şefului acel fir invizibil, dedus deocamdată, care pornea de undeva din interiorul ţării, trecea prin biserică, prin reprezentanţa diplomatică, prelungindu-se în afara graniţelor pînă în serviciul de spionaj ai căror membri erau preotul şi Werther.

Brüg avea fler. El a prezentat comisarului-şef un plan în detaliu, elaborat în multe nopţi de trudă, care viza, ca un prim punct, verificarea ipotezei că biserica era locul în care se realiza predarea informaţiilor.

— Am un om, domnule comisar-şef, compatriot de-al lui Werther, care a fost lansat pe teritoriul ţării

noastre, dar care imediat după lansare s-a ascuns, fără a mai stabili vreun contact cu şefii săi. Sub îndrumarea noastră acesta ar putea să reînnoade dialogul cu serviciul de spionaj de care, formal, aparţine şi acum. Iniţiativa de a reface legătura cu patronii săi o poate motiva în diverse feluri. Situaţia sa materială prezentă este total necorespunzătoare şi, cum ştie că la bancă a fost depusă, în contul său, o oarecare sumă de bani, va îndrăzni să ceară un ajutor.

Brüg prezentă şefului său şi o scrisoare cu următorul text :

„Stimaţi domni,

Sînt avocatul G.R., care figurează la dumneavoastră sub indicativul de YK-24 (mă cunoaşte foarte bine excelenţa sa, domnul Gonzales). Actualmente situaţia mea materială este deplorabilă : pot conta pe sprijinul dumneavoastră ? Aş dori să ştiu care sînt fondurile de care dispun şi cum pot intra în posesia acestora ? Am rămas acelaşi. Dealtfel gîndul mă poartă mereu către meleagurile în care mi-am petrecut cei mai fericiţi ani din viaţă şi unde a început conlucrarea mea cu dumneavoastră, întreruptă atît de brutal, dar nu din vina mea. Sau poate că nu a luat sfîrşit ? !

Am ales această cale de comunicare avînd credinţa că îmi garantează, cel mai deplin, securitatea personală. Prezenţa mea la biserică nu trezeşte bănuieli".

— Cum a fost înmînat mesajul ? vrusese să ştie şeful lui Brüg.

— Înfăşurat într-o bancnotă şi introdus în „cutia milelor".

Părintele nu a părăsit biserica aşa cum îi era obiceiul, ci a venit la Păcălitu : „Domnule, zise preotul insinuant, îndrăznesc să vă adresez rugămintea de a vă deplasa pînă la domiciliul domnului consilier căruia să-i comunicaţi din partea mea că am primit iconiţa cu chipul sfîntului Bonifaciu. Puteţi să-mi faceţi acest serviciu ?“

— Bineînţeles domnule părinte, i-a răspuns Păcălitu — deşi înţelegea că nu era vorba de nici un sfînt Bonifaciu. Enigma avea s-o dezlege mult mai tîrziu ! Atunci însă nu ştia nimic. Brüg însă intuise exact ce avea să urmeze după vizita pe care Păcălitu urma să i-o facă lui Werther. În acel moment Brüg căpătă certitudinea că acţiunea lui nu avea să eşueze. „Aşa, va să zică, îşi spuse satisfăcut, mă credeaţi în *relache*, cum se părea la prima vedere ? Nu ştiaţi că eu, Brüg, am început să frecventez sfîntul lăcaş ? Deci, asta-i filiera : cutia milelor, popa, cantorul, consilierul, sacul diplomatic...“

Pentru Brüg deznodămîntul acestei acţiuni paralele prezenta mai puţină importanţă ; esenţială era confirmarea supoziţiei lui şi acest fapt se realizase. Exista deci o filieră, aşa cum bănuise, o bandă rulantă care funcţiona ca un ceasornic : la un capăt se punea informaţia, rotiţele rulau banda şi informaţia cădea la celălalt capăt.

De acum combinaţia iniţiată cu ajutorul agentului său urma să o trateze ca o acţiune de sine stătătoare, încercînd să o dezvolte în direcţia infiltrării acestuia în serviciul de spionaj de care aparţinea Werther.

Combinaţia îi scosese, însă, la suprafaţă o piesă nouă : Păcălitu.

Brüg şi-a zis că acest mărunt funcţionar al consulatului şi „cantor de ocazie" se află amestecat într-o mare afacere de spionaj, dar, spre regretul lui, despre această „piesă" nu ştia mai nimic.

Din acea duminică, de la vizita pe care a făcut-o consilierului Werther acasă, persoana sa devenise obiectul unei asidue preocupări pentru Brüg. Duminica aceea, neagră pentru Păcălitu, fusese punctul de pornire pe o cale ce se dovedise a fi fără întoarcere.

Brüg era nu numai abil şi ambiţios, ci şi diabolic. Pe atunci Păcălitu era naiv în treburi din astea, de aceea nu a sesizat ţesătura cu „femeia visurilor" sale.

„Straşnică femeie", îşi reaminti el cu plăcere de Amalia, sorbind încă o înghiţitură de bere din cea de a treia halbă pe care chelneriţa cu mişcări unduite abia i-o adusese. „Da, straşnică femeie..."

Brüg sesizase că Păcălitu era o rotiţă importantă în mecanismul reţelei lui Werther. Trebuia dereglat acel mecanism făcînd ca rotiţa să se învîrte în sens invers. Nu ştia cum o să ajungă la un asemenea rezultat şi îşi dădea seama că nu-i va fi uşor, dar va căuta şi va găsi o soluţie.

Observîndu-l cu atenţie, Brüg înţelese că Păcălitu întorcea cam des capul după femeile întîlnite în cale.

Mai aflase, de asemenea, că era văduv. Şi-a zis, pe bună dreptate, că aici se află călcîiul lui Ahile. Pentru a-şi realiza planul, Brüg o avea în vedere pe Amalia — o femeie destul de tînără, dar care, ca agentă a lui Brüg, făcuse dovada priceperii sale de nenumărate ori. Brüg şi-a zis că cea mai bună formulă ar fi ca Amalia să se lase „agăţată" de Păcălitu.

Curînd, însă, constată că planul său nu era aplicabil deoarece cantorul nu mergea la localuri, iar pe stradă parcurgea un singur traseu și acela foarte scurt : acasă și la serviciu. Singurul loc în care Amalia urma să-și întindă tentaculele rămînea, paradoxal, biserica.

Negăsind o soluție mai bună, conștient că în felul acesta aglomera terenul cu încă o piesă, începu pregătirea Amaliei pentru participarea la slujbe. Îi indică agentei ca în loc de monedă să introducă în „cutia milelor" un medalion de argint cu blazonul familiei sale. „Cînd cantorul vine la tine pentru ofrandă lași medalionul să-ți cadă în cutie. Îți dai însă imediat seama de greșeală, așa că, în timp ce vei introduce în cutie o monedă adevărată, îl vei ruga pe cantor să te ajute să reintri în posesia medalionului. «Știți, este o amintire de familie, domnule... Nu valoarea lui intrinsecă mă interesează, ci valoarea sentimental-afectivă». Cum vei face ca această cunoștință întîmplătoare să o transformi într-o legătură permanentă, ține de profesia și calificarea ta" — conchise Brüg.

Trucul reuși. Cantorul se arătă de-a dreptul fericit să poată fi de folos „fermecătoarei și nobilei doamne". Numai că o rugă să aștepte cîteva minute pînă se termină slujba după care urma să deschidă cutia...

Deși Păcălitu îi smulsese Amaliei promisiunea că va fi prezentă la slujbă în duminica următoare, Brüg nu i-a dat voie acesteia să meargă. Aparent, s-ar putea crede că Brüg s-a încurcat în propria-i acțiune : după atîtea eforturi reușise să o pună pe Amalia în legătură cu cantorul, iar acum cînd totul se desfășura cum nu se putea mai bine, întrerupea acest contact.

Brüg era însă un bun psiholog ; el voia să verifice cît de mult s-a „încălzit" clientul său. În acelaşi timp voia să ştie dacă terenul pe care a păşit nu e cumva alunecos.

În duminica următoare, aşezat în strană, ca un cuvios oarecare, urmărea atent cum cantorul, cu privirea încărcată de speranţe, încerca să descopere printre enoriaşi pe cea care îl făcuse să trăiască o săptămînă de fanteziste iluzii şi cum nedumerirea şi mîhnirea i se întipăreau pe faţă odată cu constatarea că Amalia nu era prezentă.

Urmărindu-l la ieşire, pe cantor, cum se mişca greoi, Brüg încercă pentru o clipă ciudata senzaţie că se uita la un condamnat care merge spre eşafod.

Pentru Brüg lucrurile erau limpezi. „Clientul" lui era obsedat de imaginea tulburătoarei Amalii. Îndrăzni să spere că acţiunea începută atît de promiţător putea fi continuată. În acel stadiu fiecare dintre protagonişti viza alt deznodămînt : cantorul s-o cucerească pe Amalia ; aceasta să stoarcă bani de la el, dar şi de la Brüg, iar Brüg la rîndul său făcea eforturi să-i păcălească pe amîndoi, realizînd în final atragerea la colaborare a Păcălitului. La acel început de drum scopul era clar numai pentru Brüg, în timp ce partenerii săi erau liberi să-şi făurească vise şi să acţioneze în conformitate cu acestea.

„Vei intra ca musca în plasa păianjenului, domnule Cantor, fără nici o şansă de scăpare", savura Brüg rodul eforturilor sale.

În aceeaşi zi, tot pentru a se convinge dacă scînteia va putea fi transformată în vîlvătaie, Brüg mai făcu un pas : i-o scoase în cale pe Amalia.

Ea se afla pe stradă parcă absolut întîmplător aşteptînd la o intersecţie să se schimbe culoarea se-

maforului. Păcălitu, care venea grăbit aproape că se lovi de ea. „Sînt nespus de fericit", spuse, luîndu-i mîinile. Simţindu-le căldura avu senzaţia că se topeşte. „Mă temeam că v-am pierdut" — zise precipitat.

Cei doi rămaseră în colţul străzii foarte puţin. Amalia se scuză că nu şi-a putut ţine cuvîntul dat, nevenind la biserică aşa cum promisese.

— O, nu e cazul să vă scuzaţi ! Puteţi veni duminica viitoare ?

— Aş veni cu plăcere, dar trebuie să fac o vizită mătuşei mele care locuieşte în afara oraşului... Cantorul se întristă.

— Nici dacă insist ?

— Ştiu eu ! Îmi este foarte greu, se arătă ea încurcată.

— Atunci daţi-mi voie să vă invit sîmbătă la o cafea.

Amalia căzu pe gînduri.

— De acord ! spuse în cele din urmă.

De atunci întîlnirile celor doi deveniseră sistematice şi Amalia urmă întrutotul instrucţiunile şiretului ei şef.

Sarcina ei era cît se poate de simplă : să-l apropie pe cantor de pragul falimentului moral şi material, aducîndu-l în stare de dependenţă totală faţă de ea. Şi mai trebuia ca pe neobservate să-i ofere şi soluţii de ieşire din această situaţie, soluţii pe care chiar dacă Păcălitu le-ar fi crezut iniţial absurde, el trebuia în cele din urmă să le accepte, ca preţ al păstrării dragostei Amaliei.

De cînd se ştia rîsese de cei care se arătau a fi adepţii formulei „dragostea e oarbă", dar niciodată nu-i trecuse prin gînd că va fi prins şi el în mrejele ei. Tot ce spunea şi dorea Amalia începuse să i se pară lucruri firești încît nu mai raţiona în nici un

fel. Singura lui grijă era să-i satisfacă dorinţele şi s-o facă fericită. Cînd şi-a dat seama că femeia nu era atît de îndrăgostită cum părea, era prea tîrziu şi nu mai putea da înapoi. Cheltuise ca un adevărat nabab toate economiile lui, ducînd-o la cele mai luxoase restaurante, făcîndu-i cadouri costisitoare. Nemaiavînd bani se împrumutase la colegi, folosind felurite pretexte. Cînd sacul s-a golit şi orice posibilitate s-a epuizat, Amalia a venit cu soluţia salvatoare.

Discuţia a început-o ea.

— Te-ai gîndit, iubitule, cum va arăta viitorul nostru ? Mi-e greu să cred că va fi o neîntreruptă lună de miere ! Şi-apoi vreau să am un copil de la tine. Se spune că voi latinii sînteţi adevăraţi bărbaţi... Oare ?

Introducînd între ei, ca perspectivă, un copil, Amalia a reuşit să doboare şi ultima barieră a îndoielilor. Viitorul lui se afla cert alături de această femeie. Păcălitu nici nu putea aspira la o fericire mai mare. Cu salariul de mărunt funcţionar, Păcălitu nu-i putea oferi Amaliei viaţa pe care avea credinţa că aceasta o merită pe deplin. Şi-apoi, copilul ce urma să vină !...

— Am un vecin, a zis Amalia, avocat, care cunoaşte relaţiile dintre noi. Cred că te-ar putea ajuta să intri în unele afaceri.

— Tu ce părere ai ? a vrut să ştie Păcălitu.

— Dragul meu, nu părerea mea contează, ci nevoia noastră de bani. Cunoşti o altă cale de a-i procura ?

Cum nu avea nici una, Păcălitu acceptă propunerea de a se întîlni peste cîteva zile cu avocatul respectiv.

Avocatul îi propuse să se deplaseze la Zürich, pentru a înmîna unui individ un pachet.

— Ce conţine pachetul ? l-a întrebat el pe avocat.

— N-are importanţă... Veţi primi pentru acest comision 5 000 dolari.

— Cît ?... Cinci mii de dolari ? !

— Exact, a zis avocatul. În viitor, dacă totul merge bine, veţi primi şi mai mult.

— Tot pentru asemenea transporturi ?

— Să nu anticipăm, domnule. Să rezolvăm mai întîi această primă afacere.

— Mă tem, domnule avocat, că este vorba, desigur, de stupefiante...

— Peste două zile veţi fi posesorul a 5 000 de dolari, peste două săptămîni a 10 000... a zis el ca şi cînd nu ar fi auzit remarca partenerului.

— Iar peste o lună posesorul unui foarte frumos şi... vărgat costum de puşcărie.

— E tot ce am mai bun pentru dumneavoastră. Nu cred că vă convine să trăiţi în mizerie, mai ales că...

Aşadar, i se oferea o şansă nesperată de a o face fericită pe Amalia...

Păcălitu făcu transportul, predă pachetul şi încasă 5 000 de dolari. Fericit, îşi copleşi amanta cu daruri scumpe.

Nu ştia atunci că „avocatul“ era de fapt domnul Brüg, iar necunoscutul din Zürich, un coleg de-al său. Ştia însă că intrase într-o horă din care nu va mai ieşi vreodată.

Mai făcu încă un transport şi din nou încasă 5 000 de dolari.

Păcălitu crezuse de la început că pachetul, cîntărind în jur de două kilograme, conţinea stupefiante.

Se înşelă însă. El conţinea pietre preţioase şi cîteva zeci de mii de dolari şi lire englezeşti.

La al patrulea transport însă i se înfundă ; vama descoperise valuta şi briliantele. Păcălitu fu reţinut. Atunci îşi aminti, pentru prima oară de cînd intrase în acea afacere, proverbul românesc pe care-l uitase : „Ulciorul nu merge de multe ori la apă !". Era însă prea tîrziu. „Ce se va întîmpla cu mine ? se întrebă. Dar cu Amalia ?" Soarta femeii îl îngrijora cel mai mult. Luă hotărîrea de a nu declara nimic, încercînd în felul acesta s-o salveze pe Amalia. Dar salvînd-o pe ea, îl salva şi pe avocat, ori el nu voia ca acesta să scape basma curată într-o afacere în care, îşi da seama, pe el îl afundase pînă la gît.

Dar la mai puţin de două ore de la reţinerea sa, Păcălitu avea să înţeleagă adevăratele dimensiuni ale afacerii în care intrase. Avocatul se prezentă în cu totul altă ipostază decît îl ştia : „Ofiţer cu misiuni speciale". Păcălitu înlemni. Avocatul a cerut celui care îl ancheta pe Păcălitu să-i lase singuri. Cînd rămaseră numai ei doi, se prezentă din nou : „Brüg, din organele speciale". Mai întîi Păcălitu vru să-i repeadă un pumn în mutra care radia de suprema satisfacţie că îl prinsese în cursă ca pe un şobolan. Îşi dădu imediat seama de inutilitatea gestului, aşa că îi spuse direct :

„Domnule Brüg, scoate-mă imediat de aici şi voi face ce doreşti dumneata".

— De acord, conveni Brüg. Numai că documentele întocmite de vameş rămîn în seiful meu...

Păcălitu nu avea de ales. Nu l-ar fi luat nimeni în seamă dacă ar fi declarat că este victima unei înscenări. În afară de aceasta, era compromis şi faţă de Consulat : folosise ştampila şi formulare cu antetul Consulatului pentru a putea trece mai uşor pachetele peste frontieră, aşa cum fusese învăţat de „avocat".

Chiar dacă ar fi scăpat de închisoare, Păcălitu rămînea fără serviciu, ceea ce pentru el echivala cu sinuciderea.

Brüg își trase un scaun și se așeză.

— Știu ce gîndești despre mine, spuse cu o mină de om nevinovat. Dar am făcut-o spre binele dumitale. Nu te mira, reluă grăbit. Pentru binele dumitale, repet. Cum aș fi putut altfel să-ți ofer banii de care aveai atîta nevoie ?

— De cînd spionajul se ocupă cu acte de caritate ? vru să știe Păcălitu, întinzînd mîna după pachetul de țigări pe care Brüg și-l pusese la îndemînă.

— Scuză-mă, se grăbi el să împingă țigările spre celălalt. Dacă serviciu contra serviciu înseamnă caritate... hai să spunem că gestul meu se cheamă caritate, sublinie propoziția.

— Îmi dau seama că întrebarea mea e naivă : dacă nu faceți investiții rentabile, patronii vă asvîrle ca pe o măsea stricată. Așa că spuneți-mi mai bine ce am de făcut, se arătă grăbit Păcălitu, și să plecăm odată de aici. Și așa nu era prea mult la trup, dar acum se împuținase de tot, rămînînd un ghemotoc care nu depășea speteaza scaunului pe care ședea. Cel puțin așa îl vedea Brüg și sentimentul că-l domină fără echivoc se amplifică. Sentimentul de superioritate îi mîngîia orgoliul, făcîndu-l să guste din plin plăcerea de a fi reușit și de data aceasta, chiar dacă șeful său se arătase sceptic, atunci cînd îi prezentase planul acroșării lui Păcălitu.

Întotdeauna reușitele profesionale îi dădeau o stare de euforie, făcîndu-l uneori să depășească limita impusă de poziția sa, în relațiile cu agenții sau, ca în cazul de față, cu viitorul agent.

— Ce vrei să facem bătrîne ? Nu mai facem nimic, deocamdată. Ehei ! Cîte am fi putut face !... Dar...

deocamdată nimic. Dar absolut nimic. Ehei !... Dacă evenimentele nu s-ar fi precipitat...

— Adică ar fi ieşit altfel ? îndrăzni Păcălitu să ceară o precizare, neînţelegînd cum ar fi putut ieşi mai rău decît ieşise.

— Exact, recunoscu Brüg. Nemţii îşi fac bagajele, iar americanii bat la uşă.

— Atunci ? vru să ştie Păcălitu.

— Tragem cortina. Deocamdată, reluă ideea Brüg... Pînă va trece valul...

Era prea mult legat de regimul capitulard de la Vichy şi de concepţiile fasciste, care se străduise să inoculeze ideea imperiului de o mie de ani. E drept că Hitler cînd enunţase această aberaţie, se referea la Germania, „popor de stăpîni", dar Brüg gîndea că şi în Franţa vor trebui să apară niscaiva conducători pe măsura „stăpînilor lumii".

— Să ştii însă că arhiva o păstrez eu.

Pronunţă apăsat cuvîntul *arhivă* şi Păcălitu nu avu nici un dubiu asupra intenţiilor de viitor ale acestuia.

Dar aşa cum recunoştea şi el, totul urma să se lămurească în viitor. „Era bine deci", gîndi Păcălitu. Pînă atunci el va putea fi fericit cu Amalia. Miile de dolari din afacerea cu Brüg îi vor prinde bine în vremurile care vor fi şi mai tulburi pentru ei.

Deocamdată urma ca fiecare să plece unde vor vedea cu ochii — şi nu era rău, cel puţin nu va mai vedea mutra pocită a lui Brüg, faţă de care simţea tentaţia, din ce în ce mai greu de stăvilit, de a-i repezi un pumn. Fiecare va încerca să-şi scape pielea. Între el şi „şeful" său, Brüg, urma să se lase cortina tăcerii. Dar nu şi a uitării.

— Şi acum ce să fac ? ceru un răspuns Păcălitu, simţind că s-a rătăcit pe un teren periculos.

— Te întorci la ale dumitale, eu îmi văd de ale mele.

Se ridică, vru să întindă mîna, dar se răzgîndi. Se întoarse brusc şi părăsi încăperea.

Păcălitu rămase pe urmă. Încă nu se dezmeticise ca lumea din şocul suferit prin arestarea la vamă, la care se adăugase şocul întîlnirii lui Brüg în ipostaza de „ofiţer din serviciul special". Şi acum şocul, e drept mai uşor de suportat, că va fi liber, fără să păţească ceva.

„Viitorul !" Ce va însemna pentru el acest viitor, va avea suficient timp să aştepte...

Aşadar se întorsese încă o filă din cartea istoriei vieţii sale. Ce conţineau celelalte, nu-şi putea imagina. Ouăle erau neasortate, încă nu se ştia care sînt de porumbel şi care de uliu. Pe lîngă bucuria că scăpase şi de data asta, un vierme al îndoielii se insinua în subconştientul său.

„Copilul ce va veni ? ! Ce va fi cu acest copil ?, îl fulgera un gînd ce ardea ca o lamă de brici cînd pătrunde în carne. Da, ce viitor va avea acel copil ?"

Îşi va întemeia un cămin... Cînd ? Unde ? Cum vor arăta vremurile ce apăreau la orizont ? Oricum, îşi zicea continuînd să stea pe scaun nemişcat în aceeaşi poziţie în care îl lăsase Brüg, îi rămînea Amalia şi... ? ! Nu-şi mai amintea dacă zilele trecute Amalia îi spusese că a rămas gravidă... ! Sau poate că dorinţa lui de a avea un copil îi subjugă gîndurile nemaiştiind unde-i adevăr şi unde-i dorinţă.

Şi dacă îi rămăsese Amalia însemna că era bogat, foarte bogat, avea totul, o comoară inestimabilă. Nu pierduse, deci, nimic, absolut nimic din colaborarea

cu Brüg. Şi gîndul îl duse din nou la Amalia, care, desigur, îl aştepta cu nerăbdarea şi înfrigurarea cu care aşteaptă orice îndrăgostit.

Se înălţă în scaun măsurîndu-se cu speteaza pe care, acum, i se părea că o depăşea cu mult în înălţime.

Înviorat se ridică şi părăsi încăperea.

Peste cîteva zile însă Brüg îl căută şi începu cu el o pregătire temeinică precizîndu-i şi misiunea, fără a se putea deduce cînd va trece la realizarea ei.

*

Timp de trei-patru ani nu-l mai văzu pe Brüg. Noile autorităţi franceze îi urmăreau cu înverşunare pe colaboraţionişti, pedepsindu-i exemplar. După opinia lui Brüg intra în categoria colaboraţioniştilor. Se temea că dacă acesta va fi arestat va mărturisi colaborarea dintre ei, la care, era convins, va adăuga tot ce-i va trece prin minte numai să scape mai uşor înfundîndu-l pe el. Se şi vedea în boxă alături de Brüg. Din această cauză Păcălitu părăsi consulatul, acea oază de linişte într-un pustiu bîntuit de furtuni şi începu peregrinările prin Europa.

Pretutindeni întîlnise distrugeri, nesiguranţă şi o mare tristeţe. Fiecare pierduse ceva scump în hecatomba ce adusese doliu pe toate meridianele Terrei. Figuri livide, oameni schilodiţi, culoarea neagră a îmbrăcămintei bărbaţilor şi femeilor erau tot atîtea motive de pesimism, mai ales la aceia care ştiau şi simţeau că pe planul concepţiilor şi al activităţilor concrete au fost de partea celora care au determinat catastrofa. Păcălitu simţea răspunderea faptelor sale, dar asta numai în intimitate, altfel era gata de orice mîrşăvie pentru a se apăra. Trăia într-o tensiune şi teamă permanente. Nici o ţară în care intra nu i se părea sigură, nici un oraş parcă nu-l ascundea sufi-

cient de bine, orice casă în care intra i se părea a fi o capcană din care nu va mai scăpa. Cunoştinţele mai vechi sau mai noi i se păreau a fi puse să-l ademenească, să-l înşface şi să-l dea pe mîna primului poliţai întîlnit în cale. Dragostea pentru Amalia, dar mai ales pentru fetiţa pe care o adusese pe lume se topise în acel creuzet al fricii, le abandonase, sau fusese abandonat, nu mai ştia exact, nici nu mai avea pentru el vreo importanţă. Important era să se ascundă, să nu fie recunoscut, denunţat, arestat...

Totul devenise o obsesie care îi paraliza judecata lucidă. De cîte ori îşi punea întrebarea : „La urma-urmei ce am făcut ?“ răspunsul venea invariabil : „Prin concepţia şi activitatea politică am fost fascist, la care se mai adaugă şi calitatea de agent al lui Brüg... Nu mă vor ierta pentru asta“.

Într-o seară, la München, se afla la un prieten care se „aranjase“ binişor colaborînd cu autorităţile de ocupaţie, făcînd şi contrabandă cu alimente şi cu ţigări sustrase din depozitele armatei americane. Acest amic îl informă că cineva (pronunţă cuvîntul apăsînd pe el semnificativ) i-a telefonat cu puţin timp mai înainte rugîndu-l să-i spună lui Păcălitu să-l aştepte acolo că-i va face o vizită. „Cine-i cel care doreşte să mă vadă ?“ vru să ştie intrigat Păcălitu. Se temea că amicul său „aranjase“ cu autorităţile de ocupaţie să-l aresteze sub acuzaţia de colaboraţionist. Primul impuls fu să dispară, dar se linişti, poate că obosise de atîta hărţuială, zicîndu-şi că întrevederea la care se referă proaspătul traficant la bursa neagră ar putea să-i aducă o schimbare... În fond, ce mai avea de pierdut ? Aşa că rămase pe loc.

Pe la orele zece seara, în locuinţa prietenului apăru Brüg... O clipă Păcălitu avu senzaţia că pe uşă a intrat o stafie. Un amestec de teamă şi de bucurie

își făcu loc în sufletul său. Înțelese că Brüg avea ceva pentru el, ceva care să-l adune de pe drumuri, ceva care să-i ordoneze și să-i refacă viața. Mereu avusese convingerea că Brüg era în stare să păcălească și pe dracu... Cu atît mai mult acum cînd dracul avea un nume și niște concepții anticomuniste pe care le afișa cu pompă și zgomotul specific reclamelor de peste ocean.

După ce îl ascultă pe Brüg care vorbi îndelung expunîndu-și planul, Păcălitu a răspuns că va face tot ce-i va cere așa cum făcuse și altădată. „Cînd, în trecut, mă pregăteam pentru România, se mai afla, încă în funcție la Vichy. Tot România să fie, oare, și astăzi terenul de prospectare al acestui spion ?“ Păcălitu nu se înșelă în presupunerile sale. Mai tîrziu Brüg îl puse în legătură cu un anume domn Martino, care răspundea de așa-numitul „spațiu românesc“. „Vrem informații.“ Fusese franc și dur Martino. Dar adevărurile spuse de el îi erau cunoscute și lui Păcălitu. „Vrem informații a spus Martino cînd a fixat lui Păcălitu misiunea pentru România, altfel ce fel de serviciu de spionaj am fi ? Dar ne interesează cu precădere organizarea unei activități în perspectivă. Regimul comunist s-a consolidat, iar sfîrșitul nu-l întrezărim prea aproape, așa că sîntem nevoiți să ne implantăm temeinic în realitățile românești și pe timp îndelungat. Dumneata întruchipezi — după părerea mea — agentul ideal pentru asemenea misiuni : un bărbat trecut de prima tinerețe, cu dorul de țară în suflet, se întoarce acasă. O oiță rătăcită care vrea să-și sfîrșească zilele pe meleagurile natale. Ne bizuim mult pe dumneata...“

Îmbătrînise de timpuriu după ce colindase o Europă de la un capăt la altul. După ce se repatriase se

instalase într-o vilișoară pe care o cumpărase de la niște evrei care plecau din România, pe o străduță liniștită din cartierul Tei. În lunile care trecuseră nu legase prietenie cu nimeni. Dealtfel vecinii lui lucrau în provincie — un inginer agronom cu soția, tehniciană veterinară, un burlac, contabil pe un șantier de construcții, trecut de prima tinerețe, locuind cu bătrîna lui mamă, surdă și taciturnă.

Păcălitu nu avea un program de viață precis. Din această cauză nici nu atrăgea atenția. De regulă se întorcea acasă seara, cînd strada era pustie, trecînd pe lîngă cîte o pereche de tineri îmbrățișați care bineînțeles nu-i dădeau nici o atenție.

Cutreiera orașul ca unul care nu avea cum să-și omoare timpul.

Cînd obosea făcea un scurt popas pe o bancă în parc, intrînd în vorbă cu alți pensionari ca el, sau cu cei care lucrau în schimbul de noapte, veniți în parc să respire o gură de aer proaspăt, interesîndu-se grijuliu de bunul mers al treburilor țării, entuziasmîndu-se sau întristîndu-se în raport cu știrea ce o recepta. Ca să-și refacă forțele epuizate de plimbare și discuții, se oprea în cîte o grădină, sorbind cu nesaț o halbă cu bere și fumînd tacticos ca unul care nu avea de ce să se grăbească.

Dacă însă cineva l-ar fi urmărit pas cu pas, în fiecare zi, ar fi constatat că de două ori pe săptămînă, el ajungea pe o anumită stradă pe care o străbătea ca un pieton oarecare, fără să manifeste interes pentru casele cochete ascunse de iederă sau să se oprească așa cum făceau majoritatea trecătorilor în fața vitrinei firmei „Sortex", în care găseai totdeauna fotografii color înfățișînd imagini diverse din cele mai îndepărtate colțuri ale globului.

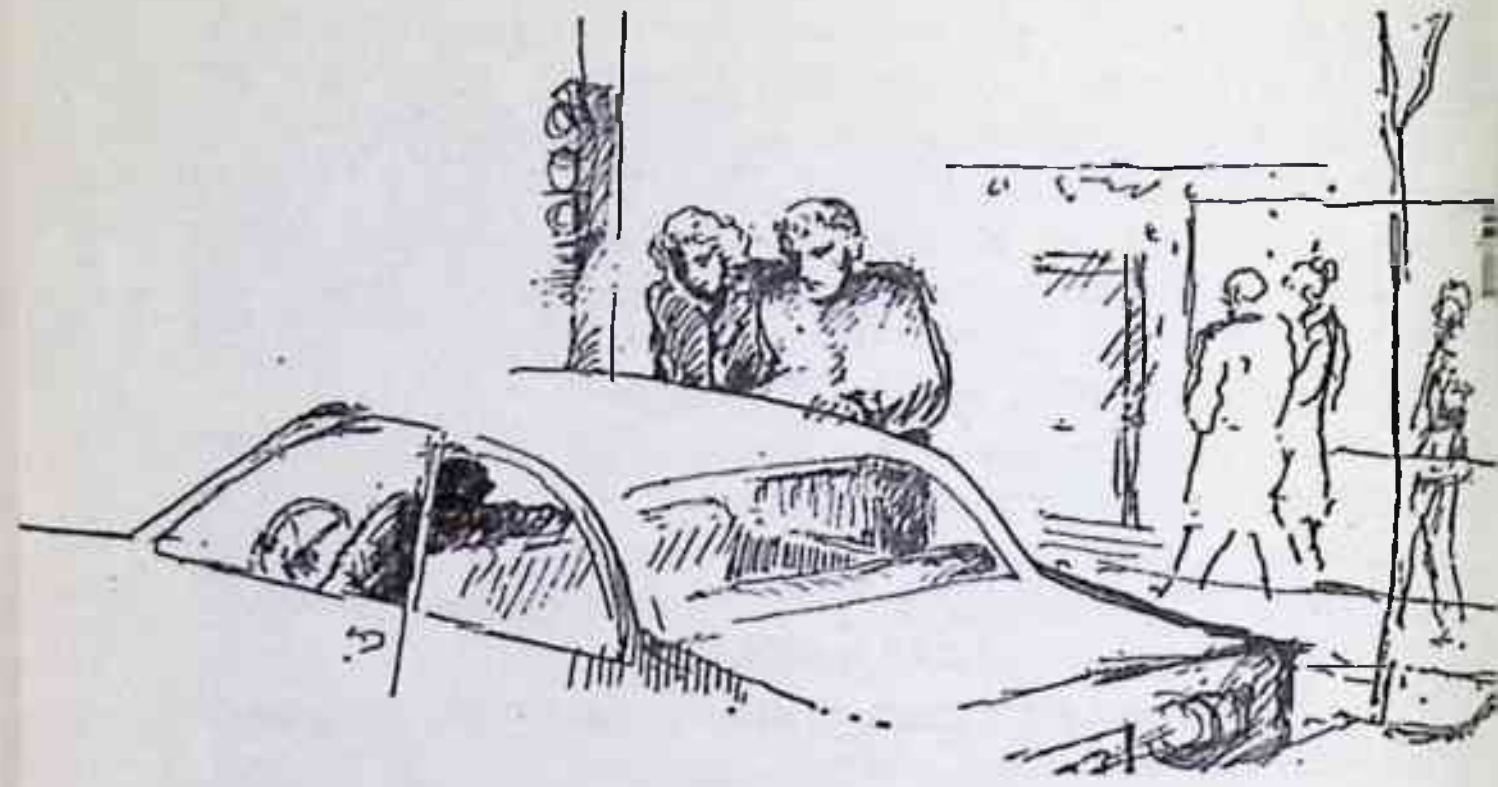

Un Citroen pe bulevardele Bucureştiului

Într-o zi din vara anului 196... Vengo, directorul firmei „Sortex", chemă şoferul puţin mai devreme decît la ora care acesta ştia că trebuie să fie în faţa scărilor.

— Încotro, şefule ? vru să ştie şoferul întorcînd spre Vengo mutra lui turtită de fost boxer. Clipi complice din ochiul stîng şi lucrul acesta îl enervă pe Vengo.

— Ca de obicei — spuse el tăios şi trînti cu putere portiera. Mi se pare că eşti prea vesel azi şi nu-ţi stă bine, Tom, puse el lucrurile la punct pe acelaşi ton ; celălalt îşi strînse umerii ca şi cînd s-ar fi aşteptat să fie lovit — era un gest reflex de boxer. Înţelese că împinsese lucrurile prea departe.

— Vă rog să mă scuzaţi, domnule, îşi ceru el umil scuze şi învîrti cheia în contact. Încă o dată vă rog să mă scuzaţi. Poate că e de vină dimineaţa aceasta atît de frumoasă...

Vengo nu răspunse. Îşi aprinse o ţigară şi aroma ei plăcută umplu imediat interiorul luxos al maşinii. Poate că n-ar fi trebuit să folosească un asemenea ton ; în fond, şoferul îi era complice. „Nu, mai bine aşa", îşi spuse, în timp ce elegantul „Citröen" ieşea în stradă din curtea împrejmuită cu gard înalt de cărămidă.

„Şi ăla a rămas tot un imbecil, săriră gîndurile lui Vengo în timp ce maşina se înscria pe bulevard. Nu uită să-mi amintească : «Ai făcut-o, băiete, îl imită el, ce să-ţi fac. O asemenea prostie nu se uită uşor...» Corcitura !"

«Iar omul tău...?» continuă el să-şi amintească... „E uşor să faci pe deşteptu', acolo, la adăpost de orice risc, dar aici altfel stau lucrurile". Ceea ce nu-i ierta şefului său era că făcuse atîta tapaj cu întîmplarea cu fetele. Sigur că pe undeva nu putea să nu recunoască adevărul. Se lăsase pradă plăcerii. Dar fetele erau drăguţe şi pline de farmec. Veneau cu servietele sub braţ, le aruncau peste tot şi Vengo în sus, Vengo în jos, trăgeau din ţigări şi se bîţîiau în ritmul ultimelor imprimări de muzică uşoară. Iar dacă nu ar fi fost tatăl acela neînţelegător, lucrurile s-ar fi terminat fără să mai ajungă la secţia de miliţie, unde fusese nevoit să arate cine este. În definitiv nu-i făcuse nimic fetei lui, venea şi ea cu celelalte, dar bătrînul o ţinea una şi bună : „Habar nu are Vengo de ce simte el ca părinte, că ar trebui să-i administreze cîteva, că el văzuse că fata lui umblă hai-hui şi că atunci se luase după ea şi aşa ajunsese să afle adevărul..." Toate

acestea le înșirase în fața ofițerului de serviciu de la secția de miliție, unde aproape îl forțase să meargă, că era solidă „matahala". Ofițerul fusese înțelegător, își aminti Vengo, și aplanase cu tact conflictul. Vengo își ceruse scuze și promisese că va rupe legătura cu fetele, chiar de a doua zi. Se ținu de cuvînt, deși avea nevoie de asemenea legături. Încă o dată recunoscu în sinea lui că el cam exagerase cu legăturile amoroase. Pățania cu circa de miliție a trebuit să o consemneze într-un raport amănunțit, pe care l-a trimis șefului, și faptul acesta îi producea iritare, ori de cîte ori își aducea aminte. „Corcitura !" pufni și stinse țigara apăsînd-o puternic în scrumieră.

*

...Intrigat însă de întîmplare, locotenentul Codreanu, ofițer de serviciu la secția de miliție în seara aceea, hotărî să vadă cine erau fetele ce frecventau locuința lui Vengo.

Poate că această dorință a lui era dictată și de faptul că și el era tînăr. Cert este că ajunsese la o constatare extrem de interesantă : majoritatea fetelor aveau părinți care munceau în sectoare în care se concentrau secrete de stat. O simplă coincidență ?

Maiorul de securitate Barar, care primi de la șeful său raportul locotenentului, hotărî să lărgească investigațiile și să lămurească despre ce putea fi vorba. El ordonă unuia dintre subalterni să rezolve cazul, iar acesta ajunse la concluzia că, puse cap la cap, întîmplările nu ridicau probleme. Vengo era un tip preocupat de plăcerile vieții, în voia cărora el se lăsase din momentul sosirii la București cu aproape un an în urmă. Cu toate acestea Barar rămase în așteptare.

Ceva nu i se părea a fi în regulă. Avea senzaţia că tot ceea ce făcuse Vengo era cusut cu aţă albă. Parcă ar fi vrut să convingă. Pe cine ? Şi de ce ?

*

Amintindu-şi de întîmplare, Vengo aprinse a doua ţigară, iar şoferul înţelese că în dimineaţa aceea, şefului său nu-i erau boii acasă.

Cînd ajunse la Universitate, îndrăzni însă să-l smulgă din gînduri.

— Ca de obicei, domnule ?

— Exact. Dar fără grabă şi cu multă atenţie. Şi se cufundă din nou în gînduri. „Iar acum, idiotu' de Martino e mulţumit". «Da, băiete — acest „băiete" care îl scotea din pepeni — începi să devii interesant. Omul tău are ceva în cap».

— Are, recunoscuse Vengo, dar costă. «Totuşi vezi pentru viitor» — spusese Martino. De asta voi avea eu grijă.

Ajungînd aici cu gîndurile Vengo se învioră dintr-o dată.

— Tom, azi e o zi splendidă, spuse el blînd spre stupefacţia şoferului.

— Sfîrşit de vară, domnule, se grăbi acesta.

— Ai grijă, Tom, mai spuse Vengo.

*

De regulă, cînd ieşea la plimbare cu un *Citröen* ultimul tip, Vengo avea acelaşi traseu.

Dacă cineva l-ar fi urmărit ar fi constatat că, în momentul în care ajungea pe unul din marile bulevarde ale Capitalei, maşina în care călătorea Vengo

se înscria pe culoarul din mijloc ca şi cînd ar fi vrut să fie văzut de toată lumea, ca un om care nu are nimic de ascuns şi se ştie cu conştiinţa curată.

Dar tocmai acest fapt ar fi reţinut atenţia unui ochi experimentat. Ceea ce făcea Vengo semăna cu o metodă folosită atunci cînd vrei să adormi vigilenţa cuiva. Asemenea ieşiri se repetau cu regularitate şi de fiecare dată pe acelaşi traseu. Probabil, crezîndu-se urmărit, Vengo voia să-i obişnuiască pe cei aflaţi pe urmele sale cu acest program făcîndu-i să-şi spună că nu are rost să fie atenţi de vreme ce el parcurge un drum de rutină. Dar Vengo se înşela. Pe urmele lui nu se afla nimeni.

Curiozitatea de a urmări traseul aproape cotidian al lui Vengo ar fi putut duce la constatarea că în cîteva minute „Citröenul" va ajunge la capătul bulevardului, că va coti la dreapta şi nu la stînga, că pe cutare stradă şi nu pe alta se va întoarce la serviciu. Uneori la volan se afla Vengo, alteori el ocupa bancheta din spate şi silueta lui subţire, aproape încremenită, putea fi văzută prin geamul larg al maşinii. Atunci, la volan se afla unul din şoferii reprezentanţei, mereu însă acelaşi, un tip vînjos, cu figură de boxer.

Procedeul lui Vengo semăna cu un joc în care fuseseră stabilite nişte reguli precise, numai de el ştiute.

În dimineaţa aceea de sfîrşit de vară, cu cer senin, ce vestea o zi călduroasă, mai precis către ora zece, Vengo încălcă regula jocului. Maşina lui, avînd la volan pe şoferul cu figură de boxer, se înscrisese, într-adevăr, la început pe culoarul din mijloc al bulevardului, apoi profitînd de aglomerarea care se formă la unul din stopuri, viră prin faţa unui autobuz, se lipi de bordură, timp în care Vengo sări aproape

din mers pe trotuar pierzîndu-se în mulţime. După care „Citröenul“ îşi continuă cursa, avînd acelaşi traseu cunoscut.

*

Maiorul Barar mai avea cîteva zile pînă cînd i se termina concediul de odihnă. Fusese împreună cu soţia şi fetiţa cea mică, Ileana, la mare şi cu o seară înainte sosiseră în Capitală.

A doua zi Barar hotărî ca împreună cu soţia şi cu Ileana să iasă în oraş după cumpărături. Ileana urma să intre în clasa întîi. Cine nu cunoaşte febra unui asemenea eveniment ? Cu atît mai mult cu cît Barar tot amînase aceste cumpărături. „Lasă, avem timp“, răspundea el de fiecare dată insistenţelor soţici.

...Ziua era frumoasă, un vînt subţire aducea o răcoare plăcută pe străzile încălzite de o vară care se sfîrşea.

Ieşiseră din magazin încărcaţi cu tot felul de pachetele şi tocmai se pregăteau să intre într-o cofetărie, cînd Barar îl văzu pe Vengo. Graba lui Vengo îl surprinse.

— Nu te supăra, îşi rugă el soţia, punîndu-i în braţe pachetele, duceţi-vă singure mai departe. Şi mai înainte ca acestea să poată protesta, ofiţerul o luă pe urma lui Vengo. Era un gest instinctiv şi el îşi spuse chiar că ceea ce face e ridicol.

„Omul e grăbit, ce-i cu asta ?“ Persistă însă.

Dar puţin mai tîrziu Vengo făcu ceva care nu scăpă ochiului experimentat al lui Barar ; se opri în dreptul unui chioşc de răcoritoare, ceru un sirop şi, cît îl bău, cu o încetineală exasperantă, urmări dacă nu cumva este supravegheat.

„De ce se teme domnul Vengo ?“ se întreba Barar din ce în ce mai intrigat.

...Vengo sorbea siropul, picătură cu picătură, controlînd atent întreaga zonă. Apoi se mută pe trotuarul celălalt și Barar înțelese că o făcuse pentru că de acolo avea un cîmp de observare mai bun. Cînd se asigură că totul este în ordine, Vengo trecu înapoi și mergînd alene ocoli micul cvartal de blocuri strîns ca în chingi de străzi și ajunse în punctul de unde plecase. Și atunci, urmărindu-i cu atenție privirea, maiorul Barar înțelese că pe Vengo îl interesa intrarea blocului de vizavi. „Comportarea lui, gîndea Barar, semăna cu cea a ursului care nu năvălește dintr-o dată peste turma de oi, ci mai întîi îi dă tîrcoale, descriind cercuri cu diametre din ce în ce mai mici, pînă cînd se asigură că nu-l pîndește nici un pericol“. Cum Barar cunoștea locul, intui că Vengo va intra pe o ușă și va ieși pe cealaltă. Și chiar așa se întîmplă. Numai că lui Barar i se păru că Vengo întîrziase prea mult. Părăsind trotuarul Vengo străbătu cu pași elastici strada, pătrunse în bloc și îl părăsi exact cum presupusese Barar. Pentru ce o făcuse ? Mai înainte ca Barar să fi putut schița un gest, Vengo trecuse strada, pătrunsese în bloc și ieșise aproape în fugă. Fără să se uite înapoi, se amestecase în forfota străzii. A intrat, a ieșit. „Să se fi întîlnit Vengo cu cineva care îl așteptase în hol ? Sau lăsase ceva în vreo cutie de scrisori ?“ Ultima presupunere era mai plauzibilă și Barar o acceptă pe aceasta, pentru că era cea mai apropiată de realitate. Rămînea doar o presupunere. Ar fi putut fi o simplă manevră de rutină. Vengo și-a dat seama că cineva e pe urmele lui și atunci a făcut o mișcare obișnuită în asemenea împrejurări. A simulat o comportare firească : întîi intră în bloc scurtînd

drumul, apoi ieși în stradă ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat. Asta în cazul în care Vengo ar fi fost urmărit. Dar Barar știa că o simplă întîmplare îl pusese într-un asemenea contact cu Vengo. Se opri o clipă descumpănit. Încă nu se hotărî ce să facă ! Să-l urmeze pe Vengo sau să-l lase să-și vadă de drum ! Barar, ofițer cu experiență, simțea că niște nori grei, negri se adună din firișoare răzlețe, concentrînd și ascunzînd în ei o puternică furtună. Cum să facă el ca descărcarea ce se întrezărea să fie dirijată, să nu inunde, să nu înece sau să măture totul în cale ? Inteligența și experiența trebuiau să-l ajute să canalizeze în favoarea sa forța ce se acumula, lăsîndu-i lui Vengo puține șanse. Dar nici Vengo nu era un oarecare. Barar deducea aceasta din felul în care se comportase în împrejurarea sesizată. Tipul cunoștea meserie, nu se putea pune la îndoială, dar maiorul avea avantajul terenului. Ca la fotbal. Juca pe teren propriu, pe cîtă vreme Vengo juca în deplasare. „Publicul", acea galerie entuziastă, de la fotbal, era de partea sa avînd chipul omului obișnuit de pe stradă.

„Da, trebuie să cer concursul cuiva", hotărî el, și se adresă unui tînăr :

— Tovarășe dragă, vrei să mă ajuți puțin ? Sînt maiorul de securitate Barar...

— Cu plăcere, tovarășe maior, ce trebuie să fac ?

— Să observi numai cine intră și cine iese pe ușa acestui bloc și să le reții figurile... Pînă vin eu... În cîteva minute sînt înapoi. Zicînd acestea o zbughi după Vengo.

El era omul care renunța de-abia atunci cînd își spunea că totul este în regulă. Puțin mai tîrziu, avu confirmarea că inițiativa sa a fost inspirată. La prima cutie de gunoi Vengo aruncă o bucată de hîrtie : un mic dreptunghi alb, pe care Barar îl culese din mers.

Cartonașul mototolit avea scris pe el cifra zece și un punct minuscul alături. În rest cartonașul nu mai conținea nimic.

Să se țină după Vengo nu mai avea nici un rost. Barar își spuse că poate ar fi mai bine să se întoarcă la bloc și să observe ceva care i-ar fi putut clarifica într-un fel prezența lui Vengo în acel loc și mai ales comportarea lui ciudată. Apoi își dădu seama că era un gînd și o pornire copilărească. Cît el îl urmărise pe Vengo ceea ce ar fi trebuit să se întîmple se întîmplase. Privi încă o dată cartonașul cu cifra zece cu un punct și, intrigat și abătut, se întoarse la tînărul ce făcea de planton în fața blocului și află că o singură persoană intrase în bloc, un bărbat înalt, șaten, corp atletic, de circa patruzeci de ani.

— Părea să fie de-ai casei, tovarășe maior. A intrat pe ușă, cum se spune, ca la el acasă.

— Dacă v-aș prezenta o fotografie l-ați recunoaște ?, întrebă maiorul.

— Sînt sigur că nu m-aș înșela, tovarășe maior.

Mulțumindu-i tînărului maiorul o luă spre serviciu.

*

În ultimele luni, din ce în ce mai des, căpitanul Grigorescu trăia sentimentul că viața sa particulară se golește tot mai mult de substanță, reducîndu-se la masă și la un somn pe apucate. Despre o viață spirituală, atît de necesară unui tînăr, nici nu mai putea fi vorba.

Serviciul îi răpea tot timpul, atît de mult știa să-l încarce cu sarcini colonelul Horja. Pe Grigorescu îl bucura însă faptul că șeful său îi încredința spre

rezolvare cazuri dintre cele mai dificile. De cîtva timp încerca însă un sentiment de nemulţumire. Simţea cum încet dar sigur devine un fel de robot. Cercul preocupărilor sale era mult prea mic. De dimineaţă pînă dimineaţă, cu cîteva ore de somn, nu făcea nimic altceva decît să caute spioni. Aceasta îi era meseria, e drept, dar inteligenţa sa fiind racordată permanent la aceeaşi priză simţea cum se uzează, se degradează. Nu mai avea elemente spaţiale cu care să se compare şi să se măsoare. Fusese redus la ceva anume precis, exact, dar foarte puţin faţă de bogăţia vieţii. Satisfacţii şi împliniri spirituale nu mai avusese de multă vreme.

În asemenea momente de încercări de revoltă lăuntrică, Grigorescu angaja cu şeful său discuţii imaginare reproşîndu-i lipsa de înţelegere pentru anii săi tineri care treceau pe nesimţite, şi poate fără folos, îşi zicea ofiţerul.

«Ce sînt eu, tovarăşe colonel, se aprindea el tot mai des în ultimul timp, cuptor Siemens-Martin, să nu mă sting decît atunci cînd intru în reparaţie capitală ? Îmi luaţi şi ultima fărîmă de timp liber. Toată ziua spioni... spioni... spioni... O să încep să văd spioni şi printre sfinţii zugrăviţi în biserică. Aşa s-a născut spionomania, tovarăşe colonel, fenomen social deosebit de dăunător. Ne acrim şi ne înrăim ţinînd-o tot aşa şi nu vom mai putea fi sinceri şi omenoşi. Da, da, omenoşi, fiindcă omenos trebuie să fii nu numai cu ai tăi şi cu prietenii tăi, ci şi cu cei care au greşit. Ei au mare nevoie de înţelegere a împrejurărilor care i-au dus în greşeală. Acest mod de a privi lucrurile arată din partea noastră tărie şi nu slăbiciune, cum se mai străduiesc unii să ne convingă. Am săvîrşit deja destule abateri

de la umanismul socialist ca să nu fie timpul să ne repliem. Eu unul am nevoie de timp mai mult pentru a mă „aerisi". Am nevoie şi de o viaţă particulară...»

Cînd însă ajungea în acest punct, Grigorescu se oprea nedumerit, derutat. În fond ce înţelegea el prin viaţa particulară ? Şi unde începea şi se termina ea ? Colonelul Horja nu-l întrebase niciodată direct pînă atunci : „Grigorescule, care este viaţa ta particulară ? Ai aşa ceva ?" Şi dacă într-o zi i-ar fi pus o asemenea întrebare, ce i-ar fi răspuns ? Ajuns aici Grigorescu se oprea descumpănit. „Dacă aş avea timp m-aş plimba cu o fată, la şosea... Ne-am opri la «Pescăruş», am sta la o masă şi am privi cum alunecă pe lac iolele..." „Şi ai o fată ?" „Păi cînd s-o găsesc ? Poţi spune duşmanului să-ţi permită un moment de relaxare ca să te plimbi şi tu cel puţin două seri la rînd la şosea alături de o fată ? !" Grigorescu se oprea, trezit la realitatea crudă. „Să lăsăm discuţia pentru mai tîrziu", îşi zicea şi se cufunda în treburile lui, treburi care nu sufereau nici o amînare.

„Ai dreptate, l-ar fi aprobat colonelul Horja. Sigur că da ! Atunci eu zic să spunem celor care nu ne dau linişte cam aşa : Stimaţi domni, intraţi un timp în concediu că tînărul căpitan Grigorescu vrea să-şi găsească o aleasă a inimii.

Hai las-o baltă căpitane, ar fi continuat cu siguranţă colonelul, nu te ascunde după deget. Mai bine spune că încă nu ţi-ai găsit o fată care să-ţi placă şi, bine-nţeles, să te placă".

Desigur şi colonelul avea dreptate. El ştia mai bine rosturile serviciului decît tînărul său subaltern. Dar dreptate avea şi Grigorescu. Cum puteau tinerii să se formeze, să se îmbogăţească spiritual, dacă cea mai mare parte din cele citite se rezuma la denunţuri,

procese verbale de descinderi și declarații ? Toate acestea arătau numai fața urîtă a unei lumi în prefaceri fundamentale care stîrnește împotriviri în interior, dar și în afară. Mai ales stîrnește patimi de tot felul la care și ofițerii de securitate sînt chemați să participe, la lămurirea lor folosind mijloace specifice.

„Nu am timp nici să dorm" încerca o ultimă dezvinovățire Grigorescu. Și convins că a găsit elementul salvator, conchise : „Nu dorm mai mult de patru-cinci ore pe zi..."

*

Intră ca de obicei, grăbit, poate mai grăbit ca altă dată, convins că avea motive temeinice s-o facă.

— Hatmanul este singur, frumusețe ? întrebă căpitanul pe un ton cam repezit.

— Astea da maniere, tovarășe căpitan, spuse secretara, continuînd să-și facă de lucru cu niște hîrtii, ca și cum nu ar fi auzit întrebarea. Pînă acum, continuă ea fără să ridice privirea, cînd dădeați buzna în această încăpere, mai obișnuiați să spuneți „bună ziua". Ridică privirea cu intenția de a-l fulgera pe acest căpitan simpatic, un pic înfumurat, dar cînd îi văzu fața răvășită, își îndulci privirea. Se pare că nu s-a găsit nimeni să vă ureze somn ușor, mult preastimate tovarășe căpitan ? spuse înbunată.

— Perspicace și fermecătoare ca întotdeauna ! Îmi cer scuze : „bună dimineațaaa !" Primiți, vă rog, această amărîtă lamă cu gumă de mestecat, singurul obiect aflat asupra mea și pe care știu că nu vă îndurați să-l refuzați. Mai am și sentimente, dar la această oră nu aveți ce face cu ele. Și acum, după această in-

troducere, aş dori să ştiu nu numai dacă şeful este singur, ci şi în ce dispoziţie se află...

— Bravo ! am evoluat serios, spuse secretara, luînd guma de mestecat şi punînd-o la îndemînă. Pînă acum întrebaţi „în ce ape se scaldă". Nu vi se pare că-mi cereţi prea mult pentru o „remuneraţie" atît de puţin consistentă ? N-aţi vrea cumva să vă spun şi dacă şeful o să vă decoreze pentru marea plăcere ce i-o faceţi, prezentîndu-i mutrişoara asta somnoroasă ?...

Nu se ştie cum s-ar fi sfîrşit dialogul, dacă în acel moment nu ar fi apărut colonelul Horja.

— A, Grigorescule ! spuse ca şi cum ar fi fost foarte surprins că-şi află subalternul acolo.

— Am schimbat cîteva amabilităţi cu tovarăşa secretară... Doream să ajung la dumneavoastră.

— Poftim, îl invită colonelul, iar la ieşire puteţi continua cu „tovarăşa secretară" de unde aţi rămas. Spune Grigorescule, îl îndemnă colonelul Horja după ce termină o convorbire în care aproape ascultase tot timpul, spune.

— Piesa principală în jocul pe care-l iniţiem, tovarăşe colonel, va fi locotenentul major Claudia Brăduţ, cu oarecare experienţă în această muncă, începu Grigorescu. Ea va juca un rol de substituţie.

— Crezi că poate Claudia să îmbrace haina unui asemenea personaj ? Nu-i prea largă pentru ea ?

Colonelul se gîndea că un rol de substituţie este una dintre cele mai complicate misiuni ce poate fi încredinţată unui ofiţer de contraspionaj. Se cer nu numai experienţă în profesie, ci şi multă perspicacitate, bărbăţie şi chiar forţă fizică, ori despre această tînără Claudia Brăduţ, el cunoaştea foarte puţin, ceea ce însemna că nu participase la acţiuni mai complexe, prilej care ar fi adus-o în faţa colonelului. Avea în-

credere în flerul căpitanului, dar el, colonelul, era obligat să cunoască dacă o misiune de o asemenea valoare va încăpea pe mîini sigure şi nu pe mîna unor diletanţi. De aceea mai întrebă o dată :

— Eşti sigur că nu te înşeli, Grigorescule ? O cunoşti îndeajuns ?

Căpitanul Grigorescu explică şefului său motivele care îl determinaseră s-o aleagă pe Claudia Brăduţ, pentru acest rol într-adevăr „delicat şi riscant".

— Candoarea ei, spuse el, o va ajuta să-şi joace cu naturaleţe rolul. În afară de asta, fata este de o curiozitate de-a dreptul agasantă. Dar mai întîi să vă explic pentru ce am ales o fată... În momentul de faţă nu ştim nimic despre semnatarul mesajului şi despre cel ce se ascunde în spatele lui. Ar săvîrşi o mare greşeală dacă la întîlnirea cu aceşti necunoscuţi, rezidentul serviciului de spionaj ar merge personal, sau ar trimite un om important din subordinea sa. Aşa cum îl ştiu eu pe Vengo nu va săvîrşi o asemenea greşeală. Este abil şi alunecos ca un şarpe. Întocmai ca şi noi aici, el nu ştie cine este şeful celor care se autointitulează „Redeşteptarea". Va folosi deci formula cea mai puţin compromiţătoare şi riscantă : va trimite la întîlnire pe cineva care, în mod practic, se află în afara preocupărilor de spionaj. Poate un funcţionar oarecare al reprezentanţei comerciale.

Horja îl privea pe sub sprîncenele-i stufoase. Chipul căpitanului era expresiv, inteligent. Îi plăceau la el pasiunea, flacăra mistuitoare care ardea în el, dăruirea cu care se angaja în fiecare acţiune.

— Şeful va aprecia prudenţa celor cărora li s-a adresat şi desigur va fi încredinţat că soarta sa se află în mîini sigure, îşi continuă căpitanul Grigorescu

gîndurile. Introducerea în rol a unui om periferic ne fereşte de surprize. Şi noi trebuie să fim prudenţi, nu numai Vengo, sublinie Grigorescu.

— Aţi pregătit afişul conform dorinţei exprimate de cel ce se autointitulează şeful grupului „Redeşteptarea ?", întrebă colonelul Horja, nerăbdător să afle dacă acţiunea s-a pus în mişcare.

— Nu încă, dar ne vom înscrie în termenul dat... Am convenit cu omul care va asigura apariţia pe panoul de afişaj a fotografiilor cerute. Este chiar străinul care ne-a făcut sesizarea.

Căpitanul se pregăti să părăsească biroul.

— Mai rămîi puţin, îl îndemnă Horja.

Şi Grigorescu se aşeză în fotoliul din care abia se sculase.

— Dumitale, Grigorescule, vru să ştie Horja, nu ţi se pare puţin ciudată această poveste ? Mai ales cum a început ea, se corectă colonelul. Un funcţionar al unei reprezentanţe străine înmînează unui miliţian un plic şi îl roagă să-l trimită unde trebuie. Poate fi luată ca o provocare. Dar nu ar fi prea rudimentară ? Chestiunea pare însă serioasă, reluă monologul Horja, fără să aştepte părerea căpitanului, şi noi o tratăm ca atare. Oricine, avînd în vedere conţinutul plicului, ar proceda la fel.

Colonelul căzu dintr-o dată pe gînduri şi căpitanul Grigorescu nu îndrăzni să-l tulbure. Dealtfel înţelesese de la început că şeful său simţea nevoia să-şi mărturisească gîndurile care-l frămîntau.

*

Povestea începuse pentru Grigorescu printr-un telefon dat de către ofiţerul de serviciu. Acesta îi raportă că în cel mai scurt timp trebuia să fie la unitate, „obligatoriu şi foarte urgent".

— Mașina a și plecat spre dumneavoastră, tovarășe căpitan, încheiase el discuția.

— Și dacă am să vin peste trei ore, cînd începe toată lumea programul se va scufunda pămîntul ?

— Nu se scufundă, desigur, conveni ofițerul... un mic cutremur tot va fi, așa că...

— Știu... Am să mă... echipez. Dar nu poți să-mi spui, totuși, vru el să știe înainte de a pune jos receptorul, despre ce este vorba ? Ca să nu mor de curiozitate.

— În linii generale, da... Un subofițer de miliție a adus un plic, deschis dealtfel, pe care l-a primit de la un cetățean străin... Clar, tovarășe căpitan ?

— Ca în ceață... Cum te exprimi tu, nu-i de mirare că n-am înțeles mai nimic. Hotărît să-l fiarbă cît poate pe ofițerul de serviciu, Grigorescu continuă să rămînă în pat. Căldura aceea a așternutului care te moleșește și îți dă o senzație plăcută ca și cum te-ai cufunda într-o apă călduță îl pironise cu receptorul la ureche. Totuși, cum i-a parvenit scrisoarea subofițerului de miliție ?

— Scrisoarea a ajuns la o reprezentanță comercială, iar de acolo, un om de treabă în loc să o predea șefilor săi, a dat-o milițianului...

— Am început să-nțeleg...! Oho ! Pot să dorm liniștit... Îi cunosc pe ăștia... Dar nu apucă să spună pînă la capăt ce cunoștea despre „ăștia“ fiindcă ofițerul de serviciu îl întrerupse zicîndu-i că treaba pare serioasă și că îl sfătuiește, deci, să nu întîrzie nici un minut.

Căpitanul Grigorescu se ridică anevoie din pat și începu să se îmbrace. Își zicea că, desigur, autorul scrisorii nu poate fi decît unul dintre din acei para-

noici care dau tîrcoale reprezentanţelor străine — fenomen cunoscut în toată lumea — avînd întotdeauna ceva de reclamat sau ceva de cerut. De aceea, iniţial, fusese tentat să ceară ofiţerului de serviciu să-i citească la telefon conţinutul scrisorii, dar se răzgîndise, nevoind să încalce regula instituită în unitate de severul colonel Horja.

Cîteva minute mai tîrziu, urcînd în maşina care-l aştepta, îndemnă şoferul să apese pe accelerator.

— Hai, nea Tănase ! Dacă tot nu am avut parte de somn, cel puţin să nu pierdem vremea pe drum !

— Şi la timp şi întregi, asta-i deviza, tovarăşe căpitan. Treceau pe străzi cuprinşi încă de somn. Maşinile salubrităţii stropiseră şi apa fîşîia monoton sub cauciucuri.

Ajuns la unitate, Grigorescu luă plicul de la ofiţerul de serviciu şi îl citi :

„Domnule reprezentant,

Nu socotim un act de îndrăzneală sau impoliteţe de a ne adresa dv., prietenilor acelora care luptă pentru libertate, spre a vă informa asupra activităţii noastre potrivnice regimului comunist din România. O facem şi pentru a ne conjuga eforturile şi a primi sprijinul material şi moral de care avem nevoie.

Înţelegem să răsplătim generozitatea dv., prin a vă furniza informaţii de care, sîntem siguri, aveţi nevoie.

Sîntem un grup de patrioţi care îşi asumă toate riscurile şi, în acelaşi timp, amici hotărîţi şi bine plasaţi.

Avem convingerea că acolo, la dumneavoastră există oameni care au nevoie de serviciile noastre !

Dacă veţi accepta propunerea noastră, va trebui să apară pe panoul de afişaj pe care-l aveţi la repre-

zentanță fotografiile a doi sportivi : Cassius Clay și Lev Iașin. Am indicat sportivi din discipline diferite și țări diferite, nu pentru a vă produce greutăți, ci tocmai pentru ca noi să avem garanția că afișarea fotografiilor nu va fi întîmplătoare, ci conformă cu dorința noastră.

Începînd cu data însemnată pe scrisoare, timp de douăzeci de zile vom supraveghea fotomontajul de pe panou. Dacă în acest interval nu apar fotografiile cerute, înțelegem că nu ați acceptat propunerea și orice tentativă de reluare a contactului va înceta.

În caz afirmativ, la cinci zile după îndeplinirea acestei condiții, reprezentantul dumneavoastră va fi prezent în sala cinematografului „Flacăra" din Ploiești, la orele douăzeci și unu, înaintea începerii ultimei reprezentații.

Omul dumneavoastră, bărbat sau femeie, va purta îmbrăcăminte de culoare gri, cravată (eșarfă) vernil, iar în mîna stîngă va avea o umbrelă.

Se va așeza pe unul din rîndurile 14—18, iar semnele de recunoaștere vor fi vizibile. În mod cert, omul care ne reprezintă va fi în sală și-l va recunoaște pe cel trimis de dumneavoastră.

Inițiativa contactării o avem noi. Dacă, din motive independente de voința dumneavoastră sau a noastră, întîlnirea nu va avea loc în această a cincea zi de la afișarea fotografiilor celor doi sportivi, încercarea va fi repetată peste alte cinci zile, de data aceasta, însă, în alt loc și cu alte semne de recunoaștere : la muzeul Antipa din București, la orele unsprezece și două minute în fața scheletului de elefant expus acolo. Omul dumneavoastră va avea îmbrăcămintea de culoare vernil iar cravata (eșarfa) de culoare violetă.

Va avea cu el cartea „Don Quijote de la Mancha". Cartea va fi ţinută în mîna dreaptă, iar în cea stîngă va avea o legătură de chei.

În cazul cînd nici de data aceasta întîlnirea nu va putea avea loc, vom reveni cu explicaţii şi o nouă propunere printr-o scrisoare ce vă va parveni pe aceeaşi cale.

Acest prim contact nu are menirea decît de a stabili modalitatea unei legături permanente, bine conspirate şi fructuoase pentru ambele părţi.

Domnilor, vă asigurăm de toată stima noastră, exprimîndu-ne în acelaşi timp convingerea că drumul pe care păşim împreună în numele unui crez comun, ne va conduce la izbîndă".

Terminînd cititul scrisorii, Grigorescu avu o clipă senzaţia că se află în pragul unei mari descoperiri. Întrebă ofiţerul de serviciu unde se află subofiţerul de miliţie care a adus plicul. Acesta spuse că îl aşteaptă în camera de alături.

— Mulţumesc, spuse, grăbit dintr-o dată, îţi doresc în continuare linişte !

Grigorescu voia să afle de la plutonierul de miliţie împrejurările în care acesta intrase în posesia acelei scrisori. Îl conduse în biroul său şi îl rugă să-i relateze amănunţit cum se petrecuseră lucrurile.

— Îmi făceam rondul obişnuit, tovarăşe căpitan. Deodată văd în spatele grilajului acela înalt de doi metri, de la sediul reprezentanţei „Sortex" că un bărbat îmi face semn să mă apropii. Cînd eram suficient de aproape unul de altul, îmi întinde un plic, spunîndu-mi într-o românească destul de stîlcită că mă roagă să-l predau şefului meu. „Nebun, scrie", mi-a şoptit şi s-a îndepărtat grăbit. Aşa am înţeles eu,

dar poate că a zis că nu e bun ce scrie. Plicul era desfăcut. Vă rog să mă credeţi, tovarăşe căpitan.

— Aţi citit şi dumneavoastră ?

— Bineînţeles ! Dacă ascundea o bombă ?

— A, nu voiaţi să sărim în aer !...

— Păi... se încurcă dintr-o dată subofiţerul... Îmi pare rău, tovarăşe căpitan.

— L-aţi mai văzut pe străinul acela pînă acum ?

— Da. De fiecare dată cînd vine sau pleacă şi eu sînt de serviciu mă salută. Vine foarte devreme şi este mereu grăbit. Cred că are o funcţie mică.

— A observat cineva cînd v-a înmînat scrisoarea ?

— Cred că nu. Se vedea cît de colo că se ferea să nu fie văzut.

Grigorescu rămase pe gînduri. Cum ajunsese scrisoarea la reprezentanţa „Sortex"? Prin poştă nu fusese expediată, întrucît nu era francată. Să fi fost introdusă în cutia de scrisori sau azvîrlită în grădină ? Gestul nu ar fi scăpat subofiţerului. Sau o adusese o persoană venită la reprezentanţă sub un pretext oarecare ? Asupra acestei presupuneri Grigorescu zăbovi mai mult. Ipoteza aceasta era cea mai ispititoare şi presupunea el cea mai apropiată de adevăr. Altfel nu ajungea în mîna acelui mărunt funcţionar ! Dar oare individul era într-adevăr ceea ce i se păruse subofiţerului că este ! ? Dacă în realitate lucra mînă în mînă cu şeful său, Vengo ?

Acţiunea trebuia luată şi sub celălalt aspect : Vengo scosese în faţă acel „mărunt funcţionar" aşa cum se face la un joc de şah cînd sacrificîndu-se un pion se încearcă abaterea atenţiei adversarului asupra concepţiei generale a jocului.

Desigur că măsura care se impunea era o întîlnire cu funcţionarul respectiv. O discuţie pe faţă. Nimic nu este mai tentant decît să stai de vorbă cu o persoană care în aceeaşi măsură poate să-ţi fie prieten sau duşman.

Grigorescu scrise deci un bileţel şi îl rugă pe subofiţer să găsească prilejul pentru a-l înmîna străinului. Subofiţerul îl asigură că va face tot posibilul... Înainte însă de a închide plicul, Grigorescu îl rugă pe subofiţer să ia cunoştinţă de conţinutul biletului. Subofiţerul se uită surprins.

— Se poate tovarăşe căpitan !

— V-aş ruga să-l citiţi cu voce tare. Văzînd însă că Grigorescu nu glumeşte, subofiţerul scoase hîrtia din plic şi începu să citească rar :

„Domnule,

Vă mulţumesc pentru grija cu care vegheaţi ca relaţiile dintre ţările noastre să nu fie deteriorate de către nişte aventurieri. V-ar deranja o întrevedere cu mine ?

Dacă sînteţi de acord, precizaţi dumneavoastră modalitatea realizării acestei întîlniri. Încredinţaţi răspunsul, fără teamă, colegului meu.

Cu stimă,

căpitan Grigorescu"

Sub soarele torid al Africii

Cu inginerul Săucan natura fusese darnică. Era un om inteligent, cu o minte ascuţită, iar memoria prodigioasă îl ajutase să-şi însuşească cu mare uşurinţă materiile predate, dîndu-i posibilitatea să se plimbe şi să se distreze în timp ce colegii săi studiau pe „rupte". Femeile, recunoştea el deschis, erau partea lui slabă, călcîiul lui Ahile. Era curtat şi adulat, prezentabil şi puţin extravagant, cum stătea bine unui bărbat de vîrsta lui, şi un interlocutor spiritual şi foarte agreabil.

Faptul că lipsise de la multe ore de cursuri nu-l împiedicase să devină un bun specialist în meseria lui de inginer geolog şi prin pricepere şi efort susţinut, el fusese acela care, împreună cu alţii, descoperise în

subsolul țării noastre importante rezerve minerale. Faptul i-a adus, firesc, o faimă binemeritată, stima colegilor, stimulente materiale și morale, fiind apreciat profesional.

Dealtfel asemenea considerente profesionale fuseseră un argument serios, atîrnînd greu în balanță atunci cînd fusese propus să participe la transpunerea în viață a unei convenții de cooperare cu o țară africană. Se achitase bine de această sarcină. Pînă la un anumit punct însă cînd vechea și constanta lui pasiune pentru femei îl pusese într-o situație aproape fără ieșire.

În acea seară în care începea povestea care ne interesează sosi mai devreme ca de obicei. Șoferul negru care îl adusese alergase cu mare viteză pe bulevardul larg, străjuit de o parte și de alta de două șiruri de palmieri înalți și drepți, de culoare gri de parcă ar fi fost stîlpii de susținere a unei imense hale industriale aflată în construcție.

Deși se temuse de viteza prea mare și de stîngăcia șoferului, se bucura acum în oaza de verdeață și răcoare în care intrase.

... Seara tropicală venea repede. Peste orașul toropit de căldura înăbușitoare a zilei plutea ca un văl dens, alb, sufocant. În club însă era răcoare. Ventilatoarele fîșîiau neobosit și dacă știai unde să te așezi nu simțeai căldura africană care afară, sub razele soarelui ce cădeau aproape perpendicular pe creștetul capului, te frigea pur și simplu.

Sîmbătă seara, după un drum de cîteva ore pe o șosea desfundată din Savana africană își permitea o relaxare pînă a doua zi în capitala țării, primul popas făcîndu-l la clubul destinat străinilor, unde în fața unui pahar cu Martini, în care cuburile de gheață

atingîndu-i buzele îi dădeau o senzaţie plăcută de răcoare şi linişte.

Săucan se îndreptă spre bar. Era plăcut să sorbi din paharul brumat băutura aromată. Cuburile mici de gheaţă pluteau aidoma unor minuscule iceberguri şi dacă nu aveai ceva mai bun de făcut, le puteai urmări cum se topesc încet, fără grabă, în lichidul roşiatic. Iar Săucan, deocamdată, nu avea nimic de făcut. De cînd îl cunoscuse bine pe Vengo, viaţa lui căpătase un nimb de prosperitate.

Iată, mai avea o lună de stat în această ţară şi el încerca des regretul că nu se putuse bucura chiar de la început de compania acestui Vengo. Tipul apăruse mult mai tîrziu, aşa că weekend-ul în capitala ţării era o binefacere din ultimele luni.

Vengo fusese acela care îl introdusese aici, la acest club, şi tot el îi făcuse cunoştinţă cu bruneta de care se îndrăgostise ca un licean, el, inginerul versat şi trecut de prima tinereţe.

Numai că lui Doxi, „Lupuşorul brun", cum o alinta Săucan, îi plăceau cadourile scumpe şi el nu dispunea de prea mulţi bani. Iar pe măsură ce Săucan se îndrăgostea tot mai mult de frumoasa brunetă, sumele care se cereau cheltuite se măreau. Noroc însă că Vengo înţelegîndu-l îi avansase sumele necesare.

Era bine, ba chiar foarte bine... Dar inginerul Săucan simţea că-l strînge cămaşa, avea senzaţie de sufocare, îşi pierduse somnul şi liniştea. Aştepta să se întîmple ceva, dar ce anume nu-şi dădea seama.

Într-o zi Vengo puse însă punctul pe „i".

— Cred că ar fi timpul să tratăm direct, spusese.

Se aflau pe terasa clubului, seara tropicală coborîse grăbită peste oraş, iar dinspre fluviul care curgea leneş, venea un aer dens, pîclos, doar vîntul făcea să se înfioare frunzele groase ale palmierilor.

— De acord, zise Săucan, ca și cum avea de mult pregătit acest răspuns. Ce trebuie să fac ?

— O, nimic complicat. Mă interesează cîteva personaje din această lume care se foiește pe-aici. Și Vengo îi spuse cîteva nume. Am să ți le arăt, precizase. Vreau să știu ce fac, ce discută, cu cine se întîlnesc. Cu cît observi mai multe, cu atît mai bine.

— Adică ?

— O, se grăbise Vengo, te rog să nu mergi cu gîndul pînă acolo. E vorba în fond de un serviciu făcut unui prieten. Ei sînt niște străini, nu e vorba de conaționali, nu e vorba de patria ta.

— De acord, dar cu o condiție.

— Condiția o pun eu. Rîsese încet. Se înțelege că banii avansați se șterg cu buretele și că pentru fiecare informație vei primi o anumită sumă. Cu cît mai substanțială, cu atît mai bine pentru dumneata.

Din seara aceea începu să întocmească scurte rapoarte informative despre persoanele pe care Vengo i le indica direct. Primindu-le, acesta se făcea că-l interesează și scotea portofelul plătind substanțial. Săucan ar fi trebuit să înțeleagă însă că acesta nu era decît începutul unui joc și nu sfîrșitul lui. Și doar era conștient că se afundă tot mai mult într-o afacere ciudată, că nu bate drumurile adevărului. Nu mai avea însă, își zicea, altă soluție. Trecînd în revistă toate posibilitățile, Săucan conchise că trebuia să meargă mai departe. Și apoi, însuși Vengo îl asigurase că ceea ce face nu aduce nici un prejudiciu României. Dă informații unui străin despre niște străini. Și, își spunea Săucan, pînă avea să se întoarcă în țară mai avea timp... În acea zi va spune mulțumesc, la revedere... Totul avea să rămînă în urmă, ca o umbră ce

se alungeşte încet proiectată de soarele ce coboară spre asfinţit.

Cu puţin timp înainte de a pleca spre ţară „Lupuşorul brun" dispăru. Treburi urgente o chemau în ţara ei sau aiurea. Atît de urgente încît nu avusese nici timp să-şi ia rămas bun de la el. Vengo îl consolă.

— Nu-i nimic, spuse, asta e viaţa. Ai să te întorci la Bucureşti, fete sînt destule şi acolo. Apropo, am auzit că bucureştencele pot zăpăci orice bărbat... Iar la sfîrşitul discuţiei îi plasase vestea : Viitorul meu post va fi la Bucureşti. Sper că mă vei ajuta să-l cunosc, prietene.

„Dacă Vengo va veni la Bucureşti înseamnă că vor fi şi mulţi bani", îl fulgeră un gînd necinstit.

...Nu mult timp după sosirea lui Săucan la Bucureşti, Vengo îşi lua în primire postul de şef al reprezentanţei „Sortex".

Grigorescu îl lăsă pe străin să se aşeze pe bancă şi după ce se convinse că acesta nu avea „coadă" se apropie de el, cu gestul celui care obosit se aşază să se odihnească puţin.

— Bună seara şi vă mulţumesc pentru gestul dumneavoastră de amiciţie, spuse Grigorescu fără vreo altă introducere. Vă rămîn profund îndatorat, adăugă. Ştiu că v-aţi asumat, reluă el fără să-l lase pe celălalt să răspundă, ceva, dar trebuia să stau de vorbă cu dumneavoastră...

— Şi eu aş fi procedat la fel, aprobă străinul. Vă-nţeleg... gestul meu este aproape incredibil. Poate fi luat drept o provocare... Vă asigur că nu este, adăugă aproape speriat.

La nedumerirea căpitanului, preciză că în atribuţiile sale de serviciu intră şi distribuirea corespondenţei. Scrisoarea cu pricina o găsise în cutia de scrisori. Atenţia i-a fost reţinută de faptul că nu venise

prin poştă şi nu avea expeditor. „Cine să fie acest misterios ?“, şi-a zis el şi — pentru a se lămuri — a desfăcut plicul. Cînd şi-a dat seama despre ce este vorba, a decis să nu o prezinte şefului său, ci pur şi simplu să o distrugă. A mai citit-o încă o dată, pentru a înţelege mai bine conţinutul ei, aşa că a introdus-o în buzunar şi a păstrat-o asupra sa încă două zile. Zile de coşmar. I se părea că toţi cei din reprezentanţă se uită la el altfel decît de obicei, ca la unul care nu ar fi fost de-al lor, ca la un lepros de care se fereau pentru a nu-i contamina şi pe ei. Tom cu figura de boxer, întîlnindu-l prin curte, îl prinse de braţe, imobilizîndu-l şi făcîndu-l să-i simtă întreaga forţă a muşchilor. Bătrînul îngheţase crezînd că Tom făcuse asta pentru a-i scoate scrisoarea din buzunar şi a-l demasca în faţa lui Vengo. Dar Tom nu ştia cum să-şi consume energia, pur şi simplu, şi gestul său nu avea nici o legătură cu existenţa scrisorii.

Nu-şi revenise uşor din spaima trasă. Îndoielile îl măcinară încă ore în şir. Luă totuşi hotărîrea să predea miliţianului scrisoarea, cu toate necazurile ce puteau deriva din aceasta.

Mergînd spre reprezentanţă, după întîlnirea cu căpitanul Grigorescu, era stăpînit de un ciudat sentiment de uşurare şi mulţumire. „De ce oare, se întreba, am făcut pasul acesta ? Nu era mai simplu să ard scrisoarea ? De ce oare nu am predat-o domnului Vengo ? Nu era treaba mea să mă bag unde nu-mi fierbe oala“... Ajuns la un asemenea punct al îndoielilor, regreta că nu şi-a văzut de treburile sale. Dar gîndul bun al omului simplu şi cinstit, care nu ştie să joace pe mai multe cărţi deodată, ieşea la suprafaţă, redîndu-i încrederea în judecata sa dreaptă. „Dacă toţi ar spune : «nu e treaba mea», unde am ajunge ? Cei mari şi-ar face de cap, iar oalele sparte le-am plăti tot noi, aşa cum

s-a întîmplat întotdeauna în istorie". „Popoarele nu riscă şi nu tind la cuceriri, ci numai un grup restrîns..." îşi aminti el că citise undeva, iar el nu făcea parte din grupul restrîns al privilegiaţilor.

— Am să vă ajut în continuare, domnule căpitan, spuse funcţionarul. Am să pregătesc panoul aşa cum vor *ei*... Restul vă priveşte pe dumneavoastră.

— Excepţional, se entuziasmă Grigorescu, intuind că omul are nevoie de încurajare. Vă sînt recunoscător... Ajutorul dumneavoastră va fi complet şi va servi cu adevărat intereselor ambelor noastre popoare. Ştiţi cumva cine are răspunderea panoului în care afişaţi imagini din ţara dumneavoastră ? vru căpitanul să afle acest detaliu de care depindea soarta manevrei pusă la cale.

— Domnul Giorgio. El se ocupă de propagandă şi tot el fixează şi tematica, exceptînd pe cea comunicată direct de organizaţia comercială pe care o reprezentăm.

— În ce raporturi vă aflaţi cu acest Giorgio ? insistă Grigorescu.

— Sînt în relaţii cordiale, aş putea spune... diferenţa de rang la noi însă... El funcţionar superior, eu...

— Înţeleg. Puteţi însă determina afişarea unei tematici sugerate de noi ?

— Sper că nu îmi veţi cere să afişez secera şi ciocanul, glumi străinul relaxat. Un subiect sportiv, cum este cel dorit de membrii organizaţiei, nu-mi va fi greu să afişez, mai ales că domnul Giorgio intră în vacanţă.

— Minunat, spuse Grigorescu, strîngînd mîna străinului într-un gest de afecţiune bărbătească.

„Jocul" început, căpitanul şi-l imagina ca pe o uriaşă tablă de şah pe care piesele albe le manevra

el, iar rolul „nebunului" avea să-l joace locotenentul major Claudia Brăduț. Comparația cu tabla de șah i se părea reușită, determinîndu-l ca, revenit la birou, să procure un joc de șah și să așeze piesele pe concepția jocului pus la cale.

Colonelul Horja, care niciodată nu spunea că s-a atins perfecțiunea în munca de contraspionaj, ci dimpotrivă, — „am rămas în bună parte niște diletanți, stimați prieteni" — de data aceasta, dacă nu recunoaștea deschis că acțiunea se desfășura normal, cel puțin nu se manifesta în sens contrar. Aprecia cum se cuvenea aportul străinului, fără de care „rămîneam în întuneric ca orbeții".

Lua în considerație și riscurile. Ordonă căpitanului să verifice cu toată scrupulozitatea dacă nu cumva între străinul binevoitor și Vengo exista o înțelegere.

— Știu Mircea ce-mi vei spune : că împing suspiciunile pînă la absurd. Sînt obligat să o fac. În meseria asta niciodată nu știm totul și exact. Cînd ți se pare că ai asul în mînă, te trezești în fața unei cacialmale... Am mai pățit din astea. Acțiunea de verificare să se desfășoare concomitent cu jocul pus la cale, nu succesiv, înțelegi dragă Mircea ?

Am să trec și eu să admir pozele celor doi mari sportivi, care ne ajută, fără măcar să știe că o fac, conchise el, nu fără humor.

Căpitanul fixase deja pentru a doua zi o nouă întrevedere cu străinul.

Un ciudat amestec de entuziasm și îndoială pusese stăpînire pe Grigorescu. „Cîți vor admira panoul... ? Cum vom ști care-i cel căutat de noi ? Cîtă energie ne vom măcina și cîte forțe vom imobiliza ? Ar fi trebuit să găsesc ceva mai ingenios, dar iată că nu am găsit și sînt obligat să merg pe această cale de Sisif. Curaj băiete și dăi-nainte ! Asta ți-e meseria".

Străinul ceru fotografiile celor doi sportivi ca să poată organiza panoul.

— Vă voi telefona cînd e gata. Ştiţi că mă amuză treaba asta ? Îmi pare un joc de copii sau un rebus de un fel deosebit.

— Vă-nţeleg nedumerirea... Este într-adevăr un fel de joc, dar cum se zice pe la noi „de-a hoţii şi vardiştii".

Aceasta a fost încă o mutare pe imaginara tablă de şah. Grigorescu era preocupat de următoarea mişcare a „nebunului". Avea convingerea că va cîştiga partida dacă jocul acestei piese va fi perfect. Îl neliniştea însă prea puţina experienţă a Claudiei.

*

Întrebarea referitoare la acea reprezentanţă comercială o şocă pe Claudia.

— Da, da, „Sortex", ce-ai rămas ca la dentist ?...

— Aţi greşit adresa, tovarăşe căpitan, eu nu mă ocup de asemenea reprezentanţe... Ar fi trebuit, probabil, să-l chemaţi pe tovarăşul căpitan...

— Nu e nici o greşeală, locotenent major Brăduţ, şi nici nu am pretenţia să ştii ce-i cu „Sortexul" ăsta. Te-am întrebat aşa... pentru că de-acum înainte va trebui să cunoşti totul despre această reprezentanţă şi mai ales despre tînăra Agnes, care lucrează acolo. Vei fi dublura ei... E mai mare ca tine doar cu trei-patru ani.

Toată siguranţa de sine şi toată acea mîndrie, uşor disimulată, de om conştient de valoarea sa, se topiseră ca într-un creuzet. Pe faţă i se citea cu uşurinţă momentul de cumpănă în care se găsea. Intuia că va fi foarte greu de interpretat un asemenea rol

şi credea că Grigorescu s-a înşelat alegînd-o pe ea. Erau altele mai dotate şi mai experimentate pentru un asemenea rol.

— Vreau să cred că ştiu ce gîndeşti în acest moment... Nu m-am înşelat. Nu-ţi lipseşte nimic ca să duci la capăt cu bine această sarcină...

— Dar lipsa de experienţă ?... aduse, ea, grăbită supremul argument.

— Experienţa se cîştigă acţionînd, altă cale nu există... Mă refer la experienţa proprie, nu a altora.

Este în ordine, Claudia Brăduţ. Aş vrea să nu uiţi nici un moment că terenul de bătălie nu este totuna cu cîmpul de instrucţie. S-ar putea să-ţi fie frică — după cum ştii şi tu frica este un sentiment omenesc. Aşa este totdeauna la început, făcu el pe moralistul. Tata îmi povestea că la prima bătălie la care a participat în război, cînd s-a dat ordinul de atac, el a pornit în sens invers decît plutonul din care făcea parte. Dacă nu ar fi avut un comandant care în viaţa civilă era învăţător, bun cunoscător al ungherelor sufletului omenesc, ar fi fost luat drept dezertor şi lucrurile s-ar fi sfîrşit prost pentru el. Acea întîmplare de început nu l-a împiedicat însă să devină un bun luptător, distins pentru bravură militară...

Claudia l-a ascultat cu mare atenţie, fascinată de chipul luminos al căpitanului, de siguranţa şi elocinţa cu care îi vorbise. Simţea că nu o va lăsa singură, că va veghea permanent asupra ei şi-i va fi prin preajmă.

— Hai, la treabă. Spune-i căpitanului Cionca să-ţi pună la dispoziţie materialele referitoare la societatea „Sortex".... Mergi pe teren, recunoaşte clădirea... intră şi înăuntru cu un pretext plauzibil, dar mai ales fă cunoştinţă cu Agnes... Şi mai este acolo unul, Vengo, care are în jurul lui un fel de harem... Te poţi strecura uşor printre fetişcanele acelea.

— Tovarăşe căpitan...

— Nu te pripi... Eu ţi-am indicat o cale cum poţi să ajungi la reprezentanţa „Sortext“ !

— Am înţeles. Pot pleca ?

— Am spus Hatmanului că am mare încredere în dumneata...

— Vă mulţumesc. Pot pleca ?

— Şi i-am mai spus că noi amîndoi, sper să-l putem păcăli pe... „responsabilul redeşteptaţilor“.

— Sper să reuşim. Pot pleca ?

— Reuşita depinde mai mult de dumneata decît de mine...

— 'nţeles. Pot pleca ?

— Poţi, puse Grigorescu punct acestui dialog ce devenea imposibil. Claudia era foarte grăbită să mediteze în linişte asupra misiunii care, în această fază de început, o copleşea. Dealtfel atîtea sarcini îşi aşteptau rezolvarea încît nici lui Grigorescu nu-i ardea să piardă timpul. Trebuia, de urgenţă, să intre în legătură cu ofiţerii care activau în alte compartimente în speranţa că va prinde un fir în legătură cu cel ce se autointitula „Comandantul detaşamentului Redeşteptarea“. Oricum, se impunea supravegherea cu mare discreţie a străzii pe care se afla panoul pe la care, conform celor spuse în scrisoare, urma, ca timp de douăzeci de zile, să treacă cineva pentru a vedea dacă au apărut fotografiile celor doi sportivi.

*

Din dosarul primit spre studiu, reieşea că reprezentanţa „Sortex“ era vizitată în mod obişnuit de multe persoane ; pe linia afacerilor comerciale, reprezentanţa era foarte activă. Claudia reţinuse de asemenea din materiale că aceşti vizitatori aveau primul

contact cu Agnes, care îi tria şi-i îndruma pe fiecare spre unul sau altul dintre funcţionarii de acolo.

Claudiei nu-i rămăsese decît să găsească pretextul plauzibil şi să-i facă o vizită.

Ea se prezentă ca fiind profesoară de engleză, voind să ştie dacă reprezentanţa nu avea nevoie, în timpul vacanţei de vară, de o translatoare.

Aşteptînd să fie primită de funcţionarul care ar fi putut s-o angajeze, Claudia intră în vorbă cu Agnes. Cum se întîmplă în asemenea cazuri între cele două femei se înfiripă repede o discuţie care le făcu să-şi dea seama că au foarte multe puncte comune, determinate în primul rînd de vîrsta lor tînără. Cînd funcţionarul o invită pe Claudia în birou ca să-i comunice că îi pare rău, deoarece deocamdată nu-i poate satisface dorinţa asigurînd-o însă că o va avea în vedere, cele două femei stabiliseră deja să se întîlnească la şosea în după-amiaza zilei următoare.

... La şosea teii dăduseră în floare înmiresmînd aerul, dealtfel destul de poluat. Cele două femei mergeau tăcute una alături de alta. Erau amîndouă frumoase şi bărbaţii întorceau capul privindu-le îndelung. Deşi Claudia avea sarcini precise care trebuiau îndeplinite întocmai, nu-i sta totuşi la îndemînă să înceapă discuţia. Citise într-o carte, din cele multe aflate în biblioteca unchiului ei, „unchiu Mişu", cum îi zicea ea, tot ofiţer de securitate, cum un poliţist care făcea pe amorezul pe lîngă o presupusă agentă a unui serviciu de spionaj, din cauza emoţiilor, neputîndu-se concentra suficient, spusese la un moment dat că soţia lui prefera o anumită floare, deşi susţinuse pînă atunci că nu era căsătorit.

Claudiei îi era ciudă că are trac, din care cauză „călca în strîchini" — expresia preferată a unchiului

ei, atunci cînd voia să desemneze pe cel care nu putea să-şi impună voinţa.

Îi încolţi în minte gîndul că şeful a pus-o în contact cu Agnes, o fată lipsită şi ea de experienţă, tocmai pentru a cîştiga o oarecare experienţă personală în asemenea treburi complicate. Încurajîndu-se şi zicîndu-şi că dracu nu este chiar aşa de negru cum e zugrăvit prin biserici, rupse tăcerea.

— Cum îţi place la noi ? o întrebă pe Agnes, să zică ceva.

— O, cel mai mult îmi plac băieţii... Ştii, sînt aşa de nostimi... şi de veseli ! În raporturile mele de serviciu vin în contact cu mulţi români...

Dar, era oare Agnes o fată lipsită de experienţă ? „Sînt sigură că această fată are ca unică şi majoră preocupare toaletele şi băieţii". Dar se mustră imediat că îi trecuse prin minte o asemenea idee simplistă. În fond, cine îi garanta că Agnes nu mima naivitatea, că dincolo de această frivolitate se ascundea o femeie versată şi bine instruită ? Cu oarecare invidie remarcă totuşi cît de perfect se mula pe trupul zvelt şi bine proporţionat al acesteia rochia cu buline în culoarea ochilor săi. «Da, are gust fata ! Dar oare nu joacă teatru în faţa mea confecţionîndu-şi o mască menită să o prezinte sub altă înfăţişare cu scopul de a mă deruta ?» Se şi vedea în faţa colegilor mai vîrstnici, privită de sus, ironizată pentru credulitatea ei. „Ehei, fetiţo, mai ai de învăţat ! Credeai că joci şotron !"

Încet, încet discuţia se înfiripă şi ea începu să se învîrtă în jurul bărbaţilor. De fapt, ce ar fi putut să discute două fete aflate în pragul măritişului ? Un subiect mai tentant nici n-ar fi putut găsi ! Dar Claudia trebuia să nu uite că cel puţin una dintre ele, dacă nu chiar amîndouă, avea o misiune de îndeplinit, iar plimbarea nu era decît cadrul potrivit realizã-

rii acelei părți din planul elaborat cu multă grijă, întregit și aprobat de Hatman.

Remontată de acest gînd, Claudia își reaminti deodată toată schema discuției ce trebuia să o poarte cu Agnes.

Încerca să găsească un răspuns la întrebarea : „De unde să încep și cum să aduc vorba despre șeful ei și preocupările lui, cînd fetei acesteia îi face plăcere să discute numai despre bărbați ?“ Observată de Agnes, care o întrebă la ce se gîndește, îi răspunse :

— Tu ești fericită, dragă Agnes... Prin serviciul tău poți cunoaște o lume atît de diversă, din care să alegi pe cel care-ți place..., pe cînd eu nu am încotro, sînt nevoită să mă rezum la colegii liceului în care predau engleza.

— Într-adevăr, am ocazia să cunosc multă lume, conveni Agnes. Crezi însă că sînt de capul meu ?... Sînt reguli stricte, cărora trebuie să mă supun dacă nu doresc ca într-o zi, fără nici un preaviz, să-mi fac bagajul și să mă întorc la mama cu primul avion.

— Peste tot sînt reguli, zise Claudia, strîngîndu-i ușor cotul. Agnes se uită surprinsă. „Pe partea cealaltă“, șopti Claudia. Agnes se uită în direcția arătată cu privirea de Claudia.

— Da, e un bărbat frumos, spuse.

— Regulile însă sînt făcute, reluă ea, nu numai pentru a fi respectate, ci și încălcate. Dacă toți ar suporta chinga regulilor, viața ar fi fără culoare și lumea ar muri de plictiseală... Și-apoi, depinde și de cei care sînt chemați să vegheze la aplicarea lor.

— De șefi, vrei să spui ? !

— Mai ales de șefi ! Apropo ! Șeful tău e tînăr, bătrîn, urît, frumos ?

— O ! Șeful meu e un adevărat boss ! Știe să-i încarce cu sarcini pînă la refuz pe bieții angajați, să

le cearã îndeplinirea lor fără nici un rabat, dar e şi generos.

— Boss şi generos ! Două noţiuni care se resping. Sau poate patronul tău este o excepţie ?

— Este un funcţionar ca şi mine, numai că pe scara ierarhică se află mult mai sus... Se spune că este un vechi salariat al firmei, are experienţa anilor îndelungaţi de serviciu în străinătate, a condus pînă acum cîteva reprezentanţe, motiv pentru care se bucură de respectul şi de aprecierea patronilor.

— Cred că este o plăcere să ai un asemenea şef, presupuse Claudia.

— Da, draga mea, o mare plăcere, conveni Agnes. Şi este un tip !

— O, dacă este aşa... spuse Claudia dînd o anumită intonaţie vocii, fapt care o făcu pe Agnes să se oprească şi să o privească cu înţelegere femeiască.

— Merită să-l cunoşti. Am să văd cum fac să ţi-l prezint, o asigură ea.

— Mulţumesc, Agnes. Mai ştii ? spuse, şi luîndu-şi prietena de braţ traversară strada spre intrarea în parc.

*

Colonelul Horja se plimba prin birou, cu mîinile la spate, cu paşi ritmici, cufundat într-o adîncă meditaţie. Avea obiceiul ca în asemenea momente să decupleze sistemele de legătură cu lumea exterioară, lăsînd totul în seama secretarei, o adevărată tigroaică, pe care nimeni nu o îndupleca, oricîtă urgenţă ar fi invocat : — „Mergeţi la unul dintre adjuncţi, acum nu poate primi pe nimeni... şi nici nu vă sfătuiesc să insistaţi..."

Ceea ce, aparent, îl rupsese de lumea reală fusese telefonul lui Grigorescu care îi raportase că în jurul panoului de la reprezentanța „Sortex" își făcuse apariția un tînăr care atrăsese atenția prin insistența cu care privise fotomontajul.

Grigorescu îi mai raportase că tînărul, fiind „condus" de ofițerii puși de el, i-a „plimbat pe băieți prin toate coclaurile", dar tot „a lăsat urme". „Adică ?", vrusese să știe colonelul. „A fost la o adresă cunoscută în fișierul nostru", veni răspunsul prompt al ofițerului.

«E un cirac al „comandantului", se gîndea colonelul, dar destul de bine instruit dacă lua drept bună precizarea lui Grigorescu cum că „i-a plimbat pe băieți prin toate coclaurile"». Spera să poată fi identificat și prin el să se ajungă la căpetenia acelei grupări care, deocamdată, nu se știa ce „hram poartă". Dar așa cum „demarase" vijelios, parcă voia să arate hotărîrea de a duce la bun sfîrșit promisiunile făcute în scrisoarea trimisă la „Sortex".

„Cine putea fi, *acesta* sau *aceștia*, care vor să tulbure niște ape care abia s-au limpezit ?" se întreba — pentru a cîta oară ? — colonelul, forțînd un răspuns care întîrzia să vină, dar pe care îl „simțea" pe aproape, „plutea în aer", cum spun comentatorii meciurilor de fotbal atunci cînd presiunea unei echipe este din ce în ce mai mare la poarta adversarei. Poate că răspunsul îl va da acest vizitator... „Numai dacă băieții vor fi fost suficient de atenți, altfel vor fi nevoiți să aprecieze că a fost „ceva" fără să poată preciza ce anume, pierzîndu-și după aceea timpul cu ședințe în care să caute vinovatul. Ar fi păcat și de timp și de oameni".

Se opri în fața ferestrei ce da spre platoul de adunare a ostașilor ce asigurau paza sediului.

Îi vedea la ore tîrzii din noapte, cînd pleca acasă, stînd de strajă, citindu-le pe față hotărîrea și dîrzenia de a-și face datoria. Cu ani în urmă, mai tînăr fiind, participase la acțiunea de lichidare a unei bande ce-și făcuse sălașul prin munți, ascunzîndu-se de lume, dar și de realitățile social-politice ce prindeau un alt contur pe aceste meleaguri. Atunci căzuse secerat Belate Alexandru. Ori de cîte ori își aducea aminte de acea împrejurare dramatică simțea un junghi în inimă. Nu putea înțelege faptul lipsit de noimă ca un om aflat în pragul tinereții să dispară ca o floare călcată de o cizmă murdară de noroi. Chipul ostașului părea luminos și după ce moartea se cuibărise în el. Parcă spunea : „Nu mă plîngeți, nu mă jeliți... Mi-am făcut datoria, cum și-au făcut-o milioane înaintea mea, fără a căror jertfă România nu ar mai fi azi România"...

Da, fără jertfa lui Belate, Sipos, Mayer și a multor altora, România de azi nu ar mai fi fost România... Știa că oamenii pe care îi are acum în subordine sînt gata să meargă pînă la sacrificiul suprem de va fi nevoie. Uh fior îi trecu prin șira spinării și din nou îi apăru în față chipul luminos al ostașului căzut la datorie, Belate Alexandru. „Nici o viață nu va trebui să piară de mîna «redeșteptaților» ăștia... de fapt niște rătăciți. Nu mai sînt anii cînd forța ne-o măsuram cu mușchii. Acum învinge cel mai inteligent..."

Colonelul ceru să-i fie adusă fișa cu datele persoanei ce locuia la adresa vizitată de cel „preluat" din fața panoului în care se ascundea o capcană a securității. I se prezentă o notiță scrisă de mînă cu circa un an în urmă de către un tînăr ofițer. Din conținutul notei reieșea că un coleg de serviciu de-al lui Zagoteanu s-a prezentat la sediul securității se-

sizînd că acesta, la un pahar de vin, a făcut afirmația : „vremurile s-au mai schimbat, dar noi rămînem aceiași... doar metodele să le adaptăm !“ Ce a vrut să spună și dacă cineva a încercat să descifreze înțelesul acelor vorbe, nu mai rezulta din material, ceea ce colonelul deduse că informația nu fusese luată în seamă. Cum e posibil, se întrebă el ? Ofițerul nu avea experiență, se vede treaba, dar șefii lui ? Printre „șefii lui“ era și el, de aceea își propuse să întărească controlul și îndrumarea. Se antrenase prea mult în rezolvarea unor cazuri, neglijînd în parte sarcina de coordonare. Va trebui să-și corecteze stilul, concluzionă el, dar tot nu se putu abține să nu cheme, „de urgență“, pe ofițerul care primise această informație ce zăcuse neexploatată pînă acum. Îl chemă și pe Grigorescu și împreună făcură ce făcuseră de multe ori pînă acum : despicară firul în patru.

— Să fie oare Zagoteanu cel ce se intitulează „Comandantul grupului Redeșteptarea“ ? A reușit el, oare, ca în doi ani de cînd se află în libertate să constituie o grupare cu care să încerce să ducă la capăt ceea ce nu a reușit în tentativa sa din 1948 ?

— Să admitem o asemenea ipoteză, tovarășe colonel, interveni Grigorescu. Zagoteanu este în stare de orice mîrșăvie și să admitem că el ar fi „comandantul“, dar eu aș emite și o altă ipoteză : Zagoteanu, dacă despre el este vorba — poate fi un simplu escroc. Nu dispune de nici o grupare, ci doar de o poftă nesățioasă de a primi ceva bani de la cei care vor să-i dea crezare, în cazul de față de la „Sortex“.

— Și această ipoteză este posibilă, admise colonelul. Dar, spune-mi tovarășe locotenent ce s-a întîmplat cu raportul dumitale după ce a-i primit sesizarea acelui binevoitor ?

— ...Eram ajutorul ofiţerului de serviciu pe unitate... L-am predat acelui tovarăş..., tovarăşul căpitan Androne, cel care lucrează la cartotecă...

— ...şi el a luat informaţia în evidenţă şi atît !... Curat tembelism domnule, altfel, nu am cum să calific...

Colonelul îşi stăpînea cu greu mînia ce-l cuprinsese. Pentru el, omul exact şi clarvăzător, stupiditatea măsurii luate de căpitanul Androne era în afara puterii sale de înţelegere.

— S-ar cuveni să investigăm locuinţa lui Zagoteanu, zise Grigorescu, pentru a readuce discuţia pe făgaşul cel bun, dar s-ar putea să sesizeze şi stricăm totul în cazul cînd el este cel căutat de noi. S-o luăm mai pe ocolite, dar încă nu ştim cum să facem...

Locotenentul care făcuse, şi cu concursul căpitanului Androne sau poate Androne cu concursul locotenentului, să se aştearnă un an de uitare pe informaţia dată de un binevoitor, interveni în discuţie propunînd să-l caute pe acel tovarăş şi să-l întrebe în ce relaţii se mai găseşte cu Zagoteanu.

— Poate a mai aflat ceva, tovarăşe colonel, mai adăugase el.

— Să-l urmăreşti te simte, să nu-l urmăreşti, îţi scapă, reflecta cu voce tare colonelul, neluînd în seamă propunerea locotenentului.

Cel care se zgîise cam mult la panoul din faţa reprezentanţei comerciale şi fusese „condus“ la fosta locuinţă a lui Zagoteanu nu era altul decît avocatul Iorgulescu. Trecuse să-şi viziteze mătuşa faţă de care avea un sentiment de recunoştinţă pentru eforturile materiale pe care le făcuse aceasta cu întreţinerea lui în facultate. Dealtfel era des văzut în bloc fiind bine cunoscut de locatari. Trecerea lui prin faţa

panoului, via-mătuşa, avea vreo legătură cu Zagoteanu ? Cu datele obţinute în acel moment de organele de securitate, nu se putea formula un răspuns. Cu atît mai mult cu cît laboratorul, comparînd probele de scris, comunicase că scrisul lui Zagoteanu nu era identic cu cel din scrisoare. Mai mult, se emitea ideea că scrisoarea ar fi fost scrisă de o femeie şi nu de un bărbat.

„Auzi, ce pricepuţi ! remarcă nu fără humor Horja. Nu ştim încă cine a scris scrisoarea, dar sexul i l-au stabilit ! Formidabilă-i ştiinţa asta !...

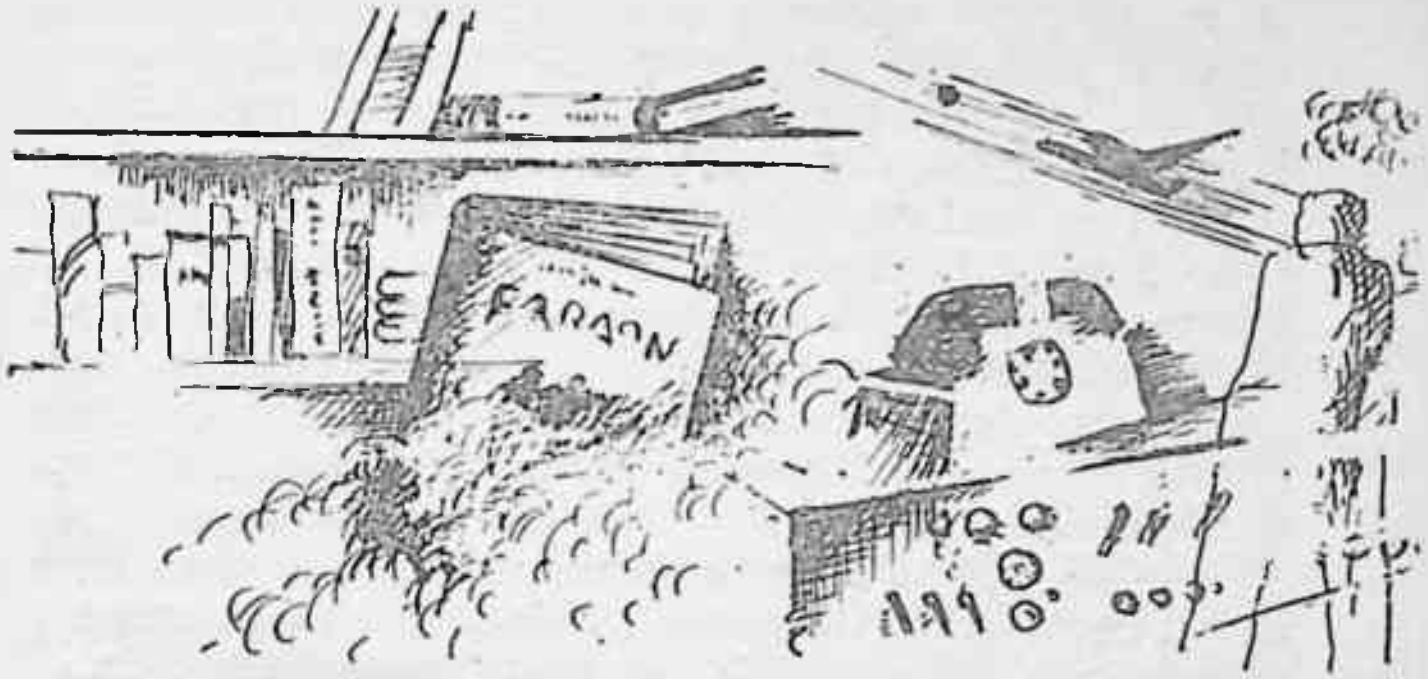

Frămîntările „Centralei"

Mircea Unu sîsîi printre dinţi cîteva vorbe nu prea plăcute pentru auzul extrafin al lui Mircea Doi :

— Hibrid de maimuţă şi măgar ! Nu observi, îmbroboditule, că pentru patroni contează numai informaţiile ? Ce le pasă lor de unde le procurăm şi cît sînt de veridice ? Cheltuielile lor — şi să recunoaştem că nu sînt de neglijat — se justifică prin suma informaţiilor şi nu prin valoarea lor.

„Continuă să existe aerodromul militar de la... În ultimul timp, un agent al meu, care ţine sub observaţie acest obiectiv, a constatat că se fac unele lucrări de amenajare şi extindere..."

— Ai văzut cît s-a bucurat Metal cînd i-am prezentat această informaţie ? «O voi comunica de urgenţă colonelului Vidal... Fişa aeroportului, ţinută

la zi de către specialiștii noștri, va fi întregită cu această prețioasă informație...» Dacă e dobitoc, ce să-i fac ? Să i-o spun eu ? „Informație prețioasă !“ Haida, de ! De ce să nu-l stimulăm pe Georges să ne trimită cît mai des asemenea *informații ? !* Sigur, ție ți se pare că Georges le fabrică peste noapte. Hai să spunem că le scoate din burtă. De acord. Treaba lui. Le ticluiește însă bine ! Sînt apreciate de șefii noștri ? Sînt. Pentru ce să ne facem probleme de conștiință ? ! Repet : Nu ești decît un hibrid de maimuță și măgar. Asta ești !

— Mă uit la tine, te ascult și mă îngrozesc, cum de a-i decăzut în halul ăsta ? ! Unde-ți sînt principiile pentru care te-ai sacrificat o viață întreagă și pentru care erai atît de respectat de camarazi ?

— Ascultă, hibridule. Dacă de la măgar ai moștenit creierul nu-i vina mea. Ar fi timpul să înțelegi că romantismul legionar și-a trăit traiul. Hai să fim serioși ! Să folosim șansa ce o avem încă și să ne ducem traiul cît mai lipsit de griji materiale. Restul nu mai contează... Înțelegi, găgăuță ?

Eu îl admir pe Georges pentru că a găsit calea de a nu risca prea mult, dîndu-ne posibilitatea să ne menținem încă pe cracă ! Iar Zagoteanu, la care te referi tu uneori, are în sînge aventura : *«Să continuăm lupta pînă la capăt, numai că se impun unele corective»*. Un fanfaron ! Georges ține prea mult la pielea lui pentru a nu intra în jocul lui Zagoteanu.

— Camarade, mă văd obligat să-ți atrag atenția că ești un imbecil, dar un imbecil periculos. În primul rînd că vorbești așa ceva în această cameră care, desigur, este garnisită cu microfoane. În al doilea rînd, comandantul...

— Scutește-mă de istericale. „Comandantul !“... Se află exact în situația noastră : nu dă informații,

nu este stipendiat. La asta se reduce relaţia dintre nemaipomenitul nostru comandant şi diversele organe de informaţii cu care întreţine cele mai „cordiale“ şi „principiale“ relaţii. Şi cu asta am spus tot. Ba nu. Hai să continuăm în grădină. Ai dreptate cu microfoanele, dar pe care eu, acum, le-am decuplat, pentru că le-am descoperit mai de mult...

Mircea Doi, deşi ar fi vrut să mai reziste un pic, măcar aşa pentru a salva aparenţele, simţea că îi lipsesc argumentele şi că Mircea Unu are perfectă dreptate.

Ce mai putea spera ? Revenirea în România în chip de salvator ! Poveşti de adormit copiii. Nu era chiar atît de naiv ca să-i treacă prin cap o asemenea prostie. Ce-i mai rămînea de făcut, decît să dea glas raţiunii şi să caute formule pentru a prelungi agonia?

— Mircea, hai să discutăm serios : sîntem noi o organizaţie care se află angajată...

— Fără vorbe mari. Am fost. Şi o ştii şi tu. Nu ne-am pierdut calitatea de agentură de spionaj, aşa cum ne spun comuniştii, dar a sosit timpul să ne mai gîndim şi la noi. Am mai îmbătrînit, am devenit mai înţelepţi... Mintea românului cea de pe urmă... Sîntem doar români, nu !

Disputa dintre cei doi Mircea se încheia întotdeauna în favoarea lui Mircea Unu al cărui realism în abordarea situaţiei de neinvidiat în care se aflau era dezarmant. Era, doar, de notorietate că situaţia lor, iar prin asta se înţelege şi a comandantului lor, era cît se poate de şubredă. Îi submina mai ales neîncrederea ce se statornicise de la o vreme în întreg comandamentul, fiecare bănuindu-l pe celălalt de trădare sau cel puţin în stare de un asemenea act. Mai era şi neîncrederea aceea afişată a lui Metal faţă de „camaradul comandant“ ; jignitoare pentru cei doi

Mircea, cei mai apropiaţi colaboratori pe linie de spionaj atît ai şefului lor cît şi ai lui Metal.

— Prea s-au băgat cu toţii, rupse tăcerea Mircea Unu. Şi de vină este numai comandantul. I-am spus să păstrăm legătura numai cu unul dintre servicii. Cu cel mai tare şi cel mai interesat. «Toate sînt tari şi toate sînt interesate, camarade». Pe dracu ! Vinde castraveţi la grădinar ! «Şi-apoi trebuie să ne avem bine cu toţi. Nu se ştie...»

— Aici are dreptate, spuse fără convingere Mircea Doi. Are dreptate. E bine să avem cît mai multe punţi de legătură.

— Decît multe şi şubrede, mai bine una, dar solidă.

— Eşti mult prea înţelept, ca să nu fiu de acord cu tine. Comandamentul nostru este atîta de pestriţ, că nu se mai ştie cine lucrează cu franţujii, care cu englezii, care cu americanii... În Babilonul ăsta nimic nu mi-ar părea straniu dacă aş afla că unul dintre noi a fost recrutat de „puternicul" serviciu de spionaj al marii puteri... San-Marino ! Unii de aici au ajuns la performanţa că sînt agenţi ai tuturor serviciilor de spionaj... sau aproape.

— Cu cît mai multe surse de venituri cu atît mai mulţi dolari în pungă.

— În pungă, ai zis bine, că la bancă nu prea ai de unde să pui ! Nişte cărpănoşi !

— Tot ce se spune, tot ce se face aici porneşte în acelaşi timp pe mai multe canale, prezentate cu imaginaţia şi talentul literar de care dispune fiecare. Dacă ar putea fi aduse înapoi şi confruntate, abia atunci ne-am da seama cu cîtă străşnicie se minte ! Suspiciunea, delaţiunea şi tot ce poate să-ţi facă viaţa „plăcută" se găsesc aici, în drepturi depline. Cama-

radul comandant a semănat vînt şi acum culege furtună !...

— Încercarea ta de zilele trecute, dragă Mircea, de a-i deschide ochii, a privit-o ca pe o blasfemie. Îţi recomand prudenţă. Nu mai este în stare şi nici nu vrea dealtfel să primească sfaturi de la noi.

— În sfîrşit ! Mircea Doi a început să gîndească !... Zi-i aşa, că-i zici bine. Deci nu mai este în stare să ne conducă...

— Mă-ngrozeşti ! Eu n-am spus aşa !

— Nu te nelinişti. N-am să spun la nimeni... deşi am şi eu obligaţiile mele... cum le ai şi tu pe ale tale. Cine nu ştie că nu mai reprezentăm nimic altceva decît dorinţele noastre neostoite ! Relaţiile care tronează în comandament şi între comandament şi aliaţi sînt relaţii de cea mai pură negustorie : informaţii — bani ! Nu invers, colega. Să nu facem confuzie că rămînem lefteri. Deci informaţii-bani. Adică, noi doi vom da informaţii, vom primi şi bani.

Eu am dat şi voi da, indiferent de unde le iau şi indiferent de valoarea lor. Avantajul nostru este că toată lumea se supune aceleiaşi reguli a jocului : şi comandantul şi Metal şi Vidal şi ceilalţi care sînt în spatele lor. Cine le-ar permite astfel investiţii fără eficienţă ? Sau, spus altfel, să se întoarcă de la piaţă cu coşul gol, dar cu banii cheltuiţi ? Acesta este marele nostru noroc, găgăuţă ce eşti. Georges a înţeles bine lecţia vieţii noastre de agenţi cu mulţi stăpîni.

I-am spus : „Dragă Georges, tu ne trimiţi informaţii ! De unde le procuri, treaba ta, n-o să te-ntrebăm niciodată, iar dacă vom fi obligaţi s-o facem, te descurci tu“.

— Apropo ! N-am apucat să-ţi spun că aseară a trecut pe aici Metal. Ştii cum este el : apare tocmai cînd nu-l doreşti. „Salutăm pe Mircea Doi. E de cart

bătrînul lup de mare ?". Ca întotdeauna a ţinut neapărat să sublinieze originea lui de fost ofiţer în flota care a mîncat papară în duminica aceea nefastă la Pearl-Harbour. „Ce veşti mai aveţi de la Georges ? Progresează ? Era necesară o reimplantare, a realizat-o ?"

Lui Mircea Unu nu i-a căzut bine vestea dată de colegul său. Înţelegea unde bate Metal : bănuiala că între cei doi Mircea şi Georges s-au pus la cale nişte treburi peste capul său... O simplă bănuială ! Acea bănuială care face casă bună cu activitatea de spionaj, sau aflase ceva ? ! Dacă aflase, de la cine ? El nu spusese pînă astăzi nici măcar lui Mircea Doi care, oricum, era unicul lui prieten şi care în mulţii ani de cînd erau împreună nu avusese nici cel mai vag indiciu că nu-i este loial. Să fi dat Georges de ştire ? Exclus ! Nu avea nevoie de nici o complicaţie. Eliminînd aceste ipoteze, se linişti. Metal nu ştia nimic. Întrebări şi comportări de rutină !

— Răspunsul tău l-a satisfăcut ? voi Mircea Unu să afle, ros de acelaşi vierme al îndoielii, pentru că, la urma urmei, într-o activitate ca a lor, niciodată nu poţi fi liniştit, iar certitudini nu poţi avea din simplul motiv că unul din capetele firului se află, întotdeauna, în mîinile altcuiva.

Şi pentru că Mircea Doi întîrzia să răspundă, făcîndu-i plăcere să-l mai tortureze un pic pe prietenul său, Mircea Unu reluă întrebarea pusă însă puţin altfel :

— Cum a apreciat Metal situaţia prezentă a lui Georges ?

— Cu marea lui experienţă în materie, ne-a sfătuit să fim prudenţi cu Georges, răspunse Mircea Doi, nu fără ironie.

Lui Mircea Unu parcă i-a turnat sare pe rană.

— Imbecilul ! Ce a vrut să spună ?

— Ce ţi-am spus : să fim prudenţi cu Georges. Stai prost cu nervii camarade !... Simple coincidenţe !

— Oare ? N-ai sesizat a fi mai mult decît atît ?

— Îl ştiu pe Metal, îi place să facă pe misteriosul. Şi apoi, cunoaşte şi el marfa. Are însă bunul simţ că nu-şi trîmbiţează părerile şi deseori nici certitudinile... În ce-l priveşte pe Georges se află în situaţia că nu se mai dă cu nimeni. Ce face, face pentru el şi numai pentru el.

— Georges trebuie să ne trimită informaţii, cît mai multe informaţii.

— Să-l sfătuim să nu mai folosească legătura radio. A devenit prea riscantă. Cîteva misiuni consecutive şi a căzut sigur. Să ne uităm în program cînd avem legătura radio cu el.

— În noaptea aceasta la două. E unilaterală. El recepţionează, numai.

— Cu atît mai bine. Îi vom spune să pună staţia în conservare pînă la noi dispoziţii şi să facă de urgenţă legătura prin intermediul acelei reprezentanţe comerciale „Sortex", cum se cheamă, aşa cum i-a precizat Metal.

— Ştii ceva Mircea ? Mie nu-mi place deloc această soluţie. În munca de informaţii sistemul de legătură este coloana vertebrală. Ştii tot atît de bine ca şi mine. Cum arată această şiră a spinării ?... Trimiterea lui Georges spre o reprezentanţă oficială e sinucidere curată !

— Mă bizui pe priceperea şi spiritul de conservare ale lui Georges. Va lucra cu multă prudenţă şi va izbîndi şi de data aceasta cum a mai făcut-o de atîtea ori...

— Cu staţia de radio însă trebuie să o termine imediat.

— Să mai citim o dată ultimul raport trimis de Zagoteanu. Din rîndurile sale nu reiese că ar fi făcut legătura cu Georges. El cere cu insistenţă o cale de legătură, ceea ce înseamnă că Georges nu a apărut la el.

— Poate că Georges se teme de o capcană. Şi-apoi nu cred că îl încîntă prea mult elanul lui Zagoteanu, care este un fanfaron şi un răsuflat. Georges nu-i un prost... Dealtfel aşa ne-am şi înţeles : eliminarea lui... În ultimă instanţă chiar eliminarea fizică dacă nu va reuşi să-l „trimită" la închisoare...

— Şi mie de ce nu mi-ai spus ?

— Acum ce fac, nu-ţi spun ? Dacă ţi-aş fi spus la început probabil încercai să mă opreşti... Mi-am asumat tot riscul şi în numele tău...

— Mulţumesc de încredere... Eliminarea lui Zagoteanu înseamnă eliminarea unei reţele pusă la punct cu multă trudă...

— Poveşti. Ai timp să-l crezi pe Zagoteanu ? Şi apoi dacă ar fi aşa, nu noi am trudi. Ştii doar că am avut obiecţiuni în folosirea acestuia. Vom demonstra că am avut dreptate... că ştim mai bine ce este în România decît ştie Metal şi „Sortexul" lui.

— În treaba asta există un risc şi pentru Georges...

— În formula dată de mine este mai mic decît în cea a lui Metal.

— Pînă şi comerciantului care a adus mesajul, afacerea îi pare dubioasă... Doar amîndoi am stat de vorbă cu el.

O cunosc de mult pe doamna Zainea şi-i cunosc şi sentimentele faţă de ţară... Nu-i stimează pe comunişti, dar prea mult curaj stricã... îi întunecă raţiunea şi asta înseamnă pieirea ei şi... a mea, domnilor. Ori eu am afaceri cu România şi nu mă interesează tre-

burile ei politice. Am spus și doamnei Zainea că a doua oară nu o mai servesc. Mult prea imprudentă, domnilor. Dacă partida vă interesează, organizați-vă altfel treaba. Imprudență condamnabilă, domnilor ! Diletantism sau sinucidere, rezultatul va fi același.

În cele spuse de negustor, nu vezi cumva mîna lui Georges ?

— Mi-e greu să mă pronunț. Timpul va da răspuns la toate îndoielile noastre.

Cei doi Mircea, oameni de bază în ierarhia organizației legionare, dar și în mecanismul „colaborării" pe linie de spionaj cu „comandamentul unificat" ce grupa activitatea mai multor servicii de spionaj vestice, erau preocupați ca „efortul" lor să fie remarcat de șef și, bineînțeles, remunerat substanțial. Nu ar fi vrut ca altcineva să mănînce slănina din fasolea fiartă de ei. Ei primeau informațiile din România și tot ei le prelucrau și prezentau. Știau însă că organizarea aceasta era vulnerabilă pentru că pe căile de comunicare se interpuneau și alții. Fiecare serviciu participant la „colaborare" se străduia să-i tragă pe sfoară pe ceilalți și să se apere de mașinațiunile altora. Ei „simțeau" că ceva nu este în ordine cu Georges, dar mai ales cu Zagoteanu, de aceea trebuiau să manevreze cu toată abilitatea. Formația lor de spioni profesioniști, fără crezuri înălțătoare, cu singura preocupare de a sta la pîndă, a adulmeca și înșfăca pe cine se lăsa înșfăcat, preocupați nu de viitorul țării, așa cum demagogic și cu emfază proclamau în orice împrejurare cînd li se părea că o asemenea poză le poate aduce foloase, erau permanent torturați de teamă și de griji. Și nu pe un plan secundar se găsea grija zilei de mîine... Ar fi vrut să știe cîte din manevrele lor erau cunoscute securității românești, cîte din informațiile primite de ei erau „fabricate" în la-

boratoarele contraspionajului. În această dorință a lor nu erau originali, oricare spion are un asemenea vis, dar puțini sînt acei care îl și realizează.

*

În ultima vreme se întreba tot mai des, mai ales că mama avea grijă să o „toace" la cap, ce o să se întîmple cu ea pînă la urmă. Zilele treceau repede și nu realiza nimic care să-i aducă o undă senină în viața ei de celibatară neconvinsă. În acea zi rămăsese acasă, cerînd o permisie de două zile pentru „treburi personale", cum motivase ea. Nu trecuseră decît două ore față de ora obișnuită plecării la serviciu și se și plictisise. Nu se „înnoda" nimic. Începuse o nouă carte, dar după cincisprezece-douăzeci de pagini o puse de o parte. Răsfoise jurnale de modă, ascultase muzica imprimată pe o bandă pe care i-o împrumutase căpitanul, mai schimbase cu maică-sa cîteva vorbe, dar nu mergea nimic. O tresărire a sufletului asemănătoare cu cea pe care o avusese prin clasa a unsprezecea de liceu cînd „deșteptul" clasei, Sandu, cel care cîștiga toate olimpiadele la fizică și matematică și luase premiul întîi în toate clasele, îi trimisese acel bilețel cu două vorbe : „Te iubesc", ce o făcuseră să-i zvîcnească inima gata să-i sară din piept, dar își încetinise repede ritmul fiindcă Sandu nu îndrăznise mai mult și nici ea nu-l încurajase.

Își reaminti că ieri, cînd se afla lîngă căpitanul Grigorescu, avusese o tresărire și un îndemn nelămurit ce o făcuseră să întîrzie mai mult aplecată peste umărul lui arătîndu-i ceva în dosarul „Sortex". Fusese tulburată, dar se ferise să arate asta. Îl fulgerase numai cu privirea lăsînd să i se vadă în ochi un soare cald, neobișnuit.

Mama, ca orice mamă, şi-a dat seama că ceva se petrece cu fata ei. Era convinsă că „era şi timpul".

— Ce-i cu tine, draga mamii ?

— Nimic, nu prea îmi găsesc locul. Mai bine m-aş duce la serviciu.

De fapt, Claudia simţea nevoia să-l vadă pe căpitan. Era curioasă să verifice dacă întîlnindu-l va mai avea acea tresărire şi senzaţie de plutire în neant. Sună telefonul, iar la capătul firului căpitanul Grigorescu o invita la sediu, „dar cît se poate de repede, te rog".

*

— Ia loc şi scuză-ne exuberanţa, o invită colonelul între două hohote de rîs.

— Îmi vine să cred că aţi dat cea mai mare lovitură din cariera dumneavoastră, sau faceţi haz de necaz ? !

— Nici una, nici alta, ne amuzam pur şi simplu pentru faptul că într-un caz de care ne ocupăm am găsit cea mai fidelă reflectare a proverbului : „Unde dai şi unde crapă". Doream să aflu, de la dumneata, cum îţi imaginezi întîlnirea cu acest „Comandant" al „Redeşteptării"...

— Sau „comandantă", presupuse Grigorescu, urmărind să vadă reacţia Claudiei Brăduţ.

— „Comandantă ? !" La aşa ceva încă nu m-am gîndit, îşi exprimă ea, cu toată sinceritatea, uimirea.

Dar mai era uimită şi de senzaţiile ei din acel moment ; nu avea nici un fel de emoţie. Nici ea nu prea înţelegea de ce. Descoperise cu o bucurie tainică faptul că Hatmanul putea fi şi vesel făcînd să degaje în jurul său un sentiment tonic.

De unde, cînd intrase, inima Claudei era cît un purice, acum emoţia îi dispăruse complet şi era gata să se angajeze în orice „dispută profesională“ fără nici un fel de complexe.

Dialogul abia se închegase şi Claudia constată cu regret că acel minim avantaj a dispărut imediat ce colonelul începu să răspundă la întrebarea ce i-o pusese chiar ea, Claudia, în legătură cu semnificaţia denumirii „Redeşteptarea“ dată organizaţiei clandestine ce încerca acum să stabilească contactul cu un serviciu de spionaj.

Horja spuse că întrebarea Claudiei era firească şi ea îi trezea amintiri din vremea primilor paşi în profesia de ofiţer de securitate.

— Prin 1953, povesti în continuare colonelul, a avut loc la Bucureşti un proces cu asemenea soi de „luptători“, grupaţi în organizaţia „Deşteptarea“. Cîţiva au fost condamnaţi la moarte şi executaţi.

— Am citit un material, un documentar, interveni Claudia nerăbdătoare, care se referă la organizaţia de spionaj „Deşteptarea“, cea care a difuzat manifeste printre delegaţii la Festivalul Mondial al Tineretului din 1953... Pe aceasta o aveţi în vedere ?

— Întocmai. La acea organizaţie mă refer.

— Mi s-au părut interesante din punct de vedere profesional, atît modul de acţiune al acestora, cît şi ingeniozitatea procedeelor folosite de către organele noastre. Mie mi se pare însă că sînt destule puncte neclare în materialul respectiv, peroră ea întocmai ca la un examen la materia preferată.

— Spre exemplu ? vru să ştie Horja.

— Legătura de rezervă a lui Strătescu, şeful grupului de spioni paraşutişti, cu centrala de spionaj ; avea o asemenea legătură sau nu avea ? Dacă

da, pînă la urmă organele noastre de securitate au descoperit-o ?

— Grigorescule dragă, se adresă Horja căpitanului care ascultase discuţia, revedeţi documentarul acela... Dacă cel care-l citeşte rămîne cu atîtea neclarităţi, înseamnă că documentarul nu este bun de nimic. Să-l puneţi la punct. Dacă avea o a doua posibilitate de legătură cu centrala, o legătură de rezervă, cum se mai spune ?, se întoarse el spre Claudia. Trebuia să aibă. „Deşteptarea" era o agentură care funcţiona după toate regulile : cu un şef activ, rezidentul ; cu un altul gata să-i ia locul cînd nevoile o impuneau ; cu un sistem activ de legătură cu centrala aflată în străinătate ; cu un altul în rezervă. Centrala, de acolo, întocmai ca şi rezidentul ce se afla în „teren" adică, aici, în România, cunoşteau şi simţeau că presiunea organelor noastre era mare şi se aşteptau ca, mai de vreme sau mai tîrziu activitatea lor să fie descoperită. Voind să ferească de arestare pe cît mai mulţi membri ai organizaţiei şi în primul rînd pe rezident, cei care o dirijau din străinătate, şi se cuvine să spunem că tot Vidal, Metal şi cei doi Mircea erau dirijori, prevăzuseră şi o posibilitate de scoatere din ţară a acestuia. Ştiţi şi voi care-i regula jocului : rezidentului i se spune încă de la început despre necesitatea unui înlocuitor al său, care să apară la suprafaţă fie cînd şeful reţelei şi-a terminat misiunea, întorcîndu-se triumfător şi aureolat la cei ce-l stipendiau, dar mai ales cînd acesta simte că arestarea sa este iminentă sau, cum se spune printre profesionişti, cînd simte în ceafă respiraţia urmăritorului. Cei care îl trimiseseră pe Strătescu prevăzuseră şi necesitatea înlocuitorului cînd acesta ar fi fost arestat, iar reţeaua a rămas intactă, sau cînd, din motive tac-

tice şi operative, organizaţia se divide şi implicit apare nevoia unui al doilea şef. Tot în asemenea circumstanţe este necesară existenţa unei alte filiere de legătură cu Centrala, sigură, în afara oricărei bănuieli din partea securităţii. Pe o asemenea filieră ar urma să fie trimise nu numai mesaje în ambele sensuri, cît şi oameni, mai ales cei care sînt în pericol aici...

Aceasta este, se pare, structura teoretică a răspunsului pe care îl aştepţi dumneata. Am afirmat deja că „Deşteptarea", respectiv Strătescu, avea o asemenea legătură de rezervă. Din păcate, atunci nu s-a clarificat această enigmă.

— Cum se explică, cum să-i zic, ineficienţa? Da, o asemenea ineficienţă ? Vă rog să mă iertaţi, tovarăşe colonel, dar un termen mai potrivit nu găsesc... Claudia se mira şi ea de „îndrăzneala" cu care dialoga cu Hatmanul. „Ce va crede despre mine ?" o fulgeră un gînd. Dar ochii îi alunecară spre Grigorescu interesînd-o mai mult ce va crede acesta despre ea decît colonelul. Citi în privirile căpitanului scîntei de admiraţie, ceea ce-i dădu şi mai mult curaj. Nu avu timp să mai pună o nouă întrebare, colonelul luîndu-i-o înainte.

— Şi eu i-am zis mereu ineficienţă !... Grigorescu ştie de cîte ori a auzit cuvîntul acesta. Se pare însă că este vorba de una dintre enigmele ce ţin de apanajul serviciilor de spionaj şi fac deliciul istoriei acestora. Acea „rezervă" a lui Strătescu, pe care el nu a cunoscut-o, fiind de fapt în rezerva Centralei, ori a murit, ori pe canalul destinat a fi scos din ţară Strătescu, a fugit chiar ea, „rezerva". Se întîmplă şi aşa şi nu trebuie să ne mire dacă ţinem seama de materialul uman pe care îl folosesc serviciile de spionaj. În mod cert, rezerva lui Strătescu nu a preluat

conducerea organizației „Deșteptarea" deoarece, în acest caz l-am fi arestat împreună cu ceilalți membri ai rețelei.

— Dacă aveți certitudinea că a existat o asemenea „rezervă", pe ce o întemeiați? Înțeleg prin aceasta o persoană care, trimițînd în afara granițelor pe Strătescu, pe un canal cunoscut de ea, prelua conducerea organizației „Deșteptarea".

— Chiar pe declarațiile lui Strătescu, confirmate de un alt membru al rețelei. Nu avem dubii că această „rezervă" a existat. În ancheta membrilor rețelei, problema cu „rezerva" a apărut mult prea tîrziu. Din această cauză i-am pierdut urma. Deși Strătescu a fost întrebat, încă de la prima anchetă, cine trebuia să-l înlocuiască la conducerea rețelei, el a susținut cu încăpățînare că în misiunea din România, nu fusese prevăzută o asemenea alternativă.

Anchetatorul l-a cercetat mai tîrziu pe un prieten bun al lui Strătescu și unul dintre cei mai activi membri ai rețelei, pe Stîrc. A avut inspirația, logică dealtfel, să abordeze tema aceasta și să insiste spre clarificarea ei. Știindu-i prieteni, anchetatorul a dedus că-i este și confident. Deseori am întîlnit ca regula păstrării secretului în organizațiile clandestine să fie încălcată cu toate consecințele ce decurg din aceasta.

Stîrc a susținut că la una dintre întrevederi, nu cu mult înaintea arestării sale, Strătescu i-a spus că se simte urmărit de securitate și că se teme că va fi arestat : „Ce ne facem ?" a întrebat Stîrc. „Tu stai liniștit, i-a replicat Strătescu. Eu sînt urmărit, nu tu, ceea ce înseamnă că despre tine nu se știe nimic. Eu, însă, trebuie să dispar și încă urgent. Altfel, pun în pericol întreaga rețea." La remarca lui Stîrc că trecerea clandestină a frontierei implică riscuri enorme.

Strătescu l-a liniştit spunîndu-i că centrala dispune de un „canal" pe care se poate trece cu uşurinţă. Strătescu avea în vedere nişte marinari străini care veneau cu vapoarele în porturile româneşti. La o altă întrevedere, Strătescu a reluat discuţia, afirmînd că arestarea lui pare iminentă. Văzîndu-l pe Stîrc că intrase în panică, Strătescu l-a asigurat că la anchetă nu va sufla nici o vorbă despre membrii reţelei, sperînd că în felul acesta va scăpa şi el mai uşor. „Şi-a cerut scuze — declara Stîrc — că nu mă iniţiase pînă atunci în tainele organizaţiei, dar el nu se aşteptase ca securitatea să fie pe urmele lui atît de repede ! Mi-a cerut, spunea Stîrc, ca în cazul cînd el va fi arestat, să preiau eu conducerea organizaţiei, iar cu Centrala să comunic pe o cale ce mi-o va indica el, precizînd că este o rezervă pusă la dispoziţie chiar de către Centrală".

Strătescu era sigur că sistemul de legătură folosit de el pînă atunci va cădea odată cu arestarea sa. Presupunea că aşa s-a şi ajuns la el, prin oamenii care formau releul sistemului de legătură între organizaţia „Deşteptarea" şi Centrală.

La întrebarea pusă lui Stîrc de către anchetator, cum se ajunge la acea „rezervă", acesta a răspuns : „Strătescu nu mi-a spus decît atît : are numărul de telefon şi o parolă de recunoaştere. La proxima întîlnire îmi va da toate detaliile necesare stabilirii contactului".

Dar întîlnirea nu a mai avut loc, între timp Strătescu şi Stîrc fiind arestaţi.

Întrebat dacă va susţine şi în faţa lui Strătescu cele declarate, Stîrc a răspuns afirmativ, şi după confruntare Strătescu a recunoscut că Centrala dispunea de o „rezervă" cu care el, la nevoie, putea in-

tra în legătură. Deşi a intenţionat să o facă, rapiditatea cu care au acţionat organele noastre l-a pus în imposibilitate de a-şi realiza această dorinţă. Adăugase apoi că nu este sigur dacă în realitate exista o asemenea cale. Putea să fie o „cacialma" a Centralei, a zis el, menită să-i insufle curaj. Avea în vedere şi modul straniu în care i se adusese la cunoştinţă existenţa acelei căi de rezervă !... Abia în avionul din care fusese lansat în România i se indicaseră un număr de telefon, un nume de persoană şi o parolă de recunoaştere. Ne-a spus să verificăm noi şi să stabilim dacă este ceva adevărat.

— Nu era greu de verificat, conveni Claudia. Aveaţi toate elementele necesare !

— Asta-i, că nu le aveam pe toate... Strătescu nu ne-a putut da decît parola şi numele, care în mod sigur era fals. Numărul de telefon, adică singurul care ne putea pune pe pistă, nu ni l-a dat. Ne-a indicat, în schimb, o carte din biblioteca sa în care-l notase ; *„Faraonul"*, vol. I, de Prus. Trebuia răsfoită cartea începînd dinapoi spre faţă, iar la fiecare a douăzecea pagină era notată o cifră, care pusă în ordinea în care a fost găsită, dădea numărul de telefon al acelui personaj, care răspundea la numele de Coriolan şi la parola : „Porumbelul încălţat este o podoabă ornitologică ornamentală..." Fraza trebuia strecurată într-o discuţie adecvată. Cartea, însă, nu am găsit-o niciodată, iar Strătescu susţinea că, pe dinafară, nu ştia acel număr de telefon. Cine o luase ? Din ce motive ? Nu s-a putut stabili atunci.

Urmărind povestea şefului său, Grigorescu avusese la început impresia că Hatmanul o spune pentru „cultura" tinerei sale subalterne, Claudia Bră-

duț. Apoi, pe măsură ce acesta intra în amănunte, aparent fără importanță, își dădu seama că acesta da glas gîndurilor sale care îl frămîntau, că o idee îndrăzneață începea să prindă contur. „Nu, își zicea Grigorescu, uluit de această îndrăzneală, nu poți să faci o asemenea legătură... Și totuși... Ideea era tulburătoare în același timp și prin simplitatea ei...

Ce argumente are în plus colonelul Horja ?“ De aceea, cînd acesta se opri din povestit, el întrebă aproape automat :

— Presupuneți că acel necunoscut de-atunci a reapărut acum ?

— S-ar putea merge așa de departe ? răspunse Horja prin altă întrebare. Dar oare avem dreptul ?

Întrebînd, Horja nu își manifestase o idee spontană, ci voise un argument pentru ceea ce îl preocupa. Depănînd aceste întîmplări el voise să-și pună subalternii în fața unei situații posibile, să-i angreneze în acțiuni viitoare, să le dea un nou punct de reper în activitatea pe care o desfășurau.

Între cei trei se așternu o clipă de liniște. Horja rupse primul acest văl al meditației.

— Ei, dar ne aflăm aici nu pentru a depăna amintiri...

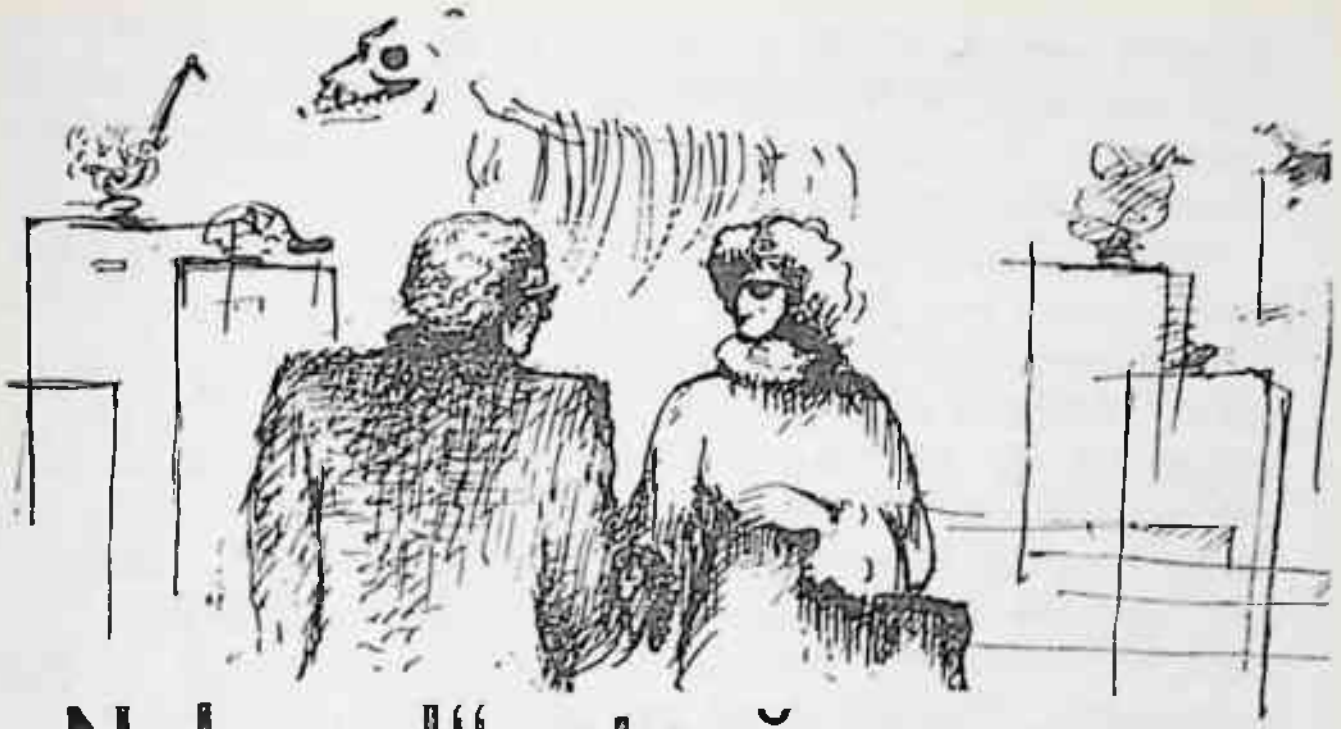

„Nebunul“ atacă . . .

Avusese o noapte albă, dar nu pentru că treburile de serviciu o ţinuseră trează. Stătuse în pat, cu lumina stinsă, cu ochii larg deschişi încercînd prin întunericul nopţii să descifreze cîte ceva din tainele naturii. Pe cer străluceau o puzderie de stele şi ea încerca să găsească steaua ei... „Trebuie să fie cea mai strălucitoare, gîndea ea, aşa cum îi sînt chipul şi sufletul. Ce să fie oare ? De ce nu-mi pot desprinde gîndul de la el ? Iată-mă şi îndrăgostită !“ Era ameţită. Dorea din toată fiinţa ei să se afle în preajma acelui tînăr, să-i simtă răsuflarea de bărbat puternic. Ar fi vrut să se afle în braţele lui, să se lase în voia lui ca o jucărie. Întreaga-i fiinţă era o chemare spre împlinire... Căută din nou steaua de care se

simţea legată ca de ceva viu şi ar fi vrut să fie cît mai aproape, să o sărute, să o ocrotească, să fie numai a ei. Era geloasă că acolo sus, pe bolta cerului *steaua ei* era privită şi de alte fete...

În noaptea aceea se întrebase de multe ori dacă Grigorescu era bărbatul aşteptat pînă atunci... Oricum punea întrebarea, răspunsul era invariabil acelaşi : „Mircea este cel mai... Dar poate că m-am îndrăgostit de căpitanul Grigorescu, specialistul numărul unu şi preferatul colonelului ?... Ce ştiu eu despre omul Mircea ? Nimic ! Sau aproape nimic..." Îşi propuse să-l cunoască şi în afara serviciului. Va accepta invitaţia lui de a merge împreună la un spectacol... Numai dacă va mai repeta invitaţia, îşi manifestă ea îndoiala. „Aşa cum l-am pus la punct, i-o fi pierit pofta să mai îndrăznească a doua oară. Gesturi necontrolate... brutală, ca o sălbăticiune", îşi reproşa ea cu necaz.

Dimineaţa cînd mersese la bucătărie să bea paharul de lapte pe care mama îl încălzea în fiecare dimineaţă, era obosită şi dezorientată. Mamei nu-i scăpă starea în care se găsea fiica şi cu toată căldura de care este în stare orice mamă, o îmbrăţişă şi o sărută pe amîndoi obrajii :

— Ce-i cu tine fata mamii ?... Nu deznădăjdui. Totul reintră pe făgaşul normal, întocmai cum apa revărsată revine la matca ei. Eşti tînără, frumoasă, inteligentă... Dar ce-i cu băiatul ? Face nazuri ? vrusese ea să afle mai multe decît intuia.

— Ei, mamă, şi tu, numai la asta îţi este gîndul ca şi cum aş fi deja o fată bătrînă, i-o retează scurt Claudia.

— Tu te gîndeşti, nu eu. Gîndurile ţi-au răvăşit întreaga figură... Se vede de la o poştă... Merită oare atîta zbucium ? mai încercă ea încă o dată, doar,

doar fiica ei se va deschide și-i va destăinui ce o chinuie.

— Nu știu, mamă, dacă merită... Dar crezi că inima face socoteli din astea ? Ea știe una și bună : iubește.

— Fetița mamei este îndrăgostită, mai zise ea și în colțul ochilor strălucea deja ceva cu sclipiri de mărgăritar.

Plecă pe jos la serviciu, iar cerul împrospătat de ploaia ce căzuse peste noapte o învioră, ștergîndu-i răvășeala nesomnului și a oboselii. Își recăpătase echilibrul și încrederea că natura a orînduit totul cu mare chibzuială.

Întîlnirea cu Grigorescu nu a tulburat-o prea mult, semn că ieșise din criză... Dorea însă, cu aceeași ardoare, să se afle în preajma lui, să discute, să-i simtă respirația, să-l privească în lumina ochilor încercînd să ghicească ce se ascunde acolo în spatele lor. De aceea nici nu și-a dat seama cînd i-a făcut propunerea căpitanului să o cheme la o „analiză", motivînd că ea nu mai știe cum să se descurce în cazul „Sortex".

— Propunerea ta a venit la timp și se suprapune pe cea a colonelului care ne așteaptă, veni răspunsul căpitanului, dar nu cel dorit de ea. Surprinsă și derutată, scoase un „am înțeles" și se îndepărtă.

Ar fi vrut să fie numai cu el, nu și cu colonelul. Dar era bine și așa. Tot va fi în preajma căpitanului. „În timp ce el va discuta cu colonelul eu am să-l privesc, să-l studiez și să încerc să înțeleg ceea ce nu-mi este clar acum", gîndi.

— Ce-ți mai fac prietenii, locotenent Brăduț, intră direct în temă colonelul Horja.

— La ce vă referiți ?

— Desigur, la „Capcana din panou".

— „Prietenii" mei fac bine mersi, își văd de treburile lor despre care eu am aflat foarte puțin. Nu am sesizat vreo fisură în planul nostru și nici în procedeele de finalizare... Mă refer la ceea ce cunosc eu. Tovarășul căpitan Grigorescu este mai autorizat să prezinte cazul, avînd o privire de ansamblu...

— Părerea căpitanului o cunosc. Ce știi dumneata despre Vengo ?

Întrebarea o neliniști dintr-o dată pe Claudia, dar își reveni numaidecît și zise :

— Ca să mă exprim bine, este spion. Deci este implantat în România sub acoperirea de reprezentant comercial.

— Acestea, desigur, le-ai citit în dosarul „Sortex" ce ți-a fost pus la dispoziție prin grija lui Grigorescu, nu sînt date obținute de dumneata...

— Am impresia că Agnes nu prea știe ce hram poartă șeful ei. Dacă i-aș arăta fotografia în uniformă de ofițer cu gradul de maior, făcută cu mulți ani în urmă, pe cînd funcționa într-un centru de pregătire a agenților ce erau lansați cu parașuta în România, biata Agnes ar leșina.

— Te sfătuiesc să fii mai circumspectă cu noua ta prietenă și încearcă să-l cunoști mai bine pe Vengo, îi luă elanul colonelul.

— Eu mă gîndesc că nu mă voi întîlni cu „responsabilul redeșteptaților" pentru a-i face portretul „șefului" meu. Ar fi un nonsens. Eu așa cred... Mă întîlnesc la cererea lui... El are ceva de spus, nu eu. Sarcina mea este de a-l asculta și întreba, nu de a-i prezenta personalitatea șefului meu, în cazul în speță Vengo.

— Înseamnă că ai înţeles esenţialul şi asta-i foarte bine.

— M-am gîndit chiar să-l întreb cine este el şi pe cine reprezintă, ca să ştiu cu cine stau de vorbă.

— Oare trebuie să ajungi pînă aici ? vru să ştie Horja.

— Eu zic să ajungem şi iată de ce : El va încerca, îşi apără cu patos Claudia ideea, sînt sigură, să nu se lase prins într-un asemenea joc, invocînd regulile impuse de o activitate clandestină, dar eu îi voi demonstra că tot pe aceleaşi reguli ne sprijinim şi noi cerinţele. Trebuie să-l fac să înţeleagă că pentru a putea sprijini, se impune să cunoaştem. Altfel ne vom încurca unii pe alţii, iar nouă, îi voi spune, nu ne plac încurcăturile...

— Cred că e o soluţie bună, conveni Horja. Mai discutaţi însă, se adresă el lui Grigorescu. Trebuie ca locotenentul major să aibă răspuns la fiecare situaţie ce s-ar putea ivi. Şi, spuse el cu un anumit ton, luaţi în calcul, neapărat, ipoteza că „responsabilul“ s-ar putea să fie o femeie. De ce nu femeie ?

Şi fără să mai aştepte un răspuns de la cei doi le ură succes.

*

Părăsind biroul colonelului Horja, Claudia rămase în suflet cu un... vierme al îndoielii. «Pentru ce şeful o îndemnase, atunci cînd fusese vorba despre Agnes la foarte multă circumspecţie ? Ce cunoştea colonelul despre fata aceea a cărei naţionalitate nu era bine definită şi nici prea clar explicate împrejurările angajării sale la reprezentanţa „Sortex“». Claudia îi pusese o întrebare directă de cînd lucrează cu Vengo, dar ea se cam bîlbîise, iar răs-

punsul nu clarificase întrebarea. Spusese ceva numai că l-a cunoscut într-o excursie la Veneţia...

Sesizase în ochii colonelului ceva luminos, ca o flamă care dispare instantaneu. „Ce cunoaşte el despre Agnes ?“ se mai întrebă încă o dată Claudia. Analizînd comportarea acesteia, ea nu constatase ceva suspect deşi fusese tot timpul extrem de atentă. Pe de o parte nu putea să nu ia în seamă remarca şefului său care deşi fusese făcută în treacăt, Claudia înţelesese însă că trebuia să mediteze la ea. Hotărî, în cele din urmă, să lase viitorul să decidă. Ca să se sustragă gîndurilor, îi telefonă mamei, anunţînd-o că s-ar putea să nu vină la masă.

— Iar ? se supără aceasta. Ai să te îmbolnăveşti de ulcer, se îngrijoră ea, deşi Claudia o asigura de fiecare dată că atunci cînd nu avea posibilitatea să vină acasă, la masă, mînca la popotă.

Adevărul era că nu totdeauna avea timp pentru masă. Seara cînd ajungea acasă avea o foame de lup şi mamă-sa văzînd-o cum înfulecă da din cap mustrător. Claudia încerca un sentiment de vinovăţie. Tăcea. De multe ori însă simţea nevoia să povestească mamei unele întîmplări pe care le trăise în cursul zilei. Sufletul ei tînăr tînjea după destăinuiri. Uneori îi vorbea despre Mircea ca „unul dintre tinerii foarte serioşi şi de perspectivă. Toţi îl invidiază că cele mai dificile cazuri Hatmanul i le încredinţează lui“. Grigorescu îi producea de fiecare dată o bucurie greu de ascuns. Mama observa şi înţelegea totul, dar nu forţa destăinuiri nedorite de fiică-sa. Acum sfaturile mamei erau mai mult decît necesare. Ele cădeau ca picăturile de ploaie pe un pămînt abia însămînţat. Erau necesare ca roua pentru păsările cerului, lipsite de altă sursă de apă

cu care să-și domolească setea unei zile de vară ce se anunța foarte fierbinte.

Claudia era acum ca în fața unui examen perpetuu, în care deși simțea sprijinul lui Grigorescu și al colonelului Horja, încerca de foarte multe ori un sentiment de părăsire. „Iată, își zicea ea, referindu-se la ultima întîlnire pe care o avusese cu Agnes, am respectat întru totul indicațiile...". Și totuși simțea că Hatmanul nu fusese mulțumit, chiar dacă el nu se exprimase foarte deschis în acest sens. Dar oare nu spusese că ea și Grigorescu ar fi trebuit să fie mai atenți ? Și nu-și exprimase el îndoiala în ceea ce privește sinceritatea lui Agnes ? Era suficient și atît ca să-i producă frămîntări.

Gîndindu-se la ea, Claudia recunoștea că nu avea încă experiența necesară pentru rolul ce-i fusese atribuit, dealtfel nici nu ridicase o asemenea pretenție. Totuși orgoliul ei îi dădea de lucru și din această cauză avea senzația că nu-i ajunge aerul, că se sufocă. Realitatea era însă că, atît căpitanul Grigorescu cît și colonelul Horja îi apreciau pasiunea pentru muncă, faptul că în sufletul ei nu era loc pentru compromis, că ea avea un ascuțit simț al datoriei care, așa cum zicea Grigorescu, o făcea să ardă ca o torță. Dar deosebit de important era că tînăra Claudia nu aștepta mereu încurajări. Adică să-i spui mereu : „Te-ai descurcat bine fetițo, cred că în viitor vei merge și mai bine". Horja remarcase că de la un timp se petrece ceva cu ea și cu Grigorescu. La început colonelul rămăsese surprins, apoi își dăduse seama puțin uimit să subalternului său îi zburau gîndurile și la altceva în afara cazurilor de spionaj. Ce să fie oare ? La început fusese înclinat să creadă că aleasa inimii căpitanului era „cerberul" de la cabinetul său. Apoi, cînd își dăduse

seama de adevăr, Horja se bucurase şi mai mult; Claudia era exact ceea ce îi trebuia căpitanului Grigorescu.

Claudia urcă, fără grabă, treptele de la intrarea în muzeu, după care se opri cîteva clipe, înainte de a împinge uşa grea, turnantă. Piaţa largă era aproape pustie. Simulă că se controlează pentru a se asigura că nu este urmărită de nimeni, inspectînd cu o privire totul, apoi îşi căută în poşetă portmoneul din care îşi scoase banii pentru biletul de intrare. Portarul îi dădu restul şi îi arătă încotro să o ia. Claudia se afundă în labirintul sălilor.

De mult nu mai fusese la muzeu. Simţea o adevărată desfătare ! Obişnuită ani în şir, pînă terminase facultatea, să viziteze muzee, să frecventeze biblioteci, să citească mult şi variat, se prezenta acum, după cei cîţiva ani de cînd venise în organele securităţii, ca un flămînd care, în sfîrşit, a dat peste un codru de pîine... Citea cu mult mai puţin, nemaiavînd timpul necesar, dar muzee chiar că nu mai frecventase. Acum parcă plutea, nu mergea, aproape că şi uitase ce o adusese acolo dacă nu ar fi remarcat prezenţa...

...Cîteva minute mai tîrziu, cu aerul unui profesor de provincie venit în capitală să viziteze muzeul pentru a-şi îmbogăţi lecţiile cu exemple, Grigorescu se strecura pe urmele Claudiei pentru a putea aprecia comportarea acesteia în contactul cu „Comandantul redeşteptaţilor", dar şi pentru a-i sări în ajutor de va fi nevoie.

*

— Jur pe Arca lui Noe că arătai acolo ca o adevărată Lady... Cu costumaţia aia sofisticată, cu acel aer de reprezentantă demnă a unui bătrîn şi

bogat arbore genealogic, pe ale cărui ramuri se odihnesc întru domnu' mulţi prinţi, conţi şi duci ce au dat strălucire blazonului — să-i zicem, cu cap de ţînţar — parcă erai Mary Stuart înainte de a pune capul pe butuc.

— Rîdeţi de mine, tovarăşe căpitan, dar...

— De-ai şti cît de perfect se armoniza ţinuta d-tale demnă cu acel, tot atît de demn, schelet de mamut, în faţa căruia te fixaseşi de parcă aveai lipici pe tălpi.

— Zău, vă rog să nu mă ironizaţi... Spuneţi mai bine ce aveţi de spus...

— Şi-apoi, privirea aceea imposibilă cerută de blazon, ochii aceştia care fascinează pe oricine... acum am spus-o pe cea dreaptă !

— Rîdeţi de mine, tovarăşe căpitan, dar să fi fost dumneavoastră în locul meu...

— Lăsînd gluma la o parte, deşi să ştii că nu am glumit cînd am afirmat că ochii tăi fascinează... (şi Grigorescu o privi adînc, parcă să o soarbă, să se contopească cu ea pentru totdeauna).

Din nou inima Claudiei se zbătea, mai hotărîtă de data aceasta, să-i iasă din piept. O căldură plăcută, cuprinzătoare puse stăpînire pe ea, gata-gata să se prăbuşească. Nu putu bîigui decît atît :

— Vă rog, tovarăşe căpitan... Să revenim la întîlnirea din Muzeu.

— Crezi că era chiar „responsabilul ?"

— N-am avut impresia să fi fost el. L-am întrebat : „Dumneata ai trimis scrisoarea ?" Iar el mi-a răspuns : „Noi".

— A vrut să spună că nu-i singur ?

— Dar nici că e şef. Ar fi răspuns, probabil : „Da, eu, în numele organizaţiei pe care o conduc". După cum mi-a retezat-o, întrebarea nu i-a plăcut.

— Vrei să repeţi ce a spus el ?

— Desigur. M-a întrebat în româneşte dacă mă interesează piesa, adică scheletul de mamut în faţa căruia mă oprisem. Eu am răspuns că ştiu puţine cuvinte româneşti. M-a întrebat apoi dacă vorbesc franceza. I-am răspuns că nu şi l-am întrebat la rîndul meu dacă el ştie engleza, deşi îmi era clar că nu ştie. Din puţinele cuvinte româneşti pe care le „ştiam" am încropit o scurtă propoziţie cerîndu-i să-mi facă dovada că el este cel pe care într-adevăr îl aştept. Mi-a vorbit de scrisoarea trimisă şefului meu şi de fotografiile expuse la panou. Atunci l-am întrebat ce doreşte de la noi ? „Colaborarea... cauză comună... bani... information..." Apoi, ca şi cum s-ar fi speriat de propriile cuvinte mi-a cerut să ne plimbăm prin muzeu. În timp ce ne deplasam spre una din vitrine, mi-a înmînat această scrisoare. „Trebuie dată şefului, mi-a şoptit. E riscant să stăm mai mult împreună". Claudia îi întinse lui Grigorescu scrisoarea.

— Spuneţi şi dumneavoastră ce pot afla dintr-o asemenea conversaţie ?

Grigorescu se uită îndelung la ceea ce îi dăduse Claudia.

— Văd că-mi dai un nasture !

— Cred că acolo e scrisoarea...

Cu lama unui briceguţ cu plăsele încrustate în sidef pe care-l purta permanent asupra sa pentru a-şi ascuţi creioanele, Grigorescu desfăcu nasturele şi dădu la iveală o foiţă pe care era scris mărunt următorul mesaj :

„Domnule reprezentant,

Cu profundă bucurie constat că legătura pe care o doream atît de mult s-a realizat. Pentru a marca acest eveniment voi ciocni o cupă de şampanie cu

camarazii mei, urînd succes acţiunii pline de riscuri, pe care am iniţiat-o.

Vă rog să procedaţi la fel...“

— Nu vi se pare că seamănă a ritual, tovarăşe căpitan ? întrerupse Claudia lectura.

1. „Oferta noastră : — citi mai departe Grigorescu — *lunar vă vom furniza o listă cu informaţii din domeniul militar şi informaţii economice (cu prioritate comerţ exterior).*

2. Cerinţele noastre : să primim un chestionar cu informaţiile de care aveţi nevoie.

Să ne procuraţi recuzita necesară unei activităţi clandestine.

— Se exprimă delicat : în loc să zică bani, pistoale, otrăvuri, zice «recuzită», făcu remarca Grigorescu surîzînd.

Să stabilim o cale sigură de contact operativ şi permanent în care scop comandantul detaşamentului «Redeşteptarea» să aibă, de urgenţă, o întrevedere cu dumneavoastră...“

— Cred că ai dreptate, Claudia. De aici rezultă clar că cel cu care te-ai văzut nu era „comandantul“.

— Înseamnă că „întîlnirea cea mare“ nu a avut loc !

— Uite, vezi, Claudia, poate şi pentru acest neprevăzut îmi place mie atît de mult această profesie ! Cînd zici că ceva e gata, abia atunci începe...

— Eu nu spun că nu este aşa, răspunse Claudia, dar cum ne vom descurca ? dădu ea glas gîndului care o frămînta. Deci doreşte o întîlnire directă cu „şeful“ meu...

— Şi ce ţi se pare aşa de straniu ?

— O să afle că eu... nu sînt eu...

— Ne-am înţeles, doar, că jocul nostru trebuie să fie nuanţat...

— Un termen nou ! pînă acum știam că nu am experiență, îl înțepă ea.

— În cazul de față termenii se confundă, nu se lăsă dator Grigorescu.

— M-ați reabilitat... Și mai departe ?, arătă ea hîrtia din mîna lui Grigorescu.

„Dacă acceptați oferta noastră, propunem următoarea modalitate de întîlnire : în ziua de zece iunie, la ora unsprezece și douăzeci, o femeie va suna la telefonul reprezentanței «Sortex» și va cere să i se facă legătura cu d-l reprezentant. Secretara va întreba, desigur, cine îl caută. I se va răspunde : Mimi de la bar.

«Eu sînt Mimi căreia, aseară, la barul „Athenee Palace“ i-ați cerut să vă sune astăzi la telefon». Se va răspunde : „E o confuzie sau o glumă, domnișoară, eu nu am fost aseară la bar“. Cum va continua discuția, nu mai are nici o importanță. Peste douăsprezece zile (22 iunie) ne vom întîlni în trenul București-Iași, vagonul de dormit numărul șase, în cușeta cu locurile doisprezece-paisprezece. Asigurați-vă din timp unul din aceste două locuri. Pentru a înlătura orice confuzie cu riscuri catastrofale pentru organizația noastră, ne vom recunoaște folosind parola :

Noi ! «Nu oumva dumneavoastră sînteți profesorul de dans al nepoatei mele Mimi ?»

Dumneavoastră : «Care ? Mimi, dansatoarea de la barul „Modern“ ?

Noi : «Cea de la Athenee Palace».

Cu prilejul acestei călătorii, vom elabora modalitățile conlucrării noastre.

Primiți, domnule, salutul nostru de luptă“.

— Scîrț... nu se putu abține Claudia. „Salut de luptă !“ A apărut și o femeie.

— Ne vom lămuri mai tîrziu. Pînă una-alta, să punem creierii la stors, iar cînd ne vom afla în faţa Hatmanului să nu ni se potrivească vorba aia cu para mălăiaţă.

— „Marea întîlnire“ a fost ratată, oftă Claudia. Acestui responsabil scîrbos nu i-au plăcut ochii mei, cu toate că am auzit eu pe cineva care spunea că fascinează... Cu alte cuvinte, m-a dat la o parte. Vrea cu şeful, nu cu un „ciuruc“ ! murmură Claudia, sincer mîhnită că fusese scoasă din joc. Dar dacă a mai rămas vreo posibilitate ? Cu acest mugure de speranţă, Claudia Brăduţ păşi alături de căpitanul Grigorescu, spre cabinetul colonelului Horja.

Dezbătură în amănunt întregul caz, cum se spune, de la A la Z. Două idei se desprinseră cu claritate. Sau gruparea „Redeşteptarea“ exista în realitate, aşa cum păreau să arate primele informaţii obţinute de către organele de securitate pînă în acel moment, sau aveau de-a face cu un escroc, amator de cîştiguri uşoare !

— Am încercat să lămuresc, explică Grigorescu, cine ar putea fi femeia, care, după opinia expertului grafolog, a scris biletul adresat lui Vengo. Nimic pînă acum : nici soţia, nici fiica şi nici vreo altă relaţie feminină a lui Zagoteanu. O întîlnire directă între avocatul Iorgulescu şi Zagoteanu nu a fost observată şi probabil nici nu a avut loc. Cum nu a fost sesizată nici vreo preocupare specială a acestuia în legătură cu ceea ce numim noi „Capcana din panou“. Zagoteanu a rămas pe vechea poziţie de fanatic şi, întocmai ca şi „responsabilul“, nutreşte speranţa unor răsturnări în favoarea lor, dar de aici şi pînă la a conduce o organizaţie clandestină, e o distanţă bună. Prin aceasta nu vreau să spun că nu

poate fi chiar el „responsabilul". Nu am obținut însă nici un fel de date care să ne permită o asemenea învinuire. Dacă l-am fi urmărit pe cel care s-a întîlnit cu locotenentul Brăduț, acum am fi fost cu mult mai bogați.

— Sau poate faliți, admise Horja... Nu avem voie să riscăm în faza în care nu știm mai nimic despre „Redeșteptarea". Aveți de formulat vreo propunere ?

— Da, spuse Grigorescu, adoptînd un ton sobru. Și din nou avură dezbateri care durară mult, foarte mult...

— Perspectiva, dragă Grigorescule... să nu pierdem perspectiva ! Nu vorbim toată ziua despre asta ? De ce să nu-l păcălim și pe „Responsabil", ca să-l numesc cu un cuvînt de-al vostru, și pe Vengo ? Dacă reușim să facem legătura între gruparea „Redeșteptarea" și „Vengo" prin intermediul Claudiei, de ce ne-am mai grăbi cu încheierea socotelilor ? Propun, Grigorescule, ca aceasta să fie sarcina minimală din planul nostru.

Grigorescu nu fu surprins de această idee a șefului său.

— Mă predau, conveni sincer. Sarcina maximală, dacă am înțeles bine, înseamnă un joc informativ, gen pîrghie, al cărui punct de sprijin e fals.

— Perfect, perfect... Punctul de sprijin are un nume și o calitate : locotenent major Claudia Brăduț.

— La un capăt al pîrghiei se va afla „responsabilul"cu „Redeșteptarea" lui, iar la celălalt Vengo.

— Vom crea și unora și altora iluzia că treburile merg perfect și o vom ține așa atîta vreme cît interesele țării o vor dicta. Un dușman în libertate, făcut inofensiv, e mai puțin periculos decît unul aflat după gratii.

— Așa cum ați spus, cînd interesele o vor cere, punctul de sprijin se va „prăbuși“ antrenînd în căderea sa și cele două capete ale pîrghiei.

Claudia tocmai încerca să deseneze pe o tablă imaginară o pîrghie al cărui punct de sprijin era ea cînd ușa se deschise și în prag apăru secretara cerîndu-și scuze și motivînd deranjul prin insistența căpitanului Ionaș care, zise ea, dorea să fie primit imediat. „Ceva extrem de important“ !

— Ionaș ? Să intre imediat. Colonelul Horja era atît de grăbit să-l întîlnească pe Ionaș încît, contrar obiceiului său, îi ieși în întîmpinare.

Căpitanul Ionaș, încărunțit poate prea devreme, nu neapărat din cauza serviciului „prea complicat pentru mine“, cum motiva el, își făcu apariția în prag într-un costum gri cam șifonat, fără cravată, gulerul cămășii cu o dungă pronunțată de culoare ceva mai închisă, semn că nu o schimbase de mai multe zile. Colonelul, pedant în tot ceea ce făcea, fu surprins în mod neplăcut, propunîndu-și, fără să se exprime, ca mai tîrziu să stea de vorbă cu acest ofițer.

Grigorescu avu suficient timp să o măsoare cu privirea pe secretară, ba să se uite destul de insistent și la Claudia... „Punctul de sprijin este un exemplar mult mai reușit“ gîndi.

— Profesorul care o meditează pe fetița dumitale e același care se ocupă și de nepotul lui Zagoteanu ? Spune, spune, îl îndemnă Horja, acești ofițeri sînt în problemă.

— Vă raportez, conform ordinului dumneavoastră...

— Intră direct, să cîștigăm timp.

— Da, e același. În dimineața aceasta, cînd avea oră cu fetița mea, eram și eu acasă. Știți, am fost

ofiţer de serviciu pe unitate, şi-mi spuse că ar vrea să discute ceva cu mine...

— Direct, tovarăşe căpitan, ce ţi-a spus ?

— Mergînd în casa lui Zagoteanu acesta a aflat că profesorul a făcut un an de închisoare prin 1948 pentru că ascunsese la domiciliu un văr al său, urmărit de autorităţi. Zagoteanu i-a spus că îi acordă deplină încredere şi i-a destăinuit că nişte „camarazi" ai lui sînt pe cale să stabilească un contact cu cineva interesat din străinătate. Prudent, acesta nu i-a spus profesorului dacă şi el este implicat în afacerea asta şi nici cine sînt ceilalţi. A afirmat doar că ar avea nevoie de serviciile lui...

— Zagoteanu... Mulţumesc căpitane... Amănuntele şi propunerile le treci în raportul scris pe care te rog să mi-l prezinţi în două ore. Eşti liber...

Deci toate drumurile duc la...

— La Zagoteanu şi la acei aşa-zişi „rezistenţi" aciuiţi pe meleaguri occidentale, interveni Grigorescu.

Despre munca ce îi aştepta nu discutară. Experienţa fiecăruia le înfăţişa exact tabloul viitorului efort. Aceasta îl determină pe Grigorescu să spună în glumă :

— Şi timpul trece, visele mele se spulberă şi s-a dus şi însurătoarea, aşa că degeaba mă tot îndemnaţi să...

— Să nu-mi vii cu asemenea scuze, Grigorescule. Eu nu numai că doresc să te însori, dar îţi şi atrag atenţia că ai cam întîrziat cu îndeplinirea ordinului.

— Mai de folos mi-ar fi niţel timp liber, altfel rămîn „fată bătrînă" şi mă aveţi pe conştiinţă, glumi Grigorescu.

— Nu-mi încarc conştiinţa. Vrei să-ţi deschid eu ochii ? Uită-te mai bine în jur.

— Tovarăşe comandant, am înţeles aluzia şi o voi executa ca pe un ordin de luptă, replică Grigorescu cu multă voioşie.

— N-am dat nici un ordin, dar să nu aflu că faci pe corupătorul, că abia atunci voi da ordin. Nu vreau să fii primul eunuc din unitatea pe care cu onoare o comand...

Şi acest stil al Hatmanului de a încheia analizele cele mai complicate cu „epilogul amuzant", cum îl denumiseră subalternii, era mult gustat de către aceştia. Sub un înveliş umoristic se ascundeau grija şi preocuparea, o grijă încărcată de omenie şi căldură.

*

Grigorescu tocmai explica elevilor practicanţi raţiunea pentru care orice informaţie se impune a fi verificată, indiferent de clasificarea pe care o primeşte, cînd în sală intră pe neaşteptate Claudia, fără să bată la uşă şi fără să-şi ceară scuze pentru gestul său neconform cu regulile de disciplină militară. Nici că găsise un prilej mai potrivit să încalce o prevedere regulamentară, decît acum în faţa unor elevi care, şi aşa, nu reuşesc întotdeauna să înţeleagă rigidităţile regulamentelor. Pricina neconformismului său era descoperirea ce o făcuse în poşeta Agnesei : un aparat de înregistrat vocea, nu mai mare decît o cutie de chibrituri.

— Era în funcţiune cînd l-am descoperit, tovarăşe căpitan, spuse Claudia cu vocea puţin voalată de emoţie. Mama o chemase pe Agnes în bucătărie să o înveţe cum se pregăteşte o cafea turcească, vă reamintesc că mi-aţi aprobat să o invit la mine şi să folosesc acest truc. Cei din bloc ştiu că sînt profesoară, iar mama a fost de acord să mă ajute. I-am deschis poşeta şi într-unul din buzunarele

interioare văd drăcia aceea. Văd, dar nu-mi vine să cred ! De ce trebuie să înregistreze ce discutăm ? Ca să-i spună lui Vengo cuvînt cu cuvînt întreaga noastră conversaţie !

În contactele de pînă acum cu Agnes se acumulaseră în simţurile Claudiei asemenea fapte impalpabile întocmai cum se acumulează în mugure substanţa de viaţă, care-i determină transformarea într-o rămurea. Transformarea se produsese prin descoperirea făcută. Acele elemente de intuiţie deveniseră acum un fapt cert : Agnes era în slujba lui Vengo şi dirijată de către acesta. Fata aceasta nu era o naivă aşa cum pozase pînă atunci, ci un om instruit într-o profesie în care încap de toate.

„Şeful meu este un generos", îşi aminti Claudia o paşnică apreciere a Agnesei despre şeful său. Din generozitate o supune la tot felul de riscuri ?

— Vrea să ştie exact ce am zis... să surprindă nuanţele...

— Pe jumătate ai ghicit, mai e şi cealaltă jumătate, ca adevărul să fie întreg. Nu deduci care este ?

— Ba da, dar parcă nu-mi vine să cred. Să meargă pînă acolo cu suspiciunea ? Este o infamie, se revoltă sincer Claudia.

— De ce să gîndeşti aşa ? o dojeni Grigorescu. Vengo este un bun profesionist şi respectă o regulă, pe care viaţa l-a învăţat s-o respecte. O pune pe colaboratoarea sa în situaţia de a nu putea minţi şi bine face ! O bandă magnetică este mai fidelă decît o reconstituire din memorie.

— Bine face, bine face ! ! replică tăios Claudia. Dumneavoastră de ce nu procedaţi aşa cu mine ?...

— Să nu zici hop pînă nu ai sărit şanţul, fu răspunsul ambiguu al căpitanului... Da, deştept băiat,

spuse admirativ. Nu-i plac cacialmalele... Şi apoi îi este prea familiară tehnica electronică de înregistrare.

Claudia formă numărul de telefon. N-o mai văzuse pe Agnes de mai bine de zece zile. Relaţiile lor deveniseră atît de strînse, încît o pauză aşa mare în care să nu se vadă nu părea normală. Agnes încercase de două-trei ori în ultimul timp să-i vorbească, dar de fiecare dată mama Claudiei îi răspunsese că fiica sa nu se află în localitate.

De la celălalt capăt al firului se auzi vocea lui Agnes cu inflexiunile-i cunoscute, de fată răsfăţată.

— Da, aici Agnes, de la reprezentanţa comercială „Sortex". Cine are nevoie de ea ?

— Eu, scumpă Agnes, Claudia...

— Tu ? ! Mi-a fost dor să te aud. Ce prietenă îmi eşti tu, de mă laşi fără un semn de viaţă atîta timp ? !

— Şi mie mi-e dor să te văd, gînguri Claudia, dar treburile de serviciu m-au alungat din Bucureşti...

— Pe unde ai umblat, erau şi băieţi ?

— O, dar ce băieţi ! Dar pe unde am fost eu, nu erau numai feţi-frumoşi şi apoi nu după băieţi am plecat.

— Ei, aşa, ca divertisment !

Aşa era Agnes. „O fată de treabă", aşa poza, preocupată prea mult de băieţi. Caractere şi temperamente opuse, cele două fete se „apropiaseră" mult una de alta, străduindu-se fiecare să pară sinceră şi dezinteresată.

— Te invit astă-seară la un concert de muzică folk. Eşti amatoare ? vru să ştie Claudia.

— Numai noi două ?

— Numai. Nu-i bine ?

— Nu tocmai, dar mă resemnez la gîndul că sala va fi plină.

— Am ajuns de unde am plecat...

Mai discutară cîtva timp despre programul concertului, despre toalete și bineînțeles despre băieți. Se înțeleseră să se întîlnească în fața sălii de concert.

Claudia avea un plan pe care îl discutase cu căpitanul Grigorescu, iar acesta își dăduse acordul : Claudia să facă cunoștință cu Vengo.

Claudia înțelegea perfect că de tactul ei va depinde apropierea de Vengo, fără ca acesta să intre la bănuială. Și mai înțelegea că numai Agnes o va putea ajuta.

Acum cînd cunoștea că Agnes îl informează pe Vengo asupra relației lor, trebuia să fie și mai atentă.

I se părea că discută direct cu Vengo, că interlocutorul îi este nu Agnes, ci însuși Vengo. Trebuia deci ca ea să vorbească în așa fel încît acesta să o cunoască bine, să o simpatizeze chiar, iar în final, atunci cînd va fi momentul cel mai potrivit, să-i acorde încrederea de care avea nevoie în delicata sa misiune.

Hatmanul hotărîse că ea, Claudia, va intermedia legătura dintre reprezentantul grupării „Redeșteptarea" și Vengo. De aceea se impunea să urgenteze cunoștința acestuia. Mai mult : să-i cîștige încrederea și simpatia. La momentul potrivit, ea trebuia să-i vorbească despre existența lui Coriolan. Iar lucrul acesta trebuia grăbit. Zilele scurse de la declanșarea acțiunii „Capcana din panou" reclamau urgență.

Conștiința că ea putea să cunoască mișcarea următoare a lui Vengo pe tabla de șah a jocului nevăzut îi da încredere.

„Am să forțez puțin nota, își spuse Claudia, și mă voi trezi în luxoasa vilă locuită de domnul reprezentant al «Sortex»-ului".

Nu însemna însă, că, după realizarea acestui prim pas rolul rezervat lui Agnes, de cal troian, urma să ia sfîrșit. Dimpotrivă. Cînd Claudia va apărea în fața lui Vengo în ipostaza de mesager al unei organizații ce-și oferă serviciile, tocmai Agnes va trebui să garanteze pentru ea în numele prieteniei ce le leagă.

„Da, da, Agnes trebuie să-l convingă pe Vengo... O va face oare ? Și ce o va îndemna să o facă ? Dacă o va face !... Nu știu ce să cred. Sînt dezorientată".

Nedumeririle Claudiei nu vizau fapte sau măcar frînturi de fapte concrete, ele izvorau dintr-un simț nedefinit, dar prezent, mai ales, în subconștientul său. Parcă ceva îi spunea că Agnes e mai mult decît o secretară a reprezentanței «Sortex» și chiar mai mult decît o colaboratoare pe linie de spionaj a lui Vengo. Dar ce putea fi mai mult decît atît ? Sentimentele de ură și prietenie față de Agnes se amestecau, deși ar fi vrut să fie constantă și bine-nțeles, fermă în convingeri. Nu reușea însă ca și cum ar fi fost hipnotizată de aparent naiva ei prietenă.

Întrevederea de la concertul de muzică folk avea deci menirea să realizeze ceea ce Claudia numise în planul său „rocada mică".

Claudia telefonă căpitanului Grigorescu și îi aduse la cunoștință că Agnes este încîntată de invitație și că, probabil după concert, vor merge undeva să se distreze un pic. „Poate la un bar", preciză ea.

— Fără distracție și fără bar, tovarășe locotenent major, ripostă căpitanul. Și, mă rog, în a cui companie ?

— Are Agnes grijă de asta, insinuă ea pentru a sonda reacţia căpitanului.

— Dumneata vei merge acasă ! Clar ?

— Nici dacă interesul acţiunii cere un asemenea „sacrificiu“ ?

— „Sacrificiu?“ pufni dintr-o dată Grigorescu. I-auzi ce-mi spune dînsa ? Sacrifică-te colega pentru cauze mai nobile.

— Tovarăşe căpitan, aş dori să lămurim chestiunile de principiu...

— Iar eu vreau pe cele concrete, i-o reteză căpitanul. În privinţa barului să-ţi pui pofta în cui. Mă rog, o înmuie el, dacă n-o să ai încotro... Dar să mă anunţi să fiu şi eu prin preajmă. Că cine ştie ?... Ai înţeles ?

— Vă „sacrificaţi“ şi dumneavoastră ?...

Claudia introdusese povestea cu barul dintr-o curiozitate femeiască, să vadă în ce măsură apropourile din ultima vreme ale şefului ei erau sau nu simple vorbe de ocazie. După ce închise telefonul, Claudia rămase pe gînduri. O bucurie tainică îi cuprinse întreaga fiinţă. Folosind un tertip profesional, îşi clarificase o anumită bănuială. În ultimul timp Claudia căpătase convingerea că Grigorescu o trata mai mult decît ca pe un simplu colaborator, fie el şi destul de destoinic.

Bucuria, mînă în mînă cu tinereţea, o îndemnă să mai picure puţin gaz pe focul aprins. Formă din nou numărul de telefon :

— Apropo, îi zise ea, am uitat să vă anunţ că duminică sînt invitata lui Agnes şi a companiei sale la o cabană în Bucegi. Şi fără să mai aştepte răspunsul căpitanului puse receptorul în furcă.

Hotărîrea hatmanului

— Soluţia propusă de dumneavoastră, tovarăşe colonel, nu mi se pare cea mai bună. Vengo, şi prin el Centrala de spionaj precum şi cei doi „Mircea" ştiu că inginerul Săucan, Zagoteanu şi cei cîţiva aflaţi în jurul său au fost arestaţi, aşa că acţiunea poate fi socotită încheiată definitiv. Cel puţin aşa mi se pare acum, cînd cunosc şi rezultatele eforturilor maiorului Berar... Nu mai văd nici o ieşire.

— Nu te grăbi cu concluzii definitive, stimată colega, o îndemnă Grigorescu pe Claudia, care îşi expusese punctul de vedere atît de prompt. Niciodată nu este prea tîrziu să încerci, dar să încerci cu convingere, să refaci un fir ce pare rupt iremediabil. Vengo şi ai săi cunosc arestările făcute de noi, dar

mai cunosc că se află aici, implantat, un foarte valoros agent al lor, dar care nu face nici cît o ceapă degerată fără legătură. N-o să aştepte doar să moară Păcălitu pentru a trimite o telegramă de condoleanţe şi o splendidă coroană cu flori. Atîta vreme cît acesta este în viaţă ei vor stoarce de la el totul. Aceasta este regula implacabilă a jocului.

— Căpitanul gîndeşte cît se poate de profesional... El a exprimat aici un adevăr !

— Vom adăuga, desigur, toate corectivele ce se impun... ! interveni în discuţie şi maiorul Berar care, pînă în acel moment, nu făcuse altceva decît să privească pe fiecare de parcă îi vedea pentru prima oară. O urmărise mai ales pe Claudia apreciindu-i modul deschis de a-şi spune părerea într-o problemă atît de complicată şi orice îndoială privitoare la drumul pe care l-a ales nepoata sa dispăru cu desăvîrşire... Scrisoarea pe care Claudia o va înmîna lui Vengo, reluă el, va veni de la Păcălitu. Vengo şi patronii săi vor strîmba poate din nas la început, dar cu toţii vor fi încîntaţi că dispun aici de un om capabil decît să-şi bată capul cu găsirea căilor de activizare a lui, conchise maiorul Berar, după care nu mai scoase o vorbă.

— Aş mai adăuga numai, interveni Hatmanul, că înălţarea sau decăderea lui Vengo, Metal, Vidal şi a celor din „comandament“ se află în legătură indisolubilă cu volumul şi valoarea informaţiilor şi nu cu numărul agenţilor aflaţi în inactivitate. Iar noi le vom pune la dispoziţie asemenea „informaţii“ încît şefii lor să-i ridice cît mai sus spre mulţumirea tuturor.

Dezbaterile durară mult, pînă după miezul nopţii. Storurile la ferestrele biroului colonelului Horja

erau trase pentru a-i izola şi mai bine pe cei dinăuntru. Erau conturbaţi numai de lătratul cîinelui locatarului de peste drum care, cum venea seara, îl slobozea din lanţ în curtea cu ziduri înalte. Furios, dulăul lătra la orice, chiar şi la lună.

Şi în seara aceea era o lună strălucitoare, ce îndemna la visare şi împliniri. Acolo, sus, pe bolta cerului, impasibilă în mişcarea ei milenară, părea mirată de cele ce se petrec pe Terra şi supărată că nu-şi poate trimite razele ei să lumineze tenebrele activităţilor omeneşti. Undeva într-un stor găsise totuşi un mic orificiu prin care un fascicol de lumină pătrunsese în camera închisă unde fumul gros de la prea multe ţigări fumate plutea aidoma pîclei instalate pe o vîlcea. Soarta multora dintre spionii lumii fusese legată de mişcarea ei pe bolta cerească, de mărimea şi poziţia în care se afla la un moment dat. În calculele spionilor, întotdeauna a fost amestecată şi luna... Pentru ce acum, colonelul Horja se izola de ea ? ! Cîţi dintre spioni nu au căzut pentru că luna a strălucit prea puternic făcîndu-i vizibili de la distanţă urmăritorilor lor ? Sau, dimpotrivă, cîţi s-au salvat căci ea le-a arătat calea pentru a scăpa ? În cîte din paraşutări a fost martoră sau din contră, şi-a întors faţa strălucitoare pentru a nu lumina ţinta snopului de foc ce putea să izbucnească din armele celor ce aşteptau la sol ! Dar parcă colonelul Horja de puţine ori se folosise de serviciile ei în acţiunile la care participase ? Numele ei deseori fusese invocat : „Nu se poate, că va fi lună plină !“ „Prognoza meteo arăta că vor fi nori care vor acoperi luna“. „Să aşteptăm cînd nu va fi lună...“ Luna poate aduce servicii în emisfera în care trăim şi spionilor şi urmăritorilor lor, şi atunci cînd este plină şi

strălucitoare, dar şi atunci cînd lipseşte cu totul, cînd e plecată să lumineze alte plaiuri, unde alţi spioni şi alţi urmăritori o iau în calcul în modul cel mai serios.

În seara aceea luna ar mai fi vrut să vadă şi ce fac cei doi tineri care ţineau compania colonelului...

Claudia şi Mircea abia aşteptau să se termine consfătuirea, înţelegîndu-se că vor pleca împreună. Poate că luna îi va inspira...

Căpitanul Grigorescu, ca şi ceilalţi participanţi ascultară cu interes părerile şefului lor. Perspectiva de a continua jocul ce se desfăşurase pînă acum promiţător îi încînta.

Dar erau cu toţii prea obosiţi ca să mai poată continua analiza cu temeinicia ce se cerea, aşa că Horja puse punct consfătuirii şi plecară spre casă.

— Folosiţi maşina de serviciu să vă repeadă pe fiecare, precizā el. Eu am să merg pe jos, nu stau prea departe şi mai iau şi puţin aer. Abia atunci observă fumul din birou şi maldărele de chiştoace care umpleau scrumierele.

— Prost obicei fumatul ăsta ! reflectă cu voce tare. Şi cu toate că ştim, iată nu ne lăsăm de el...

Înviorat după plimbarea făcută, Horja descuie uşa de la intrare fără zgomot, se dezbrăcă în vestibul fără a mai aprinde becul şi trecu în sufragerie unde găsi termosul la locul ştiut. Turnă un pahar de lapte, călduţ, îl sorbi fără grabă, se întinse de-i trosniră oasele, remarcînd în umărul drept o durere reumatică. „M-a tras la geamul ăla... Mereu am ştiut că biroul nu este bine plasat. Am să caut un loc mai ferit de curent..." Zîmbi, gîndindu-se că acestea sînt semne evidente ale bătrîneţii... Simţea din plin oboseala unei zile prea zbuciumate. Se pregătea să intre

în dormitor, cînd în ușă apăru soția tiptil, așa cum făcea întotdeauna cînd soțul întîrzia exagerat de mult.

— Din nou ai abuzat dragul meu... Dacă la tine nu te gîndești, ai grijă măcar de cei din jurul tău...

— Tot timpul m-am gîndit la tine ! pară el ascuțișul critic al observației soției.

— Nu de mine era vorba, ci de colaboratorii tăi pe care îi chinui fără milă... Bănuiesc că nu singur ca un cuc ai stat tu pînă la ora asta...

Era de acord cu observațiile, repetate de la o vreme, că îi cam chinuia pe subalterni... „Am oare dreptul să le cer atît de mult ?“ își făcu loc un gînd care zăcea ascuns prin niște unghere ale conștiinței sale. „Da, e timpul să-mi revăd stilul de muncă... Vorbim mereu despre așa ceva, dar iată că schimbări în bine nu s-au produs...“

— Ai dreptate Ioana, se adresă soției care rămăsese în pragul ușii, ai dreptate... și ridică din umeri vrînd să spună „ce pot să fac !?“ Se duse spre ea, o strînse la piept, o sărută și plecară spre dormitor.

Zilele următoare nu reluară analiza, colonelul fiind prea prins cu alte treburi. Mai avusese și o convocare care ținuse o zi întreagă la Comitetul de partid. Printre temele dezbătute figura și „Selecționarea, creșterea și promovarea cadrelor, garanția realizării în viitor, în ritm susținut, a sarcinilor tot mai mari trasate de partid“. La tema aceasta luase și el cuvîntul. I se părea că cele spuse căzuseră bine. Deducea aceasta din liniștea cu care cei prezenți îl ascultaseră dar și din datul din cap aprobator al primului secretar. Ba în două-trei rînduri sala îl și aplaudase. „Dacă la selecționare, zisese el, noi cei din unitățile operative avem mai puțină participare, acesta fiind apa-

najul serviciului de cadre, și găsesc că nu e bine așa, apoi la formarea și promovarea lor avem rolul hotărîtor. Numai că deseori se greșește. Apreciem oamenii după gura lor, nu după fapte. Nu încercăm să vedem dacă între felul măiestrit de a vorbi și faptele lor există potrivire... De regulă oamenii care muncesc bine lasă faptele să vorbească, nu-și bat ei gura... Dar dacă noi, șefii ne izolăm în birourile noastre capitonate și nu ne obosim să cunoaștem acele fapte, oamenii cei mai buni nu intră în atenție... Și atunci locul lor îl iau demagogii și lingușitorii... Trebuie să recunoaștem tovarăși, mai spusese el, că unora dintre noi le cam plac lingușelile..." Aici sala îl întrerupsese printr-un ropot de aplauze, iar primul secretar, după ce aplauzele încetară, zisese că „are dreptate tovarășul Horja".

„Și ar mai fi o problemă, își continuase el ideea: ruptura care există între activitatea practică a ofițerului și cele ce sînt oglindite în dosarul său. Formal pare să fie ordine, dar în fond nu este. În dosarul său se adună tot felul de hîrtii care vorbesc despre ofițer și familia lui... Sîntem organe de represiune și mulți nu ne iubesc. Cunoscînd slăbiciunea celor de la personal pentru hîrtii, unii rău intenționați trimit tot felul de calomnii semnate sau anonime, cu care se îngroașe dosarul ofițerului, sau spus mai exact, înmulțirea numărului de anexe".

„Ne întrebăm deseori tovarăși, readuse el discuția pe un drum mai puțin bolovănos, de ce într-un compartiment sau altul treburile nu merg prea bine. Cum să meargă bine cînd acolo s-a cocoțat un neavenit ? Și știi cum spune poporul : „Cine se aseamănă se adună". El caută oameni după chipul și asemănarea

lui, îndepărtînd pe cei modești și harnici, căutîndu-le nod în papură".

Încă doi-trei dintre vorbitori, dintre cei mai vîrstnici, susținură și ei aceste idei, dar au fost destui care le combătură sau ocoliră fondul problemelor de cadre. Un tînăr maior, foarte bun de gură, lucrător de cadre prin formația sa, dar promovat de curînd într-un sector operativ, fusese ferm în criticile sale la adresa celor care „calomniază", pentru că altfel nu pot numi atitudinea lor — zicea el — nu numai munca migăloasă și plină de răspundere a tovarășilor din sectorul cadre, dar chiar și pe tinerii promovați... încheie fără nici un echivoc.

Colonelul Horja simțea gustul amar al unor asemenea vorbe și atitudini care reflectau o realitate: în munca de selecționare, creștere și promovare a cadrelor se săvîrșeau cam multe greșeli de la o vreme. Era hotărît ca în unitatea ce o comanda să nu lase loc unor asemenea practici. Se va ocupa în mod special de căpitanul Grigorescu despre care își făcuse o părere bună asupra potențelor sale intelectuale și de voință, pentru a-l pregăti să ocupe o funcție de conducere.

În timp ce colonelul a fost la convocare, Claudia s-a întîlnit cu Agnes, așa cum era planul făcut. Ea nu mai era naiva de la primele întîlniri. Acum știa sigur că „prietena" sa era manevrată de Vengo. Cît de adînc era însă implicată în treburile acestuia Claudia nu stabilise, cu toate că ajutată de Grigorescu și de către un specialist în electronică, reușiseră să facă unele modificări microfonului emițător de la minifonul pe care Agnes îl avea în poșetă de cîte ori se întîlnea cu Claudia. Modificarea adusă făcea ca

emiţătorul să rămînă cuplat, fără ca cel care-l manipula să-şi poată da seama, astfel că emitea continuu în eter pe o anumită lungime de undă.

— Ai la tine scrisoarea, Claudia ?

— Cum era să fac o imprudenţă ca asta ? Mai întîi că nu ştiam dacă şeful tău este de acord să o primească. Abia după aceea se va redacta scrisoarea.

— Cel mai bun lucru, să vorbeşti direct cu el. L-am prevenit că-mi faci astăzi o vizită şi este gata să te asculte.

Claudiei i s-a părut că Agnes depune prea multă pasiune în a se realiza legătura cu Vengo. „Ce o animă oare ?“ se întreba ea. „Să-i fie chiar atît de devotată, sau poate ascunde o altă taină ?“ Îşi propuse să dezlege şi această enigmă.

— Mergem la el ?

— Nu, vine el aici.. .E bine aşa ?

— Nu ştiu, dragă, dacă e bine sau nu. Ce pricep eu la treburi din astea ?

— Tot atît cît pricep şi eu : Nimic ! Dar dacă ne-am angajat să facem un bine cuiva, hai să ducem treaba la capăt. Agnes intră în bucătărie, trase perdeaua la o parte, conform înţelegerii ce o avea cu Vengo, şi reveni în camera unde se afla Claudia, spunînd că în două-trei minute, şeful ei va fi acolo.

Mai spre seară, cînd îi relata lui Grigorescu cum a decurs întrevederea, Claudia încă mai era stăpînită de emoţiile ce puseseră stăpînire pe ea din momentul reîntoarcerii Agnesei din bucătărie.

— Am emoţii, dragă Agnes... Ajută-mă să-mi treacă tracul. M-am băgat într-o treabă care mă depăşeşte... şi mi-e frică... teribil de frică.

— Calmează-te dragă şi ai încredere în şeful meu... te va apăra.

— Nu de șeful tău mă tem, ci de securitatea română.

— Ea nu trebuie să afle niciodată ce se petrece astăzi aici, în această cameră. Să știi că numai de tine depinde...

— Dacă-i așa, m-am liniștit. Voi fi mută ca mormîntul.

Ciocănitul discret în ușă vestea apariția lui Vengo.

Cu toate repetițiile făcute, la care se adăuga și încurajarea Agnesei, Claudia se încurcă de-a binelea, ceea ce oferi prilejul lui Vengo de a se arăta gata să o ia sub protecția lui. Era convingătoare prin stîngăcia sa, risipind orice urmă de îndoială ; părea drept cea care se dădea.

— M-a rugat să vă întreb dacă primiți o scrisoare de la el, pe care să o transmiteți mai departe... Este un bătrîn cumsecade.

— Poate îmi dați ceva detalii suplimentare ?... Nu vreau să mă încurc în ceva necurat.

— Vai, domnule Vengo, dacă l-ați vedea pe bietul bătrîn vi s-ar face milă cum mi s-a făcut și mie.

— Din cîte am înțeles, domnișoară Claudia, bătrînul ascunde niște taine și se ferește să folosească poșta.

— El a trăit mulți ani dincolo... S-a repatriat nu de mult.

— Cum arată ? Care îi este numele ? se precipită Vengo.

— E bătrîn și vrea să facă o comunicare către cineva foarte apropiat.

— Către fiica lui ? scăpă vorba experimentatul Vengo.

— O cunoașteți pe fiica bătrînului ?

— Mai întîi nu știu cine este tata, o repară cum putu Vengo. Nu mi-ați spus cum se numește persoana care-mi solicită serviciile. Și cum îl cheamă pe bătrîn?

— Coriolan... de fapt are mai multe nume, răspunse Claudia.

— Coriolan ? Nu-mi spune nimic acest nume... Aveți scrisoarea ?

— Nu, domnule.. Am s-o aduc dacă sînteți de acord.

— De acord, domnișoară... Se ridică grăbit. „La revedere", și plecă.

Cea care a rămas stupefiată a fost Agnes. Nu mai văzuse la șeful ei un asemenea mod de comportare. Simțea nevoia să-l scuze în fața Claudiei dar, în același timp, și să treacă în gardă...

— E tare obosit, a avut o zi grea, dragă Claudia... Sau poate l-a tulburat frumusețea ta ?

Claudia îl comparase cu un perceptor de pe vremuri, auzise cum se comportau aceia, care băteau la poarta omului cu aroganța poziției superioare ce o dețineau în raporturile cu cel datornic la fisc și care erau obișnuiți să ceară și să se tocmească, pînă ce scoteau cîte ceva din datoria veche, și cel obișnuit să fie ocolit, perceptorul, rămînea stupefiat cînd găsea pe cîte unul care, parcă, abia îl aștepta. În aceste împrejurări neprevăzutul îl descumpănea, încasa ce i se oferea și pleca grăbit să găsească pe altul care să se comporte „normal". Așa i se păruse a fi Vengo.

— Mă flatezi !... Îți mulțumesc dar eu îmi cunosc valoarea. Mai degrabă cred că nu i-a căzut bine oferta ce i-am făcut-o... Are dreptate. De ce să ne băgăm în treburi care nu ne aparțin ?

— O, nu Claudia. Ai început un lucru, du-l pînă la capăt. Și, apoi, șefului îi va trece și va fi bucuros

că a făcut un serviciu unui om sau... poate unei cauze. Așa că nu lăsa lucrurile baltă. Am să-ți spun eu cînd să aduci scrisoarea.

Și această insistență i se păru dubioasă Claudiei.

— Ce bună ești, scumpa mea...

Cu aceasta au încheiat discuția despre scrisoare, ca să lase loc la două ore pline în care nu s-a vorbit decît despre rochii, viața spirituală, serviciu și... băieți.

— N-am avut o viață ușoară, Claudia ! Cînd m-a cunoscut domnul Vengo la Veneția...

*

— N-a fost rău... !

— N-a fost rău, dar bine a fost ?

— Locotenentul major Brăduț i-a făcut zile fripte lui Vengo.

— Chiar așa ? fu replica dezarmantă a colonelului Horja.

— Ceva s-a întîmplat cu el !... Ceva nu i-a căzut bine.

— Midiile !... O fi făcut indigestie... Știi că-i înnebunit după midii ! Dragă Grigorescule, Vengo nu-i dintre acei care se pierd ușor cu firea... L-o fi tulburat compania Claudiei noastre ? ! Fata asta poate năuci orice bărbat ! Ai altă părere, Grigorescule ? Căpitanul zîmbi. Nu putea să nu fie de acord. Era sigur că fata este tulburător de frumoasă.

— Și totuși ceva nu i-a căzut bine acestui vulpoi, repetă Grigorescu, repetare ce putea să pară sîcîitoare pentru Hatman, cu atît mai mult cu cît el făcuse divagația privitoare la frumusețea Claudiei, dar

numai pentru a cîştiga timp ca să poată prinde tîlcul „încurcăturii“ în care Vengo fusese pus de către locotenentul major Brăduţ.

— Poţi să-mi dai ceva amănunte ? altfel chiar o să cred că midiile sînt de vină.

— Cînd ofiţerul a început povestea...

— Văd că ţi-ai propus să-mi furi timpul, Grigorescule dragă... Spune direct, ce tot o-nvîrţi aşa ?

— Păcălitu are o fiică...

— ...care este fructul dragostei cu „aleasa inimii“ sale, Amalia. Nu dumneata mi-ai spus că Amalia îi promisese un copil ?

— Cum ? strigă Grigorescu năucit de vestea dată de Hatman. Are o fiică ? repetă el fără să ştie pentru ce o face. Are o fiică cu Amalia ?... Dar mie nu mi-a spus nimic ! Eu crezusem că este o glumă a lui Vengo dar văd că dumneavoastră...

Colonelul citi pe faţa subordonatului său descumpănire, derută. Grigorescu avusese convingerea că în ultimele zile Păcălitu fusese mai deschis... dornic să încheie cît mai repede şi acest capitol al vieţii sale. Promitea şi relua promisiunea ori de cîte ori avea ocazia, că va mărturisi totul... „Am obosit, domnule căpitan... Vreau să ajung cît mai repede la proces... Dacă domnul căpitan va aprecia cum se cuvine efortul meu !... ce nevoie am eu de proces ! Informaţiile mele v-au ajutat să descîlciţi multe ghemuri“.

Grigorescu negăsind o soluţie mai potrivită pentru a ieşi din situaţia penibilă în care îl pusese colonelul, se revoltă pur şi simplu, spunîndu-i că astea nu sînt metode menite să stimuleze pe subordonaţi, să le insufle încredere, să le dea aripi !

— Abuzaţi de funcţie şi de putere, tovarăşe colonel... Ce faceţi dumneavoastră cu noi se cheamă abuz şi desconsiderare.

Hatmanului nu i se păru cu totul deplasată reacţia căpitanului. I se mai întîmplase ca subalternii să-i reproşeze că informaţiile primite pe diverse canale, numai de el ştiute, le oferea acestora cu ţîrîita, parcă anume să-i pună în dificultate. Îl surprindea însă dimensiunea revoltei lui Grigorescu. De ce şi-a ieşit din pepeni ? Tot Claudia, desigur !

— Şi eu, care credeam că locotenentul major Brăduţ...

— Locotenentul major Brăduţ a cules o informaţie deosebit de valoroasă... chiar dumneata ai calificat-o aşa. Ea vine să confirme ceea ce ştiam deja. Deci Păcălitu are o fiică !... Faptele sale le putem privi şi din alt unghi !... Mai ales pe acelea pe care nu ni le explicam în nici un fel... Resortul care l-a propulsat în România se cheamă... fiica Amaliei, înţelegi Grigorescule ? Se pare că am descoperit călcîiul lui Ahile ? ! Nu ?

Colonelul constată că vorbeşte singur ; Grigorescu era cu gîndurile în altă parte. I se perindau prin faţa ochilor, parcă defilînd, Vengo, Păcălitu, Claudia... şi undeva departe, într-o lumină difuză, o brunetă tînără şi mlădioasă ca o felină. Înainta spre Grigorescu zîmbitoare şi cuceritoare... Figura i se păru cunoscută : Unde a mai întîlnit-o ?... Sau !... Nimic nu se închega. Locul tinerei brunete, treptat, îl luă o vietate de pădure cu chip de lup... Da, lup. Numai că avea culoarea neagră. Şi era mic, mic, de tot, un puişor de lup. Un lupuşor negru. Unde a mai văzut el un „lupuşor negru“, sau unde a auzit ? !... Nici nu observă cînd Hatmanul s-a retras în chicineta de alături pentru a pregăti o cafea, încălcînd tradiţia de duminică. Numai duminica îşi trata subalternii cu cafele pe care le prepara singur.

— Să ştii Grigorescule dragă, zise el din pragul uşii chicinetei, că informaţia adusă de Claudia este „platină cu briliante", cum spui dumneata. Fără ea, am fi bătut apa în piuă încă mult timp. Păcălitu o să-ţi spună şi despre fiică-sa şi despre încă multe altele... O să le îndrepte şi pe acelea pe care le-a spus strîmb...

— Continuă să mintă, păcătosu' !...

— Ar mai fi pasionantă profesia noastră ? Prinzi pe cîte unul şi la prima confruntare spune totul ! Ce fel de război al inteligenţelor ar mai fi şi ăsta ? !... Iar Claudia dumitale, are stofă...

Grigorescu reţinu nuanţa cu „Claudia dumitale" şi-i făcu plăcere să ştie că şeful aprobă planurile sale de viitor. „Da, Claudia are stofă !" gîndi el, apoi adăugă cu voce tare :

— Tovarăşe colonel mă gîndesc să-mi modific programul de muncă pe ziua de azi : îl scot la anchetă pe Păcălitu. Ard de nerăbdare să-i spun ce gîndesc despre el... şi să-i văd mutra ascuţită de vulpe cînd îi voi prezenta omagiile mele pentru fiica dumisale...

— Asta n-ai să i-o spui... Iar ancheta o vom face împreună. În ce priveşte modificarea programului, îţi las toată libertatea...

— Permiteţi o întrebare, tovarăşe colonel : de cînd cunoaşteţi ?...

— Nu prea de mult... De cînd am stat de vorbă cu ea.

Grigorescu tocmai sorbea cafeaua, mai aromată ca oricînd, şi gîndea că Hatmanul vrea cu tot dinadinsul să-l îmbuneze, aşa că nu i-a fost prea greu să împroaşte totul pe haine, covor şi chiar pe hîrtiile aflate pe biroul colonelului.

Ultima ştire, fusese o lovitură bine plasată în bărbia slabă a boxerului care mai făcuse cunoştinţă cu podeaua. Din nou se revoltă, aşa că nu-şi mai ceru scuze.

— Nu vă era necesară informaţia Claudiei. Aveaţi şi confirmarea şi certitudinea. Dar mai aveaţi nevoie de nişte proşti care să bată cîmpii pe leafa statului. Nevoia de contrast... Substanţa colorantă care evidenţiază mai pregnant...

— Domol, căpitane, domol... Nu te prosti ! Aerele de superioritate duhnesc a subsol, aşa că nu mă coborî în subsol ! Controlează-ţi mai bine reacţiile. Secretul se păstrează spunînd numai ceea ce trebuie spus nu ce crezi tu că se poate spune. Pînă astăzi nu a fost necesar să-ţi divulg această taină a lui Păcălitu, cu atît mai mult cu cît nici nu eram prea sigur de ea. De aceea apreciez informaţia Claudiei...

— Şi dacă în necunoştinţă de cauză, prin măsurile luate de mine, stricam ceva din combinaţiile dumneavoastră ?

— Te opream la timp... Dumneata acum nu mai ştii cum să ieşi din încurcătură şi, în loc să recunoşti că te-ai pripit, încerci uşi care, spre ghinionul dumitale, sînt ferecate.

— Tovarăşe colonel, tot ce doresc este ca acest Păcălitu să nu ne mai păcălească...

— Sînt sigur de asta... Numai că nu-i chiar atît de uşor !

— Şi bastarda asta, cîte parale face !

— Te referi la fata lui Păcălitu ?

— La ea. Nu erau şi aşa destule personaje în jocul nostru ? Trebuia să mai apară şi ea, să complice lucrurile şi mai mult ?

— Poate că le simplifică !... Mai ales că are obiceiul ca, din cînd în cînd, să viziteze România.

— Este amestecată în treburile bătrînului ? întrebă Grigorescu, sperînd ca răspunsul să-i confirme presupunerea.

— Şi da şi nu. Mai mult nu decît da, pentru că în nici un caz nu se află în reţeaua lui tată-su, dar străină cu totul de asemenea treburi nu este, fu răspunsul enigmatic al colonelului, ceea ce-l irită şi mai mult pe căpitan.

— Şi mă rog, ce-o atrage pe aceste meleaguri ?... Glasul sîngelui ? Sau nici nu ştie măcar cine îi este tatăl ?

— Şi glasul sîngelui... ştie şi cine îi este tatăl şi îi plac şi meleagurile acestei ţări...

— Îndeplineşte rolul de infuzie care împrospătează şi vitalizează organismul şubrezit... Sau cam aşa ceva.

— Cam aşa ceva, bine ai zis. Deduc şi eu, ca şi dumneata, Grigorescule dragă... Îl vizitează pe tata şi-i alină of-urile înainte de a intra în ultimul său joc, în umbra densă şi permanentă unde nu mai poate trişa.

— Ai spus că vine pentru a consola pe bătrîn !... S-ar putea să nu fii prea departe de adevăr. Să mai adăugăm că Păcălitu, pentru a-şi menţine moralul, are nevoie de această infuzie... Iar şefii lui, cei doi Mircea şi alţii de deasupra lor, îi dau liniştea de care are nevoie „luptătorul din linia întîi“ ; fata trăieşte, se mişcă în voie şi aşa mai departe, înţelegi Grigorescule dragă ?

— Şi aşa mai departe... adică are cine păpa banii pentru care Păcălitu a venit cu dorul patriei...

— Este o ipoteză pe care, şi cu ajutorul lui Păcălitu, trebuie să o verificăm de urgenţă. „Petala“ care transformase zambila într-un lujer fără sens, dînd necazuri bietului Stanca...

— Hermina Wolf ?... Fata aceea frumoasă ? Străina aceea ?... Şi pentru a treia oară într-un scurt interval de timp, căpitanul Grigorescu făcea în gînd constatarea că nu este suficient să fii tînăr dacă nu te achiţi de datoria implicată de această calitate. Mai avea de învăţat... Dar Hermina nu a luat legătura cu Păcălitu !... Mă refer la ultima ei vizită.

— Ba da. Şi la ultima vizită... Prin intermediul „Zambilei“. Nu voia să se ştie că sînt fiică şi tată.

— Neapărat să-l întrebăm pe Păcălitu despre rolul Herminei...

— Nu va spune nimic, sînt sigur. Probabil că o iubeşte foarte mult !

— Dacă nu este implicată, direct, şi eu cred că nu este, va spune... Îi va face plăcere să discute despre fiica lui, după ce vom cădea de acord că există o asemenea fiică...

— Ne-am cam abătut de la subiect. Să-mi prezentaţi planul următoarei întîlniri dintre Claudia şi Vengo... Şi să-mi trimiţi într-un plic descrierea făcută de Săucan acelei fete care i-a agrementat sejurul în Africa şi pentru care acum pătimeşte.

— ? !

Grigorescu nu se mai duse la birou. Avea senzaţia că se sufoca, aşa că se îndreptă spre Cişmigiu. Simţea nevoia de aer. De cînd se cunoştea cu Hatmanul, niciodată nu făcuse atîtea „duşuri scoţiene“... „Strașnic Hatman !“... „Moartea principiilor etice înseamnă moartea perfecţiunii...“, îi răsună cu insistenţă în urechi replica aspră a colonelului, într-un

moment din cea mai aprigă discuţie ce o purtaseră de cînd lucrau împreună... „Moartea perfecţiunii..."

După ce se linişti o porni spre birou să întocmească planul anchetării lui Păcălitu în legătură cu Hermina Wolf, alias Petala, alias... ?

•

— Este o provocare, domnişoară... Securitatea te-a trimis. Cunosc prea bine asemenea procedee ! Am să mă plîng ambasadorului meu... Sînt şicanat de cînd am venit aici... Da, domnişoară, o să facem protest diplomatic... O să iasă mare scandal, iar dumneata... De ce nu zici nimic, domnişoară ?

— Cred că staţi prost cu nervii, domnule Vengo, dacă vă temeţi de una ca mine ! Ce-mi pare ridicol este tocmai aerul de seriozitate cu care spuneţi asemenea inepţii ! Rupeţi scrisoarea şi cu asta am plecat.

— Vai dragă Claudia, interveni Agnes conciliant, nu-ţi stă bine deloc cînd te enervezi. Domnul Vengo are suficiente motive să fie supărat. De cînd a venit în România i se întind tot felul de curse.

— Nu am nici o legătură cu aceste... curse, cum le ziceţi voi. Domnul Vengo a fost de acord să primească scrisoarea... De ce-mi aruncă în faţă asemenea insulte ? Tu ai insistat să facem acest serviciu bietului bătrîn... Acum regret.

— Domnişoară Claudia, nu capitulă Vengo, se pare că aveţi dreptate... Mă cam lasă nervii... Pentru ce mă şicanează securitatea română ? ! Un prieten, un inginer oarecare, a fost arestat...

— Arestat ? Probabil a făcut ceva care justifică această măsură !

Claudia ştia că acel inginer, pe nume Saucan făcuse într-adevăr *ceva*, adică nici mai mult nici mai

puţin, trădase. Revenit în ţară, furnizase informaţii lui Vengo aşa cum se înţeleseseră în acea ţară africană. Numai că „unchiul Mişu“ nu se lăsase păcălit, chiar dacă în acel moment se afla în concediu de odihnă şi chiar dacă soţia sa îl taxase de... făcuse ea un semn la cap cu degetul arătător, care nu se traducea decît într-un singur mod.

Locotenentul major Brăduţ Claudia, în acel moment, simţea că este cu mult deasupra acestui Vengo — „un spion de duzină“... prin asta înţelegîndu-se un om pe care poţi uşor să-l confunzi cu cel puţin alţi unsprezece... „Un agent plătit la bucată... fără crezuri şi principii...“ Ba da, există şi un principiu călăuzitor care domina totul în jur aşa cum domină Coştila Bucegii călcaţi de prea mulţi paşi : banii ! Hîrtiile alea verzi, care, în istoria lor, cunosc înălţări şi căderi mai ceva ca Napoleon, îl subjugaseră. Era unicul ţel al vieţii lui... Ba nu ! Mai erau şi femeile, sau mai exact fetele. Fetele acelea care-l tot vizitau, gustau — că de băut nu beau din whisky şi se bîţîiau la muzica, într-adevăr bună, pe care o adusese pe cele 27 de benzi înregistrate pe patru piste fiecare. Dacă n-ar fi fost împrejurarea aia nefastă, ca acel tată cretin să-l ducă la miliţie... Ehei ? ! Ce viaţă ! Şi apoi stîrpitura de Metal ! O face pe moralistul. El ! Tocmai el care... Dar nu-şi duse gîndul pînă la capăt fiindu-i greu să aleagă, la repezeală, fapta cea mai semnificativă care nu-i dădea dreptul să o facă pe moralistul.

— L-au arestat pentru că era prietenul meu ! Să ştii asta, domnişoară, încercă să convingă Vengo.

— Eu nu mă pricep... Dar pare greu de crezut... Şi deodată i se păru că a găsit cheia de a fi şi mai convingătoare. Dacă este aşa, se nelinişti ea, înseamnă că s-ar putea să-mi vină şi mie rîndul... Întinse mîna

către Vengo. Domnule, mai bine să rupeţi scrisoarea. Sînt sigură că e mai bine. N-am nevoie de nici o complicaţie. Ce mă interesează pe mine mister Coriolan sau cum dracu' l-o fi chemînd ? !

— Oh ! Nu exagera, dragă Claudia, interveni din nou împăciuitoare Agnes. Pentru ce să te aresteze pe tine ?

— Pentru că sînt în legătură cu voi... Ai auzit şi tu ce a spus domnul Vengo.

— Chiar vă temeţi domnişoară Claudia ? vru să ştie Vengo.

— O asemenea perspectivă mă-ngrozeşte.

— Nu vă temeţi. Am mai exagerat şi eu... Mă întristează soarta prietenului meu.

— Dacă şi el a adus o scrisoare cum am adus eu să o rupem pe aceasta domnule Vengo. E mai bine să o rupem. Tu, Agnes, trebuia să-mi spui că sînteţi în atenţia securităţii, nu să mă împingi să mă încurc cu blestemata asta de scrisoare. Se repezi, smulse scrisoarea din mîna lui Vengo, o rupse în bucăţele şi o azvîrli la picioarele Agnesei, însoţindu-şi gestul cu reproşuri amare la adresa falsei prietenii.

Gestul ei, de om cuprins de teamă, îl impresionă vizibil pe Vengo, care oricît de versat era, nu sesizase jocul.

Agnes se aplecă şi începu să adune de pe jos resturile scrisorii. Le aşeza cu grijă pe o măsuţă, încercînd să refacă hîrtia serios deterioratã. Văzînd că treaba îi reuşeşte, sparse tăcerea :

— Vino aici şi ajută-mă să reparăm ce ai stricat. Ţine bucăţica asta şi încearcă să-i găseşti locul. Acceptaţi, domnule Vengo, scrisoarea făcută din bucăţele, dar al cărei conţinut a rămas acelaşi ? încercă Agnes să împrăştie atmosfera apăsătoare ce dura de

cîteva minute. Trebuie s-o acceptaţi fiindcă alta mai frumoasă nu avem, continuă ea pe acelaşi ton, hotărîtă să readucă armonia în relaţiile dintre ei.

— Sper că mă veţi înţelege şi ierta în acelaşi timp, stimată domnişoară, interveni Vengo. Niciodată nu poţi şti de unde vine pericolul. Un exces de prudenţă nu strică niciodată.

— V-aţi permis să puneţi la îndoială bunele mele intenţii şi prin aceasta m-aţi insultat, se arătă lezată Claudia.

— Cunoaşteţi conţinutul scrisorii ? întrebă Vengo.

— Desigur ! Mi-a citit-o chiar domnul Coriolan.

— V-aţi dat seama deci că e mai mult decît o scrisoare de familie.

— Nu prea. E adresată unei prietene pe care o întreabă despre altă prietenă. Mi se pare a fi o scrişoare obişnuită.

— În afară de scrisoare, domnul Coriolan v-a încredinţat şi un mesaj verbal ?

— Nu domnule. Domnul Coriolan, după ce a aflat din relatările mele cît de prietenă sînt cu Agnes, mi-a zis s-o rog pe domnişoara să-nţeleagă sufletul răscolit de dor al unui bătrîn şi să-i mijlocească o întrevedere cu şeful ei pentru a-l ruga să primească o scrisoare.

— Altceva nimic ?

— Nimic. Ca să mă convingă cît de mult poate măcina dorul pe cineva, mi-a citit din „Tristele“ lui Ovidiu.

Claudia surprinse în privirea lui Vengo o licărire de mulţumire, care putea fi pusă în legătură directă cu ştirea referitoare la „Tristele“. Deci Păcălitu nu minţise cînd declarase că „Tristele“ serveau

drept semn de recunoaştere, că aducătorul mesajului vine din partea lui şi nu al securităţii. „Celui care îi voi înmîna mesajul, să-i citesc din «Tristele» lui Ovidiu...“ Prinse mai mult curaj. Simţea că se află pe drumul bun şi luă iniţiativa.

— Domnule Vengo, ascunde ceva grav acest domn Coriolan ? Altfel nu înţeleg teama dumneavoastră ! L-aţi cunoscut cumva ?

— Ooo ! aveţi imaginaţie bogată, domnişoară ! sări Vengo fără, însă, a răspunde la întrebare. Domnişoară, cred că se impune o clarificare în relaţiile noastre : Nu m-aţi văzut, nu m-aţi cunoscut ! Aţi auzit de la Agnes că *exist* şi atîta tot ! E bine pentru dumneata şi pentru mine !

— Nu vă înţeleg, totuşi, domnule Vengo ! Vorbele şi tonul dumneavoastră mă fac să mă înfior. Şi zău dacă pricep de ce.

Vengo puse lucrurile la punct :

— O să-mi mai aduci asemenea mesaje, domnişoară Claudia.

— Eu ? sări ca arsă Claudia. Să mă ferească Dumnezeu ! Şi acesta a fost prea mult.

— Ba da, domnişoară. Vreau să spun că trebuie să-mi aduci. Nu rişti nimic în plus. În fond pentru securitate este suficientă şi această unică scrisoare ca să te înfunde pe mulţi ani. Aşa că riscul este acelaşi. Iar dumneata ai făcut primul pas.

— În privinţa securităţii române, cred că aveţi dreptate. Mi se pare că tonul dumneavoastră ar trebui tradus aşa : „domnişoară, ai intrat în horă, trebuie să joci !“. Cu alte cuvinte, m-aţi prins în cleşte şi acum strîngeţi, iar eu nu pot ţipa că mă aud vecinii !

— Nu aş vrea să folosim asemenea figuri de stil, dar dacă vă face plăcere, lucrurile aşa stau.

— Plăcere nu-mi face domnule. Cred însă că mai bine mi-aţi spune cum pot ieşi din încurcătura în care naivitatea mea şi dorinţa mea de bine m-au băgat ? Tu, scumpă prietenă, nu ai nimic de spus ? se întoarse ea către Agnes cu ochii rugători. Tu să nu stai neutră, nu poţi să mă laşi.

— Sfatul meu este că nu ai de ce să dramatizezi situaţia. Să judecăm la rece şi să adoptăm formula cea mai convenabilă.

— Poate fi şi o formulă convenabilă ? Pentru tine, da, dar nu şi pentru mine.

— Şi pentru tine, Claudia. Ia în consideraţie şi faptul că pentru fiecare mesaj ţi se vor depune la o bancă în Elveţia sau în oricare altă ţară occidentală unde doreşti, o frumuşică sumă de bani, probabil o să preferi dolari, şi încet, încet, încet şi pe neobservate o să devii bogată.

Auzind răspunsul, Claudia se uită la Vengo.

— Domnişoara Agnes are dreptate, întări acesta.

— Scăpaţi din vedere că dolarii vor fi în Elveţia iar eu în România.

— Dacă nu veţi găsi o cale legală de a părăsi România, oricînd veţi găsi la noi un paşaport.

Claudia ridică sprîncenele în semn că îi este greu să înghită o găluşcă aşa de mare, dar Vengo o întrerupse, asigurînd-o că nu-i o vorbă de convenienţă.

— La noi vei găsi un paşaport cu care poţi părăsi România cînd doreşti, reluă Vengo.

— Trebuie să iau acum o decizie ?

— Decizia ai luat-o odată cu primirea scrisorii de la domnul Coriolan. Noi acum discutăm latura tehnică a relaţiilor noastre.

— Sînteţi chiar atît de sigur, domnule Vengo ? Şi dacă mă prezint la securitate şi relatez această po-

veste ? În fond neştiind despre ce este vorba voi fi iertată. Oricînd se poate stabili adevărul.

— Nu va fi o mîngîiere pentru dumneata chiar dacă am admite că ai avea dreptate. Dumneata rămîi pătată. Înţelegi domnişoară Claudia ! În dosarul dumitale se va introduce o hîrtie... Pe noi, cel mult ne va trimite acasă... Dar dumneata ! ?...

— Dar pe domnul Coriolan ? insistă Claudia.

— Nu se va putea face dovada că ne-a trimis această scrisoare şi apoi e prea priceput în treburi din acestea ca să nu-şi fi luat măsuri de prevedere.

— Doamne, în ce am intrat ! se îngrozi Claudia. Se aşează pe un scaun şi îşi cuprinse capul cu mîinile. Rămase aşa cîteva clipe.

— Dacă i se acordă atenţia şi grija cuvenită şi dacă se respectă întocmai regulile, nu-i nimic periculos, spuse Vengo. Dumneata eşti un om inteligent, iar acesta este un joc al minţii, care nu se poate să nu te tenteze. La care, desigur, partea materială este cea mai captivantă, exterioriză el modul său de viaţă. Relaţia este simplă : mesaje-bani şi un trai liniştit şi lipsit de griji în viitor. Nu-ţi surîde o asemenea perspectivă ?

— Cum pot să cred într-o asemenea himeră ?... şi eu sînt un om practic ; securitatea română nu doarme !

— Îţi faci griji de prisos domnişoară... Îl cunosc bine pe domnul Coriolan... Măsoară de zece ori pînă taie. Dacă vei face întocmai cum te va învăţa el, va fi bine. Şi apoi, nu va dura o veşnicie : un an, doi...

— Eu nu peste mult timp mă voi căsători...

— V-am spus de logodnicul ei, încercă Agnes să clarifice situaţia Claudiei. Un soţ ca el îmi doresc şi

eu, mai adăugă cu convingerea omului priceput în materie.

— Asupra acestui subiect vom discuta cu alt prilej, i-o tăie Vengo. Deocamdată, se adresă el Claudiei, să nu-i spui nimic logodnicului dumitale. Este foarte important pentru dumneata să taci. Rişti să-l pierzi definitiv. Nu se va lega el la cap aşa tam-nisam... Trebuie pregătit pe îndelete...

— Încep să înţeleg, domnule Vengo, că sentimentele şi sensibilităţile nu-şi au rostul în activitatea asta. Calmul şi luciditatea reprezintă cheia succesului. Am zis bine ?...

— Ai înţeles bine domnişoară.

De data aceasta Claudia surprinse un licăr de mulţumire în ochii Agnesei care parcă voia să spună : „Vezi, domnule Vengo, că am studiat-o bine pe fata aceasta ? Dacă ea vine alături de noi, în primul rînd este meritul meu".

— Am cam lungit vorba. E timpul să mă retrag. Spune-i domnului Coriolan că totul este în ordine. Rămîneţi în legătură cu el găsind un pretext plauzibil. Să vă înveţe limba germană, vă va prinde bine în viitor. Şi nu uita : nici o vorbă nimănui ! Noi ne vom vedea foarte rar şi numai aici la Agnes. Mai spuneţi-i domnului Coriolan că pentru moment, îmi lipseşte din bibliotecă volumul „Tristele" lui Ovidiu aşa că diseară citesc pe Cicero, faimoasele lui discursuri. La revedere, domnişoară.

Rămasă numai cu Agnes, Claudia începu să plîngă, blestemînd clipa cînd l-a întîlnit pe Coriolan, cerîndu-i părerea Agnesei cum e mai cuminte să procedeze.

Se-nţelege că sfaturile Agnesei semănau perfect cu cele ale şefului ei.

Încet, încet, discuţia alunecă spre bărbaţi şi Agnes nu se lăsă pînă ce nu smulse prietenei sale făgăduiala că-i va prezenta şi ei un logodnic.

— Roagă-l pe prietenul tău să-mi prezinte şi mie un logodnic.

— ? !

— Nu rîde. Vreau să mă mărit cu un român, ce vezi rău în asta ?

— Nu numai că nu e rău... Să nu te răzgîndeşti însă !...

Despărţirea a fost, ca şi altă dată, cu pupături şi cu promisiunea reciprocă de a se căuta şi vedea cît mai des.

— Eu am să te caut chiar mîine, să ştii Claudia. Fă-ţi timp să ne vedem. Am primit un jurnal de modă, trăsnet, nu alta ! Şi am pentru tine un material de rochie... Hai mai bine să ne-nţelegem acum : vino mîine după-amiază la mine.

Şi interesul Claudiei era de a se revedea cît mai repede, pentru a-i crea lui Agnes convingerea că ea, Claudia, se lasă ocrotită şi condusă, spulberîndu-i orice îndoială şi suspiciune asupra sincerităţii sale.

— Pa. Te aştept !

Supărările Claudiei

Căpitanul Grigorescu spuse Claudiei că a descoperit o bodeguță, în care puteau lua un prînz „ca la mama acasă". Era convins că o va da gata cu o asemenea tentație. Cum în biroul în care lucra Claudia, erau prezenți mai mulți colegi, față de care aceasta nu voia să trădeze natura relațiilor ei cu căpitanul, simulă că discuția telefonică o poartă cu mama sa.

— Regret, mult, mamă, că nu pot gusta astăzi din bucatele tale, dar am acceptat invitația unchiului Mișu : iau prînzul la el ! Colegii, însă, cunoșteau trucul și mai ales sentimentele ce-i apropiaseră pe acești doi, așa că se făceau că nu pricep nimic. Nu pot, dragă mamă, ți-am spus că nu pot. S-ar supăra unchiul Mișu... Să vii și tu să iei masa cu noi ? Nu m-am

gîndit... întreabă-l tu dacă-i de acord... Am putea discuta în trei... Ce să discutăm în trei ?

Locotenentul Stanca, coleg cu Claudia, nu se mai putu abţine şi, încălcînd consensul se adresă celorlalţi : — „Vedeţi, se confirmă că tovarăşul căpitan e ca o mamă pentru noi !“ Izbucniră în rîs. Claudia lăsă receptorul în furcă, dezamăgită de comportarea colegilor ei. Se pregătea să-i ia la rost spunîndu-le cîteva de la obraz, cînd în uşa ce se deschise cu prea mare viteză, iar în prag apăru Grigorescu, roşu de mînie, hotărît să servească o lecţie colaboratorilor săi. Dar tot locotenentul Stanca i-o luă înainte.

— Tovarăşe căpitan, bine că aţi venit, am identificat „Petala“ pierdută. Fac pariu că nu vă imaginaţi cine este.

Auzind vestea, Grigorescu intră în jocul lui Stanca.

— Ar fi grozav... Atunci... vino la mine să discutăm în liniște !

Şi dădu să plece. Ezită un pic, se întoarse spre Claudia şi-i spuse să pregătească, spre a-i fi prezentat, planul următoarei întîlniri cu Agnes, iar cînd termină cu Stanca, ea să vină la el fără să mai aştepte altă invitaţie.

Stanca aflase într-adevăr cine era „Petala“, aşa că se întoarse radios de la Grigorescu.

— S-a-nmuiat căpitanul... Mă rog... am avut şi cu ce să-l înmoi... Nu în fiecare zi descoperi cîte o *petală pierdută !*

— Laudă-te gură..., fu replica usturătoare a unuia dintre colegi, folosită de fiecare dată cînd voia să pună la punct pe cîte unul care începea să se umfle în pene.

— Să ştiţi voi că descoperirea mea o să mă plaseze în multe bilanţuri, de-acum încolo, la capitolul realizări şi nu ca pînă acum în partea ultimă şi cea mai lungă a bilanţurilor. Mă rog... am să accept şi adausul că mi-am însuşit criticile, că am adoptat o atitudine constructivă, că m-au ajutat şefii... Dar ce-o fi acum cu biata Claudia ?

— Ce crezi că la ea ţipă cum face uneori cu mine ? Stabilesc unde să ia masa împreună. Nu-i frumos !

— Mă întreb de ce nu se hotărăsc odată ? Am un chef de joc ! Şi apoi nu am mai fost de mult la o nuntă...

— Sînt sigur că vine şi ziua aceea şi eu zic că nu-i prea îndepărtată, conchise sentenţios acelaşi Stanca, recunoscut de colegi ca întotdeauna bine informat în treburile particulare ale şefilor.

Grigorescu şi Claudia s-au întîlnit la prînz, la maiorul Barar acasă, unde au mîncat cu poftă din bucatele pregătite de soţia acestuia, care plecase la ştrand, cu băiatul cel mic, aşa cum făcea de obicei în zilele călduroase de vară, sperînd ca cel puţin la plecare Barar să vină să-i ia şi să facă o plimbare prin parc, în drum spre casă.

Numai că el întocmai ca un jucător de cărţi pătimaş, care aruncă totul în joc : banii, casa şi chiar nevasta, nu se putea desprinde de joc în nădejdea că va trage asul şi va lua potul cel mare şi de multe ori promisiunile făcute soţiei rămîneau neonorate. Aşa s-a întîmplat şi în ziua aceea. Maiorul Barar nu s-a dezminţit.

Cei trei îşi prelungiseră discuţiile pînă cînd soţia lui Barar a revenit acasă. Nu s-a supărat pe el convinsă fiind că nu a putut face altfel. „Desigur, tema discuţiei i-a zorit“, gîndi ea, altfel Mişu ar fi venit

în întîmpinarea lor. În felul acesta soţia acorda circumstanţe atenuante atitudinii exagerate a soţului său faţă de sarcinile de serviciu. De data aceasta avea un motiv în plus să-l scuze, gîndindu-se că, aşa cum l-a rugat înainte de plecare, îi va ajuta pe cei doi tineri să-şi clarifice cît mai repede intenţiile, pentru că, spusese ea, „au intrat deja în gura lumii".

Mătuşa era convinsă că nepoata ei făcuse o alegere bună în persoana căpitanului Grigorescu. Pusese soţului ei, din proprie iniţiativă dar şi la îndemnul cumnatei sale, mama Claudiei, o sută de întrebări : dacă Grigorescu are gînduri serioase cu Claudia ; dacă nu-i cumva un uşuratec, dacă va fi om de casă... Dar cîţi de *dacă* nu formulase ea din prea mare grijă pentru nepoata sa ! Toate răspunsurile venite de la Mişu fuseseră favorabile, de aceea şi grăbea finalizarea a ceea ce pînă acum rămăsese în fază de declaraţii de intenţii. Intenţii bune, nu mai avea îndoieli, dar nu mai mult decît intenţii. Povestea cu intratul „în gura lumii" conţinea o mare doză de exagerare introdusă de cele două cumnate ca o tactică sigură de a forţa deznodămîntul dorit.

Aveau deja o experienţă cu acel logodnic de profesie de prin anul trei de facultate, cînd biata fată suferise mult. De data aceasta Claudia părea a fi chiar mai îndrăgostită decît fusese atunci şi, experte cum erau cumnatele, apreciau că în cazul unui nou eşec, fata va trăi o dramă şi mai intensă.

Mătuşa aştepta cu mare nerăbdare să rămînă numai cu Mişu pentru a afla vestea cea mare.

În după-amiaza aceea în casa maiorului Barar cei trei clarificaseră multe probleme.

— Ceea ce mă îngrijorează căpitane e teama de a ne face de rîs în faţa Hatmanului, îşi exprimă Barar

gîndul ce nu-i dădea liniște. Ce ne servește el uneori nu sînt simple intuiții ci informații, pur și simplu. De la cine le are ? Ce acțiune duce în paralel și noi nu cunoaștem ? Pentru ce nu ne pune în temă ?

— Are, probabil, o sursă, la a cărei acoperire ține foarte mult și bine face. Nu o dată ne-a dovedit că respectă regulile muncii ca nimeni altul. Pe mine nu teama de a mă face de ocară mă neliniștește, ci neputința în fața acestui caz complicat în care ne găsim.

— *Complicat,* ținu să-și spună părerea și Claudia, deși prin remarca sa nu adăugase și nu scăzuse nimic.

— Aseară, destul de tîrziu, mi-am făcut timp vreo trei ceasuri și am stat de vorbă cu Păcălitu... Alunecos ca de obicei. Dar am aflat ceva extraordinar. Este și părerea Hatmanului, căruia dimineață i-am prezentat declarația :· Vengo este unul dintre instructorii care l-au pregătit pe Păcălitu pentru misiunea în România, un fel de adjunct al lui Metal.

— Trăsnet, nu altceva, zise Claudia, fără a mai aștepta părerea unchiului Mișu. Trăsnet, repetă ea părîndu-i-se că prima dată nu a fost suficient de convingătoare.

— O să vezi tu trăsnet, în contactul cu Vengo ca reprezentantă a rezistenților sau redeșteptaților ăștia, nu întîrzie replica unchiului Mișu.

— O să mă descurc, fii sigur.

— Ca-n scena cu ruperea scrisorii...

— Ești rău, unchiule... și apoi nu a ieșit bine ?

— Nu sînt rău, dar siguranța ta e nesăbuită. Poate n-ai realizat exact cine-i Vengo. Crezi că-mi arde de glumă, fetițo ?

„Fetițo" ăsta nu i-a căzut bine lui Claudia, mai ales în prezența lui Grigorescu.

— Da, da, nu e de glumă fetiţo ! Dacă Vengo a venit aici în prima linie, înseamnă că au mai mult decît ştim noi. Oameni ca Vengo nu vin unde ştiu că terenul le fuge de sub picioare. L-a recunoscut după fotografie ? voi Barar să afle.

— Exact. Dintr-un teanc de fotografii, a scos-o pe a lui Vengo : „Iată-l pe prietenul meu «Maestrul»". Aşa îl poreclise pentru priceperea cu care îşi făcea meseria de instructor şi pentru cunoştinţele despre România. „A ajuns şi el în colecţia dumneavoastră?", vrusese să afle Păcălitu.

— Ştie că lucrează la reprezentanţă ? mai întrebă Barar.

— Se pare că nu. Dar poţi să crezi ce spune Păcălitu ! Înclin să cred că prezenţa ambilor în România nu-i o simplă coincidenţă...

Maiorul Barar aprecie modul de a gîndi al tînărului său coleg şi încercă să-i insufle încredere, îndemnîndu-l să persevereze.

— Asta-i ! Cum voi reuşi ? veni răspunsul prompt al căpitanului întocmai cum năvăleşte apa cînd se ridică poarta ecluzei

— Vei reuşi, te cunosc eu ! o brodi Claudia, cam ca Irimia...

Unchiului Mişu nu-i rămăsese ceva mai bun de făcut decît să zîmbească condescendent.

Claudia roşi dar datoare nu rămase.

— Vă credeţi maeştri, dar mai mult decît ştiu eu acum despre Păcălitu—Vengo, nici voi nu ştiţi. Cu asta îi decapită. Avea dreptate sută la sută. Ce ştiau mai mult decît ea ? Ei aveau doar avantajul unei experienţe mai bogate, dar informaţii în plus nu aveau.

— Lucrurile fiind puse la punct, hai să ne gîndim împreună ce e de făcut, îndemnă Grigorescu la o colaborare mai armonioasă.

Claudia avu inițiativa.

— Ce ziceți despre o confruntare între Săucan și Păcălitu ?

— La ce bun ? replică Barar. Ce-i putem întreba și ce răspunsuri așteptăm ? Știm că o confruntare este un procedeu decisiv în munca de anchetă dar că poate fi și un bumerang dacă nu întrunește toate elementele necesare. Ce așteptăm de la această confruntare ? De fapt se întreba mai mult pe sine decît pe interlocutori.

Ideea i se păru bună și se agățase de ea și acum încerca să vadă dacă poate fi materializată. Claudia însă avansă o nouă formulă :

— De data asta n-o să mai rîdeți pentru că am să vă spun ceva mai la meserie : să fie puși în aceeași celulă Păcălitu și Săucan... Vă mirați ? Iată avantajul: ei vor discuta cîte în lume și stele, iar noi vom afla de la Săucan ce au discutat. Săucan va spune povestea adevărată... va apare deci pe fir o femeie : o tehnică cunoscută de Păcălitu, etc., etc., etc., și va trezi în el resentimente față de Vengo et co.

— Frumos spus, Claudia, numai că între ei va avea loc un dialog al surzilor... Trucul cu introducerea în celulă... este vechi de cînd lumea și se folosește în special în...

— Vechi de cînd lumea îl întrerupse ea, dar va ține cît va fi lumea...

— Ai și tu dreptate... În fond ce pierdem ?! interveni și Grigorescu

— Nu e vorba de ce pierdem, căpitane, ci de ce vom cîștiga. Nu sînt adeptul acțiunilor făcute de dragul de a ne afla în treabă. Cred însă că ar putea fi

vorba şi de un cîştig. Se întîlnesc doi oameni care îl cunosc pe un al treilea şi în plus ambii au pică pe el pentru faptul că ei sînt în arest, iar celălalt în libertate. Dar pînă la această întîlnire, să mai facem una : Săucan—Zagoteanu !

Claudia aplaudă propunerea, dar nu pentru că această întîlnire i se părea altceva decît pierdere de timp, ci pentru acordul unchiului la ideea ei avansată, chiar dacă pînă la materializare se mai făcea un popas. Ea fusese aceea care deschisese apetitul pentru asemenea *întîlniri,* şi simţi nevoia să le reamintească :

— Sînt bune asemenea întîlniri. Ele pot da rezultate nebănuite...

— Nici chiar aşa, fetiţo.

— Zău, unchiule, cu „fetiţo" ăsta al dumitale...

— Scuze, locotenent major Claudia Brăduţ... Am omis că nu sîntem la o reuniune de familie. Scuzele mele.

— Te-am scuzat, unchiule, se-nmuie Claudia.

— Ce zici căpitane ? Tu doar ai acţiunea. Noi ne dăm părerea...

— Zagoteanu o să-l creadă pe Săucan un provocator şi n-o să-i spună nimic.

— Zagoteanu e cam fanfaron... Să ţinem cont de această particularitate a sa. În afară de aceasta, Zagoteanu se frămîntă să afle cum de a căzut. El, marele specialist în activităţi subterane, refuză să creadă că are vreo vină în prăbuşirea reţelei sale. Se va agăţa de Săucan în speranţa că va stabili vinovăţia acestuia şi a Sortex-ului în căderea lui. Îl cunosc bine pe Zagoteanu, va muşca din momeală.

— Să zicem că-şi vor face destăinuiri unul altuia... la ce ne vor ajuta pe noi ? Noi ştim totul despre aceştia doi, sau mă rog, tot ce este esenţial.

— Cînd vor sta de vorbă Păcălitu—Săucan, vor mai avea un subiect comun : Zagoteanu și pățania lui. De fapt, ce vrem noi să aflăm ? Dacă în spatele lui Zagoteanu se află Păcălitu. De aici o sută de întrebări, al căror răspuns, în parte, îl vom primi la întîlnirea, mai exact, la întîlnirile dintre Păcălitu—Săucan.

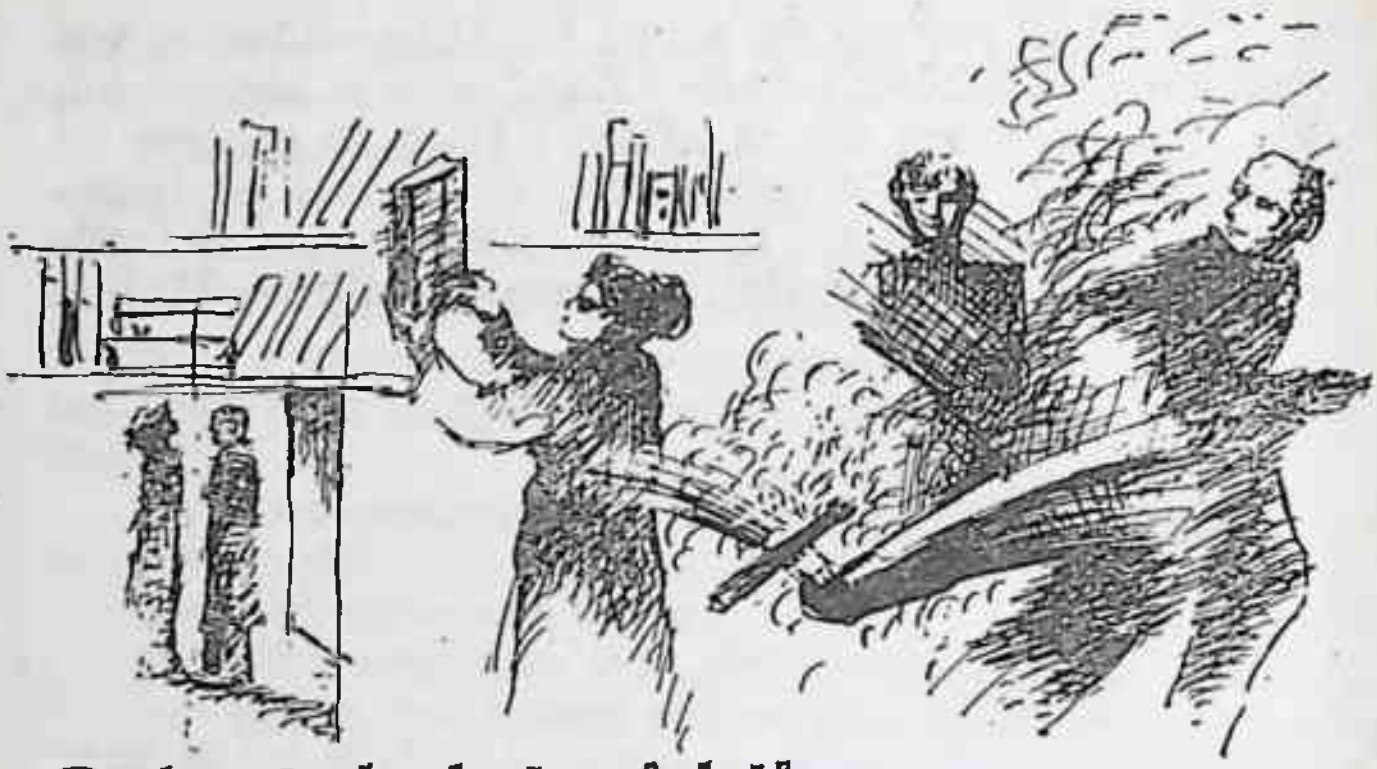

Călcîiul lui Ahile . . .

Colonelul Horja părea chiar mai nervos decît fusese văzut ultima oară, atunci cînd ţipase la secretară pentru că nu găsise nici un creion care să nu fi avut vîrful rupt. „Am spus că cei care fac de serviciu aici să nu-şi bage nasul în creioanele mele“ strigase el cu vocea ştrangulată, deşi secretara nu avea nici o vină. „Atrag atenţia la fiecare în parte“, îngăimase ea o scuză, care însă nu-i fusese luată în seamă. „Nu mă interesează ce măsuri ai luat dumneata sau vei lua de aici încolo, dar aşa ceva să nu se mai repete, conchise el sentenţios, de băgase spaima în această fată gureşă de obicei. Ar fi vrut să-l pedepsească pe cel care încălcase consemnul — nu ruptul vîrfurilor la creioane îl deranja, ci faptul că i se cotrobăia prin

birou, dar se gîndea că se va face de rîs în faţa subalternilor.

„Hermina... Hermina !“, „Lupuşorul brun“, cum o dezmierda Săucan...

Spuse secretarei să-l cheme înapoi pe Grigorescu. Imediat.

— Acum tovarăşe colonel, se grăbi ea să dea asigurări în dorinţa de a nu mai turna şi gaz pe foc. Să vină şi cu ceva materiale ?

— Numai de capul lui am nevoie... Cu el să vină neapărat.

Secretara se grăbi să execute ordinul colonelului.

Cînd Grigorescu îşi făcu apariţia, secretara nu se mai osteni ca altă dată să-l reţină cît mai mult pentru a putea schimba cu el cîteva cuvinte. Îi spuse, sec, să intre la colonel că este aşteptat.

— N-a spus de ce mă cheamă ? Că abia am plecat de la dînsul...

— N-are obiceiul să spună subalternilor ce nu trebuie, fu răspunsul ei ţîfnos care-l făcu pe căpitan să priceapă că pierduse un prieten de la care, din cînd în cînd, mai afla în ce ape se scălda Hatmanul.

Imaginea Claudiei îi apăru în faţă, suplă şi mlădioasă ca un fir de grîu auriu ce se unduie în adierea vîntului, tocmai bun de cules. Nu-i părea rău că tocmai Claudia era cauza supărării secretarei, aşa cel puţin credea căpitanul. Îşi imputa numai că făcuse prea multe avansuri şi fata nutrise speranţe, de aici şi decepţia şi supărarea ei pe căpitan..Simţea nevoia unei explicaţii, dar acum nu era cazul... va amîna pentru altă dată. Neapărat îşi va cere scuze, explicîndu-i că numai inima e de vină... Ea decisese.

Colonelul îl primi de parcă nu se mai văzuseră de cel puţin un an.

— Ia loc, te rog, şi spune-mi cum o mai duci.

— În general, bine ! veni răspunsul căpitanului, plin de precauţii. În general bine, iar în special şi mai bine, ţinu să sublinieze apropiata schimbare în viaţa sa.

— O, înţeleg, primeşte încă o dată felicitări. Claudia este o fată minunată. Pe cînd nunta ?

— N-am decis încă. De dumneavoastră depinde.

— De mine ? Găseşte-ţi un naş mai tînăr.

— Nu de asta este vorba, ci de concediul nostru.

— Ştii şi tu, Grigorescule, că acum nu se poate. Sîntem încurcaţi cu cazul ăsta. De aia te-am rugat să revii. Să mai încercăm o dată să descîlcim ghemul.

Imaginea unui ghem uriaş, cu fire din două culori ce se amestecau într-o dezordine ce înspăimînta, îi apărea în faţă, în ultima vreme din ce în ce mai des. Drumul nevăzut al firului roşu, imaginat de colonel şi de colaboratorii săi, îi era cunoscut.

Cunoştea şi multe din punctele de interferenţă cu firul albastru la capetele căruia se găseau Martino şi Păcălitu, dar încîlceala aceea a ghemului îl făcea să plutească într-o stare permanentă de incertitudine. De aici nevoia de a se sfătui încă o dată cu Grigorescu, doar-doar o prinde o rază de lumină care să le călăuzească paşii în labirintul greu penetrabil al „războiului inteligenţelor".

— În interminabilele discuţii cu Săucan, mereu întreabă de fata care l-a zăpăcit. Îi cere să o descrie cum arată... O dată, de două ori şi iar o ia de la început. Tot atît de insistent este şi în legătură cu Vengo. „Cîţi ani are, cum arată, dacă a sesizat că-i plac midiile ; de cît timp se găsea la post în acea ţară africană ; ce cunoaşte despre activităţile lui anterioare ; dacă a remarcat o cicatrice pe antebraţul stîng şi cîte şi mai cîte ! Săucan a căpătat convingerea că Păcălitu l-a cunoscut cîndva pe Vengo... Deocamdată să

facem ca viermele îndoielii să roadă adînc. Îl cunoaşte bine pe Metal şi metodele lui... ! Se teme de el. Îl îngrijorează soarta fetei. O fi şi ea folosită cum a fost şi maică-sa ? Asemenea întrebare şi-o pune, probabil, foarte des în ultima vreme.

— Pînă să dea ochii cu Săucan mai nutrea speranţa... Poate că aşa conveniseră : plec în România, dar nu vă atingeţi de fata mea.

— Şi el era naiv să-i creadă ?

— I-ar fi plăcut să fie aşa...

— Nouă nu ne este greu să spunem adevărul, dar cum îl facem să creadă ? Altfel, efectul va fi contrariu şi stricăm şi ce am realizat pînă acum. Să mai chibzuim încă. Să mai fiarbă în sucul lui

— Profit de ocazia că mă aflu la dumneavoastră să vă raportez că Agnes o caută insistent pe locotenent major Brăduţ.

— Zi-i mai bine Claudia, că-ţi stă mai bine... Şi pentru ce o caută ?

Grigorescu explică cum conveniseră fetele : dacă Vengo are nevoie o caută prin Agnes. O fi primit răspuns la mesajul trimis ca din partea lui Păcălitu, presupuse el. Numai aşa se explică insistenţa cu care o caută. Colonelul răspunse că ar fi cam prea repede, dar, probabil bucuria le este aşa de mare, încît vor s-o împărtăşească şi altora.

— Nu-i puţin lucru restabilirea legăturii cu agentul lansat în teritoriul inamic...

Îl sfătui pe Grigorescu ca locotenentul major Brăduţ să nu răspundă imediat la apel. Să mai facă mofturi. Să lase să se creadă că îi este teamă. Vor căpăta mai multă încredere în ea.

— Tovarăşe colonel şi eu sînt un fel de Păcălitu...

— Cum vine asta ? se arătă mirat Horja

— Simplu. El nu știe nimic, bănuiește numai... eu nu știu nimic...

— Și ce ai vrea să știi ?

— Dacă nu totul, cel puțin ce-i cu fiica asta a lui Păcălitu. Pe căpitan îl rodea, încet dar sigur, întocmai cum apa roade malul, situația în care fusese pus de colonel, faptul că el avea cunoștință de existența lui Hermina și căpitanului nu-i spusese nimic.

— Ca să-ți vorbesc de ea, ar trebui să-ți vorbesc mai întîi despre o altă persoană și mă tem că nu-ți va cădea bine... Din acest motiv nu ți-am vorbit pînă acum.

— De data asta sînt nu numai curios ci și intrigat. Cum adică nu-mi va cădea bine ? Și ce importanță are ?

— Are. Pentru că eu vreau să-ți păstrezi puterea de judecată...

Dar Grigorescu îl rugă să nu i se vorbească în șarade. Era suficient de călit pentru a suporta orice.

— Dacă asta vrei dumneata, zise colonelul, iată despre cine trebuie să-ți vorbesc mai întîi : despre Zambila.

Efectul asupra nervilor căpitanului și așa prea încordați a fost paralizant Nu realiza ce legătură ar putea fi între Hermina și Zambila. De unde și pînă unde ? Dar dacă colonelul este pornit pe șotii ? se întrebă el. Privindu-l drept în ochi, vrînd ca în lumina lor să găsească răspunsul, se convinse pe dată că nu era vorba de o glumă. Între Zambila și Hermina existase o legătură pe care el, căpitanul Mircea Grigorescu, nu o sesizase. Deodată se simți mic în fața superiorității colonelului dar și curiozitatea lui se amplifică gata să rupă zăgazurile răbdării.

— Zambila ? Ce amestec are Zambila ? exclamă

el cu vocea strangulată, nefirească, cu faţa răvăşită pe care se putea citi nu numai disperarea naufragiatului ci şi speranţa condamnatului care aşteaptă răspunsul la cererea de graţiere.

— Acum te cred că eşti intrigat.

— Perplex !

— Zambila are un mare amestec, începu Horja explicaţia cu o voce calmă, menită să aducă liniştea în apele tulburi ale căpitanului. Fără ea nu ajungeam la Păcălitu. Prin capul lui Grigorescu se vînturau, cu viteza uraganului, tot felul de ipoteze, dar nici una nu putea fi reţinută şi supusă analizei. Alta îi lua locul ca şi aceea să dispară cu viteza cu care venise. Hotărît lucru : Hatmanul ştia să pună în dificultate pe subordonaţi.

— De Zambila se ocupă locotenentul Stanca... nu mi-a prezentat nici o informaţie din care să rezulte că ar fi avut legătură cu Păcălitu, încercă el să mai reziste un pic, deşi ştia că bătălia o pierduse din start.

— Cîndva, te-ai ocupat şi dumneata de ea !

— Ooo ! Asta de mult.

— Şi atunci avea legătură cu Păcălitu.

— Tovarăşe colonel, astăzi sînteţi pus pe glume, iar eu fierb...

— Fierbi, Grigorescule dragă, fierbi, nu e rău. Eu însă nu glumesc : Zambila a avut legătură cu Păcălitu şi atunci. Numai că îşi zicea Coriolan după cum ştii. I se părea mai potrivit cu actele sale mîrşave, decît numele de Gheorghe cum îl cheamă în realitate.

— De mult ar fi trebuit să nu mă mai surprindă stilul dumneavoastră de a lucra cu noi... Mereu ne prindeţi pe picior greşit. Hatmanul se uită îndelung la Grigorescu, apoi zîmbi dezarmat. „Ai dreptate Grigorescule, spunea privirea limpede a ochilor lui

obosiți, dar nu numai tu înveți. Numai că prin poziția mea eu sînt puțin privilegiat, eu știu mai multe decît poți să știi tu deși ești un om capabil și pui suflet în tot ce faci. Arzi de pasiune ca o torță..."

Căpitanul înțelesese gîndurile șefului său și se liniști.

— Vă mulțumesc, spuse încet Grigorescu, înțelegînd că bunătatea care lumina chipul Hatmanului îi era adresată lui. Ce este însă cu Zambila ? Se pare că eu greșesc mereu întrucît cred că știu totul despre ea...

— Știi foarte multe, conchise blînd Hatmanul. Nu atît însă cît trebuie.

Colonelul îi povesti cum, atunci, cu ani în urmă, în vîltoarea căutării celui care avea misiunea să-l scoată din țară pe Strătescu, acea rezervă al cărui număr de telefon fusese notat în paginile „Faraonului", a apărut și Zambila, fără să se știe dacă juca vreun rol în acea afacere. Cum de lucru era mult, iar oameni puțini, Zambila, care și așa apărea drept ceva periferic, a rămas în afara preocupărilor securității.

— Mai tîrziu te-ai ocupat dumneata de ea, dar tot nu a ieșit mare lucru...

— Știți, abia venisem...

— Nu te scuza. Se întîmplă și unora mai experimentați. De fapt cînd ți-am încredințat cazul nici eu nu știam ce trebuia să stabilim prin urmărirea ei. Doream mai mult să cunosc cu ce se ocupă. Aveam nevoie de date pentru o discuție cu ea. Noi aflasem că a fost amanta lui Coriolan, fără să putem preciza dacă avea cunoștință de activitatea acestuia. Știam însă că după arestarea lui Strătescu a umblat prin biblioteca acestuia.

— Coriolan era rezerva ?...

— Da, Coriolan era rezerva. Zambila mi-a confirmat mai tîrziu că fusese trimisă de Coriolan să sustragă „Faraonul“ şi să-l pună pe foc. Ceea ce a şi făcut dealtfel. Din tot ce ne-a spus atunci, mai mult de atît nu făcuse pentru Coriolan.

— Coriolan ştia deci că numărul de telefon fusese notat în paginile acelei cărţi.

— Se vede treaba că aşa conveniseră. Desigur, Coriolan se pusese la adăpost între timp. Zambila nu a mai dat de el, fără să înţeleagă ce se întîmplase. Mult mai tîrziu a primit ştirea că se afla în Occident. Cum ajunsese acolo ? Pe ce căi ? Zambila nu putuse da nici o explicaţie.

— Ooo ! Asta-mi eşti domnule Coriolan-Păcălitu ? izbucni Grigorescu întocmai ca supapa de siguranţă la un cazan sub presiune cînd a depăşit cota critică. Să-mi ascut plaivasul, ai multe de spus !

— Să reconstituim pas cu pas drumul parcurs în acei ani, fu de părere colonelul. De două ori a venit şi tot de atîtea ori a reuşit să plece înapoi. Performanţă, nu glumă.

— Din cîte ştim noi, e unicul caz.

— Te-ai exprimat corect : „din cîte ştim noi“. Or mai fi fost şi altele pe care nu le-am aflat. Cu un singur circuit, dus-întors, mai cunosc două-trei cazuri. Încă două capitole în chestionarul de întrebări: „cum a venit şi cum a spălat putina în două rînduri şi ce a mai făcut între timp. Se-nţelege. Totul şi exact, ca la spovedanie. Trebuie să-şi reamintească de pe vremea cînd o făcea pe cantorul... Discuţia o vom începe despre Hermina. Consultă-te şi cu maiorul Barar şi propuneţi o formulă de anchetă pe această temă. Dacă-l vom convinge că a fost înşelat, va fi bine pentru noi. Ultimele zăgazuri se vor prăbuşi, iar relatările lui vor

veni vijelioase ca un torent. Poţi pleca, Grigorescule dragă.

— Permiteţi ?

— O clipă, îşi aminti ceva Hatmanul. Claudia să mai tărăgăneze două-trei zile întîlnirea cu Agnes. Mai sînt noutăţi despre activitatea lui Vengo ?

Grigorescu răspunse că noutăţile sînt de fapt numai „vechituri": consum excesiv de midii; schimbă fetele ca pe ciorapi etc., etc., etc. Dar din tot acest bazar oriental a apărut şi o noutate : un traseu pe care apare şi dispare de parcă ar fi programat la computer. Ceva ca în cazul Săucan, mai preciză el.

— În acest caz, replică cu haz colonelul, trebuie alertat maiorul Barar... să plece de urgenţă în concediu că el numai aşa poate să-i vină de hac lui Vengo.

Grigorescu rîse destins, ca de o glumă bună :

— Acest nou Săucan o să ne spună şi el povestea lui cu o brunetă pe care a dezmierdat-o „Lupuşoru'..."

Discuţia luă sfîrşit aici. Orice vorbe ar fi fost de prisos.

*

Ieşind din biroul şefului, Grigorescu azvîrli grăbit un „la revedere tovarăşă secretară", trînti uşa cu destul zgomot şi se îndreptă direct spre maiorul Barar.

Rezumă acestuia ştirile aflate de la Hatman, deşi îşi dădea seama că nu era necesar să o facă. Nu divulga vreun secret deosebit, întrucît faptele descrise se petrecuseră cu mulţi ani în urmă.

— Crăp, nea Mişu, dacă nu spun cuiva. În ultimul timp îi zicea mai mult „nea Mişu" decît tovarăşe maior. Ba, de cîteva ori îi spusese „unchiu' Mişu".

Zău, nea Mișule, simt că fac explozie. Eu îmi storceam creierii să aflu cîte ceva despre Zambila și Hatmanul o lua la întrebări.

Își vărsa întregul năduf. Barar îi înțelegea necazul dar îl îndemna să nu exagereze dînd alte dimensiuni cazului.

— Este dreptul și datoria Hatmanului să conducă cum i se pare a fi mai cu folos acțiunii. În cazul în speță, așa a socotit el că e bine. De ce să te superi ?

Grigorescu îi răspunse că îi pare rău de „bietu' Stanca !" Cînd o afla că umblă după cai verzi !... Barar îl îndemnă pe Mircea la moderație. Exagerările sînt ca o mîzgă pe asfaltul șoselei care poate să determine un accident dacă mașina nu este pilotată cu prudență. Dar Grigorescu nu se lăsă pînă nu-și duse gîndul pînă la capăt.

— Bietul Stanca ! El, care era sigur că va deveni senator de drept la capitolul pozitiv al bilanțurilor pe cel puțin doi ani !...

— Și pentru ce nu ar fi așa ? ceru maiorul precizări.

— Cum o să fie așa, nea Mișule ?! N-ai înțeles, ce dracu !

Dacă Grigorescu ar fi cunoscut că numai cu o oră în urmă colonelul Horja ridicase din ascunzătoarea numai de el știută o notiță transcrisă cu pixul în mare grabă, după originalul ce se afla în seiful lui Vengo, pe care erau trecute trei nume de persoane cu descrierea sumară a fiecăreia, n-ar mai fi exprimat asemenea păreri la adresa șefului său. Hatmanul nu era un lăudăros și știa să păstreze tainele. Cu atît mai mult în situația cînd avea convingerea că acele trei nume erau false și cine știa cît timp îi va

lua pînă să le stabilească pe cele reale. Omul său, acea sursă valoroasă pe care o acoperea cu străşnicie, adăugase la sfîrşitul notiţei promisiunea că în curînd va aduce date suplimentare şi poate mai edificatoare decît cele din notiţă.

Iată deci că Vengo nu venise în România numai pentru Săucan şi Păcălitu. Sau poate că nu venise în primul rînd pentru cei doi ci... pentru cei trei...

După un P.S. se mai făcea o comunicare de asemeni preţioasă : „V. are suficientă încredere în Claudia. Să nu luaţi drept uşurinţă rapiditatea cu care a acţionat asupra fetei, totul fusese pregătit cu minuţiozitate şi convins că ea nu-i decît o simplă jucărie mecanică, al cărei arc întors la timp o face să-şi execute numărul programat".

— Îţi înţeleg necazul... Dar ştiu că nici tu nu crezi în ceea ce spui acum. Supărarea îţi joacă un renghi, asta e.

— Gata. Mi-a trecut. Nu mai crăp. Se răcorise. Simţea că mintea i se limpezeşte, că judecata nu-i va mai fi alterată. Se uită pe fereastră şi pentru prima dată în acea zi observă albastrul pur al cerului întocmai ca ochii Claudiei. Asocierea aceasta îi veni spontan, izvorîtă din sufletul lui încărcat de parfumul fiinţei dragi. Abia acum realiză că în lumea în care se învîrteau ei, o lume dominată de spioni şi contraspioni, de urmăriri şi scăpări de sub urmărire, unde minciuna făcea parte din profesie ca o armă redutabilă, exista loc şi pentru sentimente pure, omeneşti, că sufletul poate fi robit de dragoste şi de dor al împlinirilor. Că un cer albastru pur ca în acea zi poate predispune la visare şi sentimente înălţătoare chiar şi pe unul ca el, prea pasionat şi exagerat de dăruit profesiei. Hatmanul nu-i mai părea un

„dur", așa cum îl socotise atunci cînd îl pocnise în moalele capului cu informația că știa de existența Herminei, ba că și vorbise cu ea. Acum actele colonelului i se păreau firești, dictate de interesul major al regulilor de serviciu. Cu toate acestea puțină rezistență tot mai opuse în fața maiorului Barar.

— Să nu uiți că locotenentul Stanca a descoperit legătura dintre Zambila și Hermina Wolf, îl îndemnă la rațiune maiorul.

— O legătură știută de Hatman.

— Nu scade cu nimic meritul ofițerului. Cunoști regula : totul se verifică. În acest caz Hatmanul a verificat...

— Bietul băiat. Mă dobcară mila... Poate că nu-i rău nici pentru el ! Prea se umfla în pene...

— Sper că n-ai să-i spui... Activitatea ofițerului apreciați-o ca bună. Așa și este... Iar Hatmanul știe el ce face... În nici un caz nu ne lasă să lucrăm în gol.

— Mulțumesc că m-ați ascultat și încurajat... Colonelul apreciază ca oportună plecarea dumneavoastră în concediu, schimbă el macazul, dornic să se amuze un pic !

— Explică-te căpitane.

— Zice că în concediu mai prindeți și dumneavoastră un spion...

— E-n criză de producție ?

— Vengo e-n călduri. „Citröen-ul" lui din nou merge numai pe anumite trasee... cînd e condus de Vengo, cînd de Tom-boxerul.

— Un asemenea noroc, ca atunci, nu întîlnești de două ori în viață ! Munca organizată îi va da de hac lui Vengo, nu întîmplarea. Se vrea eficient domnul Vengo !

— Punem noi „morișca“ în funcție și-i livrăm marfă la comandă... Servit la domiciliu. Eu am zis, se umflă în pene Grigorescu, iar Hatmanul îmi împărtășește părerea, că o anchetă inteligentă despre Hermina dezleagă întreaga enigmă.

— Cred că are dreptate. Înțeleg că noi trebuie să pregătim această anchetă ?

— Exact. Și încă urgent. Chiar Hatmanul o va susține. Nu mi-ar fi displăcut să o fi susținut eu...

— Și dacă nu obțineai nici un rezultat ? Hatmanul vrea să te scutească de un asemenea necaz. Cît privește lauda, ascultă la mine băiete, nu e bună la nimic. E ca umbra copacului care împiedică planta de sub el să crească.

Grigorescu se lansă într-o peroratie, cu iz științific, cum că psihologic, prin schimbarea anchetatorului se săvîrșea o mare greșală. „Nu schimbarea, ci dublarea“ precizase maiorul. Dar el înțelegea perfect spusele căpitanului.

— Sesizînd că i se acordă o atenție specială va ține la preț, asta vrei să zici ? întrebă maiorul. Mai există și o altă față a medaliei... Păcălitu va mai înțelege însă că a sosit momentul să discute ce se va întîmpla cu el, care îi sînt șansele... Va gîndi că apropourile lui au avut ecou... Nu va scăpa ocazia ca aflîndu-se în fața unuia mai mare în rang decît anchetatorul său, să nu ridice probleme vitale pentru el. Așa fac toți cei aflați în situația sa.

— Treburile, deci, se simplifică, nu se complică cum mă temeam eu, voia Grigorescu o confirmare a celor înțelese de el.

— Dacă în chestionarul pe care îl pregătim, prima întrebare va suna așa : „Cu ce misiuni de spionaj vine în România fiica dumitale“ ? el se va spe-

ria socotind că am arestat-o, sau sîntem pe cale s-o arestăm, lipsindu-ne de datele pe care i le cerem lui. În acest caz se va închide în sine şi nu vom afla nimic.

— Pentru o întrebare atît de naivă, nu trebuie să te cheme Barar şi nici măcar Grigorescu, limpezi căpitanul apele.

— De acord. „Tineţi mult ca fiica dumneavoastră să nu o ia pe urmele mamei ? Dar, oare Brüg, Metal sau care or mai fi pe acolo, vor respecta această dorinţă ?!“ Întrebarea pusă aşa are avantajul că pe anchetatori îi va plasa, încă de la început, ca un fel de complici în domeniul lui sacru : grija pentru soarta fiicei sale. Hatmanul îi va mai spune că şi dînsul are copii şi înţelege prin cîte griji trece un părinte ! Mai ales cînd se află departe... Poţi să pui preţ pe vorbele altora ? Or fi promis ei multe, dar el îi cunoaşte prea bine ca să nu ştie cîte parale fac promisiunile lor !... „Cam aşa ceva, dragă Mircea“. Din pledoaria Hatmanului, Păcălitu va trebui să înţeleagă că ei erau mai aproape de el decît Metal şi cei doi Mircea. Că veşti despre Hermina numai de la ei putea primi. I se putea arunca şi momeala unei întîlniri cu fiică-sa.

— Să-l cointeresăm, condiţionat. Acesta va fi un prim pas. Dacă-l face pe acesta îl va face şi pe următorul. Cine înghite pisica înghite şi coada, se exprimă în mod vulgar anchetatorii de pretutindeni. De fapt pe el acest pantof îl strînge, nu celălalt. Pentru a nu se plictisi între timp, Săucan să-l ţină de vorbă, ba de una, ba de alta şi mai ales despre... „Lupuşorul brun.“ Din nou întrebări : cum arăta, ce vîrstă avea, cum a ajuns la barul diplomaţilor şi aşa mai departe. Încet, încet, se va convinge că Wolf Hermina nu-i alta decît Hermina lui, acel copil încîntător, mîngîierea bătrîneţelor sale pentru care a făcut atîtea

sacrificii ! Hermina, care, datorită fanteziei lui Metal a primit numele de Wolf * pentru a nu lăsa nici un dubiu asupra preocupărilor sale.

— Am găsit. Îi spunem adevărul. E mai convingător şi apoi îl putem şi demonstra.

— Spre exemplu ?..

— Vengo se află aici la post, iar fiică-sa tot venind pe aici se află în pericol s-o arestăm.

— El ştie cum vine asta. Vengo nu o va cruţa, împingînd-o pînă cînd va ajunge în prăpastie. Îl cunoaşte doar !

— S-ar părea că ai dreptate.

— Dacă nu ne crede, îi putem arăta cum se plimbă liber pe străzile Bucureştiului, în timp ce el...

— Încep să mă conving că-i bine aşa.

— Va pricepe mai bine sensul relatărilor lui Săucan cu „Lupuşorul brun“ şi cu Vengo...

Hotărîră să prezinte colonelului ambele variante dar să o susţină pe aceasta.

— Iar Hatmanul o să spună : „Îmi place cum gîndiţi, dar o vom aplica pe o alta“, dădu Grigorescu drumul la ultima fărîmă de amărăciune ce o mai avea în suflet de cînd cu întîmplarea cu Hermina.

— Care ar putea fi ?

— Să-ncercăm s-o găsim. Să sperăm că nu va fi mai bună ca a noastră...

— Am uitat să vă spun : Păcălitu a primit dispoziţie să îngroape staţia de radio.

— Motivul ?

— Sumar : „Pericol folosit staţie. Mircea“.

— Se tem de goniometre.

— Pentru desfăşurarea acţiunii noastre e mai bine aşa. Parcă le-am fi cerut noi.

* Wolf = lup (în lb. germană)

E greu de explicat pentru ce avea nevoie de o a doua linie de legătură, cea prin Vengo, dacă exista legătura radio, pe care o realizasem tot fără concursul lui Păcălitu și mai mult pîlpîia decît ardea. Așa că dispoziția celor doi Mircea o salut cu frenezie.

— Se pare că ai motive.

Discuția se prelungi cîteva minute pe teme de familie, capul de afiș deținîndu-l nunta care se pregătea dar a cărei dată nimeni nu o putea preciza.

— Hatmanul, explică Grigorescu, mă tot bătea la cap să mă însor, iar acum cînd ard de nerăbdare să o fac, nu-mi creează condiții !

*

— Să trăiți domnule căpitan !... O ! există de față și un grad mare ! Cîtă onoare !... Să trăiți domnule colonel. Cărui motiv datorez onoarea ?... Nu merită osteneala, domnule colonel. Oricum, bucuria-i de partea mea.. În această micuță cameră de anchetă a pătruns o rază de speranță...

Dacă colonelul Horja nu-l întrerupea, ar fi auzit cum Păcălitu nu și-ar fi dorit nimic altceva decît să fie anchetat de un colonel și cîte altele ar fi îndrugat numai să intre în grațiile noului venit ! Colonelul i-o retează scurt :

— Lasă temenelele. Acum, aici, nu rezolvi nimic cu ele. E atît de bine la noi de ai așa un apetit de vorbă ?

Întrebarea îi oferi ocazia să se lanseze într-o nouă perorație :

— Vă mulțumesc de întrebare. Vizita unui colonel, a cărui funcție bănuiesc a fi dintre cele mai mari, nu poate fi decît de bun augur... Persoana mea prezintă asemenea interes, încît domnul colonel și-a

lăsat toate treburile să vină să mă vadă ! Vă mulţumesc, domnule colonel.

— Nu persoana, ci activitatea dumitale prezintă interes şi asta o ştii şi dumneata şi o ştim tot atît de bine şi noi, fu sincer Horja.

— Dumneata le intuieşti pe toate, intră în vorbă şi căpitanul Grigorescu călcat pe bătătură. Numai că prezenţa „domnului" colonel...

— Nu vă supăraţi domnule căpitan... M-am simţit bine şi în compania dumneavoastră... Alta este situaţia cu domnul colonel. Sper să fiu înţeles exact. Domnul colonel are putere de decizie. Altă perspectivă a lucrurilor !

Grigorescu, deşi nu-i convenea, aprecie perspicacitatea lui Păcălitu şi modul abil în care aducea în discuţie o temă majoră din relaţia anchetat-anchetator. Nu-i convenea pentru că, deşi Păcălitu îşi ceruse scuze, de fapt îl plasase la periferia acestei relaţii încercînd chiar să-l excludă cu totul. Înţelegea că este dreptul anchetatului de a se apăra cum i se părea că e mai folositor pentru el.

— De cînd am nimerit între zidurile astea m-am gîndit, domnule colonel, la ce va fi cu mine, îşi reluă ideea Păcălitu.

— Şi ai găsit răspunsul ?

— Nu neg că am vina mea. Dar să nu se exagereze : fapte mărunte, fără efecte dăunătoare... Am frînat în vreun fel „construirea socialismului în România ?" Am făcut să explodeze uzine ? Să se năruiască baraje ? Am aruncat în aer trenuri ? Nimic din toate astea, domnule colonel. Mărunţişuri. O in-

formaţie de colo, un zvon de dincolo. Bîrfe, cancanuri. Negustor de mărunţişuri, nu angrosist cum i se pare domnului căpitan. Domnia sa doreşte să-i spun ceva grande dar nu am de unde. Să inventez ? La ce bun ? Vă încurc pe dumneavoastră şi mă-ncurc şi pe mine. Am vina mea, însă, nu neg.

— Cum ai apreciat gradul de vinovăţie ? În funcţie de care elemente ale problemei ?

— De toate. N-am făcut cine ştie ce, domnule colonel.

Colonelul nu-i răspunse. Păcălitu nu făcea parte dintre aceia care să pună totul pe tavă fără să ştie ce primeşte în schimb. Asta şi încerca acum, cu colonelul. Aşa cum afirmase de nenumărate ori în faţa lui Grigorescu, noţiunile de conştiinţă şi principii îi erau cu totul străine. Dar interesul şi-l cunoştea bine. Colonelului i se părea că acum, Păcălitu încearcă să-şi facă curaj pentru a mai rezista un timp. Izolarea de lume, lipsa de ştiri de la acei care l-au trimis aici, dar mai ales grija şi dorul pentru Hermina îl copleşeau. Viermele îndoielii rosese adînc. Căuta un suport pe care să-şi rezeme ultimele speranţe. Îşi dădea seama că prezenţa colonelului avea o semnificaţie aparte. Care anume ? Răspunsese chiar el prin tot ce debitase în cele cîteva minute de cînd fusese scos la anchetă : clarificarea gradului de vinovăţie faţă de ţară plus soluţii de încheiere onorabilă a ultimului capitol al vieţii sale de agent plătit.

Faţa alungită, adîncimea cutelor de pe frunte şi de la colţul ochilor, cearcănele mult prea întunecate care făceau mai proeminentă teama reflectată prin pupile nu lăsau colonelului nici o îndoială cu privire la starea de spirit a anchetatului.

— Gîndiți, domnule colonel, că am făcut cine știe ce, rupse el tăcerea care nu-i convenea. Bănuiesc că ați citit declarațiile mele. Am spus totul domnului căpitan. M-am ocupat mai puțin de România. Deși am venit în România cu sarcini de spionaj... N-am avut altă alternativă domnilor. Știam că fac o mare prostie !

— Și ai făcut-o...

— Fatalitatea ! N-am putut să mă ascund de propria-mi soartă !

— Fatalitatea are nume : Metal, Martino, Mircea Unu...

— ...Mircea Doi. I-am cruțat pînă acum. A fost o naivitate din partea mea să-mi imaginez că nu-i cunoașteți, încercă el o scuză mai ales pentru Grigorescu în fața căruia negase existența celor doi Mircea.

— Și meritau ? Ce-ți ofereau în schimb ?

— Cîte nu mi-au promis !

— Vorbe goale. O știi și dumneata. Dovada ? Ei stau la căldurică, dumneata aici...

— Fiecare cu soarta lui, domnule colonel.

— Nu fi ridicol... Coriolan. Renunță la „apărarea“ aceasta care de fapt te acuză.

— Și ce să pun în schimb, domnule anchetator ?

— Ceva sinceritate și... mai mult pentru interesul dumitale.

Păcălitu explică cum că interesul său e să se apere, că nu mai are nimic de pierdut. Colonelul îi răspunse că se înșeală, că mai are de pierdut exact ceea ce vrea să apere : pe Hermina.

— Hermina ! Ce insinuați, domnule colonel ?...

— Hermina Wolf... Fata brunetă... Darul Amaliei în carne și oase...

— De unde Wolf ? Pe fiica mea — fiindcă văd că ştiţi — o cheamă Hermina, dar nu şi Wolf. Cine a adăugat numele ăsta de fiară copilului meu ?

Păcălitu nu mima. Durerea îi era întipărită pe faţă. Speranţa că „Lupuşorul brun", despre care îi vorbea inginerul ăla, n-ar fi Hermina, se spulberase iremediabil : o ură feroce se simţea în întreaga-i fiinţă. Încercă să smulgă scrumiera din măsuţa pe care îşi scria declaraţiile, pentru a o azvîrli în faţa colonelului drept răsplată pentru oribila veste ce i-o dăduse, dar nu reuşi fiind asigurată împotriva unor asemenea gesturi. Încercă ceva asemănător cu scaunul care şi el era bine ancorat în duşumea, aşa că se resemnă.

— Nu-mi pasă, domnilor, pe cine iubeşte fata mea. S-a iubit cu acest inginer ? Ei şi ? Dacă nu era nătărău rămînea pe acolo şi-mi devenea ginere. Îl chemau aici covrigii din coada cîinilor... Nătărău !...

— Metal şi „camarazii" dumitale, cei doi Mircea şi alţii peste ei nu aveau un asemenea interes. Cunoşti jocul, ce dracu ! Aveau nevoie de ea nu numai acolo ci şi aici.

— Domnule colonel, vă rog să abandonaţi subiectul acesta. Nu suport.

— Fără mofturi domnule Coriolan... Sau Georges... sau... Apropos ! Care dintre pseudonimele purtate te-a încîntat cel mai mult ?

Păcălitu aprecia amuzantă discuţia şi ca să poată alege ceru să i se spună numele de cod sub care figura în cartoteca securităţii.

— Numele dat de noi sintetizează cel mai bine viaţa dumitale. „Păcălitu", veni răspunsul prompt al colonelului.

— Păcălitu ! Păcălitu ! Nici că se putea mai exact ! Bravo domnilor ! Acesta îmi place cel mai mult.

— Cred că putem discuta și lucruri serioase...

— Mai serios decît am făcut-o pînă acum, nu avem cum... Era taina vieții mele, domnule colonel... și rațiunea pentru care am făcut ce am făcut. N-am idealuri politice... De mult nu le mai am. O frunză purtată pe valuri. Neșansa mea a fost acest copil. M-am temut că va fi așa, dar mai speram. Speranță deșartă ! Știam cu cine am de-a face ! O întrebare, domnule colonel : Metal, acest fiu de cățea, Metal ăsta, sau sluga asta a lui, Vengo ăla din Africa nu au necinstit-o cumva pe fata mea ? Dar ce întrebare absurdă... Dacă au necinstit-o pe maică-sa ce-i împiedica să o facă și cu fiica ? !

— Ai înțeles deci că domnul Vengo, prietenul inginerului Săucan, se află aici în România.

Păcălitu răspunse că a înțeles dar nu poate să creadă. Prea riscant pentru el. Ce să caute aici ? „Aici vin proști ca mine, precizase el. Doar dacă !..“

— S-au săturat de gogoșile celor de teapa dumitale.

— Cam așa e ! Facem și noi ca să fie bine la toată lumea. Recunoașteți deci că mare rău nu am produs, se agață el de afirmația colonelului. Informațiile trimise de mine... Ce să vă spun ? S-au pricopsit !

— Nici chiar așa, domnule Păcălitu.

— Nici chiar așa, dar nici cu mult altfel. Domnule anchetator, vă cer să nu faceți nici un rău Herminei. Este o victimă cum sînt și eu, cum a fost și

Amalia și... nătărăul ăsta de inginer. E o fată de treabă să știți. Cruțați-o, cereți-mi mie orice, dar lăsați-o pe ea în pace. Nu veți regreta. Cunosc multe. Pot face multe.

— Asta așa este, conveni colonelul. Cunoști multe, poți face multe. Să-ncepem cu prima parte : cu activitatea dumitale.

— Cum doriți, domnule colonel, așa vom face. Dar mai întîi spuneți-mi, vă implor, ce-i cu fata mea. Este liberă ? Unde se află ?

— A scris recent doamnei Zainea, prietena dumitale din tinerețe...Apropo ! Cum ai putut să faci greșeala, confiindu-i marea taină a vieții dumitale ?

— Sînt un om ca toți oamenii, domnule colonel. Cu calități și defecte. Metal și cei doi Mircea înțelegeau bine, cum înțelegeam și eu dealtfel, că Hermina, pentru mine ca agent de spionaj, reprezintă „călcîiul lui Ahile". Nu vă spun vreo noutate, domnule colonel dacă afirm că în meseria noastră, pentru a ține în șah pe cîte un agent e nevoie de un asemenea călcîi. Cu o asemenea motivație a și apărut pe lume, nu ca fruct al dragostei, ci ca o sarcină de serviciu pe care valoroasa agentă Amalia a primit-o de la șefii săi. Să nu vă mire domnule colonel. Nu acum fac asemenea constatare. O știam de mult. Dar iubesc prea mult acest copil născut din interese egoiste ca să nu fi intrat în jocul lor. Această piesă de șantaj în mîna șefilor mei, Hermina, a apărut pe lume cu un viciu de fond : avea aceeași valoare și în mîna adversarilor noștri : a dumneavoastră adică. Așa se explică consemnul general de a se păstra taina. Eu însă am vorbit doamnei Zainea. M-am lăudat ! Aveam și cu ce domnule colonel. Foarte reușit exemplar. Lăudîndu-mă ați aflat dumneavoastră și... taina nu mai

era taină. Călcîiul lui Ahile se afla de-acum expus săgeţilor dumneavoastră.

— Judeci bine, domnule Păcălitu. Exact aşa stau lucrurile. „Într-o îndeletnicire ca asta, la care te-ai înhămat, nu-şi are loc decît calculul rece. Sentimentele calde, omeneşti, sînt sinonime cu pierzania" ţinu colonelul să sublinieze cu un citat luat dintr-o carte citită nu de mult. Ca agent de spionaj lansat clandestin în teritoriul inamic, existenţa fiicei chiar pe acest teritoriu nu putea să aducă nimic bun, fu de părere Horja. E ca planta parazit care suge din trunchiul purtător slăbindu-i vigoarea. Cum de s-a ajuns la o asemenea formulă contrară normelor elementare în activitatea de spionaj ?

— Aceeaşi dragoste m-a împins pînă la nesăbuinţă. Am pus condiţii : dacă nu mă vizitează din cînd în cînd, nu mă repatriez. Nu accept misiunea în România. Am riscat pentru a face fetei o zestre cît mai frumuşică. Acum plătesc. Riscul meseriei.

Horja şi cu Grigorescu care ascultaseră relatarea înţeleseseră că „patronii" lui Păcălitu se descurcă tot mai greu pe spaţiul României din moment ce recurg la aranjamente cu asemenea riscuri.

— Care-i sistemul de plată şi unde sînt depuşi banii ? sună o altă întrebare.

— La o bancă în Elveţia. Eu am ales-o. Cunoaşteţi regula : O sumă globală la plecarea în misiune, o sumă ca spor de periclitate pentru linia întîi şi plata fiecărei informaţii în parte.

— Indiferent de valoarea materialului informativ ?

— Ei sînt mulţumiţi dacă primesc informaţii. Cît priveşte valoarea, adunăm şi noi ce putem.

— Iar cînd nu, inventaţi.

— Așa a fost de cînd există spionaj și așa va fi pînă la capăt. Culoarea și buchetul țin de... „marca fabricii". „Fabrica" în care lucrez eu acum e... știți și dumneavoastră !

Colonelului îi convenea pofta de vorbă a lui Păcălitu, așa că îl stimula ba cu o întrebare, ba cu un gest care exprima nedumerire, iar acesta continua să povestească : un amestec de informații și scuze.

— Eu, domnule colonel, sînt un om practic De mult nu mai cred în povestea cu cocoșul roșu... Drumul vieții l-am ratat. Nu am apucat pe poteca cea bună. Mi-am dat seama cînd nu mai exista cale de întoarcere. Și mi-am zis : dacă tot nu mai e nimic de făcut atunci să storc cît pot. Și am stors. Dar am făcut-o pentru fetița mea, domnule colonel. Ca cel puțin ea să aibă altă viață.

— În junglă nu se poate trăi decît ca în junglă, vrei să spui. Dar să lăsăm considerațiile teoretice și să trecem la lucruri practice. Spuneai că ești un om practic. De unde să începem ?

— Nu are nici o importanță. De unde dorește domnul colonel, de acolo e bine să începem. Am crezut mult în puterea Germaniei ! Oricine se poate înșela. Faptele de atunci sînt prescrise și după legea română, domnule colonel.

— Ești convins, domnule Păcălitu ? Prin școlile de spionaj prin care ai trecut se predau și materii de drept. Nu-ți mai reamintești ce este o infracțiune continuă sau continuată, cum vrei să-i zici ?

Păcălitu holbă ochii, care pînă atunci stătuseră ascunși în spatele pleoapelor mult prea strînse, trădîndu-și nedumerirea și teama. O asemenea încadrare juridică a faptelor sale mai vechi o auzea pentru prima dată și se speriase. Grija și teama lui aveau

în vedere perioada de după repatriere. Şi acum vine acest colonel să-i strice echilibrul !

— Nu, domnule colonel, nu mă speriaţi cu o asemenea interpretare extensivă a legii ! De cînd am revenit, nu am făcut mare lucru, iar faptele vechi au fost şterse cu buretele. Mă pricep, domnule colonel.

— Mă tem că vă-nşelaţi, domnule Păcălitu. Dar să ascultăm faptele şi o să avem timp să facem şi încadrarea juridică.

Păcălitu îşi dădu acordul. El povesti cu uşurinţă cum după 23 August 1944 s-a înrolat într-un detaşament special, instruit în Austria şi lansat în Munţii Făgăraşului cu misiuni de diversiune şi sabotaj în spatele frontului. Oficial se chema că face parte din armata fantomă ţinînd de tot atît de fantomaticul „Guvern de la Viena", avînd ca preşedinte pe omul cu o mie de feţe, Horia Sima. Bani cheltuiţi, eforturi inutile ! Armata germană aflată la limita resurselor sale nu mai putea fi salvată de la înfrîngere. Cu sau fără sprijinul „armatei" lui Sima, drumul ducea tot spre prăpastie.

— Nu aveam intenţia să mă avînt în acea mare agitată cum era România atunci. Găsisem o cale mai sigură de a mă ascunde cu mai mulţi sorţi de izbîndă decît în ţările apusene. Eram compromis. Şi cu toate că „aterizarea" a fost cum a fost, eu mi-am atins ţelul. Dispărînd toţi ceilalţi, am rămas singur cu tainele mele şi cu nişte acte de acoperire, lucrate după tipicul german. Reuşita depindea numai de mine. Şi am reuşit. Dovada ! Stau acum de vorbă cu dumneavoastră. Domnule colonel, astea-s fapte de istorie fără altă importanţă. O să avem timp să le evidenţiem pe toate. A insista asupra lor acum e pierdere de vreme. Prietenii mei sînt, probabil, impacientaţi. Cam de

mult am amuţit. Să reluăm legătura de urgenţă. Altă alternativă nu există.

— Ba da. Să facem publică arestarea dumitale.

— Ce cîştigaţi ? Doar dacă vreţi să vă fuduliţi în faţa prietenilor. Iniţierea unui joc, asta-i soluţia ideală, domnule colonel.

— Şi dacă o asemenea soluţie nu ne interesează ? Mai ai la îndemînă şi alta prin care să-ţi scapi pielea ?

— Să discutăm ca între profesionişti ! E unica soluţie care satisface pe deplin interesul ambelor părţi. Nu gîndesc profesional, domnule anchetator ?

— În judecata dumitale ai omis ceva esenţial.

— Esenţial ? ! Poate un detaliu oarecare !

— Ca şi cum ai putea să ridici o casă, punînd mai întîi acoperişul, uitînd de temelie. Îţi lăsăm timp de meditaţie. Te vei revedea cu domnul căpitan.

Chemă subofiţerul cerîndu-i să-l conducă înapoi de unde l-a adus.

În drum spre celula care îi devenise reşedinţă permanentă, Păcălitu îşi spuse că această zi merită a fi pusă în rîndul acelora care au însemnat pentru el momente de cotitură. Monotonia anchetelor de pînă acum îl plictisise.

*

Ca de obicei, Grigorescu aştepta cu sufletul la gură întoarcerea Claudiei din vizita făcută Agnesei. Se temea să nu i se întîmple ceva.

Vengo, dacă şi-a propus s-o lichideze, în cazul cînd a aflat ceva, nu ratează. O pune pe gîsculiţa de Agnes să-i toarne ceva în cafea, în bere sau în orice, ceva cu efect întîrziat, ca deznodămîntul să o surprindă în afara „domeniului Sortex". Şi mai repară ceva dacă poţi. Gîndul acesta nu-i dădea linişte. Ştia

că este în afara puterilor sale înlăturarea unui asemenea risc, dar cu atît mai mult neliniştea punea stăpînire pe el. Discutase cu Claudia de nenumărate ori prin ce trucuri ar putea anihila o asemenea tentativă, dar teama nu-l părăsea. În toate discuţiile lor, chiar şi atunci cînd se aflau la colonel, abordau acest subiect, fără însă să poată da la o parte sabia lui Damocles care atîrna deasupra capului Claudiei. Faţă de Claudia avea un sentiment de vinovăţie, doar el o propusese pentru această misiune plină de riscuri.

După fiecare întoarcere a Claudiei medicul îi lua probă de sînge pe care îl supunea imediat analizelor, fiind pregătit pentru orice fel de intervenţie.

În aşteptarea Claudiei îl enervase pe doctor cu tot felul de întrebări.

— Doctore, cunoşti toate otrăvurile şi antidotul lor ? Dar dacă otrava provine din plante sau buruieni ? Nu de pe la noi, ci din Africa ?

— Mai slăbeşte-mă domnule, că mă-nbolnăveşti de nervi. Crezi că-i atît de simplu să otrăveşti un om ?

Zi caniculară. Termometrul indica peste 30 grade Celsius. Domozică, căţeluşul negru abanos a cărui rasă nici exegeţii în ale chinologiei nu ar fi putut-o defini, căuta umbra cea mai deasă pentru a-şi răcori blana mult prea densă şi lăţoasă pentru o asemenea zi. Limba, roşie şi lungă de te mirai unde o ţinea atunci cînd nu se afla în afara botului, atîrnînd într-o parte ca acum, ar fi putut juca rol de ventilator de s-ar fi învîrtit ca o elice, dar aşa la ce-l ajuta ? De acolo din locul acela întunecos de sub stiva de lemne unde îşi căutase scăparea mai ieşea din cînd în cînd să-şi potolească setea dintr-o strachină cu apă destinată de fapt celor cîteva găini ce populau curtea gospodinei. Ce ştia Domozică despre comportimentare sau însuşirea pe nedrept a bunului altuia ! De cînd locuia în

casa aceasta, cu curte și grădină, mama Claudiei încercase să suplinească o absență care de fapt nu putea fi suplinită — dispariția soțului — prin popularea micului ei univers cu cele cîteva vietăți. În singurătatea ei mai avea cu cine „sta de vorbă". Domozică era un răsfățat. El intuia fără greș sentimentele femeii. Nazurile în a alege mîncarea nu erau lipsite de sens. Stabilise cu precizie că bunătățile vin la urmă, de aceea prefera să înceapă cu sfîrșitul care, deseori, se transforma în unicul fel de mîncare.

La Domozică se gîndise Claudia cînd dădu peste cap Martelul oferit de Agnes. Știa că Domozică nu se înșelase niciodată în a înfuleca sau nu bucatele ce i se ofereră. Făcuse demonstrația priceperii sale atunci cînd o vecină, din pură răutate, încercase să-l otrăvească, asvîrlindu-i peste gard bucata de carne bine rumenită și puțin călduță tocmai cum îi plăcea lui, dar în care ascunsese otrava ucigătoare. Cățelușul o mirosi, îi dădu tîrcoale și părăsi locul cu demnitatea curcanului plin de importanță. Ceva îi trădase prezența otravei în acea carne prăjită. Dar ce anume Claudia nu putuse găsi o explicație, nici după ce consultase specialiștii. Un instinct al său, particular, nu neapărat al rasei sale, îi dezvăluise trucul vecinei răutăcioase.

Prin asociere, Claudia căpătase convingerea că și ea ar fi fost în stare să „afle" că Martelul ascunde o capcană, dacă o asemenea capcană ar fi existat. Așa că băuse fără teamă socotind că nu se putea sustrage la infinit de la tratațiile Agnesei.

Cînd a apărut la birou, prima întrebare a lui Grigorescu a fost ce a mîncat și ce a băut, mai ales că Martelul dat de dușcă se vedea în roșeața obrajilor ei.

Cît timp doctorul îi luă proba de sînge, Grigorescu nu zise nimic. Încerca să surprindă ceva necunoscut în comportamentul subalternei şi iubitei sale şi se mai linişti cînd constată că totul era ca mai înainte.

Conform dispoziţiei colonelului se prezentară la cabinet rugînd pe secretară să-l anunţe de prezenţa lor. Această prezenţă insolită nu căzu bine secretarei, dar se conformă.

— Se află aici căpitanul Grigorescu şi locotenent major Brăduţ, anunţă ea cu inflexiunile-i cunoscute, după ce apăsă pe unul dintre butoanele înşiruite pe complicatele-i aparate aflate pe un pupitru.

— Să intre, se auzi răspunsul colonelului.

— Cum te simţi Claudia ?

— În ordine, tovarăşe colonel.

— Să aşteptăm răspunsul laboratorului, ţinu neapărat Grigorescu să-şi arate îngrijorarea.

— Pînă atunci să auzim de la Claudia ce s-a petrecut în casa Agnesei.

— Nimic extraordinar. Mi-a dat să citesc o scrisorică bătută la maşină, să o memorez, după care să o pun pe foc. Aşa am şi făcut.

— Locotenent major Brăduţ...

— Zi-i Claudia, Grigorescule dragă, parcă aşa am convenit.

— Claudia are o memorie fenomenală... Dîndu-şi seama de grotescul situaţiei se corectă. Are o foarte bună memorie. Nu va omite nimic în a reda întocmai conţinutul mesajului.

— Mulţumesc pentru apreciere, se întoarse Claudia către el zîmbind. Cît de bună este memoria mea vă veţi convinge ascultînd banda magnetică...

— Vă raportez că nu am putut înregistra... Faţa pleoştită a căpitanului stîrnea milă.

— Poșeta se afla la cîțiva pași de noi ; nu-l cruță Claudia. După ce am primit biletul m-am apropiat de poșetă și l-am citit cu glas tare, făcu ea precizarea care nu lăsa nici un dubiu asupra relațiilor lor de serviciu.

— Ofițerul pus să facă înregistrarea a folosit un aparat defect. Îmi cer scuze... dar nu mai pot repara nimic, mai adăugă Grigorescu, neavînd ceva mai bun de făcut.

Cei doi nu ziseră nimic. Pur și simplu nu le venea să creadă. Căpitanul mai zise ceva fără convingere, în sensul că va lua măsuri, nu se va mai repeta...

Colonelul Horja nu ținea neapărat să facă un caz deși peste neglijențe nu trecea ușor. Așa că, puse punct cu un „sper Grigorescule dragă că va fi cum zici tu".

— Ce scria în hîrtie ?

— Începea așa :

„Dragă Georges,

Bucuria noastră a fost fără margini. Ești fenomenal ! Actele tale de bravură și ingeniozitate ne-au uimit și acum ca și altădată. Ai rămas același. Sistemul de legătură funcționează perfect. Se cuvine să mai verifici ce-i cu fata care mijlocește mesajele deși cunoscîndu-ți meticulozitatea ai făcut-o și pînă acum. Nu e de dorit mai mult de un mesaj pe lună cu informații. Am înțeles că ai pus la punct o rețea eficientă și numai lipsa unei legături sigure te-a împiedicat să ne trimiți mai multe informații. Verifică ce se întîmplă la Devesel. Ține-l sub supraveghere. Ai punctat pe cei patru comandanți de zone ? În cît timp poți pune la punct întregul sistem ? Caută oameni siguri, de preferință tineri ambițioși și necompromiși. A primit armata română în dotare un nou tanc ? Ca-

racteristicile. Dorim informaţii detaliate vizînd rezervele de uraniu — exploatare, prelucrare, compoziţie, destinaţie — din caroul 86 (optzeci şi şase). Conservă bine staţia radio. Hermina bine, te va vizita. Gîndul nostru numai la tine. Salutări şi încurajări de la M. Te îmbrăţişează M.1 şi M 2.“

Avea şi un P.S. dar formularea exactă de emoţie am uitat-o. Spunea că au primit scrisoarea grav deterioratã şi că s-au amuzat de cele întîmplate, povestite cu mult umor de către domnul Vengo. Au pus-o direct în dosar ca să nu-şi piardă bucăţile pe drum.

P.S.-ul îl semna numai M. 1.

— Mulţumesc Claudia dragă. Şi acum să-l discutăm un pic.

— Îmi daţi voie să întreb laboratorul ?, interveni Grigorescu.

— Oh ! Desigur Acesta este lucrul cel mai important.

Laboratorul nu terminase probele, aşa că se lansară în supoziţii hotărîţi să decodifice şi fără ajutorul lui Păcălitu toate tainele ascunse în acel mesaj.

— Un prim rezultat, tovarăşe colonel şi tovarăşe căpitan, ţinu Claudia neapărat să-şi spună părerea pentru că avusese timp mai mult de meditaţie decît cei doi, îl constituie trăinicia canalului de legătură creat de noi : operativ şi sigur.

— O rezervă să avem faţă de Mircea Unu dar treaba lui. Se vede că îi convine. În rest, de acord, zise Grigorescu.

— În al doilea rînd, continuă Claudia, informaţiile din mesaj sînt preţioase.

— De acord şi cu acest punct, interveni din nou

Grigorescu. Ştim ce avem de făcut, dar mai ales ştiu ce să-l întreb pe... Georges.

— În al treilea rînd...

De data aceasta Hatmanul, care pînă acum doar asistase la dialogul dintre colaboratorii săi, se simţi dator să intervină spunîndu-le că la o primă citire a unui mesaj, indiferent de importanţa lui, se emit numai păreri provizorii, ori ei erau prea sentenţioşi.

— Să nu uitaţi asta, e foarte important ! Să nu vă lăsaţi seduşi de propriul glas. Nici nu e bine să continuăm discuţia. Am luat la cunoştinţă şi atît. Aşterne totul pe hîrtie, Claudia dă-ne cîte un exemplar, reţine şi dumneata unul şi fiecare cu textul în faţă să-şi fomuleze concluziile. E mai bine aşa. Fără nici un fel de influenţe. Dă-i unul şi maiorului Barar. Şi el ştie să judece bine. Pe mîine dimineaţă. La revedere.

Ca întotdeauna, în asemenea împrejurări a dorit să rămînă singur. Şi el ca şi Claudia reţinuse textul cu punct şi virgulă şi dorea să-i facă o analiză temeinică.

Obicei duminical

Grigorescu prinsese o duminică liniştită. Prin fereastra larg deschisă asculta cîntecul mierlei ce-şi făcuse cuib în teiul ale cărui ramuri băteau în fereastră. Fusese martorul întregului proces de procreare. Acum cînd cei doi puişori reuşiseră să spargă coaja ce-i izolau de lumea exterioară, Grigorescu aprecia şi mai mult efortul şi fidelitatea celor doi părinţi. Clociseră cu schimbul, iar acum se întreceau în a căra hrană progeniturilor. „O familie ideală" gîndi el nu fără adresă. Ce putea fi mai plăcut într-o căsnicie decît acea dulce armonie ce o constatase entuziasmat la vecinii cu casa în tei. Era 9,30 şi nu-l deranjase nici un telefon. Putea, deci la libera alegere, să-şi schiţeze cîteva planuri pentru ziua aceea.

Dar cît de liberă era alegerea depindea şi de părerea Claudiei. Hotărî să se consulte cu ea. Aştepta de mult un prilej să fie mai mult timp în doi, jurîndu-şi că nu vor scoate o vorbă despre Agnes, Vengo, Păcălitu şi compania.

„Nu, Claudia, nu ! De data aceasta nu ne vom lăsa păcăliţi : va trebui să facem ordine în relaţiile noastre. Unde se spune că pentru a te căsători trebuie neapărat să ai concediu ! ?“ Meditînd la o asemenea problemă, bucuria îi umplu sufletul. „Patima“ profesiei îi mută iarăşi gîndul spre serviciu. Dar Hatmanul ? O, el, ca de obicei ! Treaba lor, închise Grigorescu paranteza. Eu astăzi realizez ce mi-am propus : nimic profesional.

Formă numărul de telefon al Claudiei şi din prea mare nerăbdare nu mai aşteptă răspunsul zicînd : „Trezeşte-te, îmbucă ceva şi hai să ne plimbăm“.

Mai mult ca sigur că mama Claudiei ar fi aflat cîte ceva despre programul fiicei din ziua aceea dacă s-ar fi putut abţine să nu rîdă şi să se dea astfel de gol. Din relatările Claudiei, îl ştia mai reţinut şi se bucurase socotind că Grigorescu este genul de bărbat tocmai potrivit pentru felul cam prea voluntar al Claudiei. De aceea, regretul exprimat că „fetiţa mea a fost chemată în zori la serviciu“ nu era de circumstanţă. Grigorescu nu putea jura că îşi ceruse scuze pentru deranj, într-atît fusese de grăbit să închidă telefonul. După acest „eşec“ se informă la ofiţerul de serviciu despre evenimentele din noaptea precedentă.

— Nimic deosebit, tovarăşe căpitan, îl linişti acesta. Puteţi dormi liniştit. Simţise înţepătura colegului cu privire la somn. Se făcu însă că nu observă şi-l întrebă în continuare ce ştie despre intenţiile

Hatmanului şi dacă nu şi-a anunţat cumva sosirea la unitate.

— Dacă şi-a anunţat sosirea ? rîse ofiţerul de serviciu ca de o glumă bună. De aproape două ore discută în birou cu... făcu o pauză care lui Grigorescu i se păru semnificativă. Ai putea să ghiceşti cu cine ?

— Eu nu mă ocup cu „ghicitul", se supără Grigorescu. Curiozitatea însă îi dădu ghes. Cu cine ?

— Gîndeam că dintre toţi muritorii, tu erai cel mai îndreptăţit să afli primul.

— De ce să ştiu eu primul ? ! Ce insinuezi ? Mai bine spune-mi cu cine-şi pierde vremea Hatmanul de două ore.

— Cu cea mai frumoasă, inteligentă şi talentată colegă de-a noastră... care are nişte ochi !... Să nu zici că n-o cunoşti că te taxez de mincinos.

Grigorescu „ghicise" încă de la început, dar nu-i venea să creadă. Ce putea să discute colonelul Horja cu Claudia ? Ca subalternă a lui Grigorescu, sarcinile le primea de la el şi prin el, nu direct de la Hatman. Ce determinase această abatere de la regulă ?

Grijile deveneau de prisos ! Gînduri fără temei. Hatmanul, ştiindu-l cît alergase în ultima vreme, îl lăsase să doarmă o oră, două în plus, dar uitase să spună ofiţerului de serviciu, că atunci cînd Grigorescu va suna — nu avea nici o îndoială că va telefona — să-i trimită o maşină şi să-l aducă la unitate, „la o cafea". Devenise arhicunoscut faptul că, duminica, Hatmanul oferea cîte o cafea celor care îi intrau în birou, chemaţi sau nechemaţi. Cafeaua o prepara singur, fiind una dintre plăcerile sale de duminică. Cu filtrul în faţă, măsurînd şi drămuind totul cu mişcări repezi şi sigure îţi dădea senzaţia că parcă

în biroul său nu face altceva toată ziua decît să prepare cafea. În asemenea momente, în preajma Hatmanului, cu cafeaua aburindă, se închegau discuții, se făceau glume.

Atmosfera destinsă în care se purtau discuțiile stimula îndrăzneala ofițerilor în a-și spune, fără reținere, părerile în legătură cu bunul mers al muncii, dar și păsurile de ordin personal.

Pe Grigorescu gîndurile îl duceau însă în altă parte : „Ce caută Claudia la colonel ? Și de ce întîrzia atîta ?“ se întreba el, în timp ce se apropia de sediul securității. Abia aștepta să se afle și el în biroul colonelului. Era convins că nu putea fi vorba decît de probleme din sectorul condus de el — sector în care lucra și Claudia. Ezită o clipă, oprindu-se nehotărît în fața ușii de la intrare, apoi apăsă pe clanță : se trezi față în față cu Hatmanul și cu Claudia...

— O, ce surpriză ! Ia loc te rog și... un bob zăbavă să-ți pregătesc o cafea. Pînă atunci ai grijă de Claudia că s-a plictisit cu mine...

— Vai, tovarășe colonel, cum puteți spune așa ceva !, ripostă Claudia.

Grigorescu, întîlnind privirea Claudiei, încercă să afle răspunsul la întrebarea ce-l adusese val-vîrtej în locul în care se afla acum : îi va fi luată din subordine și transferată într-un alt sector ? I se va încredința o nouă misiune în care el nu va avea nici o competență ? Nici una dintre aceste variante nu-i surîdea, cu atît mai mult cu cît în ultimele zile lucraseră intens împreună. Să primească în paralel o altă misiune ? Dacă da, atunci nu putea fi vorba decît de o misiune foarte importantă. Altfel, nu s-ar fi ocupat de ea direct colonelul Horja. „Ia seama ce faci, dragă Claudia ! Și vezi dacă umerii tăi sînt atît de rezistenți

ca să poată duce ceea ce îţi va da H... ! Să nu te încurci, din prea mult zel !“ Acest avertisment, Grigorescu îl scrise pe o hîrtie pe care o dădu Claudiei fără să observe colonelul ocupat cu pregătirea cafelei. Pe acest plan Grigorescu era tributar concepţiei sale conform căreia un ofiţer de contra-spionaj nu trebuie folosit concomitent în mai multe misiuni de mai mare anvergură fără a risca să le îndeplinească foarte aproximativ pe fiecare. Or, Grigorescu ţinea mult la prestigiul său, iar acum şi la cel al Claudiei.

— Am ascultat-o pe Claudia, se întoarse colonelul către Grigorescu. Freamătă de nerăbdare să se prezinte din nou lui Vengo în calitate de „luptător pentru redeşteptarea conştiinţelor“ şi membru al unei organizaţii clandestine amatoare de aventuri nesăbuite ! Îmi place cum aţi gîndit.

— Pentru asta aţi chemat-o ?

— Nu am chemat-o eu !... Ea m-a rugat să o ascult cînd am puţin timp la dispoziţie... şi astăzi am.

Lui Grigorescu nu-i venea să-şi creadă urechilor ! Pentru ce Claudia nu-i vorbise despre această intenţie ? Ce o nemulţumise ca să simtă nevoia să meargă la Hatman ? „Nu e sinceră !“ Constatarea îl mîhni. Hatmanului nu-i fu greu să înţeleagă ce se petrecea în acel moment în sufletul lui Grigorescu, de aceea nu-l lăsă să se mai chinuie explicîndu-i că locotenentul major Brăduţ Claudia ceruse să fie primit la raportul său încă mai de mult. El nu avusese însă timp.

— E „opera“ unchiului Mişu, să ştii, îl lămuri el pe Grigorescu. El a trimis-o spre mine. Cu acest prilej am aflat şi cum vreţi să mergeţi mai departe.

Claudia, care înţelesese deruta căpitanului, mulţumi, în gînd, colonelului şi pentru că a salvat situaţia,

dar și pentru că nu l-a mai lăsat pe Grigorescu să sufere.

Înseninîndu-se, semn că explicația îl liniștise, căpitanul replică, nu fără umor, că „unchiul Mișu“ își arogă drepturi de tutore, chiar și în chestiunile de serviciu ale Claudiei.

— Am auzit că și cu dumneata a făcut-o pe tutorele...

— Mi-a tras un perdaf, atîta tot... Vă mulțumesc pentru aprecierea privitoare la modul nostru de a gîndi...

Claudia nu voia ca discuția să alunece pe un asemenea făgaș. De aceea interveni ritos spunînd că relațiile de acasă, dintre ea și unchiul său, nu oferă nimic spectaculos ca să merite a fi dezbătute în cabinetul colonelului.

— Ești iute din fire, spuse blînd Horja. Unui ofițer de securitate îi stau bine atît stăpînirea de sine, cît și un dram în plus de respect pentru cei mai vîrstnici... Dar, hai, să revedem în trei propunerile voastre.

— Îmi dați voie, mie, tovarășe colonel, se oferi Grigorescu. Pe Claudia ați ascultat-o, așa că acum e rîndul meu. Sînt de părere că ea poate, în afara celor referitoare la securitatea preventivă, fără riscuri, să-l abordeze în continuare pe Vengo. Agnes joacă un rol pozitiv : Claudia este creația ei cu care se mîndrește în fața lui Vengo și bine-nțeles îi stoarce niște bani în plus.

— Pînă aici totul este bine gîndit, de aceea v-am și mulțumit. Ceva însă nu pare în ordine. „Redeșteptarea“ se află în aresturile noastre. Oare cei „de afară“ să nu fi aflat asta ? Dacă pînă acum nu au aflat o vor afla totuși, și atunci ? Construim castele de nisip ?

— Nu sîntem de acord, au răspuns cei doi tineri

deodată. Uitați de ce, continuă Grigorescu. Noi nu-l avem în vedere pe Zagoteanu. Acum știm doar că nu el era șeful, ci Păcălitu. Or, despre Păcălitu nu va trebui să se afle că este sub pază ! Reținerea lui a fost făcută cu cea mai mare discreție. Zagoteanu nu a fost decît momeala oferită nouă de către Păcălitu ca să ne adoarmă vigilența...

— Și aici aveți dreptate, dar... ? ! Ceva tot nu este în ordine. De acord cu substituirea lui Păcălitu, dar fără aportul masiv al său nu vom realiza mare lucru. De aceea vă propun să nu hotărîm nimic acum. În fond nu-i chiar atît de mare graba. Să mai strîngem ceva date, absolut necesare, după care ne vom revedea. De acord ?

— De acord !

*

Se afla la restaurantul „Parcul Privighetorilor" mînat de alte treburi decît cele din „Capcana din Panou". Unul dintre subordonați trebuia să verifice informația dacă cel de care se ocupa — „avocatul guraliv" cum îi spunea el — se va întîlni cu un străin. Pentru că ofițerul nu venise prea de mult de pe băncile școlii, nu-l lăsase singur deși Grigorescu avea și altele de făcut. Stînd amîndoi la o masă sorbind cu nesaț din berea rece cu gust amărui, prea amărui i se păru — gîndul îi zbura la Claudia. Era 21,30 și ea trebuie că sosise acasă. I-ar fi plăcut să fi fost ea în locul tînărului ofițer... Seara era puțin răcoroasă din cauza unui vînticel, stîrnit pe neașteptate.

Cum ajunge la birou, o cheamă pe Claudia să o întrebe dacă mîine se vede cu Agnes așa cum se înțeleseseră. Află că nimic nu s-a schimbat și deci se vor

vedea. Nu omise să-i atragă atenţia asupra pericolului...

— Şi nici ţigări să nu mai primeşti. Te scuzi că nu mai fumezi decît „Select“ româneşti. Cînd fumezi altele tuşeşti.

— Obligaţie de şef ! Răspund dacă ţi se întîmplă ceva...

— Oricum, îţi mulţumesc. Simt că nu-i numai obligaţie de şef... Căpitanul avea senzaţia că pe firul de telefon primeşte parfumul trupului tînăr de fruct copt, tocmai bun pentru a fi cules, şi se simţi ameţit.

— Ah, Claudia, să punem punct acestei dedublări, îngăimă el. Ştii şi tu cît de mult doresc să termin cu strînsul de mînă pe furiş... Cum crezi tu că o să se sfîrşească acţiunea asta care nu ne mai lasă timp şi pentru noi ? readuse el discuţia pe făgaşul profesional.

— Mă interesează mai degrabă cînd ? Poate să ţină un an, doi, cinci. Şi ce ne facem ? Hatmanul nu ne dă concediu iar eu rămîn logodnică de profesie!...

Grigorescu înţelese reproşul fetei, de aceea se grăbi să o liniştească, făcîndu-i o propunere care ar fi meritat un alt cadru.

— Să facem analizele medicale, să procurăm actele necesare, le înaintăm şi gata, nu mai aşteptăm concediul.

— Dacă ţi-ai asumat rolul de „pater familia“, zic ca tine, iar pe Vengo, Agnes, Metal, Vidal, Mircea Unu, Mircea Doi, ne vom răzbuna în felul nostru...

Rîseră cu poftă de izbucnirea spontană a Claudiei.

*

În autobuzul ce o ducea spre casă, Claudia îşi reaminti că era ziua de naştere a mamei sale. Un val

de căldură îi umplu sufletul. Chipul mamei, blînd şi bun, îl purta în suflet ca pe o icoană. Pentru ea mama rămăsese tînără şi frumoasă, deşi, cam de mulţi ani ridurile săpau brazde adînci, mai ales în colţul ochilor. Viaţa nu-i fusese uşoară. Înţelegea că mama ei, rămasă văduvă de tînără cu povara unui copil ce trebuia hrănit şi îmbrăcat, avusese parte de puţine bucurii. Claudia avea permanent un sentiment de culpabilitate : „Dacă nu eram eu îşi refăcea viaţa după moartea tatei, dar aşa iată..." Încerca prin gesturi de sublimă gingăşie să „repare" răul pe care îl produsese mamei sale. Din micile ei economii, cît a fost şcolăriţă şi apoi studentă, îi aducea o floare, o ciocolată sau o pereche de ciorapi. Uneori, cînd ştia că mamei îi lipseşte un lucru anume care i-ar face mare trebuinţă, cerea unchiului Mişu bani. Rar s-a întîmplat să o refuze. Bucuria mamei era nespusă, însoţită cu lacrimi de duioşie şi dragoste fără margini. Mama cîştiga puţin ca funcţionar mărunt la poşta din cartier. Dacă nu ar fi fost unchiul Mişu... Dar nici el nu cîştiga prea mult, vremurile au fost aspre; război, secetă şi apoi revoluţia ce a urmat.

Despre tatăl său... Dar ce ştia Claudia despre tatăl ei ? Şi-l amintea vag, în acea uniformă strălucitoare de militar. Parcă avea şi mustăcioară ! Dar nu era sigură. Mai degrabă imaginea aceasta o reţinuse din vreo revistă ilustrată sau din jurnalele de război. Mama îi povestise că tata fusese maistru militar, bărbat frumos, inteligent şi apreciat ca specialist pirotehnist. Lucrase tot timpul la Arsenalul Armatei chiar şi atunci cînd fusese copil de trupă. Odată cînd dezamorsa un proiectil ce nu explodase, un coleg cu care lucra în echipă, într-o clipă de neatenţie, produsese ireparabilul.

În anii din urmă, cînd Claudia se mărise, îşi dădea

seama și mai bine că mama, ajunsă în pragul bătrîneții, a trăit o viață nefericită ; îi lipsea bărbatul pe umerii căruia să-și sprijine tîmplele încărunțite prea devreme.

Coborî din autobuz cu o stație mai devreme, unde se afla o florărie. De data aceasta se întrecuse pe sine. Cumpără un superb coșuleț cu flori, aranjat cu mult rafinament. Trăia de pe acum bucuria de a-l înmîna și a o săruta pe lacrimile care, desigur, și de data aceasta vor fi prezente la sărbătoarea bucuriei. Pe acest eveniment se suprapunea un altul : vizita căpitanului Grigorescu. Se înțeleseseră să prînzească acasă la ea, luînd ca pretext aniversarea mamei.

Aranjarea și curățenia din casă, prepararea bucatelor, geamurile larg deschise pentru aerisire, totul arăta că evenimente deosebite sînt așteptate.

Cele două femei nu-și mai găseau locul din cauza emoțiilor și a nerăbdării. Claudia parcă plutea pe un nor de vată diafan, în care se afunda tot mai mult, pătrunzînd într-o lume ireală. Senzația că nu mai simte pămîntul sub picioare nu o îngrozea. Se lăsa condusă în necunoscut... Să nu mai dispună de ea, să nu mai fie ea. Să fie *el*... Sau să fie și ea și *el*. Un singur trup, un singur suflet. Îl iubea pe Mircea și avea încredere în el. Starea de euforie în care se găsea i-o transmisese și mamei, care și ea plutea, nu pășea, prin casă, neavînd nici un spor la ceea ce făcea. Așezase farfuriile pe masă, dar cînd aduse coșulețul cu pîine, luă farfuriile înapoi. Umblau prin casă ca somnambulii... Dar pentru că răbdarea ajunsese la limită, Claudia formă numărul de telefon al căpitanului cu inima strînsă de teamă să nu fi intervenit ceva pe la serviciu...

— Am scăpat teafără din ghearele seducătorului, încercă ea să ascundă mobilul acestei chemări tele-

fonice. Femeile care spun că tipul este seducător să știi că au dreptate... Apropierea lui tulbură.

— Lasă prostiile, cel puțin astăzi, replică aspru Grigorescu.

— Nu sînt prostii, continuă ea pe același ton. A fost extraordinar. Meserie de înaltă clasă... „domnule" căpitan. Cu toată vasta experiență a dumneavoastră, așa ceva încă n-ați văzut. Platină cu briliante, de mii de carate.

— Las-o mai ieftin... Vorbind serios : cum a fost ?

— Eu zic că foarte bine. Aș vrea însă să cunosc și părerea lui Vengo.

— Nu ești prea convinsă, deci.

— Ba sînt, dar vreau să cunosc și părerile altora. Sau nu e bine ?

— Ba e foarte bine și absolut necesar. Discutăm cînd ne vedem.

— Eu îți telefonez de acasă... N-aș mai veni pînă acolo.

— Am înțeles aluzia. Am zburat.

— Pa. Te aștept în prag. Mai ales că de data asta mă pot grozăvi un pic.

— Aerele astea de „modestie" îmi plac.

— O să vezi că am suficiente motive să fiu „modestă".

— Chiar așa strașnic a fost ?

— Chiar. Vino mai repede și ai să te convingi.

— Chiar am zburat... Mor de curiozitate.

— Numai atît ?

— Și de dor.

— Așa mai merge.

Căpitanul Grigorescu își strînse în grabă hîrtiile de pe birou, le introduse în fișet, cam în dezordine, ceea ce contrasta cu firea sa de om calculat și ordonat, sună garajul și ceru ca „nea Tănase să tragă în

față". Spune unuia dintre subalterni că în acea zi nu mai putea fi găsit și plecă.

— Hai nea Tănase... Spre Magistrală... Apasă pe accelerator. Treburi urgente ne cheamă...

— ... și arzătoare, tovarășe căpitan, ținu nea Tănase să arate că lui nu-i scapă nimic.

— Oh, nea Tănase, te gîndești numai la rele.

— Eu zic că-s bune, tovarășe căpitan. Bune de tot. La 30 de ani ai dumneavoastră... Și-apoi, tovarășa locotenent major Brăduț !... Vă potriviți de minune.

— Mulțumesc de compliment și pentru încurajare.

— Să vă aștept, tovarășe căpitan ?

— Mergi la garaj. Dar mai întîi să trecem pe la o florărie. E ziua de naștere a mamei Claudiei, motivă Grigorescu gestul său.

— Oricum, trebuia să duceți flori, nu rămase dator „nea Tănase".

Claudia îl aștepta cuprinsă de emoție.

Îmbrăcase o rochie de culoare deschisă, cam prea decoltată, după părerea mamei sale, dar care nu făcea decît să adauge un plus de farmec la splendorile cu care natura o înzestrase.

Cînd îl întîmpină, în prag, așa cum îi promisese, Grigorescu nu se mai pierdu cu firea, ca altă dată, ci o luă în brațe și o sărută, fără să-i pese că numai la cîțiva pași se afla mama Claudiei. Îndrăzneala căpitanului o puse în încurcătură pe fată. „A tras un coniac pentru a-și face curaj, iar doza a fost prea mare", îl scuză ea în gînd. Dar mirosul specific lipsea. Sesizînd descumpănirea în care se afla Claudia, Grigorescu salvă situația :

— Doamnă Brăduț, ne iubim, dați-ne binecuvîntarea. De fapt pentru asta am venit.

— Spuneai că-l cunoşti bine pe căpitan ?... Că-i timid... că nu are iniţiative şi cînd colo, iată cît de repede ne ia !

— Îl cunosc mamă. În treburi serioase, întotdeauna este foarte hotărît. Aşa-i dragul meu ?

Grigorescu, al cărui curaj se ofilise deja, rămăsese cu florile în mînă fără să ştie ce să facă cu ele. Intervenţia Claudiei fu bine venită. Îşi ceru scuze pentru felul în care îşi făcuse intrarea în familia lor. Buchetul de flori îl dărui doamnei Brăduţ.

Luînd-o de mînă pe Claudia, o trase în faţa mamei sale, scoase din buzunar o cutiuţă şi o rugă s-o deschidă. Cînd văzu cele două verighete, pe mama Claudiei o podidiră lacrimile.

— Doamne, spuse, a sosit şi această clipă. Sînt fericită că l-ai ales pe... şi avu un moment de ezitare, pe tovarăşul căpitan.

— Zi-i Mircea mamă, cum îi spun eu.

— ... pe Mircea, reluă femeia ascultătoare. Sînt fericită... Nemaifiind în stare să spună nici măcar un cuvînt, luă verighetele, le puse la fiecare pe deget, îi sărută pe amîndoi şi cu paşi mărunţi, parcă pentru a nu deranja, ieşi din cameră şi se îndreptă spre bucătărie, reamintindu-şi că în cuptor se aflau nişte plăcinte care puteau să se ardă.

Mama intră în bucătărie şi se aşeză pe un scaun. Se simţea dintr-o dată obosită, sfîrşită. Deşi se aştepta la un asemenea eveniment, Grigorescu o surprinsese prin comportarea lui. Şi-apoi sosise acel moment pe care ea îl ştia, dar pe care îl dorea cît mai îndepărtat. O crescuse pe Claudia gîndind deseori, egoist, că va fi numai a ei... Dar iată că acest chipeş căpitan i-a răpit-o ! Şi totuşi era copleşită de fericire.

*

Formă numărul de telefon și rugă secretara să-i facă legătura cu colonelul. Aceasta îi răspunse că era ocupat, nelăsînd nici o speranță căpitanului, care nu era dispus însă să accepte situația în care secretara încerca să-l pună.

— Ocupat, desigur, doar nu a venit la serviciu să privească pe fereastră !

— Este foarte ocupat și nu-i fac nici o legătură. Așa mi-a ordonat.

— Răspunzi dumneata. Am vrut să-l informez că sus pe cupola mitropoliei se află...

— Ce se află pe cupola Mitropoliei ?

— Cu cinci minute în urmă, am trecut pe acolo și am văzut...

— Ce ați văzut, tovarășe căpitan ?

— O barză căra surcele să-și facă cuibul, fu răspunsul căpitanului cu care căpătă indulgența secretarei.

— V-am spus că este ocupat. Unii muncesc, iar alții se uită după berze. Au început să vă intereseze berzele ?, tovarășe căpitan, întrebă ea, insinuant.

— Și berzele, dar și să-l informez pe colonel de ceva foarte important. Așa, că, fă-mi te rog legătura și răspund eu dacă-l vom supăra.

— Bine, aveți legătura, dar nu-l țineți prea mult de vorbă.

— N-aș reuși chiar dacă mi-aș propune. Îl cunoști doar !

Ceru permisiunea colonelului ca locotenent major Brăduț să o viziteze pe Agnes. „Are un nou mesaj, desigur, altfel pentru ce ar insista ? !"

Primind dezlegarea, o instrui pe Claudia asupra celor ce avea de făcut.

— Dacă spune să arzi mesajul, să-l citeşti de mai multe ori pentru a-l reţine exact.

— Ce puţin crezi în memoria mea.

— Să citeşti şi cu glas tare...

La întoarcere Claudia puse pe masa căpitanului un pachet de ţigări Kent spre stupefacţia acestuia.

— Ţi-am spus să nu primeşti ! Dacă nu mi-ai fi logodnică te-aş pedepsi.

— Pedepseşte-mă, ne-am înţeles doar că nu amestecăm treburile de familie cu cele de serviciu. Dacă nu primeam Kent-urile, n-ai fi aflat ce mai fac cei trei M. Vă place cacialmaua, tovarăşe căpitan ?

— Cu gîndul că există pe lume şi ţigări buclucaşe, am uitat că ele mai pot îndeplini şi rolul de poştaş. Care conţine mesajul ?

— Mai multe, dar trebuie să le căutăm... Începură cu grijă să pipăie şi să rupe ţigară după ţigară pînă la ultima. Trei dintre ele, în loc de tutun, aveau foiţă de ţigară scrisă mărunt cu creion negru. Le aranjară în ordinea numărătorii, scoţînd la iveală un nou mesaj. Aşa cum prevăzuse Grigorescu „morişca" funcţiona fără reproş, deşi, cu fiecare mesaj trimis la centrală sporea riscul descoperirii falsului... Păcălitu nu fusese încă implicat în aceste taine, aşa că tot locotenentului Iordache îi revenea sarcina să plastografieze fiecare text. Grigorescu, care îl ancheta pe Păcălitu, insistase la colonel să se mai amîne momentul folosirii acestuia în jocul informativ dus în numele său. Motiva tot aşa cum o făcuse altă dată şi Hatmanul, că Păcălitu nu şi-ar mai răsturna sacul. Aşa că, de asta se străduiau să trimită spre „centrală" cît mai puţine mesaje pînă cînd şi mai ales dacă avea să fie folosit Păcălitu.

Citind cele trei foițe de țigări, li se păru că partea cea mai interesantă era cuprinsă în punctul șase, care aducea o știre insolită.

«Aprovizionarea : emisie-recepție, plus quarțurile 56632—17.901—32871...»

— Sărim peste cifrele astea... Cîte sînt la număr ? Douăzeci și patru. Mai departe :

«Banii : 130.000 lei, să ai și rezervă. Scrisoarea Hermina ; Whisky, care să-ți amintească de zilele bune».

— Ți-a fost teamă ? se interesă el ca de obicei.

— Nu. De ce să-mi fie teamă ? Sper că nu te-ai mai încurcat în tehnica aia ca rîndul trecut și că ai fost pe față !

— A mers bine totul. Colonelul a ordonat să mergem la dînsul cum vii tu. Așa că... la atac, înainte !

Merseră la colonel pe care îl găsiră bine dispus și jovial ca întotdeauna.

— V-așteptam cu nerăbdare. Ce mai vor ? De ce un ritm așa de alert ?

— Foamea de informații, răspunse Claudia, prima, ca de obicei. Foamea de informații și grija pentru agentul aflat în „teren".

— Și cum se manifestă grija ?

— Să citim scrisoarea, tovarășe colonel, interveni în discuție și Grigorescu convins că se pierde timpul. I-a călcat pe bătătură faptul că nu le-am răspuns la întrebarea despre șefii ăia de zone.

«Vrem să cunoaștem în ce stadiu se află pregătirea zonelor. Ai numit comandanții ? Răspunde cu primul mesaj».

— N-am răspuns că nu știm ce să răspundem, își dădu cu părerea colonelul.

— N-am știut atunci, dar acuma știm ! Și uitîn-

du-se la ceas, continuă : La ora asta Păcălitu scrie ce sînt alea zone și cine ar trebui să fie „comandanții" lor.

— Ați dezbătut tema aceasta ?

— Da. Și a făcut precizări interesante. În sensul că a rămas pe tapet și misiunea nerealizată în 1953.

— Și vor acum s-o rezolve ? Haida-de !

— Nu credea nici unul în ea, nici Metal, nici cei doi Mircea și cu atît mai mult Păcălitu, dar jocul e joc. Să revenim la mesaj.

— Punctul șase pare cel mai important, tovarășe colonel, o luă înainte Claudia.

— Asta-i și părerea mea. Ne-au trimis ceva marfă proaspătă, completă Grigorescu.

— Unde se află magazinul din care vom ridica marfa? se prinse în joc colonelul, nerăbdător să cunoască modalitatea intrării în posesia recuzitei de spionaj.

«Snagov-parc, istmul pe care se află plaja : 100 metri sud-vest de la gardul de sîrmă ce închide intrarea spre restaurant se află un copac cu cinci trunchiuri (cinci trunchiuri) vis-a-vis peste lac un debarcader verde. De la copac spre malul lacului 1 m distanță se află îngropată la 30 cm alimentarea».

În timp ce Grigorescu citea, Claudia încerca să reprezinte grafic cele auzite. Schița era convingătoare. Se părea că nu va fi greu de identificat locul.

— Copac cu cinci trunchiuri ! Mult au căutat pînă au găsit ! Dar cine a făcut-o ?

Întrebarea Hatmanului îi surprinse pe interlocutori și nu știură ce să răspundă, așa că se așternu tăcerea. Timp necesar de a trece în revistă pe cei care ar fi putut să descopere copacul cu cinci trunchiuri și să ascundă la rădăcina lui cele necesare unei activități de spionaj laborioase.

— Vengo, rupse tăcerea Claudia. Numai el putea să o facă.

— Şi el putea să o facă... dar şi alţii, Claudia dragă.

— Dintre cei cunoscuţi de mine, numai el putea să o facă.

— Poate că ai dreptate, Claudia, interveni şi Grigorescu, fără a îndrăzni să fie atît de categoric ca ea. Poate că ai dreptate, dar dacă el a făcut-o pentru ce noi nu am sesizat ?

— Vezi dumneata, Grigorescule, dragă, pentru ce spun permanent să acordăm atenţie amănuntelor ? Amănuntul, bagatela, fleacul sau cum vrei să-i spunem dezleagă enigmele în meseria noastră. În detaliu stă dracu' ascuns, au nemţii o vorbă. „Amănuntul" dacă în Citröen se mai află şi Vengo sau numai Tom. Colegii noştri au obiceiul să urmărească maşina şi nu persoana. Şi uite aşa s-au ţinut după maşină şi încă la distanţă să nu fie observaţi fără să sesizeze momentul cînd Vengo a sărit şi s-a pierdut în pădure. Aşa trebuie că s-a născut „copacul cu cinci trunchiuri".

— ...Şi durerea de cap a tovarăşilor, făcu Grigorescu haz de necaz.

— Plimbarea pe bulevard avea drept scop — deduc, nu ştiu — să-i „piardă" pe drum pe urmăritori, după care pornea în goana mare spre Snagov...

— Poate că asta-i schema. Cum ridicăm marfa ? vorbi sentenţios Claudia.

— Simplu. O dezgropăm, o punem în sacoşă... rîse Grigorescu.

— Dumneata de ce crezi că nu-i aşa simplu ? se adresă Hatmanul lui Grigorescu.

— Să mă gîndesc, tovarăşe colonel Aşa deodată îmi este greu să răspund. Multe pot fi motivele, re-

luă Grigorescu ideea. Printre care nu aș neglija prezența lui Păcălitu.

— Să admire priceperea noastră la săpat gropi ? !

— Noi să admirăm priceperea lui, pentru că el va trebui să sape, ripostă Grigorescu, lăsînd-o mofluză pe logodnica sa.

— Hai să inițiem un concurs „cine știe cîștigă" punînd ca premiu sticla de whisky. Cine o va bea oare ?

— Eu nu, răspunse prompt Grigorescu. Eu nu, nici tu și nici măcar Păcălitu.

Intervenția lipsită de menajamente a căpitanului făcu să dispară zîmbetul Claudiei. Înțelesese că gluma nu-și avea loc.

— „Aprovizionarea", cum îi spun ei, poate fi o probă a focului : sapă groapa Păcălitu, e în ordine ! Nu-i prezent, își vor pune semne de întrebare, sublinie apăsat cel mai autorizat dintre ei.

— El poate să trimită și pe altcineva ? Este doar șef.

— Stația de radio, quarțurile, banii nu le dau pe mîna altuia.

— Asta cam așa e.

— Chiar așa, nu cam așa. Locul este ușor de ținut sub observație... Hei, domnule Păcălitu, te vom scoate la pădure !

— Nu înainte de a trece cu un detector de mine pe deasupra locului, făcu precizarea Hatmanul, dar tot el sesiză inconsistența măsurii. Stația de radio e plină de metal, nu rezolvăm nimic.

— Whisky și toate celelalte le trimitem mai întîi la laborator, ca specialiștii să-și spună cuvîntul.

— Neapărat. De la o asemenea regulă să nu ne abatem.

— Mă duc la Păcălitu să-i fac şi lui o bucurie pe ziua de azi.

— Nu te grăbi, Grigorescule dragă. Mîine va trebui identificat copacul... Abia după aceea să-i spunem lui Păcălitu. Cereţi-i şi părerea asupra modalităţii de a intra în posesia materialului. De-ajuns pentru astăzi. Mergeţi şi voi la un film, la o bere sau pur şi simplu la o plimbare. Eu mai rămîn, mai am ceva treabă..

Nu toate merg ca pe roat

După ce rămase singur, se plimbă un timp prin birou cu paşi măsuraţi încercînd să se concentreze, dar nu reuşi. Îl sună pe Barar.

— Dragă Barar, stai de vorbă cu cei care se ţin după Vengo şi vezi pentru ce iau leafa ! Iar dumneata controlează-i mai des.

Barar înţelegea că s-a întîmplat ceva care l-a supărat pe Hatman, dar ce anume nu avea cum să deducă. Prin secretară află că Grigorescu şi Claudia abia părăsiseră biroul acestuia. Telefonă pe rînd la fiecare, dar nici unul nu era de găsit. Puse pe un subaltern să-i caute prin unitate, rezultatul a rămas acelaşi. Sună acasă la Claudia, dar mama acesteia îi răspunse că îi aşteaptă la masă fără să ştie cînd vor

veni Nu-i rămăsese altceva de făcut decît să întrebe direct pe careva dintre aceia care stîrniseră supărarea Hatmanului. Îi răspunse Sandu, dispecerul, destul de plictisit de multele comunicări ce le primea de la cei care se aflau în teren. „Nu e nici unul pe aici din cei pe care-i căutaţi... În teren, nu aici la căldurică".

Află pe unde se găseau în acel moment şi plecă spre ei să se lămurească şi bineînţeles să facă ordine.

Din goana maşinii zări pe trotuar, ţinîndu-se de mînă, pe căpitan şi pe Claudia. Frînă energic de atrase atenţia celor din jur aşa că cei doi se îndreptară direct spre el fără să mai aştepte să fie invitaţi. Îşi dădură seama imediat că ceva nu era în ordine de aceea îl întrebară amîndoi deodată : Ce-i cu dumneata „unchiu Mişu ?"

— Ce ispravă a mai făcut Vengo, că Hatmanul e foc ?

Îi explicară povestea copacului cu cinci trunchiuri, exagerînd pe cît putură valoarea acţiunii pentru a se grozăvi dar şi pentru a-l necăji pe „unchiu Mişu". Ei doi se găseau într-o dispoziţie de zile mari şi le ardea de glumă ! Nu însă şi maiorului. Ceea ce pentru Grigorescu şi Claudia apărea ca o mare reuşită profesională, pentru el şi „adormiţii" care se ţineau după Vengo, un eşec total.

— Să mă credeţi, copii, că nu-mi arde de glumă ! E o zi neagră pentru mine. Sînt nevoit să apreciez cum se cuvine acest eşec. Da, voi discuta serios cu ei ! Apăsă pe accelerator şi plecă. Era cătrănit. O asemenea ruşine profesională nu păţise încă. „Şi asta numai din cauza unui gură-cască !", concluzionă el mai mult pentru a se linişti. „Dar nu-mi vei scăpa, domnule Vengo, chiar de ar fi să-mi iau special concediu pentru asta", încercă să facă haz de necaz.

*

«O măsură absolut necesară privind securitatea persoanei mele : mesajele vor fi scrise numai în reprezentanţa „Sortex". Foarte riscant ca această tînără fată (pe care numai Dumnezeu ştie cu cîtă greutate am convertit-o !) să aibă asupra ei asemenea documente. Fata are o memorie bună, va reţine tot ce-i voi spune şi va putea ca ajunsă la „Sortex" să aştearnă pe hîrtie sau să pună pe bandă magnetică, cum va decide domnul V.

Mulţumesc pentru aprovizionare. A fost minunat.

G»

Această scurtă misivă constituia doar preambulul raportului „trimis" de Păcălitu, memorat de Claudia, redat lui Vengo în forma în care el dorea.

Textul pe care Claudia a trebuit să-l citească de cîteva ori pentru a-l reda exact arăta aşa :

„Am primit : o ministaţie radio-emisie-recepţie. Este mai puternică decît cea pe care am pierdut-o aici şi mă bucur.

Primit 130.000 lei. Mulţumesc celui care a avut iniţiativa de a da mai mult decît am cerut. Eram în mare criză ! Pentru un timp sînt liniştit.

Din păcate sticla de whisky a lovit-o cazmaua şi s-a spart. Noroc că celelalte obiecte erau în pungi de plastic. Regret că n-am putut trage o duşcă".

Ideea cu „spargerea" sticlei o avusese Hatmanul şi Claudia o aprecia foarte mult, înţelegînd că voise să scape de complicaţii, ocolind pericolul unei tentative de otrăvire, deşi mai întîi ar fi fost trimis la laborator.

— Înţeleg... dar ne-am fi încurcat în explicaţii în cazul cînd ar fi trebuit să producă nu o simplă eu-

forie ci... tragedie ! Indiferent dacă destinaţia era Păcălitu sau noi.

— Ai dreptate. Am cîştigat timp de manevră. Să ne mai trimită una pentru a sărbători victoria în acest război al inteligenţelor...

— Să nu se altereze de prea multă aşteptare.

— Învechirea whisky-ului e o condiţie a înnobilării lui, aşa am auzit.

— De fapt în doi-trei ani „Capcana" îşi va dezvălui tainele. Nu rezistă mai mult, oricît ne-am bate capul.

— E bine şi atît...

*

„Sînt pe cale a definitiva organizarea zonelor strategice. Trei din cei patru comandanţi se află la post. Amănunte în mesajul următor. Tot în mesajul următor vă comunic colaboratorul pe care să vi-l trimit pentru a fi instruit în profesia de radist. Mie au început să-mi tremure mîinile şi, apoi, cineva trebuie să-mi ia locul"...

*

„Dacă vor vedea că face eforturi pentru a-şi îndeplini misiunea, îi vor acorda mai multă încredere, uşurîndu-ne sarcina" motivă Claudia o frază din mesajul ce-l pregătea pentru „centrală" ca fiind din partea lui Păcălitu.

„Trei comandanţi de zonă şi-au început activitatea". I se părea că totuşi e prea mult, dar era tentată să o lase aşa. Dacă o să-i ceară explicaţii cine sînt o să dea numele a trei oameni cu care mai întîi se va cădea de acord.

Stătea cu hîrtia în față de mai bine de o oră, simțind că ceva nu este în ordine în proiectul de mesaj pe care încă pînă la prînz trebuia să-l prezinte lui Grigorescu, așa îi ceruse el.

Vru să-i cunoască părerea în legătură cu fraza aceasta. Formă numărul pe telefonul interior rugîndu-l să o asculte „o secundă".

— Te ascult și-o oră Claudia.

— Înseamnă că ai timp disponibil, așa că vin la tine.

Îi ascultă argumentația și sesizîndu-i inconsistența i-o spuse direct :

— Știi și tu Claudia că nici cei din centrală nu prea cred în reușita acțiunii... Ce să mai zic de Păcălitu care din imbecili și cretini nu-i scoate.

— Poate că ai dreptate, Mircea, dar trebuie să le arătăm că omul lor lucrează, se zbate și reușește...

— Lucrează, se zbate, reușește... dar nici chiar așa. Hai mai bine să spunem că pentru zona de vest a găsit un om potrivit, că se străduiește să găsească și alții.. Că banii primiți l-au ajutat mult... Așa ceva trebuie să spunem. Altfel nu vor da crezare.

— Am mai trecut o frază de laudă la adresa mea...

— N-ai tu nevoie de lauda lui Păcălitu. Dar ia stai. În situația de față parcă s-ar impune. Și tu te zbați, reușești... iar el a remarcat și face cunoscut șefilor săi ca mai tîrziu să poată cere o recompensă grasă pentru o „neînfricată luptătoare"... E bine așa Claudia și sînt de acord să lăsăm această frază cum ai formulat-o tu.

— Mircea, dacă vor răspunde că sînt de acord să primească pe omul trimis de Păcălitu, ce ne facem ? N-am pregătit pe nimeni.

— Ba, da. Simplu. Plec eu. Mi-am și pus la punct o legendă pe cinste.

— Bravo ! Sper că ai prevăzut și însoțitor. Sau... sedusă și abandonată... Am să mă plîng Hatmanului că mă părăsești chiar înainte de a mă fi luat de nevastă. Îți reamintesc promisiunea dînsului... „vei fi primul eunuc din unitatea ce cu onoare o conduc“ așa parcă a spus.

— Nu-ți face griji dragă... Pînă cînd Centrala o să-și dea acordul, pînă va răspunde Păcălitu... o să mai curgă multă apă pe Dîmbovița... iar noi s-ar putea să avem deja un copil.

— Se schimbă datele problemei. Așa mai merge.

Colonelul a fost de acord cu textul propus, a mai adăugat ceva în legătură cu Hermina, „Cînd vine ? că îmi este tare dor“. Le-a indicat ca într-o zi-două Claudia, memorînd acel text, să se prezinte la Agnes — Vengo.

*

„Ingenios ca întotdeauna ! Nu se dezminte, fu aprecierea lui Vengo cînd citi mesajul. Transmite-i felicitările mele, domnișoară“.

Peste numai două ore, cînd locotenentul major Brăduț raporta colonelului Horja aprecierea domnului Vengo, acesta, cu toată stăpînirea de sine recunoscută de cei cu care lucra, lăsă liberă expresia folosită frecvent de Vengo : Pramatia !

Schimbul de mesaje devenise tot mai des, semn că se lucra intens în ambele tabere iar mecanismul combinației, ca un ceasornic bine reglat, funcționa fără reproș. Pentru Vengo, deși era încîntat cum merge treaba, frecvența mesajelor, mai ales a celor venite de la centrală îi dădea coșmaruri. O neliniște

pe care nu o putea stăpîni îl chinuia de cîte ori era obligat să deschidă un plic trimis de şefii săi. Şi pe Vidal şi pe Metal îi credea în stare de orice. „Mai sînt şi cele două licheluţe... Să sesizeze doar că se doreşte pieirea mea şi treaba e ca şi făcută".

Dar cel mai mult se temea de o otrăvire lentă. O substanţă incoloră, inodoră şi insipidă inspirată odată cu desfacerea plicului i se părea mai monstruoasă decît formula cu maşina infernală. După primirea curierului se spăla şi se desinfecta cu atîta străşnicie pînă căpăta convingerea că a înlăturat orice pericol.

Căptuşeala neagră a plicului care ascundea conţinutul de ochi curioşi i se părea o capcană faţă de care nu avea nici o putere de apărare. „Paralizantă teamă" îşi zicea Vengo deseori. „Pentru ce oare să mă lichideze ?" Aprecia că se zbate suficient pentru a duce la îndeplinire sarcinile.

Căzuse Săucan. Era un eşec dar unde s-a mai pomenit ca agenţii de spionaj, după ce lucrează un timp, să nu cadă ? S-o fi lăudat la vreun „prieten" cît de straşnic a dus-o el în Africa, a auzit securitatea, s-a pus pe urmele lui şi cu el după gratii. Este el, Vengo, de vină ? Săucan era creaţia sa, la care ţinea mult. Îşi făcuse planuri şi speranţe...

„Pentru Săucan... şi pentru marile ambiţii ale ălora, am lăsat locurile călduţe şi ferite de pericole". Dar mai ales pentru... Ei, da ! Asta-i o treabă cu mult mai temeinică. Oamenii sînt bine plasaţi şi cu ei nu am decît eu contact. Întotdeauna intermediarii mi-au repugnat. Bine că cei doi Mircea nu au habar...

Nu mai era Săucan, dar tot el, Vengo, reuşise să stabilească legătura cu Georges. Tot el riscase şi o atrăsese la colaborare pe gîsculiţa aia de prietenă a lui Agnes. Recunoştea că şi Agnes avea un

mare merit că a depistat-o și a încurajat-o să vină spre el, dar greul îl făcuse Vengo. „Joacă după cum îi cînt eu". Zîmbi, felicitîndu-se pentru priceperea cu care o speriase pe „biata fată" făcînd-o să-i cadă în plasă.

„Dar și Agnes joacă bine ! Strașnică fată. Am fost ajutat și de noroc... S-ar fi putut să n-o întîlnesc în orașul lagunelor. Dar dacă prietena asta a Agneseï !... O ! Nu ! Ar fi prea de tot. M-aș compromite definitiv". Își reaminti că în lunga-i carieră de ofițer de informații mai avusese situații limită, din care pînă la urmă scăpase cu bine. Odată l-a salvat Metal. „De data asta m-ar înfunda rău ! Pramatia !"...

„Dar Agnes ? Nu, ea trebuie să-mi fie recunoscătoare că i-am creat situația pe care o are astăzi ! Am garantat în fața șefilor mei. Merită fata. Fără ea nu m-aș fi putut descurca și în nici un caz nu o cunoșteam pe Claudia, iar fără Claudia nu dădeam de Georges, fără contactul cu Georges, acum după ce căzuse și Săucan, nu mai eram nimic !... Un fel de a spune pentru că partea cea mai frumoasă... Norocul vine de la regula partidei duble, or, eu țin la această regulă. Da, Agnes merită toate laudele. Dar dacă și ea ?"... Se opri cu gîndul aici, spunîndu-și că trebuie neapărat să meargă la medic, din moment ce nu mai are încredere în nimeni și se teme de toți. Să se lase de meseria asta ? Și de ce să se apuce ? Ce știe el să facă altceva ? Și apoi, cine o să-l lase ! Dintr-un angrenaj ca ăsta nu se poate ieși ușor.

Abandonă aceste gînduri sumbre, reluînd lucrul la plicul ce-l desfăcuse. Cu mănușile pe mîini prinse coala de hîrtie cu fiecare mînă de cîte un colț, o studie pe ambele părți fără să o citească, se deplasă

spre instalaţia de fotocopiat, apăsă de două-trei ori pe declanşator şi abia după aceea o citi.

Stupoare ! Nu-i venea să creadă cele citite : „Imbecilii ! Au înnebunit !". Citi încă o dată scrisoarea cu speranţa că s-a înşelat. Nu se înşelase. I se cerea să organizeze o întrevedere cu Georges «pentru a pune la punct chestiuni vitale».

„Imbecilii ! Mai vital de a păstra integritatea lui Georges şi a mea, desigur, ce poate fi ? Au înnebunit... Şi-au propus să mă distrugă".

O chemă pe Agnes cu intenţia de a-i citi scrisoarea şi a-i spune tot ce gîndea despre şefii lor. Simţea că explodează dacă nu-şi descarcă sufletul. Cînd ea sosi, se răzgîndi, zicîndu-şi că s-ar face de rîs în faţa tinerei sale colaboratoare. Aşa că îndrugă ceva, nici el nu ştia ce, dar nici Agnes nu a înţeles nimic, doar atît că „noaptea este un bun sfetnic". Îi spuse Agnesei că pentru acea zi pun punct activităţii şi se vor vedea a doua zi.

Formă un număr de telefon pe care îl avea notat în agenda de buzunar, aşteptînd să-i răspundă bruneta cu ochii verzi pe care o cunoscuse doar cu trei zile în urmă.

— Te invit diseară la barul «Modern». Am auzit că are un program bun.

*

Se sculă cu mult mai devreme ca de obicei, cu toate că se înapoiase destul de tîrziu de la bar. Mai zăbovise şi cu fata pînă ce o convinsese că e mai bine să doarmă acasă la ea...

Îşi sprijini coatele pe tocul ferestrei larg deschise şi stînd cu capul între mîini nu se putea decide ce

măsuri să adopte : să organizeze întrevederea cerută sau să le scrie că sînt niște imbecili, cerîndu-le să revină asupra dispoziției date. „Georges ceruse să trimită el un om care să fie instruit la centrală, iar ei drept răspuns mă trimit în gura lupului..." Răcoarea dimineții, cîntecul păsărelelor, foșnetul frunzelor și toate acele semne care prevestesc o zi frumoasă îl înviorară și-i dădură curaj. Da. Va scrie lui Metal, cu care oricum se socotea mai apropiat decît față de ceilalți, că soluția dată de ei nu o apreciază ca inspirată, insistînd să se dea curs propunerii lui Georges.

„Dealtfel sînt sigur, va scrie el, că nici Georges nu va fi de acord să se vadă cu mine. Și nici nu este bine pentru serviciile noastre să se știe că eu sînt acela care-i mijlocește legătura".

Argumentul i se păru prea subțire ca să fie luat în seamă de către Metal, așa că mai căută și altele. Găsi unul mai potrivit : „Cu Georges nu m-am avut bine niciodată... Mai este și povestea cu Hermina pentru care în cazul cînd a simțit ceva, sau poate i-a spus chiar ea, îmi poartă pică".

Se retrase în biroul de lucru, compunînd următorul text :

„Prietene Metal

Îți reamintesc grandioasele proiecte în curs de realizare cu marele concurs al lui Georges. Ați uitat oare de ele ? Dacă nu, cum se face că printr-o măsură de proastă inspirație, vreți să năruiți totul ? Voi de acolo nu cunoașteți pericolele de aici.

Tu, prietene, mă cunoști bine și tot atît de bine îl cunoști pe Georges. Lasă-ne pe noi să organizăm treburile aici. Nu vom omite că pe aici mai e și secu-

ritatea română, nu numai eu şi Georges. E mai bine cum a propus Georges. El va putea face în aşa fel încît omul său să vină acolo oficial pentru timpul necesar instruirii. Relaţiile externe ale României s-au extins mult făcînd ca numărul românilor care lucrează temporar în alte ţări să fie tot mai mare.

Scrisoarea se adresează numai ţie, avînd caracter privat,

Aştept răspunsul tău,

Vengo"

*

Îl întărîtase şi îl înrăise şi mai mult lipsa de consideraţie din partea lui Metal. „Pramatia ! A spus şi celorlalţi şi doar făcusem menţiunea că scrisoarea are caracter privat". Îşi imagina ce glume răutăcioase se făcuseră pe seama propunerii lui. Reciti fraza din mesajul primit, care îl supărase cel mai mult : *«La întîlnirile cu fetele eşti mai temerar dragă Vengo».*

„Pramatia ! Nu scapă ocazia să mi-o plătească".

«Rămîne valabilă dispoziţia : te vei întîlni cu Georges.» suna imperativ răspunsul.

Trînti uşa cu putere făcînd-o pe Agnes să tresară şi părăsi în grabă reşedinţa „Sortex"-ului, la volanul elegantului Citröen. De data aceasta fără o destinaţie precisă şi fără să respecte ritualul cunoscut. Voia să-şi liniştească nervii mult prea solicitaţi în ultima vreme. Se îndreptă spre pădurea Băneasa, unde dealtfel după ce parcă maşina pe una din alei, se plimbă pe jos timp de două ore.

Maiorul Barar îi invită în biroul său pe Grigorescu şi pe Claudia pentru ca împreună să interpreteze cum se cuvine raportul de supraveghere.

Grigorescu nu se afla în unitate aşa că discuţia o purtă numai cu Claudia. De la ea nu putu să scoată mai mult decît promisiunea că la prima întrevedere cu Agnes va încerca să afle ce necazuri are şeful ei.

— E bine şi atît. Trebuie să ceri aprobarea colonelului.

— Nu m-ar mira dacă Hatmanul ar şi şti despre ce este vorba, avansă Claudia un gînd care pentru colaboratorii colonelului devenise o obsesie. Colonelul cunoştea sau intuia multe din cele ce i le raportau colaboratorii săi.

Cu toată strădania lor, enigma s-a lămurit abia peste trei zile cînd Agnes i-a înmînat mesajul venit de la Centrală pentru Păcălitu. Atît conţinutul cît şi data expedierii arătau că Vengo îl reţinuse mai mult timp pînă să decidă a-l preda destinatarului. Care era raţiunea ce condusese centrala să ordone o asemenea manevră ? !

*

— V-am chemat să vă spun că în următoarele zile soseşte Hermina. Să nu mă mai acuzaţi de lipsă de colegialitate, zise colonelul Horja, estompînd oarecum efectul ştirii. Cei de faţă se uitară unul la altul. Centrala este, se pare, îngrijorată pentru agentul ei din prima linie, mai adăugă colonelul.

— Poate că are şi o misiune de îndeplinit, presupuse Claudia.

— S-ar putea, admise colonelul Horja, deşi eu cred că nu. Vedeţi, reluă el, nu avem decît supoziţii. Dar noi trebuie să acţionăm. De aceea v-am chemat să vedem împreună cum e mai bine să procedăm.

După multe dezbateri au hotărît : nici un fel de măsuri directe asupra ei, pentru a nu sesiza urmărirea, iar la întoarcere, să raporteze că securitatea română se află prin preajma tatălui ei.

Păcălitu trebuia scos din arest şi aranjată o întîlnire în locuinţa Zambilei. Această măsură a fost mult discutată, părerile fiind împărţite. Cea care a cîntărit cel mai greu a fost părerea lui Grigorescu.

— Eu zic că putem avea încredere în Păcălitu. Întîlnirea să se realizeze în două faze : Mai întîi pe Hermina să i-o arătăm pe stradă, fără ca ea să-l vadă, dîndu-ne posibilitatea de a-i urmări reacţiile şi a-i asculta dorinţele. Va fi încă un bun prilej de verificare. Faza a doua, întîlnirea din locuinţa Zambilei. Riscuri mari sînt, desigur, dar noi vom lua toate măsurile pentru a le înlătura.

În legătură cu aceste măsuri din nou discuţii aprinse. Cu toţii au fost de acord ca Păcălitu să fie pregătit temeinic psihologic şi fizic. Urmele lunilor de detenţie erau vizibile. Era necesară scoaterea lui la aer, la soare pentru a-i dispare paloarea. Dar cîte nu erau de făcut !

Se miza şi pe puterea şi talentul lui Păcălitu în a-şi ascunde gîndurile, talent ce-l făcuse celebru printre confraţi.

— În materia asta perfecţiune nu există, conchise colonelul. Strădania noastră trebuie să împingă lucrurile spre perfecţiune, asta este cu totul altceva însă. Sîntem în faţa unui greu examen, care poate să însemne sfîrşitul acţiunii „Capcana“, sau continuarea ei pe coordonate superioare. Să îndrăznim, dar să şi facem totul pentru a reuşi. Succes tovarăşi ! Sînteţi liberi !

Cum e mai bine?

— Eu am să susţin şi în faţa tovarăşului colonel ca întîlnirea să aibă loc într-un bar de noapte : semiobscuritate, dansatoare, animaţie...

— Nu ţine colega. Tot mai bun este cinematograful...

— Pentru a schimba mesaje da, dar dacă vor începe să vorbească... se vor trezi asvîrliţi în stradă.

— Dar la un muzeu ? vru Grigorescu să cunoască părerea Claudiei.

— Eu mi-am spus părerea.

— Nu este bine să adîncim divergenţele, dar mă rog, dreptul de opinie al fiecăruia... Şi apoi am căzut de acord că în treburi de serviciu ne păstrăm autonomia...

— Întocmai, sublinie Claudia hotărîrea sa. Am convingerea că şi lui Vengo îi va conveni mai mult varianta propusă de mine.

Discuţia aceasta se purta în biroul căpitanului Grigorescu şi se referea la întîlnirea care urma să se realizeze între Păcălitu şi Vengo. Grigorescu susţinea că ar fi mai bine într-un muzeu sau cinematograf, iar Claudia într-un bar de noapte. Fără să ajungă la un rezultat, fiecare ţinînd la propria părere, cei doi se prezentară la Horja. După ce colonelul le ascultă argumentele, le spuse că este de acord cu ambele soluţii, întrucît... nici una nu va fi aplicată.

— De ce vă uitaţi aşa ? Vom aplica-o pe a treia — de fapt e prima — dar pe care dumneavoastră nu aţi luat-o în seamă : întîlnirea va avea loc în tren. Chiar dacă lui Vengo i-ar conveni barul, cinematograful sau muzeul, cum susţineţi voi. Argumentul vostru de a căuta ceva care să-i convină lui Vengo nu poate fi luat în seamă. Nu credeţi că ar fi periculos pentru desfăşurarea acţiunii dacă ne-am lăsa conduşi de ce-i convine acestuia ? Cum adică ? El doar să deschidă gura şi noi, gata, ne executăm ? De ce uitaţi că o lege a succesului în orice bătălie este iniţiativa ? Să-i lăsăm lui iniţiativa ? Trebuie să-l obişnuim să joace cum vrem noi. Şi apoi cine este strîns cu uşa ? Noi sau el ? Locotenent major Brăduţ îi vei spune lui Vengo că domnul Coriolan apreciază că trenul le oferă şi o bună acoperire dar şi loc şi timp de discuţie.

— De fapt, nici nu-i voi spune măcar o minciună... completă Claudia zîmbind.

— Vei fi şi dumneata în tren, Claudia dragă, deghizată bineînţeles. Şi pentru că te simţi bine în compania căpitanului şi ai deplină încredere în el

— această propoziție Horja o spuse apăsat — îi voi ordona să fie în preajmă.

— Vă mulțumesc.

— Vezi, zise Grigorescu adresîndu-se Claudiei, că și eu pot fi „punct de sprijin" ?, răspunzînd afirmației puțin lăudăroase făcute de Claudia cînd erau numai ei doi, că în acțiunea „Capcana" ea este un fel de punct de sprijin al unei pîrghii invizibile.

— Toată lumea satisfăcută ?

— Partea aceasta, se arătă pe ea, da... Nu știu însă, partea adversă, îndrăzni Claudia.

— La treabă și mult succes, le ură Horja fără să mai aștepte răspunsul căpitanului Grigorescu.

— Eu mai am ceva de spus, tovarășe colonel, zise Claudia. Vreau să vă mulțumesc pentru că mi-ați atras atenția asupra lui Agnes. Am fost mai circumspectă, așa cum mi-ați spus, și am descoperit, după cum cunoașteți, desigur, acel aparat minuscul de înregistrare.

— Primesc mulțumirile dumitale cu o condiție : să nu te oprești aici. Aș fi fericit și în același timp mîhnit, dacă ai putea afla adevărul întreg despre această fată, mai adăugase el, lăsînd-o perplex pe Claudia.

Ieșind de la comandant, Grigorescu și Claudia făcură haz de situația în care îi pusese acesta. Recunoscură că vina era numai a lor ; nu gîndiseră suficient. Simplificaseră prea mult lucrurile și scăpaseră din vedere esențialul.

— Vorba aia cu para mălăiață s-a adeverit, remarcă Grigorescu cu amărăciune.

— Eu am ieșit în cîștig...

— Sper să fie și cîștigul meu.

— Prin muncă își găsește păcătosul îndreptarea...

Îi supărase mai ales fraza : „Nu credeţi că e folositor să angajaţi pe cineva care să gîndească în locul vostru ? Regret că eu nu sînt liber !“

— Să ştii că nu am nici o idee acum.

— Nici nu mă surprinde.

— Explică-te.

— Îţi este gîndul la programele propuse de Agnes : Babele, Omul, Piatra Arsă sau care dracu-i cabana aia, că dacă o aflu, îi dau foc !

— Aha ! Ce bine-mi pare...

— Cred şi eu... te distrezi, iar eu trag la jug.

— Nu de-aia.

— Dar de ce ?

— Îţi spun altă dată. Acum să vedem cum voi călători în acelaşi compartiment cu Vengo.

Grigorescu pufni în rîs.

— N-ai să călătoreşti cu el. Asta ai înţeles tu ?

— Trebuie ! „Profesia noastră, tovarăşi, este un lanţ de sacrificii...“ O frază celebră, nu ? Ştii cui aparţine ?

— Să lăsăm frazele celebre, ceru conciliant Grigorescu.

— Să lăsăm, conveni zîmbind Claudia. Nu înţeleg însă de ce te temi ! Eşti doar în compartimentul vecin de unde poţi veghea.

— Lasă gluma dragă că timpul...

— Ştiu, ne presează. Cum o rezolvăm ? Zău că nu ştiu, dar sînt de acord să încercăm împreună găsirea unei soluţii...

Şi găsiră. Claudia să-şi cumpere bilet în cuşeta vecină, iar cînd trenul se va pune în mişcare „îţi vei ocupa locul tău de unde, cu urechea ta fină şi cu ajutorul ştiinţei, poţi să asculţi ce se discută alături“.

Se părea că puseseră la punct ceea ce urma să aibă loc în tren, dar... În cuşetă, pe locul doispre-

zece, se găsea o femeie şi culmea, o cunoştinţă a Claudiei : Agnes. Ea era, Agnes.

Cît pe-aci să-i spună : Tu aici ? Dar îşi reveni la timp pentru a nu săvîrşi una dintre cele mai ireparabile greşeli.

Grigorescu, care se urcase mai devreme în tren, observase că în cuşeta vecină se afla o femeie şi nu Vengo aşa cum se aştepta, dar nu avusese cum s-o prevină pe Claudia. Din această cauză stătea ca pe ghimpi dar şi serios să vadă ce va rezulta din această încurcătură neprevăzută. Era însă extrem de îngrijorat. Lipsa de experienţă a Claudiei putea să aibă urmări neplăcute. Timpul avut la dispoziţie, deşi scurt, îi permisese să elaboreze o nouă tactică în raport cu situaţia creată.

— Dar mai întîi explică-mi cine este femeia, văd că vă cunoaşteţi, se grăbi Grigorescu s-o întrebe cînd Claudia apăru pe culoar.

— Cum ? N-o cunoşti ? Dacă află Hatmanul te retrogradează, fu răspunsul mustrător al Claudiei.

Abia acum Grigorescu îşi dădu seama că nu o văzuse niciodată pe Agnes. Tînăra femeie stătea smerită pe marginea patului, explicînd ceva conductorului, într-o limbă pe care acesta n-o înţelegea deloc. Ca să iasă din încurcătură, repeta aproape mecanic : „Dumneata ca femeie nu poţi rămîne în aceeaşi cuşetă cu un bărbat... înţelegi femeie ? Îmi pierd pîinea dacă te las". Şi întorcîndu-se spre bătrînul care stătea impasibil, ca şi cum nu-l privea ce se întîmplă alături de el, zise fără prea multe menajamente „sau pleci dumneata... te priveşte unde".

— Am bilet domnule. Nu mă mut nicăieri. Şi ca să fie mai convingător începu să se dezbrace pentru a-şi pune pijamaua.

— Şi mai e ceva domnule conductor, zise femeia în limba din care conductorul nu înţelegea o iotă, în ţara mea de dincolo de Ecuator femeile de vîrsta mea — 25 de ani 7 luni şi 3 zile, cît am eu acum — se bucură de mai mult respect. Şi supărată deschise poşeta, extrase, cu o dexteritate demnă de invidiat, o ţigară din pachetul din care lipseau numai cîteva, o aprinse cu o brichetă mică argintie, cu aprindere electronică, trase un fum adînc, pătimaş, stîrnind admiraţia dar şi apetitul conductorului, care, simulînd că-şi căuta propriile ţigări, sfîrşi prin a cere una de la îndărătnica doamnă care nu ţinea cont şi de necazurile lui.

— Eu, stimată doamnă, n-aş avea nimic împotrivă, şi făcu o pauză pentru a mai trage un fum şi a lăuda calitatea ţigării. Bună, n-am ce zice. Dar şi Mărăşeştile mele !... Eu aici, în tren, am fumat tot felul de ţigări, bune nu zic... ca şi asta. Şi reluînd ideea cu rămînerea femeii în acel compartiment, adăugă : Dacă domnul este de acord... şi privind în colţul în care se ghemuise Păcălitu pentru a obţine acordul acestuia, simţi nevoia să o încurajeze pe doamna... Domnul nici nu prezintă pericol, ceea ce-l făcu pe acesta să pufnească în rîs, atrăgînd atenţia femeii care, curioasă, întrebă în limba franceză : „Ce a zis nătărăul ăsta, domnule, de v-a stîrnit rîsul ?“

— Nimic interesant, doar că în ţara aceea de dincolo de Ecuator respect se acordă nu numai femeilor de 25 ani, 7 luni şi 3 zile, ci şi celor peste 97 ani şi rîse din nou, fără ca pe faţa lui să se poată citi ironie sau bucurie... Nu se citea nimic.

Recunoaşterea se făcuse fără incoveniente aşa cum se temuse Agnes cînd şeful său hotărîse, la insistenţele ei dealtfel, ca ea să meargă la întrevederea cu Georges. Agnes strecurase destul de ingenios

fraza-parolă în discuţia cu conductorul şi Georges o receptase întocmai. Tot atît de ingenios dăduse şi el răspunsul. Acum trebuia să-l convingă pe reprezentantul căilor ferate să-i lase împreună. Agnes se grăbi să scoată pachetul de ţigări şi bricheta-bijuterie şi le oferi conductorului rugînd pe tovarăşul de compartiment să-i spună că ea este foarte obosită şi doreşte să se culce cît mai repede, drumul pînă la Iaşi fiind lung şi eă neavînd chef să umble din compartiment în compartiment pentru a găsi un loc.

— Ei, dacă şi domnul este de acord, eu vă mulţumesc pentru ţigări şi vă urez noapte bună. La urma urmei nu eu am dat biletele...

Rămînînd în doi, Păcălitu izbucni :

— Cine eşti dumneata domnişoară şi ce cauţi în această cuşetă...

— Calm, domnule Georges, că altfel nu putem sta de vorbă.

— Dar cine ţi-a spus domnişoară că vom sta de vorbă ?... Iată, eu refuz o discuţie serioasă cu dumneata. Îmi pare rău că nu sînt mai tînăr că am fi putut petrece o noapte de pomină !...

— Şeful meu şi prietenul dumitale...

— Prietenul meu ? ! Te înşeli domnişoară. Suport tutela lui că nu am încotro...

— Domnule Georges, n-are rost să ne certăm. Şi eu ca şi dumneata execut o dispoziţie. Domnul Vengo nu a putut veni... Are temperatură... aproape 40°.

— Dacă accept să discutăm, pun o condiţie : să fim serioşi. Lasă basmul cu 40°. Putea să inventeze şi el ceva... mai pe măsura mea, ce dracu? Se teme, domnişoară. Ne-a găsit pe noi curajoşi ! O grimasă i se ivi în colţul gurii. Ce am ajuns ! Să mă las pe mîna acestei fetişcane ! ! V-o plătesc eu domnilor !

Domnişoară, nu ştiu ce mesaj porţi, dar spune-i domnului Vengo că eu refuz să discut treburi de serviciu cu dumneata, deşi ştiu că eşti amestecată. Şi mai spune-i că am să mă plîng şefilor din centrală, chiar dacă ar fi să pun staţia radio în funcţie. Şi acestea fiind spuse, m-am culcat sau cobor la prima staţie. Mi-e totuna ce voi face.

— Cum doreşti, domnule Georges. Şi eu pot să fac acelaşi lucru. Dar ceva, măcar tot trebuie să-ţi spun. Domnul Vengo te previne că a fost arestat vechiul dumitale camarad, Zagoteanu. Aţi avut vreo legătură cu el după revenirea în România ? Pot să primesc un răspuns liniştitor pentru domnul Vengo ?

— Un răspuns pot să dau. Dacă este liniştitor, numai domnul Vengo poate să aprecieze. Nu am avut nici o legătură cu fanfaronul ăla. Entuziasmul lui nesăbuit, ca să nu spun prostia lui, era proverbial. Asemenea companioni nu mi se potrivesc şi fug de ei, chiar dacă se încearcă să-mi fie vîrîţi pe gît. Eu sînt liniştit... Altceva mai vrei să ştii domnişoară ?

— Da, domnule ! Să te întîlneşti cu domnul Vengo... Să organizăm această întrevedere fără să mai recurgem la intermediul prietenei noastre comune, Claudia, şi apăsă pe cuvîntul „prietena comună".

— Asta era deci... eliminarea unei verigi intermediare... Veriga slabă a lanţului. Îmi place, să ştii. Felicitări domnului Vengo. Nu frica deci, ci prudenţa... Întotdeauna mi-au plăcut mişcările ingenioase în jocul de şah.

Agnes îşi reaminti cum l-a convins pe Vengo să meargă ea la această întîlnire. Felicitările lui Georges le merita ea, dar nu putea să-i spună. Zîmbi numai condescendent zicîndu-şi că acest bătrînel,

destul de urît ca înfăţişare şi care se crede as în materie de conspiraţie, habar nu are ce se petrece în jurul lui.

— Citeşte acest bileţel, domnule Georges, şi spune-mi dacă eşti de acord cu modalitatea şi locul întîlnirii propus de domnul Vengo... şi pereţii acestui vagon pot avea urechi.

Cînd Claudia, din cuşeta vecină, auzi această replică a prietenei sale, datorită poşetei Agnesei, trînti o înjurătură aşa cum poate nu o făcuse niciodată. Colega de cuşetă, inginer electronist, o felicită pentru modul bărbătesc de a pune lucrurile la punct.

— Sînt de acord, domnişoară.

— Foarte bine, domnul Vengo va fi încîntat să afle cît de bine vă înţelegeţi... Eu cobor la prima staţie. Dealtfel mă aşteaptă maşina. Mai e ceva, domnule Georges, înainte de a ne despărţi : Centrala ţi-a trimis un dar : un top de hîrtie albă. Nu trebuie desfăcut decît atunci cînd se foloseşte.

— Scuteşte-mă, domnişoară... ştiu eu cum se foloseşte o asemenea hîrtie.

— Se păstrează la temperatura camerei şi la întuneric, continuă Agnes cele ce avea să-i spună. Acest material fotografic nu l-au trimis odată cu alimentarea de teamă să nu se degradeze îngropat în pămînt, la rădăcina copacului cu cinci trunchiuri... Centrala aşteaptă copia hărţilor geologice din caroul 86, zona cu uraniu, mai făcu ea precizarea.

— În legătură cu aceste hărţi sînt ceva neclarităţi... Doream să-l consult pe domnul Vengo.

— Îi voi transmite eu, spuneţi.

— Se referă sigur la rezervele de uraniu din caroul 86 sau la cele din caroul 32 ? Pentru că ambele carouri mi-au fost date în atenţie. Asta în situaţia cînd le-aş procura...

— Am să-i transmit. Domnul Vengo cunoaşte foarte bine problema. El a pus-o în faţa Centralei datorită unui specialist român care i-a vorbit despre ele. Asta mai de mult, pînă să vină în România.

Păcălitu era cît pe-aci să-i spună că a avut „onoarea" să-l cunoască pe acel specialist... Ba, cu puţină minte în plus i-ar fi devenit ginere.

— Să i le procure acel specialist... Se potriveşte cu povestea cu prostul care aruncă o piatră în baltă şi deştepţii care se chinuie să o scoată.

— Poate că acel om o fi păţit ceva !

— Discuţii fără sens, domnişoară, care nu mă ajută la nimic.

Cunoşti dimensiunile unei coale din topul acesta? Cîte sînt necesare pentru a acoperi o planşă geologică ?

Agnes ridică din umeri, semn că nu avea habar.

— Cunoşti termenul de expirare ?

Din nou Agnes ridică din umeri.

— Astea ar fi trebuit să mi le spui, nu ca să le păstrez la temperatura camerei...

— Nu cunosc asemenea date domnule... Fiţi fără grijă. Domnul Vengo mi-ar fi atras atenţia dacă ceva nu era în ordine. Se aşteaptă ca dumneavoastră să le returnaţi cît mai repede avînd imprimate pe ele desenele hărţilor geologice. Tehnica e foarte simplă. Fără aparat foto, fără aparat de reproducere, doar suprapunîndu-le.

— Văd domnişoară că-ţi place să faci pe...

— Nu fac altceva decît să vă redau tot ce mi-a cerut domnul Vengo.

— Domnul Vengo este un cretin. El nu ştie că eu cunosc toate acestea ?

— Bine, domnule. De fapt v-am spus totul în afară de faptul că hîrtiile, care să aibă pe ele imprimate hărţile cerute, le veţi aduce la întîlnirea cu domnul Vengo.

— Timpul este mult prea scurt ! Nu am hărţile în buzunar. Un om al meu trebuie să ajungă la ele. Dar care ? Cum ?

— Te descurci dumneata. Te bucuri doar de mare faimă.

Păcălitu simţi ironia fetei, dar nu mai zise nimic. Ce vină avea fata că el, om în meserie de aproape tot atîţia ani cît avea Agnes, a ajuns să fie instruit de ea !...

— Eu cobor domnule. Pe dumneata te sfătuiesc să mergi pînă la Iaşi aşa cum ţi-ai propus.

Sfatul acesta arogant nu-i căzu bine lui Păcălitu. Spuse un „la revedere“ fără nici o nuanţă şi se culcă.

În cabina de alături Claudia şi colega sa închiseră aparatul receptor întrucît sursa de emisie dispăru odată cu poşeta Agnesei.

— Eu mă culc dragă, zise electronista. Misiunea mea a luat sfîrşit. Tu veghează şi ajută-ţi colegul, mai ales că nu o faci numai din obligaţie de serviciu...

— O fac cu mare bucurie, nu ascunse ea dragostea pentru căpitan. Dar trebuie să veghez mai ales ca vulpea asta bătrîioară să nu aibă un vis, să sară din tren şi să se piardă în noapte...

— Dar Mircea ce grijă are ? întrebă colega Claudiei.

— E şi el obosit... Ştii cît de puţin doarme. Trage Hatmanul de el !...

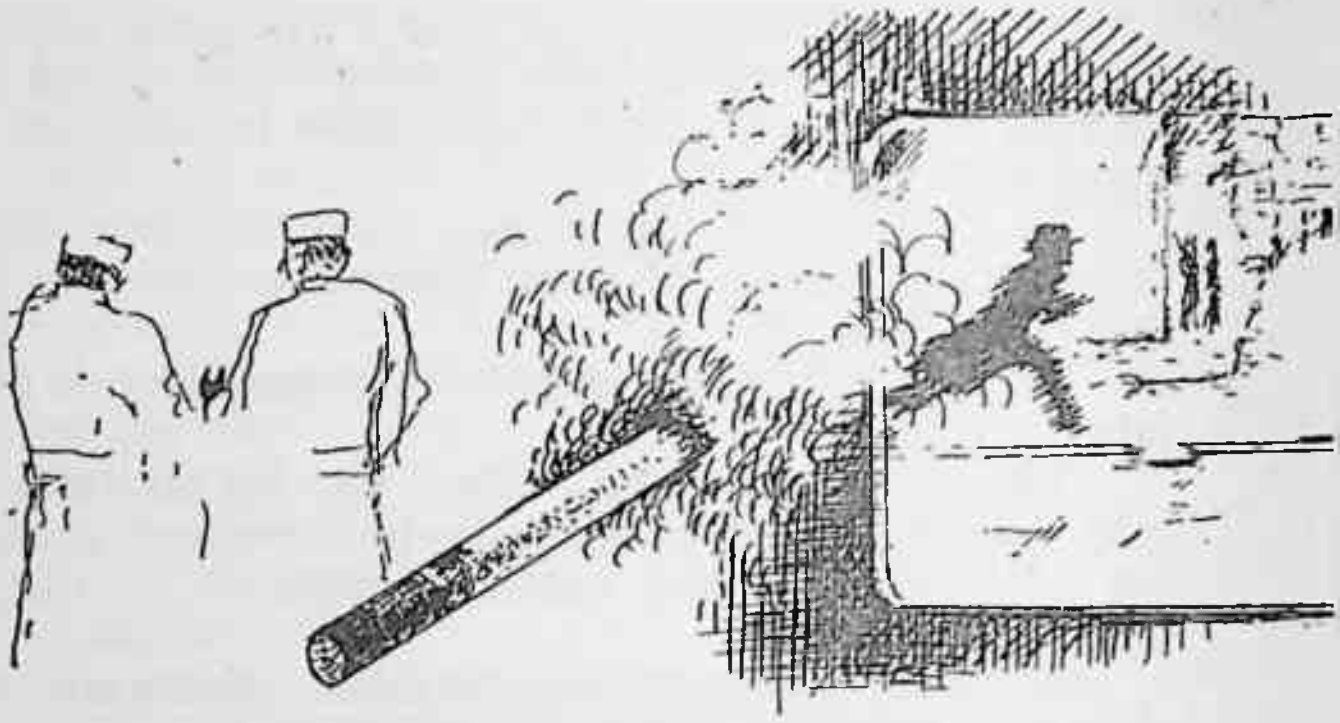

Deznodământ imprevizibil

— Vă raportez din Vaslui. Am fost obligat să cobor aici.

— Şi Claudia ?... Şi inginerul ?

— Pe Claudia am internat-o în spital... Nu vă alarmaţi, e în afară de orice pericol.

— Vorbeşte clar, băiete, ce s-a întîmplat ?

După ton Grigorescu şi-a dat seama că pe colonelul Horja l-a şocat deznodământul neprevăzut al acţiunii, dar mai ales îl îngrijora viaţa subalternilor săi.

— Păcălitu are vreo legătură cu prezenţa voastră în Vaslui ?

— Da, are, adică vreau să spun că din cauza lui...

— Mai explicit, Grigorescule.

— Mai bine trec receptorul locotenentului major Brăduţ.

— Să trăiţi, tovarăşe colonel... Atît a putut spune. Apoi lacrimile au podidit-o. Hatmanul a lăsat-o să-şi verse amarul ştiind că-i va face bine.

— Ei, nu continui ?

— Ba da, dar nu 'pot să înţeleg cum am fost aşa de proastă !

— Nu-i prea aspră autocritica ? încercă el s-o liniştească. Din cîte ştiu eu, numai Cristos a avut toate virtuţile : muritorii de rînd mai au şi vicii.

— Aţi zis bine. Viciul ţigării m-a pierdut. Nu-mi puteam imagina că ţigara pe care mi-a oferit-o avea în ea... Şi începu din nou să plîngă. Cred că nici nu am tras mai mult de două fumuri...

— Înţeleg, înţeleg... De vină sîntem noi, ofiţerii cu mai multă experienţă.

— Şi m-am trezit aici, în spital... Acum însă mi-e bine, să ştiţi. Să-mi permiteţi să plec.

Sărmana Claudia ! Horja îi înţelegea amărăciunea.

Grigorescu care sta lîngă ea îi atinse uşor mîna. Îşi zicea că rezervele morale ale fetei vor cicatriza repede rana care acum sîngera, iar ea va reintra în rîndurile colegilor fără complexe şi fără sentimente de vinovăţie, care să o apese paralizîndu-i voinţa şi încrederea în capacitatea sa. Întîmplarea va rămîne în amintirea Claudiei ca un vis urît şi un subiect de povestit mai tîrziu. În viitoarele misiuni va şti cum să ocolească capcanele întinse cu abilitate de către un adversar mai instruit şi mai experimentat.

— Claudia, ceru blînd Horja, mai dă-mi-l o dată pe căpitanul Grigorescu ! Grigorescule, cum s-a ajuns aici ?

— Dealtfel restul ţigării se află la mine şi o vom da la laborator. Medicii spun că doza nu era mortală.

— În cazul acesta domnul Coriolan-Georges-Păcălitu a vrut doar să se distreze ? Bineînţeles că nu ! Atunci ?

— Avem de-a face cu o altă enigmă pe care va trebui să o dezlegăm, presupuse Grigorescu.

— Nu e timp de supoziţii. Relatează mai departe cum s-a întîmplat.

— Cînd am ieşit pe culoar am găsit un tablou dezolant : Claudia era lungită pe podea, galbenă la faţă, fără cunoştinţă, iar electronista noastră îi dădea palme să-şi revină... Mă reped în cuşeta vecină, dar Păcălitu nu mai era. L-am văzut cînd traversa peronul gării Bîrlad, dar trenul se pusese în mişcare. Am tras semnalul de alarmă, am sărit, lăsînd-o pe Claudia în grija colegei ei... Păcălitu însă n-a mai fost găsit. Tovarăşii din Bîrlad, la cererea mea, l-au reperat rătăcind pe străzile oraşului. Îl „ţineau strîns", mi-au zis, la început, ca acum cîteva minute să-mi comunice că l-au pierdut. Eu am dat o fugă pînă la Vaslui să văd ce-i cu Claudia şi să organizez aici prinderea lui. Poate că nici nu se mai află în Bîrlad

— Trebuie găsit, Grigorescule ! Oricît efort ar trebui să depunem. Înţelegi Grigorescule ? S-a petrecut ceva foarte grav, de neiertat. Şi încă ceva : Am nevoie de el viu...

*

„Nobil şi frumos este să mori pentru patrie, a zis Horaţiu şi se vede că tu l-ai înţeles perfect. Deocamdată, dormi, însă, liniştită că te răzbun eu. Ţi-am scris aici ce trebuie să faci în cazul cînd Păcălitu apare în Vaslui. Eu am plecat la Bîrlad".

Să rezumăm „instrucțiunile" lui Grigorescu : „Stai cuminte în hotel. Nu te scoli mai devreme de ora 8 și nu te culci mai tîrziu de 21. Legătura cu tovarășii de la județ o ții prin telefon. Dacă dînșii primesc informații care să te intereseze te vor căuta. Așijderea eu. În cursul zilei controlezi gara și autogara. Cînd faci promenada pe „marile bulevarde" ale Vasluiului, te mai uiți și tu, dacă ești bine dispusă, după Păcălitu. Clar ?

Succes și.. baftă oropsiților de voi !"

Terminînd cititul „instrucțiunilor" Claudia înțelegea că în realitate, Grigorescu o scosese deocamdată din joc, pentru a o lăsa să-și revină din șoc. El adoptase acel ton glumeț pentru a-i menaja susceptibilitățile. Îi fu recunoscătoare. Totuși mîhnirea îi năpădea sufletul. Acum, în momentele cele mai importante, ea nu era în prima linie.

*

Colonelul Horja chemă Vasluiul.

— Alo ! Locotenent major Brăduț ? Colonelul Horja îți vorbește. Te iubește mult Coriolan, se află în Vaslui și dorește să te vadă. Te rog să-i apreciezi efortul și să-i vii în întîmpinare.

— Tovarășe colonel, nu înțeleg prea bine tîlcul acestor cuvinte. Nu puteți să-mi spuneți mai direct despre ce este vorba ? Nu de alta, dar nu vreau să calc iar în strâchini...

— Să-l găsiți, să-l arestați și împreună cu el să vă prezentați la unitate. Vă mulțumesc anticipat ție și lui Grigorescu pentru modul cum vă veți face datoria.

Claudia nu era sigură dacă felicitarea colonelului a fost făcută cu convingere sau numai aşa, de complezenţă, pentru a-i mai ridica moralul zdruncinat.

Zeiţa Fortuna îi primise ruga. Făcînd „rondul" obişnuit, pe la autogară, îl zări pe amatorul de ţigări adormitoare stînd rezemat de un calorifer, cu aerul degajat al omului care nici usturoi n-a mîncat, nici gura nu-i miroase. Cînd dădu cu ochii de Claudia, rămase hipnotizat... Pînă în clipa aceea se crezuse în siguranţă şi deodată apăruse Claudia Brăduţ, care-i strîngea cotul cu destulă putere, invitîndu-l să o urmeze :

— Ştiţi cine sînt, aşa cum şi eu ştiu cine sînteţi, deci să mergem, spuse Claudia cu hotărîre. Aţi glumit destul. Unde puteaţi să ajungeţi ?

— Nicăieri. Am vrut să gust puţin aer de libertate şi atît.

Pentru mai multă siguranţă, rugă pe un miliţian să-l escorteze pe arestat pînă la sediul organului de securitate. Cînd să intre în sediu se întîlni cu Grigorescu, care aflase de la colonel că Păcălitu era în Vaslui şi se grăbise să ajute cu ceva la executarea ordinului.

Telefonă colonelului pentru a-i raporta că ordinul primit fusese îndeplinit.

*

— Ce zici de finalul ăsta inedit, „Punctuleţ" ? zise Grigorescu.

— Nici un „Punctuleţ", ci un „punct de sprijin" care s-a prăbuşit fără voia lui...

— Dar a antrenat în cădere unul din capetele pîrghiei. Cel puţin aşa vedem noi lucrările. Aş da

oricît să cunosc și părerea Hatmanului. Știi doar că-i omul surprizelor.

Colonelul Horja socotea acțiunea reușită numai pe jumătate, iar cauza eșecului era nu atît abilitatea dușmanului cît superficialitatea cu care ei lucraseră la un moment dat.

Dar unde și cînd au greșit nu știa prea bine în acel moment. Dădu ordin ca Grigorescu să se prezinte la el, deîndată ce sosește de la Vaslui.

— Indiferent de oră ? vru să știe secretara. S-ar putea să fie foarte tîrziu.

— Indiferent !

La consfătuirea care avu loc în biroul colonelului Horja, căpitanul Grigorescu, ca și ceilalți dealtfel, ascultară cu interes părerile acestuia. Perspectiva de a continua jocul informativ, ce se desfășurase pînă la întîmplarea din tren, le dădea aripi.

Trecuse de miezul nopții și erau cu toții prea obosiți ca să mai poată continua analiza. Ultimele douăzeci și patru de ore erau prea încărcate de peripețiile pe care nu le vor uita curînd nici unul dintre ei, pentru a-și mai da seama de gîndurile ce o frămîntau pe Claudia. Socotea că întîmplarea din tren a fost pentru ea „proba focului" pe care, însă, nu a trecut-o. Încercările lui Grigorescu, atît la Vaslui cît și pe drumul spre București, la care se adăugau cele ale Hatmanului de a o face să suporte mai ușor mîndria rănită nu-și făcuseră efectul decît parțial. S-ar fi putut sesiza starea ei de spirit, chiar numai dacă ar fi fost luate în considerație acele răspunsuri monosilabice și lipsa de entuziasm cu care participase la analiza abia încheiată în biroul comandantului.

În timpul călătoriei spre București se hotărî să-i împărtășească unchiului Mișu impasul în care intrase și, ca să nu încalce o regulă a muncii, ceru permisiu-

nea să raporteze maiorului Barar cele întîmplate. Pentru Claudia maiorul Barar reprezenta nu numai omul care îi îndrumase paşii spre securitate, ci şi modelul ofiţerului de contraspionaj. „Dealtfel, gîndea ea, numai întîmplarea a făcut ca unchiul Mişu să nu fie prezent în noaptea aceasta" cînd ei se străduiseră să dezlege rebusul din „Capcana din panou". El se afla la capătul celălalt al firului în preajma lui Vengo. Altfel ar fi fost alături de ea. „Aşa că pot să-i spun şi, mai ales, să mă sfătuiesc cu el".

Toţi cei prezenţi la analiza din biroul colonelului apreciau încercarea de evadare ca pe un mare eşec, nu pentru Păcălitu, lui îi reuşise, fie chiar şi numai pentru douăzeci şi patru de ore, ci un eşec al organelor de securitate şi, în primul rînd, al lui Grigorescu şi al Claudiei. Şi au mai apreciat că pe Păcălitu „numai pămîntul îl îndreaptă", ca pe cocoşat. Că a fost prins şi pus din nou la loc sigur nu diminua cu nimic încercarea grea prin care trecuseră.

Se mai emisese ideea că, dacă la mijloc nu ar fi fost Hermina, Păcălitu n-ar fi fost găsit atît de uşor sau poate chiar deloc. Desigur, el nu ştia dacă ea în acel moment nu se afla cumva în România şi atunci, ar fi luat locul lui... Presupunerea aceasta nu era lipsită de temei.

— Cum s-a întîmplat ? întrebă colonelul Horja fără menajamente.

Întrebarea se adresa tuturor celor prezenţi se-nţelege, însă, că în primul rînd îi viza pe Grigorescu şi pe Claudia...

Claudia se grăbi să răspundă. Făcu aceasta şi pentru că era mai iute din fire dar şi pentru a încerca să-l ajute pe cît va putea pe căpitan care nu mai fusese pus într-o asemenea situaţie pînă acum. La ea

nu se mai gîndea. Era gata să-şi asume întreaga răspundere, convinsă dealtfel că poartă vina cea mai mare.

— După ce Agnes a coborît, Păcălitu s-a sculat, s-a îmbrăcat şi a ieşit pe culoar. Înţelegeam că numai de somn nu-i ardea atunci. Gîndeam că vrea să ia puţin aer. Am ieşit şi eu, aici am greşit că nu am alertat pe tovarăşul căpitan. N-am stat prea mult de vorbă. Din locul în care ne aflam se vedea în cuşeta noastră. Totul era în ordine în afară de cutia în care se afla aparatul cu care colega mea făcuse înregistrarea. Scria pe ea „Uher". Marcă cunoscută de Păcălitu ; l-a intrigat desigur că în jurul său e numai neîncredere şi... a întins-o. Aşa cred că s-au petrecut lucrurile.

— Iar dumneata ai leşinat de prea mari emoţii...

— De la ţigară i se trage, tovarăşe colonel, interveni Grigorescu. Nu adusese nici o noutate, toţi ştiau asta. De la ţigară. Aşa cum v-am raportat, a fumat ţigara oferită de Păcălitu...

— Mi-ai raportat, dar nu mi-ai raportat de unde avea Păcălitu o asemenea ţigară.

— Simplu, răspunse grăbită Claudia, de la Agnes.

— Simplu şi nu prea... Agnes nu i-a dat nici o ţigară buclucaşă. Şi nu vă mai grăbiţi în decizii, că iată unde ajungeţi. „Simplu !" O ipoteză, dar nu şi singura. Aştept răspunsul la această întrebare. Despre împrejurarea din tren care nu vă face cinste, vom avea prilejul să mai vorbim. Tu Grigorescule începi imediat ancheta cu Păcălitu pentru a ne spune de la cine a primit ţigara. Iar tu Claudia odihneşte-te deocamdată.

Părăsind cabinetul colonelului nu încetară discuţia. Se retraseră în biroul căpitanului Grigorescu şi

căutară mai bine de un ceas răspunsul la întrebarea : cine i-a înmînat lui Păcălitu o asemenea ţigară ?

— Nu întîmplător a spus Hatmanul că nu i-a dat-o Agnes. Ştie ceva precis ! Cine l-o fi informînd?

— Claudia, eu am un gînd dar... Hai să nu ne mai complicăm. Să lămurim mai întîi cine este furnizorul acelei ţigări care era cît pe-aci să mă lase fără nevastă.

*

Aşadar Claudia porni direct spre locuinţa unchiului Mişu. O să-şi ceară scuze, îşi zise, că-l deranjează la o asemenea oră nepotrivită dar avea convingerea că unchiul ei o va înţelege. Şi el a trecut prin asemenea frămîntări şi ştie cît de bine e cînd ai pe cineva apropiat căruia să te destăinuieşti, cu care să te poţi sfătui. Chiar el o îndemnase să nu cadă în păcatul de a crede că ştie totul ocolindu-l pe el, ofiţer cu ani ceva mai mulţi şi cu puţină experienţă în plus. Îşi amintea cum îi spusese, numai la cîteva zile după ce intrase în Ministerul de Interne : „Dragă nepoată, în meseria aceasta, niciodată nu ştii totul. Ofiţerul care capătă o asemenea convingere scormoneşte continuu pentru a ajunge la acel imposibil totul ! Să te fereşti să cazi în păcatul de a crede că ştii totul. Mai întreabă-mă şi pe mine din cînd în cînd. Poate că sfaturile mele te vor ajuta să ieşi mai repede la liman".

Reamintindu-şi acea discuţie prinse şi mai mult curaj şi apăsă pe butonul soneriei.

— A, tu erai Claudia ? Poftim înăuntru... Ce-ai rămas stană de piatră ?

— Îmi cer scuze, unchiule... ora nu e tocmai potrivită pentru vizite... Şi-apoi eşti atît de ocupat...

— Lasă, nu te mai scuza... Știi doar că ești binevenită oricînd !... Eu zic să mergem direct la bucătărie. Mănînci ceva și nici nu deranjăm pe nimeni. Bănuiesc ce te-a mînat încoace... O înfrîngere...

— Dacă ar fi numai atîta !... Ar însemna că, respectînd regula, după rateu să urmeze multe lovituri bune. Îmi este teamă că e mai mult decît un eșec.

— Să nu-mi spui că ți-ai greșit cariera... S-o luăm metodic...

Și au luat-o. Cînd însă au ajuns la întîmplarea din tren, Claudia era și mai mult convinsă că locul ei nu este decît la catedră, să învețe pe copii limba engleză.

— Dacă în această grea muncă nu ești în stare să-ți vezi greșelile, atunci mă vei obliga să ajung și eu la concluzia ta. Iată că ți le spun eu: Mai întîi ar fi trebuit să-l cunoști personal pe Păcălitu, nu numai din fotografii și descrieri. Ești doar omul lui de legătură. Dacă vă cunoșteați nu mai urcai în tren cu atîta nepăsare, iar măsurile de conspirare ar fi fost mai ermetice. Ați întins aparatura aia, firele alea ca la tarabă.

— Nu te încălzi unchiule și emite judecăți lucide nu pătimașe !

— Se pare că ai dreptate... m-am încălzit și nu am judecat bine. S-o mai luăm o dată de la capăt... Oricum, ați greșit și tu și colega ta electronista. Dar tu și cu Grigorescu — și trebuie să-ți spun că mă surprinde cum de a subscris el la o asemenea greșeală — ați simplificat atît de mult lucrurile încît v-ați încurcat... Aceasta cred că este greșeala capitală care te-a dus la... mai mult decît rateul de care vorbești tu. El într-o cușetă, tu în cealaltă și ce a ieșit din asta ? Păcălitu a coborît din tren cînd a dorit fără

să-i pese de prezența voastră. În al doilea rînd, pentru ce, mă rog, ai ieșit imediat pe culoar ? Nu făcea parte din misiunea ta ? „Să-i țin companie pînă își fumează țigara". Alibi de copil. În al treilea rînd, de ce nu l-ai avertizat pe Grigorescu că Păcălitu se îmbracă ? Știai că-i „obosit" și l-ai lăsat „să se odihnească". Halal de așa „înțelegere" în detrimentul misiunii.

— Vezi și dumneata unchiule, te-ai convins că nu am vocație pentru munca asta ! spuse Claudia.

— Aici e vorba de superficialitate cauzată de lene în gîndire. Nu-ți trebuie vocație ca să știi că nu se confundă în nici o împrejurare relațiile de serviciu cu cele din afara serviciului. Aritmetică simplă, locotenent major Claudia Brăduț. Și Grigorescu ăsta ! În al patrulea rînd, de ce ai acceptat să primești o țigară ? Știai doar cine este Păcălitu și că este în stare de orice. Cu ce te convinsese de contrariu ? Cu nimic. Ați greșit și tu și Grigorescu...

Claudia a ascultat cele spuse de unchiul Mișu ca pe o sentință. Nu putea să nu fie de acord cu el. Cum de au putut fi atît de superficiali ? Și Hatmanul care le acordase toată încrederea !

— Înțeleg că la vîrsta voastră lăsați mintea să zboare... Dar voi ați lăsat-o să cadă în jos, spre prăpastie, nu să zboare în sus, spre înălțimi... Cum sosești la birou te prezinți la raportul tovarășului colonel Horja și-i spui tot ce am discutat noi aici, inclusiv concluziile la care am ajuns. Dealtfel am să-i spun și eu.

— Dar eu nu voiam să știe chiar totul. Dumneata îmi ești unchi, de fapt îmi ții loc și de tată, îmi pot permite să discut mai deschis...

— Nu avem nimic de ascuns, Claudia ! Nu ţi-a spus chiar el toate acestea, ştiind desigur că ţi le voi spune eu. Şi, apoi, în seara aceasta, nici nu mai era timp să ţi le spună.

— Dacă zici, dumneata, îi voi raporta.

— Iar lui Grigorescu... dar nu, lasă că vorbesc eu cu el.

— Te rog, unchiule, să nu-i faci reproşuri.

Secretele hatmanului

„M-a tras urît pe sfoară !"... Grigorescu medita cu amărăciune la întîmplarea cu ţigările şi, legat de aceasta, la evadare... „M-a tras pe sfoară !"... „Deşi ştiam că încă mai are rezerve şi minte, nu mă gîndeam la o aşa cacialma. Foc de paie, domnule Coriolan-Georges-Păcălitu. Foc de paie ! Te-ai distrat un pic, atîta tot. Mi-ai amărît mie viaţa. Am ştiut de la început că nu va fi uşor... Iar pe parcurs m-am convins de nenumărate ori. Dar cine rîde la urmă..."

— Hermina i-a dat ţigările, tovarăşe colonel. În calupul acela pe care eu v-am rugat să i-l lăsăm. Era şi un pachet pregătit special. Numai Mircea Unu cunoştea această taină. Hermina nu ştia nimic. Aşa afirmă Păcălitu iar eu îl cred de data aceasta fără

rezerve... Sper să nu mă înşel iar. Insistînd să-i lăsăm ţigările gîndeam că o să aprecieze gestul nostru...

— Păcălitu şi gratitudine ! Şi eu port vina că am acceptat încălcînd în acest mod regula. Învăţăm permanent şi niciodată nu ştim totul. Crezi, Grigorescule, că mai putem continua cu el ?

— Încă nu mi-am revenit tovarăşe colonel, ca răspunsul meu să nu fie influenţat de ultimele două întîmplări. Ştiu sigur că ne-a minţit... Nimic despre înţelegerea cu Mircea Unu. Cîte asemenea înţelegeri or mai fi ? De bănuiam măcar, o opream aici pe Hermina.

— Nu era bine. Ne complicam fără rost. Îi vine şi ei rîndul, nici o grijă ! N-o vor lăsa să lîncezească... Au investit şi în ea şi cer beneficii, ştii regula. Cînd vor afla că tatăl ei a dispărut de pe firmament o vor scoate pe ea în faţă. Un fel de ştafetă nevăzută.

— Să vă raportez cum motivează evadarea din tren...

— Fără să-l fi ascultat, deduc cum motivează : dorul de libertate... un simplu divertisment... sau cam aşa ceva.

— Cu divertismentul lui şi-a mîncat cinstea... Ne obligă să încheiem socotelile. Nu vi se pare că a sosit timpul tovarăşe colonel ?

— Ba da, dar în plasă să cadă şi peştele cel mare.

— Să cadă, să cadă, plasa e bine ţesută, chiar dacă a mai cedat cîte un ochi... Despre întîlnirea cu Vengo, ce ne spune ?

— Tot în tren, dar spre Timişoara... Peste trei săptămîni, adică pe douăzeci şi trei ale lunii în trenul de noapte, cuşeta 14. Fiecare să-şi asigure biletul.

Pentru a verifica să aprobaţi o vizită a Claudiei la Agnes. Sperăm să nu existe nepotriviri.

Colonelul Horja nu mai zise nimic. Lui Grigorescu i se păru că şeful său primise ştirea ca pe ceva obişnuit dacă nu chiar cunoscut. Îl enervă atitudinea şefului său. „Face pe grozavul. Ce vrea să spună că pentru el totul este clar ? !“ îşi zise în gînd. Gîndul acesta se agăţă de Grigorescu ca un scai... „Sau poate chiar ştie ! Făcuse dovada de atîtea ori că era bine informat. În «Capcana din Panou» se depăşise pe sine. Cine să fie omul manevrat ?“

Trecu în revistă toate persoanele implicate în „Capcana...“ „Care ar putea fi ? Vengo ? Nu ar mai avea sens acţiunea noastră, or Hatmanul nu este omul actelor inutile. El nu face artă pentru artă. Cu Păcălitu nu a stat de vorbă în ultimul timp. Zambila ? Da, dar ea a cunoscut foarte puţin în ultima parte a acţiunii. Ea a fost de mare preţ pînă să punem mîna pe Păcălitu... Este şi acum în legătură cu Hermina... A mai rămas numai Agnes...“

În loc de epilog

La intrarea de serviciu a acelei impunătoare clădiri cu arhitectură barocă, înconjurată de un gard viu, format dintr-un număr nedefinit de copaci decorativi care prin grija unui grădinar iscusit nu crescuseră mai înalţi de doi metri, cu coama bogată, aranjată de foarfeca aceluiaşi grădinar, în formă de sferă aproape perfectă, opri un taxi din care coborî o femeie de statură potrivită, talie suplă, cu alură de sportivă, cu părul de culoare negru abanos, ce-i cădea pe umerii rotunzi, nu mai mari ca două portocale, cu un breton ce lăsa puţină speranţă ochilor să-şi arate strălucirea, cu pasul sprinten de căprioară. Purta şi nişte ochelari mari, dreptunghiulari, cu len-

tile mai mult negre decît fumurii, vrînd parcă să spună că ceea ce a scăpat bretonului desăvîrşesc ochelarii. Era de înţeles pentru oricine că femeia nu voia să se afle cine este şi, desigur, să nu se ştie că intră în acea clădire.

Cine era şi ce avea de ascuns ?

Şoferul taxiului se grăbi să scoată din port-bagajul maşinii un geamantan voluminos şi bine tixit pe care îl înmînă fostei sale cliente.

În timp ce-i înmîna geamantanul, taximetristul nu scăpă ocazia să-şi arate agerimea.

— Aţi descoperit o bombă şi o aduceţi plocon la securitate, domnişoară ?

Uşa se deschise cu repeziciune, împinsă parcă de un arc puternic care se destinde brusc şi nu de acel tînăr chipeş ce ieşise în întîmpinarea oaspetei, luîndu-i geamantanul, scutind-o de efortul ce părea că-i depăşeşte puterile.

— Şeful vă aşteaptă. Poftiţi pe aici.

Dacă şoferul s-ar fi uitat mai atent la clienta sa, ar fi observat deghizajul la care se supusese înainte de a porni la drum. Dar pentru ce oare ? ar fi putut să se întrebe şoferul. A, da ! În acea clădire îşi aveau sediul organele de securitate.

Enigmatica femeie dăduse şoferului, după obiceiul pămîntului, un bacşiş consistent, estompîndu-i curiozitatea. Demară grăbit să ducă la destinaţie pe un altul, tot atît de darnic...

★

În biroul colonelului Horja, animaţie, bună dispoziţie şi... obişnuita cafeluţă de duminică. Colonelul era entuziasmat de reuşita reţetei sale. Şi nu pentru

că fiecare ţinuse să-i aducă laude. De data asta, îi reuşise mai bine ca oricînd.

El cumpăra cafeaua şi pentru birou şi pentru acasă. O prăjea singur şi tot el o măcina : la birou, cu o maşină electrică, nemţească, iar acasă cu o veche rîşniţă de alamă, lustruită de vreme şi de prea multă folosinţă. În privinţa rîşniţei era un tradiţionalist. Nu-i venea să se despartă de acel instrument care-i evoca momente de mare tensiune în zbuciumata-i profesie, dar şi de supremă fericire, alături de soţia şi copiii săi care crescuseră mari... „Mai mult soţia s-a ocupat de ei ;... Eu... prea am stat la serviciu !"

— Să vă spun ultimul banc, îndrăzni Claudia, făcîndu-l pe „unchiul Mişu" să o fulgere cu o privire ce putea să îngheţe pe oricine. Nu însă şi pe nepoată. Ştiţi care-i ultimul banc ? reluă ea.

— Hai, zi-l odată că ne-ai făcut curioşi, o îndemnă colonelul, şi vom aprecia dacă este ultimul, cum spui tu. Cît va fi lumea vor fi şi bancuri...

— Ultimul banc auzit de mine. Sau dacă nu este prea mult... ticluit de mine.

— Dacă-i bun, nu va fi prea mult, dacă nu... ştii şi tu, ce să-ţi mai explic...

— Ascultaţi : Vengo jură că nu l-a cunoscut în viaţa lui pe Păcălitu, iar în tren în aceeaşi cuşetă se aflau cu totul şi cu totul întîmplător...

— Nu este banc, Claudia, răspunse prompt maiorul Barar, uşurat şi de gîndul ce-l chinuise că nepoată-sa va spune ceva nepotrivit. Chiar aşa şi susţine. Ba mai şi ameninţă că se va plînge ambasadorului său că nu este lăsat să-şi îndeplinească sarcinile pentru care a venit în România.

— Să-i dăm dreptate, intră în joc şi Hatmanul. Ce-i drept e drept, l-am împiedicat... dar nu în treburile comerciale.

— Nu, zău, unchiule, chiar așa susține ? interveni din nou Claudia, neînțelegînd cum un om poate să mintă așa... Păi să merg eu să-i reamintesc...

— Nu este cazul Claudia, vorbi sentențios Grigorescu. Va spune totul, fiindcă altă soluție mai bună nu are. La început toți cei aflați în situația sa fac nazuri, ca să sfîrșească prin a cere clemență.

— Sînt prea mulți martori, plus copia hărților geologice, plus dorința lui Păcălitu de a se salva, care, înțelegînd că ultima carte s-a jucat, va face eforturi să pună mîna pe miza cea mare, demascîndu-l pînă la capăt pe vechiul său prieten, fu de părere colonelul Horja. Abia acum vom afla întreaga poveste a vieții tumultuoase trăite de Păcălitu. Chiar de la el, dar și de la Vengo.

— Nu uitați că mai sînt și eu, se auzi, din pragul ușii o voce feminină. În fața mea nu mai are cum nega...

Toți cei aflați în încăpere întoarseră capul în direcția de unde venise vocea.

Un căpitan într-o uniformă nou-nouță, ce-i îmbrăca perfect trupul bine proporționat, își făcu această intrare insolentă.

Cine să fie ? Ce știa el, căpitanul, despre Vengo și activitatea sa de spionaj ?

Avea în voce o așa siguranță ca și cum ar fi fost o rotiță din angrenajul acțiunii denumită atît de sugestiv „Capcana din panou".

Căpitanul rămase țintuit în prag, imobilizat ca de o vrajă cu ochii larg deschiși, cu pupilele dilatate ca de spaimă fixați spre grupul de ofițeri ce se afla înăuntru.

„Cum ? Chiar atît de bine lucrat?" își spuse fără voce, căpitanul.

Altă pereche de ochi, ca hipnotizaţi, fixară această apariţie de dincolo de lumea reală.

„Cum ? Chiar atît de bine lucrat ?"... fu copia fidelă a replicii pe care Claudia o da tot fără voce, deslușindu-și deodată toate neclarităţile ce le avusese pe parcursul desfășurării acţiunii, în ce privește sursa de informare a Hatmanului.

Căpitanul rămas ţintuit în pragul uşii îşi reveni din şocul emoţiei, făcu cîţiva paşi spre colonelul Horja raportînd :

— Tovarăşe colonel, m-am prezentat la ordinul dumneavoastră, venind din misiunea de lungă durată pe care am îndeplinit-o întocmai. Sînt căpitanul Georgeta Ganea. Scoase din buzunarul vestonului o pereche de cercei de aur, avînd pe fiecare montată cîte o perlă şi-i predă colonelului. Erau aceiaşi cercei pe care-i purtase cu puţine minute în urmă pînă să îmbrace uniforma militară. Cerceii serviseră drept ascunzătoare pentru microfilmele ce depozitau în ele informaţii dintre cele mai valoroase adunate de căpitan cu multă migală. Ele aduceau şi răspunsul la sarcina primită de la colonel de a stabili date exacte cu privire la cealaltă reţea dirijată de Vengo.

— Bine ai venit, căpitane Ganea, şi te felicit pentru modul strălucit în care ţi-ai îndeplinit misiunea !

— Servesc patria, fu răspunsul prompt, milităresc al acestei femei tinere şi foarte frumoasă.

— Şi acum dragă Geta să te prezint colegilor tăi, spuse familiar colonelul. Cu ei ai colaborat în acţiunea „Capcana din panou", fără să-i cunoşti, cu excepţia...

— ...Claudiei, scumpa mea prietenă... Se repezi spre Claudia, o îmbrăţişă cu toată dragostea ei de prietenă adevărată.

Claudia, stingherită de această apariţie stupefiantă, nu ştia cum să reacţioneze. O ura pe Agnes, acea cochetă fată, aparent naivă, cu gîndul numai la bărbaţi, ce se găsea angrenată într-o acţiune potrivnică ţării. Aşa ştiuse Claudia pînă în clipa aceasta. În asemenea circumstanţe îşi formase sentimentele faţă de Agnes, „prietenă de ocazie". De aceea nu ştia dacă e bine să răspundă sau nu la potopul de efuziune a celei care nu o mai slăbea din îmbrăţişare. Dacă Hatmanul le juca o farsă ?

Zăgazul îndoielilor se prăbuşi lăsînd cale liberă sentimentelor de admiraţie — şi de ce nu — şi de invidie, pentru prietena sa. Negăsind ceva mai nimerit, se adresă maiorului Barar :

— Vezi, unchiule Mişu, că n-am vocaţie !... Nu am bănuit nimic pînă acum.

Colonelul şi căpitanul Ganea, alias Agnes, răspunseră deodată: „Dacă bănuiai tu, bănuiau şi alţii şi..."

— Vă felicit şi pe dumneavoastră stimaţi colaboratori şi prieteni ! Cu toţii aţi muncit bine. Dovada ? Cei care au încălcat legile ţării se află la locul cuvenit. Alţii, despre care pînă acum am ştiut numai eu şi căpitanul Ganea, le vor urma calea. Dealtfel ancheta va începe cu întrebări despre agenţii săi aflaţi în libertate, pentru că informaţiile ascunse încă în aceşti cercei sînt demascatoare pentru domnul Vengo... Am mai făcut şi greşeli, dar am şi învăţat multe. Avem o experienţă în plus pe care o vom pune în slujba apărării intereselor ţării. Se pare că am terminat prima partidă de şah din meciul denumit „Capcana din panou". „Nebunul" a fost schimbat cu o „regină" care ne invită la nuntă...

Pe cînd nunta Claudia ?

SFÎRŞIT

CUPRINS

I. *ÎN FAȚA HALBEI CU BERE* 5
II. *UN CITROËN PE BULEVARDELE BUCUREȘTIULUI* 26
III. *SUB SOARELE TORID AL AFRICII* 47
IV. *FRĂMÎNTĂRILE „CENTRALEI“* 67
V. *„NEBUNUL“ ATACĂ...* 85
VI. *HOTĂRÎREA HATMANULUI* 107
VII. *SUPĂRĂRILE CLAUDIEI* 133
VIII. *CĂLCÎIUL LUI AHILE...* 142
IX. *OBICEI DUMINICAL* 174
X. *NU TOATE MERG CA PE ROATE* 194
XI. *CUM E MAI BINE? 207*
XII. *DEZNODĂMÎNT IMPREVIZIBIL* 218
XIII. *SECRETELE HATMANULUI* 230
În loc de epilog 233

Bun de tipar : 10.II.1981. Coli tipar : 7,5.

Comanda nr. 715
Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii",
Piața Scînteii nr. 1, — București
Republica Socialistă România

EDITURA SPORT-TURISM

«Căzuse Săucan. Era un eșec, dar unde s-a mai pomenit ca agenții de spionaj după ce lucrează un timp să nu cadă? S-o fi lăudat pe la cine știe cine cît de strașnic a dus-o în Africa, a auzit securitatea, s-a pus pe urmele lui și cu el după gratii. Este el, Vengo, de vină? Săucan era creația sa, la care ținea mult. Își făcuse planuri și speranțe...»

Lei 6